

2 CD

A CD-KEN 1,5 GIGABÁJT SZOFTVER

PC WORLD

NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI MAGAZIN 7. ÉVFOLYAM 11. SZÁM 1998. NOVEMBER ÁRA: 890 FT

Bajúzó receptek PC-re

**Mentsük, ami
menthető**

Új Intel-lapkák
**A bajnok
és a vízhordó**

**Górcső alatt
a BX-es
alaplapok**

IDG
INTERNATIONAL DATA GROUP

 **HEWLETT
PACKARD**
Expanding Possibilities

Miért várna másokra, ha itt az új HP LaserJet személyi nyomtató • másoló • lapolvasó?

Önre vár jó néhány sürgős irat és egy határidő. Meg egy apró probléma. Hogy a többiekre is ugyanez vár, ugyanebben az időpontban. Hát akkor miért nem kerül meg a sort? Az új HP LaserJet 1100A személyi nyomtató, másoló és lapolvasó elég kicsi ahhoz, hogy az íróasztalán tartsa, de elég nagy, hogy kiváló színvonalú, hiteles minőségű dokumentumot állítson elő és nyomtasson ki, méghozzá percenként nyolc példányban. Ugyanígy könnyen olvashat be dokumentumokat külső e-mailen vagy PC-faxon

keresztül, és akár elektronikusan archiválhatja is őket. Ezt biztos, hogy senki nem tudja lemásolni.

Ha azonban csak személyi nyomtatóra van szüksége, akkor itt az HP LaserJet 1100. Ezt a gépet a legújabb JetPath technológiával láttuk el, amely lehetővé teszi, hogy később másolót és lapolvasót is csatlakoztathasson hozzá. Ennyi ajánlat után miért várna másokra?

HP LASERJET 1100A NYOMTATÓ • MÁSOLÓ • LAPOLVASÓ.

A HP termékkel kapcsolatos további információért hívja a 343-0310-es telefonszámot, vagy látogasson el honlapunkra a <http://www.hp.hu/Periferiak/> címen. HP Hot-Line: 343-0310

never stop

Az APC az utolsó védelmi vonal, mely megóvja számítógépét és adatait a feszültségproblémáktól.

Back-UPS® szünetmentes tápegység a legköltségkímélőbb feszültségvédelmi megoldás

Protect ME! Számítógépe, munkakörmása megbízhatóságát, adatait elveszhetnek a feszültségproblémák miatt, amelyekben nem gondoskodik megfelelő védelemről. Az elektromos hálózat hibái okozzák az adatvesztések közel 50 %-át. Az APC szünetmentes tápegységei (Uninterruptible Power Supply, UPS) megvédik eszközeit, hogy rendszere folyamatosan működhessen.

Ezt az APC Back-UPS család legújabb generációja biztosítja Önnek kiváló tulajdonságaival:

- Kategóriájában a leghosszabb áthidalási időt nyújtja, hogy Ön az áramszünetek ideje alatt is folyamatosan dolgozhasson.
- A felhasználó által cserélhető akkumulátorok csökkentik a használat során felmerülő szervizköltségeket.
- Új, többszörös védelem: három szünetmentes kimenet és egy túlfeszültségvédelemmel ellátott csatlakozó, nyomtatónak, szkennernek.
- 2 év teljeskörű garancia.
- Versenyképes ár.
- Széleskörű tájékoztatás a vásárlás előtt és után, hogy minden kérdését megválaszolhassuk.

Kérésére megadjuk az Önhöz legközelebbi APC partner címét és telefonszámát. Küldje vissza a kupont, vagy hívja irodánkat!

209-46 78

© 1998 APC. All trademarks are the property of their owners. B013402-012 *Álljontól végfelhasználó! Ár: 210P1-ös USD árfolyam esetén érvényes. ÁFA-t nem tartalmaz.

**Az APC ISO 9002-es minősítéssel rendelkező cég. Az oroszai Galaxy-ban és a franciai Rhode Island-en (J) a jelenlegi gyártott berendezések ISO9002-es tanúsítványal rendelkezők.

Több, mint 8 millió elégedett ügyfelünk a garancia termékeink megbízhatóságára.

Az ÚJ APC Back-UPS sorozat

Alkalmazás	Modell neve	Jellemző áthidalási idő
Desktop Pentium 14" monitorral	Back-UPS 300M	8 perc
Pentium tower 14" monitorral	Back-UPS 500M	14 perc
Desktop Pentium 8" 11" monitorral	Back-UPS 650M	22 perc

INGYENES!

Terméktájékoztatóunkat elküldjük Önnek, ha ezt a kupont levélben vagy faxon visszaküldi.

- Igen!** Kérem küldjék részemre ingyenes információt az APC feszültségvédelmi megoldásairól.
- Igen!** Kérem hívjanak, hogy szóban kapjak felvilágosítást az APC feszültségvédelmi megoldásairól.

Név: _____
 Válasz: _____
 Beosztás: _____
 Cím: _____
 Város: _____
 Irányítószám: _____ Fax: _____
 E-mail: _____
 Az általunk használt számítógép típusa: _____
 Az általunk használt UPS típusa: _____
 A használt asztali gépek száma: _____
 A következő 6 hónapban vállaltam igényelni UPS-ek számát: _____

APC Magyarország, 1114 Budapest, Kinyves Ötgyörgy u. 5. II. 3.

Fax: 209-4677

E-mail: apc@hun.apcc.com

www.apcc.com

Az igazoltan Microsoft-kompatibilis, Intel alaplapú, egyes típusoknál hat kártyahellyel és három év jótállással rendelkező Albacomp Activa számítógép mindenki számára kiváló választás.

Csak az a gép működik megbízhatóan, amelyben rend van:

az Albacomp Activában az egymáshoz tervezett és rendelt alkatrészeket egyszerűen átlátható kábelrendszer köti össze. Ezek a gépek lehetőséget adnak egy 3,5 és három 5,25 hüvelykes, előlapról is hozzáférhető, szabványos egység beépítésére.

Tesztelt, évek óta működő számítógépek serege

– egyenként és hálózatba kötve – bizonyítja a kiváló minőséget.

Szoftver még nem álmodott kényelmesebb házról...

Albacom Rt.
8000 Székesfehérvár
Mártírok útja 9.
Tel.: (22) *315-414
Fax: (22) 327-532

Budapesti Kirendeltség
1139 Budapest
Frangepán u. 8-10.
Tel.: 329-1493
Tel./fax: 349-0152

Szaküzletek:
1065 Budapest
Nagymező utca 25.
Tel.: 311-8095
Tel./fax: 331-8108

1011 Budapest
Fő utca 31.
Tel.: 201-4409
Fax: 201-4322

3525 Miskolc
Széchenyi u. 49.
Tel.: (46) 354-266
Tel./fax: (46) 353-100

www.albacom.hu

Az Albacomp Activa számítógépsorozat különböző Intel processzorokat tartalmaz

ALBACOMP
activa

Pentium® II
processzorral

A PC97 SZABVÁNY SZERINT

Windows 95 kompatibilis ✓
Windows NT kompatibilis ✓
Windows 98 kompatibilis ✓

Nem vész el,

és át sem alakul.

Persze csak akkor, ha a General Parcel Hungary-re bízta!

Nemzetközi cégünk, a **General Parcel** már Magyarországon is vállalja csomagok szakszerű szállítását versenyképes áron, garantáltan másnapi kézbesítéssel.

S hogy Önt bármikor tájékoztathassuk küldeménye pillanatnyi helyzetéről, létrehoztuk a legkorszerűbb, vonalkódalapú csomagkövető rendszerünket. Azon túl, hogy időgaranciával és értékbiztosítással szállítjuk küldeményeit, vállaljuk azok ellenértékének beszedését is.

A **General Parcel Hungary** szakszerű csomagkezelését csak a barátságos és rugalmas ügyintézője múlja felül.

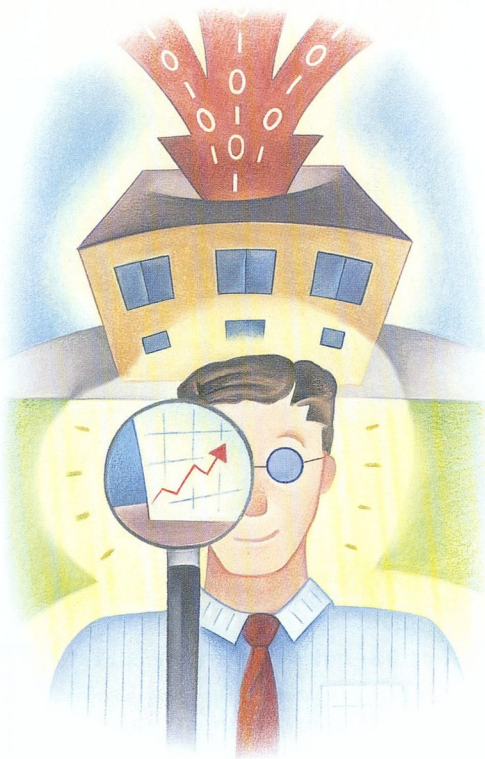

☎ 289 2020 www.generalparcel.hu

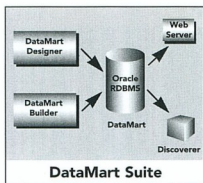
Mindent lehet, csak kódjával.

1116

Megnevezzük a közös nevezőt:

Oracle DataMart Suite

50%-os

oktatási
kedvezmény

ORACLE®

Enabling the Information Age™

ORACLE HUNGARY

1123 Budapest, Alkotás u. 17-19.

Telefon: 224-1700, fax: 214-0070

<http://www.oracle.hu>

e-mail: techinfo@hu.oracle.com

Telefon: 224-1784 Radnai Szabolcs

Telefon: 224-1785 Reményi Csaba

A vállalatok munkáját manapság sokféle információs rendszer segíti. Ezek különböző adatszoftvereket hoznak létre, változatos formátumokban (dBase, Excel, Clipper, relációs adatbázisok stb.). Egyszerű, integrált adatbázis vagyis *adattárház* szükséges a vállalat egészére vonatkozó komplex kérdések megválaszolásához.

Milyen nehézségekkel találkozunk az adattárház létrehozása során?

Egyrészt az összes adatra kiterjedő rendszer megtervezése, kifejlesztése nagyon idő- és pénzigényes, másrészt az adattárházhoz szükséges különböző programtermékek együttműködése sem mindig zökkenőmentes.

A probléma megoldására az Oracle a **DataMart Suite** szoftvercsomagot kínálja, melynek garantáltan összeillő komponensei alkalmasak arra, hogy nagyméretű adattárház helyett egyetlen üzletág adataira támaszkodó, áttekinthető adatpiacot (data martot) hozzunk létre és működtessünk hatékonyan. Ily módon **rövid bevezetési idő után, integrált adatforrásra támaszkodó válaszokat kaphatunk bonyolult, üzleti jellegű kérdéseinkre.**

Az **Oracle DataMart Suite** csökkenti az adatszolgáltatási rendszer bevezetésének kockázatát. A kockázat további csökkentésére **november 30-ig 50%-os kedvezmény**nyel egy olyan tanfolyamot ajánlunk Önnek, amely teljes képet nyújt az adattárház alapfogalmainak ismertetésétől a **DataMart Suite**-re alapozott információs rendszer bevezetéséig. Ön meg fog győződni arról, hogy az integrált döntéstámogatási megoldás a vállalati informatikai rendszer fontos része.

Amennyiben ennek megvalósítására a **DataMart Suite** termékünket választja, a tanfolyam teljes díját visszatérítjük.

A végső cél: a vállalati elemzés a működés hatékonyságának előmozdítására.

Az Oracle Hungary 1997-ben elnyerte a Nemzeti Minőségi Díjat.

Hogyan tartsunk titkot?

Egyre több cég dönt az e-business, az elektronikus üzleti tevékenység mellett.

Így nem feledkezhetünk meg az internettel kapcsolatban felmerülő biztonsági kérdésekről sem.

Milliónyi potenciális cyber-vásárló tart például attól, hogy hitelkártya adatai illetéktelen kezekbe kerülnek.

Az IBM, a VISA és a MasterCard kártyahálózatokkal együttműködve segített létrehozni a SET (Secure Electronic Transaction) szabványt, mely az interneten használt bankkártyák biztonságát szolgálja.

A SET a vásárlók hitelkártyáinak adatait egy biztonságos, digitális "borítékba" rejti el, melyet csak a kártyát kibocsátó bank tud felbontani a megfelelő, különleges kóddal.

A másik gyakran felmerülő kérdés az, hogy hogyan lehet megvédeni az internethez kapcsolódó cég adatait.

Manapság az információt pontosan azzal a gonddal és figyelemmel kell kezelni és ellenőrizni, mint a készpénzt. Akár külső, akár belső kockázatot szeretne kivédeni, az IBM rendelkezik a megfelelő megoldással.

Az IBM web-kiszolgálók beépített biztonsági tulajdonságai révén képesek korlátozni a hozzáférést a bizalmas adatokhoz és titkosítani a kommunikációt. Távol tartják a vírusokat és meg tudják védeni a kapcsolatot a kívülvilág nem kívánt hatásaitól.

Látogassa meg www.ibm.com/ebusiness weboldalunkat, ahol megtalálja az üzleti tevékenység biztonságára vonatkozó e-business esztanulmányokat, tényeket, megoldásokat angol nyelven. Olvassa el magyar nyelvű tájékoztatókat a www.ibm.hu címen, vagy hívja a 06 80 200 083-as zöldszámot.

Hogy valóra váljék a biztonságos elektronikus kereskedelem (e-commerce), az IBM létrehozta a világ első SET 1.0-án alapuló kereskedelmi szerverét, a Net.Commerce-t.

Magyarországi ügyfelek is igénybe vehetik a biztonságos elektronikus kereskedelem adta előnyöket az Inter-Európa Bank szolgáltatása révén.

e-business

Nagy megoldások egy kis bolygónak

PC WORLD

1 9 9 8 . N O V E M B E R

TARTALOM

HÍREK 14

ÚJDONSÁGOK

Új Intel-lapkák: a bajnok és a vízhorodó 26

Megjelent minden idők leggyorsabb Pentium II-ese! Már megint? Igen, az Intel új szuperlapkát tervezett, a Pentium II-450-est. És a bajnok valóban teker. Az általunk tesztelt négy Pentium II-450-es gép közül a leggyorsabb kilenc százalékkal volt fürgébb, mint egy átlagos Pentium II-400-as. Ez a különbség azonban nem észrevehető. A nagy meglepetés az Intel

másik újdonsága, a Celeron 333-as, amely úgy teljesít, mint egy Pentium II-333-as, viszont már ezer dollárnál olcsóbb rendszerekben is hozzáférhető.

Új programok CD-átíráshoz 32

Még mindig öreg, karcos bakelit-lemezekről hallgatja ifjúkora kedvenc slágereit? Váltson sebességet

és fordulatszámot: relikvianak számító lemezeit írja át CD-re. A legtöbb CD-íróhoz mellékelnek átirószoftvereket, de két új programmal, az Adaptec-féle Easy CD Creator Deluxe 3.5-tel és a Hi-Val

CD Right Plusával sokkal egyszerűbb a munka.

Éz már a web, vagy még a CompuServe? 32

Kezdetben volt a CompuServe. Azután pedig jött az America Online (AOL) és a web, az online szolgál-

TIPPEK ÉS TANÁCSOK

Bajzúzó receptek PC-re

56

Jó, lehet, hogy nem egy vadonatúj, 400 megahertzes táltos, csak egy korosodó Pentium-166-os, de azért csikó korában ez is egész szépen futott. Most meg csak vánszorog, mint egy kivénhedt gebe, és a kurzor minden kattintásra homokórává alakul. Mi történhetett?

A processzor, a RAM és a háttértároló továbbfejlesztésével ismét a surranópályára állíthatjuk át PC-nket. A kérdés csak az, hogy megéri-e: a rohamos áresések nyomán a hardver-továbbfejlesztés majdnem ugyanannyiba kerül, mint ha egy új gépet vennénk. Szerencsére nem csak továbbfejlesztéssel lehet életet lehelni a középkori rendszerbe. Ha a meghajtó piszmozg, vagy ha lassú a modem, van néhány ötletünk, hogyan javíthatnánk a teljesítményt. És ha már a hardvernél tartunk, ejtünk néhány szót arról is, hogyan kell ügyesen konfigurálni a kapukat és a periferiákat, amelyek rossz beállítás esetén még a legmodernebb rendszert is lelassíthatják. Végül tartogatunk néhány tippet azoknak, akik már átálltak a Windows 98-ra, és szeretnék, ha gépük a 98-as úton is csúcsebességgel száguldana.

tatások úttörője pedig háttérbe szorult. Most a CompuServe – immár az AOL tulajdonaként – új köntösbe bújik, és belülről is megújul, hogy megfelelhessen a webkor-szak kihívásainak. Az új felhasználói felület, a CompuServe 4.0 afféle hibridde alakítja a szolgáltatást, amely továbbra sem olvad bele teljesen a webbe, de már alig emlékeztet régi önmagára.

Gyors USB lapolvasók

33

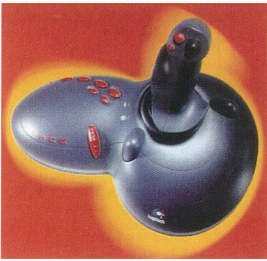
Most, hogy végre itt a Win98, és vele az igazi Universal Serial Bus-támogatás, a perifériagyártók is késedelem nélkül piacra dobták az új USB perifériákat.

Játszani is enged...!

36

Szeptember közepén, Bécsben mutatta be a számítógépes játékokhoz

készült legújabb termékeit a Logitech. Ezek az eszközök a játékok egyszerűbb kezelését, a valósághű átélést segítik.

Gyorsabb és hatékonyabb az új McAfee VirusScan

38

Kitört az egyesületi láz a vírusellenes szoftvereket kiadó cégek között. A Symantec (a Norton Anti-Virus készítője) megvette az IBM vírusellenes szoftvereket fejlesztő

részlegét, a Network Associates (a McAfee VirusScan gazdája) pedig a Dr. Solomon't.

A vírusokkal és konkurenssekkel folytatott háborúban a legújabb fejlemény az, hogy a Network Associates kiadta a McAfee VirusScan 4.0-t. A csomag kívül-belül megújult, és a vírusok legújabb generációja ellen is védelmet nyújt.

Távoli üdvözlét a Laplinktől

38

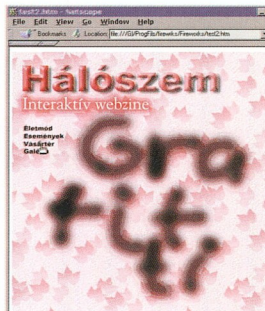
New York, reggel nyolc óra. Tíz-kor egy fontos bemutatónk lesz, de a PowerPoint-állományok Budapest, az irodai PC-n maradtak. Kutyaszorítóban vagyunk – a Traveling Software LapLink Professionaljét azonban éppen az ilyen-fajta problémák megoldására találták ki.

TERMÉKISMERTETŐ

Webfestés

40

Két képszerkesztő programot mutatunk be cikkünkben, az Adobe ImageReady 1.0-t és a Macromedia Fireworks 1.0-t. Az ismerkedés első pillanataiban kiderült, hogy az ImageReady az Adobe Photoshop 5.0, a Fireworks viszont a Macromedia FreeHand (és az Xres) web-re optimalizált változata. Vagyis az

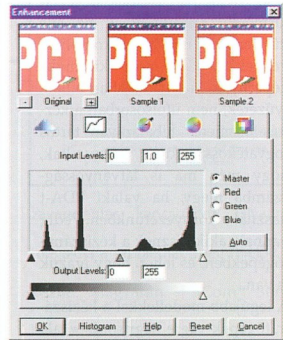

ImageReady inkább *pixeles*, míg a Fireworks inkább *vektoros* képszerkesztő, ezért működési és használati módjuk nem teljesen azonos.

Profi lapolvasó

43

Tesztlaborunk olyan lapolvasó ben-
rendezést kapott kölcsön néhány napra, mely a professzionális nyom-
dai előkészítők, grafikusok nagy
felbontású, színű skemmelési el-

várait hivatott kielégíteni. Ez a Umax PowerLook 3000-es jól mutatja, hogy hol tart ma a képdigitálizálás.

TESZT

Górcső alatt a BX-es alaplapok

46

A személyi számítógépek teljesítményének talán legmeghatározóbb eleme a processzor, de közel sem mindegy, mi fogadja be. Egyrészt a sokféle alaplap és a sokféle processzor nem mindig működik együtt, másrészt, noha az azonos típusú alaplapok szinte azonos teljesítményűek, a többszolgáltatásokban lényeges eltérések lehetnek. Ebben a hónapban tíz BX lapkakészlettel szerelt alaplapot vizsgáltunk meg, aminek eredményét összeállításunkban tárjuk olvasóink elé.

A PC WORLD AZ IDG COMMUNICATIONS (USA) CÉGHEZ, A VILÁG LEGNAGYOBB SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KIADÓJÁHOZ KAPCSOLÓDIK. AZ IDG COMMUNICATIONS TÖBB MINT 260 KIADVÁNYT JELENTET MEG 68 ORSZÁGBAN. A KIADÓ SAJÁTTERMEINEK HAVONTA MINTEGY 50 MILLIÓAN OLVASSÁK. AZ IDG COMMUNICATIONS TAGVALLALATAI VALAMENNYEN HOZZÁJÁRULNAK AZ IDG HÍRSZOLGÁLTATÁHOZ, AMELY ONLINE MÓDON, NAPONTA SZOLGÁLTATJA A NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI HÍREKET.

Felnöttek a kézigépek 102

A digitális személyi asszisztenseknek, röviden PDA-knak nevezett kisméretű számítógépek tíz éve küzdenek azért, hogy komolyan vegyék őket. Am a kicsinyke képernyők, használhatatlan billentyűzetek, nem utolsósorban a kézírás-felismerés hibái olyan tartós fogyatékoságoknak bizonyultak, hogy még ma is látványosság-számba megy, ha valaki PDA-t használ a környezetünkben. Pedig vannak, akik hisznek a kézisámítógépekben, és lehet, hogy igazuk is van.

A legújabb modellekkel a kézisámítógépek végre nagykorúsodtak. Annyit mindenképp megérdemelnek, hogy legalább egy második pillantást szenteljünk nekik.

ÚTMUTATÓ A CD-ROM MELLÉKLETEK HASZNÁLATÁHOZ 70

ONLINE

A 10 legjobb offline böngésző 72

Sokszor a használhatatlanságig lelassul az internet, és ha munkaidőben nem tudunk hozzáférni a kívánt információhoz, kinek van kedve és pénze otthon, az internetes csúcson kívül folytatni a keresést? Az offline böngészők automatikusan lezippantják számunkra a szükséges információkat, amelyeket aztán offline böngészhetünk át, nem függve az internet szeszélyeitől.

HÁLÓZATOK

Új varázslók és más újdonságok a Novelltól 74

Amellett, hogy elkészítette a NetWare 5-öst, a többi termékét sem

hanyagolja el a Novell, ezekből is egyre-másra jelentkezik az új változatokkal.

MULTIMÉDIA

CD-ROM-ajánló

Csudáknak éve – forradalom és szabadságharc 1848/49	84
Lakéstervező 3 dimenzióban	85
Kerttervező 3 dimenzióban	86

Élétár (Frank Júlia konyhája)	87
Verstár '98	87
World Cup 98	88

Beszélgetés

Posta Pál menedzserrel 90

Mi kell egy jó CD-ROM-hoz? Ölet, technikai tudás és pénz. Ez azonban még kevés. Kell valaki, aki az ötletet felkarolja, a munkálatokat összehangolja, és gondoskodik arról, hogy a befektetett pénz minden fillérére hasznosuljon. Ezt az embert úgy hívják, hogy producer.

ENCIKLOPÉDIA

Mentsük, ami menthető! 94

Minden számítástechnikával foglalkozó alapfokú írásban szerepel a jó tanács: feltétlenül készítsünk adatainkról mentést. Az emberek többsége egyetért ezzel, még sincs használható tartalék másolata. Hogyan helyezzük biztonságba adatainkat? – ezt a témát járjuk most körül.

PC WORLD ONLINE

(www.pcwORLD.hu)

PC-piac

Friss árak vásárlóknak, továbbfejlesztőknek.

Webiránytű

Érdekes webhelyek, ismertetéssel, értékeléssel.

PC WORLD

NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI MAGAZIN

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:

DR. BISZTEREZY ELEMER, CSEPA JÁNOS,
HÁJOS MIKLÓS, PAKOZI IMRE
ELNÖK: DR. BRÜCKNER HUBA

FŐSZERKESZTŐ: Mészáros Csaba (M. Cs.)

FŐMUNKATÁRS: MÓRAY GÁBOR

OLVASOSZERKESZTŐ: HÁMADI KRISZTINA

MUNKATÁRS: MARK ATTILA (M. A.)

MŰVÉSZETI VEZETŐ: RADNÓTI ÁGNES

TÖRÖLŐSZERKESZTŐ: SZÉGVÁRI ÉVA

SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR: LENGYEL ANDREA

KIADJA AZ IDG MAGYARORSZÁGI LAPKIADÓ KFT.

FELELŐS KIADÓ: BIRÓ ISTVÁN ÜGYVEZETŐ IGAGZTÓ

MŰSZAKI VEZETŐ: BIRKUS IMRE

RENDSZERGAZDA: KUSZING JÁNOS

A SZERKESZTŐSÉG ÉS A KIADÓ CÍME:

1012 Bp., Máriáry u. 17.

TELEFON: 356-2967 – KÖZVETLEN, VAGY

214-9512, 212-0398, 356-0691, 356-8291

342-ES MELLEK

TERJESZTÉS ÖSZTÁJ: 322-ES MELLEK

ZÖLD SZÁM: 06-80-200-263

TELEFAX: 356-9773

LEVÉLCÍM: 1537 Bp., Pf. 386

INTERNET: [HTTP://WWW.PCWORLD.HU/](http://www.pcwORLD.hu/)

HIRDETÉSFELVÉTEL: IDG KERESKEDELM IRODA

IRODAVEZETŐ: EGYED ZSÓKA

TELEFON: 356-8691, TEL/FAX: 375-0191

E-MAIL: KERIRODA@IDG.HU

SZERKESZTŐSÉGÜNK A LAPBAN KÖZÖLT HIRDETESEKET A LEHETŐ LEGNAGYOBB KÖRÜLTEKINTÉSSEL GONDOZZA, DE A HIRDETESEK TARTALMÁÉRT NEM VÁLLAL FELELŐSSÉGET.

SZÍNHATÁS:

IDG FORMAKESZÍTŐ ÜZEM

NYOMÁS, KÖTÉS: MESTERPRINT KFT.

1097 BUDAPEST, KÜLSŐ MESTER UTCA 82-86.

(98.0323)

ÜGYVEZETŐ IGAGZTÓ: SZILÁGYI TAMÁS

HU ISSN: 1215-5055

TERJESZTI A HÍRKER RT., A NEMZETI HÍRLAP-

KERESKEDELM RT., ALTERNATÍV TERJESZTŐK,

VALAMINT SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLETEK.

ELŐZETHETŐ A KIADÓNÁL

(IDG LAPKIADÓ KFT. 1537 BUDAPEST, PF. 386), KÖZVETLENÜL

POSTALÁNTALON, VALAMINT ATUTALÁSSAL

AZ IDG MKB 10300002-20328016-70073285

PÉNZFORGALMI JELEZSÁMRA.

Egy szám ára 890 Ft.

ELŐZETTESI DÍJ EGY ÉVRE 7860 Ft.

FÉL ÉVRE 3930 Ft. NEVEZŐÉVRE 1965 Ft.

A LAP RÉGEBB SZÁMAI MEGVÁSÁROLHATÓK ÜGYFELSZOLGÁLTATÁSNAK (NYITVA: HÉTFŐTŐL, PÉNTEKIG 12-18 ÓRAIG),

ILLETVE MEGRENDELHETŐK A 343-AS MELLEKEN.

LAPUNK BARMÉLY RÉSZÉNEK MÁSOLÁSÁVAL ÉS TERJESZTÉSÉVEL

KAPCSOLATBAN MINDEN JOGOT FENNTARTUNK.

© 1998. NOVEMBER

E SZÁMUNK 27 000 PÉLDÁNYBAN KÉSZÜLT.

Valljuk be őszintén:

Miért használ ugyanolyan hálózati kártyát a drága
szerverében, mint amilyent az olcsóbb számítógépében?

Ezt talán meg kellene beszélnünk.

Nem minden hálózati kártya egyforma. Ha a hálózatahoz életfontosságú szervert csatlakoztat, akkor NIC hálózati kártyára van szüksége, mely biztosítja a szerverrel való

THE FAST ETHERLINK™ 10/100
SERVER NIC

Automatikus sebességfelméréssel rendelkező meghajtók. Egész életre szóló garancia. Stabil szerverkapcsolat.

zavarmentes kapcsolatot. Olyanra, mely megoldja a problémát, még mielőtt bekövetkezne. Magyarán - 3Com® Server NIC hálózati kártyára.

Csupán a 3Com Server NIC ajánlatában szerepelnek a beépített automatikus sebességfelméréssel rendelkező meghajtók, melyek védelmet nyújtanak a váratlan kiesések ellen. A stabil kapcsolatnak köszönhetően a szerveridő maximálisan kihasználható. Ilyen lehetőségeket nyújt a 3Com hálózati szerverkártya egész életre szóló garanciával. Egyszóval, szervermegoldásként használja a 3Com cég Server NIC kártyáját. Ilyen egyszerű az egész.

További információ a 3Com Server NIC-ről a www.3Com.com címen található.

© 1999, 3Com Corporation. Minden jog fenntartva. A 3Com, a 3Com logo és az EtherLink bejegyzett védjegyek a More Connected a 3Com Corporation cégjelzése.

3Com® More connected.™

DELL®

Latitude® CPI notebook

- Intel® Pentium® II processzor
300 MHz 512 kB level 2 cache
- 64 MB EDO RAM
- 4 GB HDD
- 1,44 MB FDD/20x CD moduláris
- 13,3" TFT display
- Neo Magic 128 bites PCI video vezérlő
- 16 bit SoundBlaster Pro hullámtáblás hangkártya, hangszóró
- 2x Type II vagy 1x Type III PCMCIA slot
- Synaptics Touchpad (scroll)
- IrDA 1.1 infraröport
- Lithium-ion akkumulátor
- 1S,1P, 1 PS/2, VGA, USB, audio port
- Extra könnyű (2,3 kg)
- Windows 95 PE (opció: NT 4.0)
- Opció: Docking Station, 2. akku
- 1 év helyszíni garancia (opció: 3 év)
- Y2000 megfelelés

A HUMANsoft Kft.
az 1997-es év legjobb
kelet-európai disztribútora.

838 300 Ft

Az ár éfét nem tartalmaz és 222 Ft/USD árfolyamon vonatkozik.
A Dell név, a Dell embléma és a PowerEdge név a Dell Computer Corporation bejegyzett védjegye.
Az Intel Inside embléma és a Pentium név az Intel Corporation bejegyzett védjegye.

HUMANSOFT®
ELEKTRONIKA

HUMANsoft Kft. 1131 Budapest, Dolmány u. 12.
Tel.: 270-7600 Fax: 270-7679
E-mail: dellinfo@humansoft.hu

**VÉDELEM
ADAPTEC MÓDRÁ**

RAID Port 2

Kiemelt partnereink:
CHS 1138 Budapest,
Váci út 117-119.
Tel.: 451-3500
Computer 2000
1133 Budapest, Váci út. 110.
Tel.: 236 1100

ha integrált ADAPTEC SCSI
csatló van alaplapján,
ha rendelkezik RAIDPort2 interfésszel
Akkor adatvédelem legelőssb megoldás az
ARO-1130SA
(Windows NT, Novell 3.1 és 4.11 alatt RAID 0,1,0/1,5)

Adaptec® hivatalos disztribútor

1074 Budapest, Dohány u. 67. T.: 342 3255, Fax: 351 2576 www.axico.hu

IDG
INTERNATIONAL DATA GROUP

AZ INTERNATIONAL DATA GROUP (IDG) A VILÁG VEZETŐ SZÁMÍTÉSTECHNIKAI KIADÓJA. AZ ALÁBBI LISTÁN AZOKAT A KIADÓNYOKAT SOROSSUK FÖL, AMELYEK AZ IDG KIADÁSÁBAN VAGY KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL JELENNEK MEG, SZERTE A NAGYVILÁGBAN: ARGENTINA: COMPUTERWORLD ARGENTINA; INFOWORLD ARGENTINA; AUSTRÁLIA: COMPUTERWORLD AUSTRALIA; AUSTRALIAN PC WORLD; AUSTRALIAN MACWORLD; PROFIT, INFORMATION DECISIONS, RESSLER, NETWORK WORLD; AUSTRIA: COMPUTERWELT ÖSTERREICH; ÁZSIA: COMPUTERWORLD HONG KONG, COMPUTERWORLD SOUTHEAST ASIA, COMPUTERWORLD MALAYSIA; BRAZILIA: DATANEWS, MUNDO IBM, MUNDO UNIX, PC MUNDO, PUBLISH; BULGÁRIA: COMPUTERWORLD BULGARIA, EDI WORLD, PC WORLD EXPRESS; CHILE: COMPUTERWORLD, INFORMATICA; CSEH-SZLOVÁKIA: COMPUTERWORLD, PC WORLD; DÁNIA: CAD/CAM WORLD, COMMUNICATIONS WORLD, COMPUTERWORLD, COMPUTERWORLD FOCUS, COMPUTERWORLD UODANELSE, LAN WORLD, LOTUS WORLD, MACINTOSH PRODUCT-KATALOG, MACWORLD, PC WORLD, PC WORLD PRODUKTGUIDE, WINDOWS WORLD; EQUADOR: PC WORLD EQUADOR; EGYESÜLT ÁLLAMOK: AMIGAWORLD, CABLE IN THE CLASSROOM, C10, COMPUTER BUYING WORLD, COMPUTERWORLD, DIGITAL NEWS, DOS RESOURCE GUIDE, ELECTRONIC NEWS, FEDERAL COMPUTER WEEK, GAMEPRO, INFOGÉN/AV, IDG BOOKS, INFOWORLD, LOTUS, MACWORLD, MOMENTUM, NETWORK WORLD, NEXTWORLD, PC GAMES, PC WORLD, PC LETTER, PUBLISH, RUN, SUMERIA, SUNWORLD, SWATTPRO; EGYESÜLT KIRÁLYSÁG: LOTUS MAGAZINE, MACWORLD; EGYIPTOM: PC WORLD MIDDLE EAST, COMPUTERWORLD MIDDLE EAST; FINNSZÁG: MIKROPC, TIETORIKKO, TIETORIKKO; FRANCIAORSZÁG: COMPUTER DIRECT DISTRIBUTIVE, GOLDEN MAC, INFOPC, LANGUAGES & SYSTEMS, LE GUIDE DU MONDE INFORMATIQUE, LE MONDE INFORMATIQUE, TELECOMS & RESEAUX INTERNATIONAL; FÜLÖP-SZIEGTE: COMPUTERWORLD, PC WORLD; GÖRÖGORSZÁG: INFOWORLD, PC GAMES, PC WORLD; HOLLANDIA: COMPUTE! TOTAL, COMPUTERWORLD, LAN MAGAZINE, MACWORLD MAGAZINE; INDIA: COMPUTERS & COMMUNICATIONS; ISRAEL: COMPUTERWORLD, PC WORLD; JAPÁN: COMPUTERWORLD, MACWORLD, SUNWORLD; JUGOSZLÁVIA: MIU MIKRO; KANADA: DIRECT ACCESS, GRADUATE COMPUTERWORLD, INFOCANADA, NETWORK WORLD; KANADA: KENYA: EAST AFRICAN COMPUTER NEWS; KINA NYKÖZTÁRSÁG: CHINA COMPUTERWORLD, PC WORLD, ELECTRONICS INTERNATIONAL, IDG HIGH TECH BEIJING, NEW PRODUCT WORLD, CHINA NETWORK WORLD; KOLUMBIA: COMPUTERWORLD COLUMBIA; KOREA: COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC WORLD; LENGVOLRSZÁG: COMPUTERWORLD, COMPUTERWORLD; MAGYARORSZÁG: COMPUTERWORLD-SZÁMÍTÉSTECHNIKA, PC WORLD, PC-X MAGAZIN; MEXIKÓ: COMPU EDICION, COMPU MANUFACTURA, COMPUTACION/PUNTO DE VENTA, COMPUTERWORLD, MACWORLD, MUNDO UNIX, PC JOURNAL, WINDOWS; NEMETORSZÁG: COMPUTERWOCH, COMPUTERWOCH FOCUS, COMPUTERWOCH EXTRA, COMPUTERWOCH KARRIERE, EDV ASPERTE, INFORMATION MANAGEMENT, LOTUS WELT, MACWELT, NETZWELT, PC WELT, PC WOCH, PUBLISH, UNIT, UNIX WELT; NIGERIA: PC WORLD AFRICA; NORVÉGIA: COMPUTERWORLD, CHWORLD, LOTUSWORLD, MACWORLD, NETWORK, PC WORLD EXPRESS; PC WORLD; PC WORLD'S PRODUCT GUIDE, PUBLISH WORLD, STUDENT GUIDE, UNIX WORLD, WINDOWSWORLD; OLASZORSZÁG: COMPUTERWORLD, MACWORLD, NETWORKING, PC WORLD; OROSZORSZÁG: COMPUTERWORLD-MOSCOW, PC WORLD, NETWORKS; PANAMA: PC WORLD PANAMA; PERU: PC WORLD, COMPUTERWORLD PERU; SPANYOLORSZÁG: AMIGA WORLD, CIMWORLD, COMPUTERWORLD, COMMUNICATIONS WORLD, MACWORLD, PC WORLD, PUBLISH; SVÁJC: COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC & WORKSTATION; SVÉDSZÁG: AFFÄRSKONOMI-MANAGEMENT, ATTACK, CAD/CAM WORLD, COMPUTER-SWEDEN, DIGITAL VARLDEN, LOKALA NATVERKLAN, LOTUS WORLD, MAC&PC, MACWORLD, MIKRODATYEN, PC WORLD, PUBLISHING & DESIGN (CAP), UNIX/OPENIA SYSTEM, DATAINGENJÖREN, MAXI DATA, WINDOWS; TAJVAN: COMPUTERWORLD, PC WORLD; THAIFÖLD: THAI COMPUTERWORLD; TÖRKORSZÁG: COMPUTERWORLD MONITOR, MACWORLD, PC WORLD; ÚZ- ZELAND: COMPUTER LISTINGS, COMPUTERWORLD, PC WORLD

Eltékozolt megák

Nemrégiben 32 megabájt RAM-mal bővítettem PC-met, mert internetezéskor, ha közben a webböngésző mellett más programok is futottak, néha szinte megállt a gépem. Igencsak meglepett, hogy ezt a pár éve még rendkívüli mértékűnek számító, igen sokba kerülő továbbfejlesztést ma áfával együtt tízezer forintnál kevesebb pénzből meg lehet úszni.

Közismert, hogy a számítógépes hardver milyen gyors ütemben értéktelenedik el, a RAM-árak esése azonban még ezen az általános árcsökkenésen is messze túltesz. Elsősorban ennek az állandó értékvesztésnek köszönhető, hogy egyre több ember asztalára, egyre nagyobb teljesítményű, egyre több funkciót ellátó számítógép kerülhet. Évről évre egyre gyorsabb géphez lehet hozzájutni ugyanazért a pénzért, felárat csak a legújabb modellekért kell fizetni. Ez mind nagyon szép, de jogosan vetődik fel a kérdés: vajon milyen hatásokkal üzemelnek a mai PC-k, arányban áll-e a nagyobb teljesítmény használhatóságuk növekedésével?

Tizenöt évvel ezelőtt korábbi munkahelyemen egy 8080-as processzor köré épülő, 64 kilobájt RAM-mal és – ha jól emlékszem – 5 megabájtos merevlemez-meghajtóval (amely kisebb komód méretű volt) felszerelt számítógép meglepően sok feladatot látott el. Négy adatbeviteli terminál kapcsolódott hozzá, nyomtatót és lyukszalagolvasót kezel, miközben modemem keresztül adatokat cserélt egy 50 kilométerre található nagyszámítógéppel. A mai windowsos PC-ken gyakran bekövetkező lelassulást (amikor fogytán a memória, és az operációs rendszer a lényegesen lomhább merevlemez használja virtuális tárként) csak olyankor lehetett tapasztalni rajta, amikor minden perifériája egyszerre működött. Ez a mai szemmel nézve értékelhetetlen konfigurációjú számítógép annak köszönhetette bámulatos teljesítményét, hogy ügyes programozók eredeti operációs rendszerének átdolgozásával alkalmassá tették egyfajta többfeladatos működésre.

Manapság nincs szükség az ilyen fejlesztői bravúrokra,

a kevesek igényelte szolgáltatásokkal felhízlalt, mind terebélyesebb szoftverek megfelelő sebességű futtatását a processzorteljesítmény növekedése biztosítja. A technológia rohamléptű fejlődése lehetővé teszi, hogy a gyártók egyre gyorsabb, illetve nagyobb kapacitású részegységeket állítsanak elő ugyanannyiért vagy kevesebbért.

Az első IBM XT-ken és AT-ken, amelyekért a bizományikban tízegynéhány éve még milliókat kértek (ezeken a milliókon mai értéken számolva rengeteg 450 megahertzes Pentium II-est lehetne vásárolni), kisméretű, ámde a legszükségesebb szolgáltatásokat tartalmazó programok futottak. Aztán jött a Windows nevű grafikus felület, amely tízmilliók számára tette elérhetővé, kezelhetővé a személyi számítógépeket, rohamos terjedésével azonban ugrászerűen megnőtt a számítógépekkel szembeni teljesítményigény.

Egy levél megírásához a mai elterjedt szövegszerkesztőkkel valóságos kis eröművet kell üzemeltetnünk az íróasztalunkon, de az is igaz, hogy ezért legalább nem kell többet (sőt, kevesebbet kell) fizetnünk, mint évekkel ezelőtt egy lényegesen gyengébb teljesítményű PC-ért. Mi több, azon egyáltalán nem futott volna a Quake, és a weben sem tudnánk vele böngészgetni.

És a tendencia folytatódik, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a számítógépek igazán emberi módon, beszédrel való vezérelhetőségének problémájára még nem született általános megoldás, a jelenlegi megvalósításokon még jócskán van javítanivaló. Ha ezt és más szolgáltatásokat is a PC-s alapszoftverek részévé teszik a közeli jövőben, azok olyan méretűre fognak növekedni, hogy futtatásukhoz még gyorsabb, még nagyobb memóriájú, illetve háttértár-kapacitású gépekre lesz szükség.

A meghertzek, megabájtok eltékozlásának folyamata várhatóan csak akkor fog megállni, ha elérjük a teljesítmény- és kapacitásnövelés fizikai határait, ami egyhamar nem következhet be.

Mészáros Csaba

Elkészült a magyar nyelvű Windows 98

Kevesebb mint négy hónappal az angol nyelvű verzió megjelenése után, a Compair első napján, október 13-án bocsátotta útjára a Microsoft Magyarország a legújabb Windows magyar változatát.

Az október 1-jei hivatalos bejelentésen *Réisz Attila* igazgató elmondta, hogy az angol nyelvű változatból a premier óta eltelt időben jóval többet adtak el, mint annak idején a Windows 95-ből ugyanennyi idő alatt.

Az új operációs rendszer megfelelő sebességű futtatásához 24–32 megabájt RAM-ra van szükség, ami nem jelent különösebb többletterhet a Windows 98-ról átvett számára, hiszen a memória-modulok ára oly mértékben csökkent az utóbbi időben, hogy 32 megabájtnyi RAM-hoz ma 8 ezer forint körül áron juthatunk hozzá.

Újdonság a Win98-nál az ingyenes frissítési lehetőség: az operációs rendszert megvásárlók az internetről térítés nélkül tölthetik le az új illesztőprogramokat.

Nem veszi meg az augsburgi PC-gyárat az Acer

Megszüntette tárgyalásait a Siemens Nixdorf Informationssysteme és az Acer, vagyis semmisa két cég áprilisi egyezsége, amely szerint az SNI augsburgi PC-gyárat egysége az Acer tulajdonába került volna, hogy globális szinten a gyártást olcsóbbá tevő mennyiséget érjen el.

A két cég nyilatkozata szerint az anyagi részletekben nem tudtak megegyezni, s ebben az is közbejárt, hogy az Acer az ázsiai és az orosz válság miatt inkább a félévezetőgyártásra koncentrál: ezen üzletág számára akarja biztosítani a működéshez szükséges tőkét. Az SNI a részleget külön jogi személyiséggel látta el –

DRAM-gyárat zár be a Fujitsu

Bezárja egyik észak-angliai lapkagyárat a Fujitsu, mivel riválisaihoz hasonlóan ő is visszakoza próbálja csökkenteni veszteségeit a DRAM-piacon. A japán cég egyébként több mint 350 millió fontot fektetett be a Newton Aycliffe-i üzembe, amelyben 1991-es megnyitása óta DRAM-okat állítottak elő. Decemberben 570 alkalmazottjuk maradt állás nélkül, a cég pedig megpróbál vevőt – esetleg egy partnerné – keresni az üzemhez. A piaci körülmények hatására a Fujitsu nemrégiben újrafogalmazta DRAM-stratégiáját: igyekszik csökkenteni a DRAM-lapkáktól való függőségét úgy, hogy keresi a módját, miként integrálhatná a memóriát más típusú lapkába is.

ezt PCS GmbH & Co. KG néven jegyzik –, amely így a cég szerint nyitottabb az együttműködésre.

Sereget vonz az Intel

Alighogy piacra bocsátotta az Intel a 300 megahertzes mobil Pentium II-t, máris noteszgépyártók egész serege (Compaq, HP, IBM, Acer, NEC, AST, Hitachi, Dell) jelentette be, hogy hamarosan forgalomba hozzák az új lapka köré épített gépeiket. Az új processzor fogyasztását a Quick Start technológiával alvó üzemmódban és inaktív állapotban 0,4 wattra fogták vissza. Mikroarchitektúrája, tokozása, a hőköbcsátásával kapcsolatos specifikációi megegyeznek a 233 és 266 megahertzes mobil Pentium II-esével, így a PC-gyártóknak nem kell áttervezetniük hozzá új rendszereiket.

Kinek fizetnek a modemgyártók?

Licencdíjat fognak fizetni a modemgyártók *Brent Townshend* független fejlesztőnek és a 3Comnak is, mely saját fejlesztésekkel egészítette ki az előbbi munkáját. Townshendnek tulajdonítják az 56 kilobit/másodperces modemek kommunikációjának módját megalapozó főbb ötleteket, s most megnyerte e modemek alapkoncepciójának a szabadalmát; egyébként ő több más, a technológiával kapcsolatos szabadalom várományosa is.

Úgy tűnik, sem az elemzők, sem a versenytársak nem számítanak arra, hogy ez a szabadalom-odaítélés jelentős hatással lenne az érintett piacra, akár a termékekre, akár az árakra. A fogyasztók várhatóan meg sem érzik ennek következményeit. A technológia ugyanis már szabványokba épült. Az azonban még nem biztos, hogy minden rivális csendben lenyeli a dolgot, és fizet. A Rockwell például abban bíz, hogy Townshend „igazságos, ésszerű árakat állapít

meg, mindenki számára azonos módon, azaz diszkrimináció nélkül”. Ezzel kapcsolatban a 3Com azt állítja, hogy Townshend minden asztali gépes modémért 1,25 dollárt kér, a kiszolgálókban használtakért pedig kapunkék 2,50-et. Tőle függetlenül a 3Com egyszeri 100 ezer dolláros licencdíjat kér azért a technológiáért, amelyet az 56 kilobit/másodperces modemekkel kapcsolatosan fejlesztett ki.

Az IBM webszférája

WebSphere alkalmazáskészletének bővítéseket az IBM piacra hozza hasonlóan az alkalmazáskiszolgálójának fejlesztői változatát, amellyel egyszerűen építhetők meg, és hasznosíthatók az elektronikus kereskedelmet támogató alkalmazások. A WebSphere Studio eszközeivel IBM és nem IBM platformon futó szoftverek egyaránt készíthetők.

A készlet részei a Web Development Workbench, az IBM VisualAge for Java-

A Kék Óriás mikromeghajtója

Horodozható elektronikai eszközökbe (digitális kamerákba, kéziszámitógépekbe stb.) való mikromeghajtót jelentett be az IBM. A merevlemez tányérja akkor, mint egy nagyobb pénzérme, tömege 20 gramm, vagyis könnyebb egy ceruzaelemnél, viszont kétszázszor több adat kerülhet rá, mint egy hajlékonylemezre. A horodozható tárolóeszközöktől (például a flash memóriától) eltérően az IBM mikromeghajtója merevlemez-technológiát használ az adatok tárolására, éppen ezért a megabájtonkénti költség az alternatív megoldásokhoz képest jóval alacsonyabb.

Várhatóan 1999 közepe táján jelenik meg a CompactFlash Type II-es réskébe illeszthető adattároló eszköz, kétéle – 340, illetve 170 megabájtos – változatban. Gyártója szerint az által, hogy kis helyen tud nagy mennyiségű adatot tárolni, kibővíti a régebbi eszközök (így a PDA-k, mobiltelefonok) felhasználási körét, továbbá új termék kategóriák (például horodható számítógépek) megjelenéséhez vezethet. Az IBM szerint eddig a Canon, a HP, a Hitachi és a Minolta jelezte, hogy beépíti jövőendő termékeibe a mikromeghajtót.

ban írt varázslók és a NetObjectstől származó fejlesztőeszközök (ScriptBuilder, Fusion, BeanBuilder). Emellett tartalmazza a VisualAge for Java internet-kereskedelmi változatát is.

Hol tart a PCIx specifikáció?

Egy névtelenségét megőrizni kívánó hírforrás szerint már egy éve dolgozik az IBM, a HP és a Compaq a PCI specifikáció tökéletesítésén, sőt az már el is készült. Az egyelőre PCIx néven emlegetett specifikáció olyan technológiát definiál, amely lehetővé teszi a sávszélesség és az átviteli sebesség növelését a számítógépes rendszeren belül. A hírforrás szerint az akció az újabban egyre népszerűbb, saját technológiával viszont nem dicsekvő Dell és társai ellen irányul.

A triász tagjai azt szeretnék, ha saját Intel alapú kiszolgálóik elkülönüljenek a piacra a Dell és a Gateway 2000 csatornáin át „ömlő” többlettől; reményeik szerint akár az egész Wintel szegmens jövőjét is módosíthatná az új specifikáció alkalmazása.

Egyes érdeklelt gyártók aggódnak, hogy ez a hármas konzorcium versenylőnyt akar kövacsolni a saját K+F műhelyeikből kikerülő technológiából, és nem készítenek belőle nyílt szabványt, hogy az egész ipar élvezhesse ennek hasznát. Egyébként az IBM és a Compaq meglepetését fejezte ki, hogy a PCIx kezdeményezésről szóló hír jóval a hivatalos bejelentés előtt felröppent, míg a HP nem volt hajlandó kommentálni a dolgot.

Versák következő generációja

ANEC is továbbfejlesztette Versa SX és Versa LX noteszgépeit az Intel 300 megahertzes mobil Pentium II-eséhez. A Versák következő generációjának bejelentésével a cég egyúttal elkötelezte magát olyan noteszgéptartozékok (egyenáramú adapter, 24-szeres CD-ROM-olvasó, hajtékonylemez-meghajtó, DVD Drive Pack, kiegészítő lítium-ion akkumulátor, második merevlemez, dokkolóegység, kaputöbbszöröző) szállítása mellett, amelyek bármely terméksorozatban felhasználhatók.

A Versa SX-eket a vékony (1/4 hüvelykes) képernyőtechnikát alkalmazó 14,1 hüvelykes TFT kijelzővel, 64 megabájt RAM-mal, 3,2 gigabájt merevlemezrel, VersaBay III bővítőrekeszsel és belső moduláris meghajtórekeszsel szállítják. Az LX típusjelű modell mindezek

felül még SuperDisk LS-120-as meghajtót is tartalmaz.

A Toshiba ultrahordozható notesze

Piacra dobta a Toshiba európai leányvállalata az ultrahordozhatóknak nevezett Portege 7010CT jelű noteszgépet. Ez a Toshiba első karcslú (slim-line) kivitelű gépe: mindössze 25 milliméter az átlagvastagsága, tömege pedig alig több mint 1,8 kilogramm.

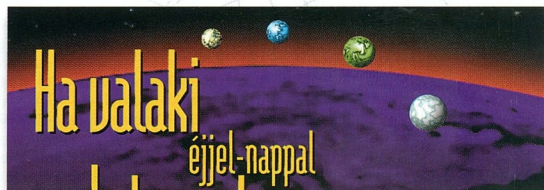
A rendszerben az új 300 megahertzes mobil Pentium II-es üzemel, 512 kilobájtos L2 gyorsítólóval. Memóriája 32 megabájt (160 megabájtig bővíthető) SDRAM; 4,12 gigabájt merevlemezrel, külső hajtékonylemezrel szállítják (opcionálisan 24-szeres CD-ROM-meghajtóval vagy 2-szeres DVD-ROM egységgel egészíthető ki). Képernyője 12,1 hüvely-

kes színes TFT, grafikus rendszere beépített MPEG-II dekódolási képességgel, 2,5 megabájt integrált SGRAM videome-móriával, 256 bites grafikus gyorsítóval rendelkezik.

Két Type II-es vagy egy Type III-as PC kártya befogadására alkalmas bővítőhellyel kerül forgalomba a noteszgép, merevlemezére előre telepítik a Windows 95-öt vagy a Windows 98-at, illetve kérésre tetszőleges Windows operációs rendszert, Toshiba segédprogramokkal és meghajtókkal egyetemben.

Videokonferencia Intel módra

Megjelentette legújabb videokonferenciás termékét az Intel. A ProShare Video System 500-as asztali gépeken futtatható, és alapvetően a vállalati piacra szánják. A termék

Ha valaki
éjjel-nappal
az Interneten lóg,
nem mindegy,
milyen a vonal!

- Előfizetőink igényeire alkalmazkodó díjszámok **kapcsolt** és **közvetlen** vonali szolgáltatásainkra egyaránt.
- **ISDN**, közvetlen vonali szolgáltatások belső hálózatokat üzemeltető ügyfeleink részére.
- **Professzionális Web-design** extra szolgáltatásokkal.
- **WWW oldalak** ingyenes elhelyezése.
- **Ingyenes Internet-olvasás** és szoftvercsomag a legnépszerűbb programokkal.

Részletes információért hívja ügyfélszolgálatunkat! **345-8888**

1023 Budapest, Zsigmond tér 10.
Telefon: 345-8888 • Fax: 345-8899
info@datanet.hu • www.datanet.hu

DataNet
A professzionális Internet-szolgáltató

0941

Az AST Ascentia sorozata

Bejelentette az AST az új Ascentia M6000-es sorozatot. Az ide tartozó noteszgépek 233, 266 és 300 megahertzes Pentium II-vel, 512 kilobájtos gyorsíróval, 32/64/128 megabájt AGP-mal, kétszeres gyorsaságú AGP sínnel, 3 vagy 4 gigabájtos merevlemezrel, 56 kilobit/másodperces, PC kártyás V.90-es adat/fax modemmel kerülnek forgalomba, hét különböző konfigurációban.

ATI Rage LT Pro grafikus vezérlőjük (100 megahertzen 4 megabájt SGRAM-mal) az eddigieknél lényegesen gyorsabb két- és háromdimenziós teljesítményt ígér, és teljes mozgást, teljes képernyő MPEG2 videó (DVD) lejátszására is alkalmas. Kijelzőjük a Samsung Trillion nevű technológiáját használó, 12,1 vagy 13,3 hüvelykes méretű, aktív mátrixos, színes TFT képernyő. Ez 24 bites színskála mellett 1024×768 képpontos felbontással rendelkezik. Többféle periféria (24-szeres CD-ROM-olvasó, DVD- vagy Zip meghajtó, illetve egy második merev- vagy hajlékonylemez) szerelhető be a gépben kialakított meghajtórekeszbe.

egyetlen PCI bővítést igényel, és a H.320-as, valamint a H.323-as szabványokat támogatva egyaránt használható ISDN vonalakon és helyi hálózaton. (A korábbi rendszerek vagy az egyikkel, vagy a másikkal tudtak csupán együttműködni.)

A szoftver futtatásához Windows NT vagy Windows 95 operációs rendszer szükséges, valamint legalább 233 megahertzes Pentium II processzor; optimális képmínőséget azonban 400 megahertzes processzorral nyújt a rendszer. Még az

idén megjelenik a Windows 98-hoz készített frissítés. A ProShare Video System 500-as csomagjában megtalálható a Microsoft NetMeeting 2.1 szoftverre és egy mikrofonos fülhallgató is.

Nem épül üzem Richmondban

Elhalasztja a virginiai Richmondba tervezett lapkagyárának felépítését a Motorola. Azért döntött a cég a hárommilliárd dolláros beruházás leállítására mellett, mert meglehetősen lanyha a kereslet a félvezetőtermékek iránt. Az 1997 decemberében bejelentett gyárból az eredeti tervek szerint 2000 közepén kerültek volna ki az első termékek, de ez az ütemterv már nem tartható – áll a Motorola sajtóközleményében. Egyelőre nem tudják megmondani, mikor folytatják a beruházást; mindenesetre a befejezéssel mindaddig várnak, amíg a gazdasági és ipari körülmények kedvezőbbek lesznek.

A CalComp csomagja

Három beviteli eszközből álló csomagot jelentett be a CalComp Technology. A CAD-használóknak szánt Design Station Pro digitálizálótabletból, egerből és elektronikus tollból áll. A tábla kapható 12×12 és 12×18 hüvelykes méretben is, felbontása hüvelykenként 2540 (centiméterenként 1000) vonal, ami az objektumok pontosabb kijelölését teszi lehetővé. Mind az eger, mind a toll vezeték nélküli: előbbi 16 programozható gombot tartalmaz, pontossága pedig a gyártó szerint 0,01 hüvelyk (mintegy 0,2 milliméter). Az egerbe és a tollba beépítették a QuickScroll funkciót; ez lehetővé teszi, hogy a felhasználó akkor is görögesse a képernyőt, ha a kurzor nem a görgetősávon áll.

A 32 bites Windows-vezérlőkön kívül a CalComp a TemplateWorks szoftvert is

kínálja az eszközcsoport mellé: ezzel sablonok készíthetők, illetve gombok programozhatók be az AutoCAD 14-hez. Ezenfelül a Design Station Pro használható az AutoCAD LT 97, az IntelliCAD 98 és a CADKEY 97 Release 2 tervező-szoftverekkel.

Compaq monitorújdonosság

Új, 21 hüvelykes monitor mutatott be a Compaq. Az egész világon egyszerre forgalmazni kezdett V10000-es valódi képátláto 20 hüvelyk, és elsősorban grafikus, illetve CAD/CAM alkalmazások használatának szánják. Képpontjainak mérete 0,22 milliméter, maximális felbontása 1600×1200 képpont, és ebben a felbontásban is 85 hertz a képráfrítási frekvencia. Használható Macintoshokhoz is; ekkor 1152×870 a legnagyobb felbontás, 75 hertz képráfrítási mellett. Az egyedi beállítási módok mellett a Compaq 22 gyári beállítást is kínál. A monitort USB csatlakozóval is ellátták.

Az IBM „rezes” processzora

Forgalomba hozta első, rézzel készült mikroprocesszorát az IBM. A 500 megahertzes órajel-frekvenciával működő PowerPC 750-es nagyobb tétellel alig 600 dolláros áron kapható. Ez azonban csak az első a sorban: a következő hónapokban várható az újabb prototípusok, és jövőre a tervek szerint több rézprocesszor tömegtermelése is megkezdődhet.

Az már biztos, hogy a PowerPC 750-es 1999 első negyedében került piacra nagy tétellel. A jelenlegi tervek szerint az S/390-es, az RS/6000-es és az AS/400-as kiszolgálócsaládokban is felhasználják rézprocesszorokat.

Perel a Motorola

Szabadalomsértés vádjával perelt be két kaliforniai modemyártót a Motorola. A Bostonban indított perben a Motorola azzal vádolja az AltoComot és a PCTelt, hogy azok megsértik a szoftveres modemek előállításánál használt technológiákra vonatkozó szabadalmat. Ezek az ITU V.34-es és V.90-es szabványait, illetve magukat a szoftvermodemeket érintik. A két kisebb cég és a Mo-

Takarékos kártyák

Már szállítja a Creative Technology PC-kbe illeszthető, csúcskategóriás audiókártyájának, a Sound Blaster Live-nek a „takarékos” – funkcióiban szegényebb, olcsóbb – változatát. A multimédia berendezéseket gyártó cég elsősorban a számítógépes játékok kedvelőinek, az audio- és PC-rajongóknak szánja az Egyesült Államokban 100 dollár körüli áron piacra hozott Sound Blaster Live Value kártyát.

Mindkét SB hangkártya a Creative E-mu nevű leányvállalata által készített, 32 bites EMU10K1 audioprocesszort tartalmazza, és a cég új, Environmental Audio technológiáját használja a különböző forrásokból, például az internetről, CD-k-ről, DVD lemezekről származó hangok minőségének javítására.

Perbe fogták az LG Semicont

Szabadalomsértés miatt pert indított az LG Semicon America ellen a Siemens Microelectronics. Az Egyesült Államokban benyújtott kereset szerint az LG Semicon olyan DRAM-lapkákat állít elő és forgalmaz, amelyekkel megsérti a Siemens több (tervezésre és technológiára vonatkozó) szabadalmát. Alapvetően azt akarja elérni a német cég, hogy az LG Semicon tiltsák el a szóban forgó eszközök értékesítésétől, egyúttal pedig pénzbeli kártérítést is követel.

torola már régóta tárgyal az egymással a licencegyezményről, ám nem tudtak dűlőre jutni; ezek után döntött a Motorola a per mellett.

Nagy pénzek vannak az elektronikus kereskedelemben

BigBook, Inc. (San Francisco, Kalifornia); a Yellow Pages online változatát működteti. CrossRoute Software (Redwood Shores, Kalifornia); ellátólánc-kezelő szoftvereket fejleszt. Online Monitoring Services (Alexandria, Virginia); a szellemi tulajdon védelmében ajánlja fel internetes szolgáltatásait az üzleti vállalkozások számára.

Látszólag a felsorolt cégek teljesen eltérő piaci szegmensekben érdekeltek, mégis van két lényeges közös vonásuk:

● A PricewaterhouseCoopers és a *Network World* negyedévente végzett felmérése, a legtöbb kockázati tőket vonzott cégeket vizsgáló World Venture Capital Survey legfrissebb adatai szerint a fentiek ott vannak ama 200 hálózati vállalat között, amelyek együttesen összességében 1,14 milliárd dollár kockázati tőket halmoztak fel a második negyedévben, ezzel új rekordot állítva fel.

● Ezek a cégek az elektronikus kereskedelmi szoftvereket és szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások azon jelentős, nagy csoportjához tartoznak, amely az internetes üzlet infrastruktúrájának kiépítésén munkálkodik.

Elmondható tehát, hogy az üzleti felhasználókat célzó kezdő internetes vállalkozások súlyos pénzeket kapnak a kockázati és egyéb befektetőktől. A már említett CrossRoute feltucatnyi kockázati-befektető cégtől összesen 8 millió dollárt szerzett. Zászlóshajónak mondható terméke egy olyan kiszolgálószoftver, melynek funkcióköre kiterjed az ellátólánc integrációjára, a disztribútori megrendelések kezelésére, a logisztikai koordináció vagy például a leltár-újrafeltöltés támogatására.

Szintén volt már szó az Online Monitoring Servicesről: ebbe 3,15 millió dollárt

ruházott be egy baltimore-i ügyvédi iroda, a Piper & Marbury LLP. Az 1997-ben alapított cég a WebSentry nevű keresőrendszert forgalmazza, amely folyamatok ellenőrzés alatt tartja az ügyfelek szellemi tulajdonjogát sértő weboldalakat.

A PricewaterhouseCoopers-*Network World* felméréseiből kiderül, 1998 második negyedévében megdőlt a hálózati befektetések 1997 negyedik negyedében felállított, 1,03 milliárd dolláros rekordja: 1,14 milliárd dollárral. S vélhetőleg a tavalyi éves rekord – 711 cégbe investált 3,64 milliárd dollár – is veszélyben forog, tekintve, hogy az idei első félév során 377 hálózati vállalkozásba már 2,06 millió dollárt fektettek be a beruházók.

Utat mutat az Intel

Igyekszik alacsonyan tartani noteszgépekbe szánt processzorainak fogyasztását az Intel, annak ellenére, hogy minden eddiginél magasabbra akarja emelni a teljesítményt. Fejlesztői

konferenciáján a processzorgyártó Mobile Power Guidelines 2000 néven útmutatót adott a gyártóknak, hogy 2000-re alacsony fogyasztású noteszgepeket tudjanak építeni.

A hardvergyártókkal közösen kidolgozott ajánlás a mobil számítógépek minden komponensére kijelöl egy elérendő áramfelhasználási szintet, és tanácsokkal is szolgál azok teljesítésére. Most először szerepelnek az ajánlásban az úgynevezett mininoteszgepek is.

Új utakon a Logitech

Az egerek, illetve a botkormányok után az audiokiegészítők piacára is belépett a Logitech: a cég SoundMan néven PC-s hangszórócsaládot mutatott be. A hangszórók az úgynevezett Linear Magnetic Drive (Limad) eljárást használják, hogy rendkívül kis méretben is reprodukálni tudják a teljes frekvenciatartományt. A család csúcsterméke az 50 wattos SoundMan Extreme hifi hangszórócsészlet, amelyhez jár a SoundMan Bass mélysugárzó is. A 25 wattos SoundMan Próba beépítették a mélysugárzót; végül az alsó kategóriát a 12 wattos SoundMan jelenti. Ez utóbbi kettő is kiegészíthető a SoundMan Basszel.

AKCIÓ!

OLYMPUS C-840L DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP
MOST NETTÓ 100 000 FORINTÉRT!

1 310 000 pixeles CCD ⇐

Cserélhető SSFDC kártya ⇐

Színes LCD monitor ⇐

Videokimenet ⇐

Keresse alábbi viszonteladóinknál:

AXICO Kft. Tel.: 342-3255	FÓKUSZ FOTO Kft. Tel.: 361-1606	FOTEX 2000 Kft. Tel.: 270-4380	FOTO DIGITAL Tel.: 212-1008
FOTOPLUS Kft. Pécs Tel.: 72/333-878	MULTI FOTO Kft. Debrecen, Tel.: 52/419-289	PORST Budapesti és vidéki boltjaiban	QUERTY Kft. Budapest, Tel.: 466-5419

1142

Lotus-bejelentések

Még az idén kiad egy integrációs eszközből álló csomagot a Lotus; ez lehetővé teszi a fejlesztők számára, hogy a Domino kiszolgálóval kapcsolják össze az SAP R/3-at. A Domino Enterprise Integration Solutions for SAP R/3 névre keresztelt csomag azt a mintegy 2000 felhasználót célozza meg, akik a Dominót és az R/3-at is használják. Azért is nehéz a két környezet integrációja, mert az SAP szoftverében erősen strukturált adatok vannak, míg a Notes/Dominóra a strukturálatlan adatok a jellemzőek.

A most bejelentett eszközkészlet segítségével olyan üzleti alkalmazások írhatók, amelyek a háttérrendszer vállalati adatait ötvözik a Domino munkafolyamatos, tartalomfelügyeleti és üzenetvivő képességeivel.

IBM-csomag: egyelőre forma nélkül

Java alapú fejlesztőeszközöket hoz forgalomba 1999 végén az IBM: ezekre a beágyazott rendszerek széles körére (például kézi eszközökre és mobiltelefonokra) lehet majd alkalmazásokat készíteni. Az IBM már épített ilyen alkalmazásokat nagyfelhasználóinak, most azonban olyan „csomagolt” eszközökkel akar kirukkolni, amelyekkel a felhasználók maguk is boldogulnak.

Még nem tudni, milyen formát öltenek ezek az eszközök, ám valószínűleg a

VisualAge for Java és a VisualAge for Smalltalk kiegészítőiként jelennek meg a piacon.

Hálózati gépek a Coreltől

Számos változatban kívánja megjelentetni StrongARM processzorokon és a Linux operációs rendszeren alapuló hálózati számítógépeit a Corel. A már kapható NetWinder DM-et programozók fejlesztőeszközének szánja a cég, míg a hamarosan megjelenő NetWinder WS webszerver internetszolgál-

atók, valamint kis- és közepes vállalatok számára készül. Ennek része az Apache webkiszolgáló szoftver is.

Ezeket felül a Corel még az idén szeretné bemutatni a NetWinder LC-t (ahol is az LC a Linux Computer rövidítése), ügyféloldali és kiszolgáló alkalmazásokhoz. Erre előre telepítenek olyan szoftvereket, mint a Linuxra áttett WordPerfect. Ezt követi majd a NetWinder JC javás asztali rendszer. A négy modell csupán szoftvereiben különbözik egymástól, így áruk is egyforma lesz: 500–1100 dollár, attól függően, hogy mennyi memória és mekkora merevlemez van a gépben (ha van benne egyáltalán háttértár). Operációs rendszere mindegyiknek a Red Hat Linux 4.2, amelyet a Corel némileg feljavított.

Részletek a Mac OS X-ről

Nemrégiben újabb részleteket árult el Steve Jobs a Mac OS X-ről, amely a Mac OS 8 és a Rhapsody alkotóelemeinek vegyítéséből születik majd meg, várhatóan 1999 negyedik negyedévére. Jellemzői között lesz a védett memória, a fejlett virtuálmémemória-kezelés, a többszálú végrehajtás, a rend-

DUMMIES®

KÖNYVEK

Könnyedén, érthetően, szakszerűen

RÁM MINDIG SZÁMÍTHATSZ!

KOSSUTH KIADÓ RT.
1043 BUDAPEST, CSÁNYI L. U. 36. / TEL.: 370-0609
KOSSUTH KÖNYVESBOLT
1062 BUDAPEST, ANDRÁSSY ÚT 13. / TEL.: 266-3515

A WINDOWS 98-RŐL
AZ INTERNETRŐL
A PHOTOSHOP 4-RŐL
A CORELDRAW 8.0-RŐL

ÁR: KÖTETENKÉNT 2 300 Ft

1176

Netcenter-kirakat bérelhető

Erőforrás-szolgáltatásokat kíván nyújtani az internetes kereskedelembe lépni szándékozó cégek számára a Netscape. Várhatóan ez év végétől érhető majd el a Netscape TransactionNetwork szolgáltatás, amelyet elsősorban azoknak a kisebb és közepes méretű cégeknek ajánlanak, amelyek házon belül nem rendelkeznek internetes kereskedelmi lehetőségekkel. A cégek tárolóhelyet bérelhetnek a Netscape-től, amely a Netcenter „kirakataiban” alakítja ki az online áruházat.

Mindebben az az üzlet a Netscape számára, hogy az eladóktól és a (leendő) vevőktől némi előfizetési díjat kér a csatlakozásért.

szerközponti többfeladatosság, továbbá a gyors állománymozgatás. Ebben a verzióban már nem szükséges újraindítani a gépet, ha egyetlen program összeomlik – amit már régóta kifogásoltak a felhasználók.

PageMill-ötözöt

Bejelentette a PageMill 3.0 for the Macintosh-t az Adobe. A termék friss verziója ötvözi a weblapkészítést, a grafikák szerkesztését és a webhelyszínek karbantartását. Új funkciói közül kiemelhetők: a multimédiás vidd és dobd módszer; a keretek, betűkészletek és színek tökéletesebb támogatása; egy Java konzol a Java kisalkalmazások

Az Apple újdonságai

Új kiszolgálót és webszervert mutatott be az Apple. Az új kiszolgáló, a 333 megahertzes PowerPC-vel felszerelt G3 Macintosh Server alapfelszereléséhez tartozik az egy megabájtos másodlagos gyorstár és a 10/100Base-T PCI sínes hálózati kártya. Memóriájának maximális mérete 768 megabájt, a háttértár 4 és 9 gigabájtos 5C-SI-3 merevlemezekből állhat, ezeket egészíti ki a 24-szeres sebességű CD-ROM-olvasó. Az előre telepített szoftverek között van a Mac OS 8.1 és az AppleShare IP 6. Szoftverfronton a WebObjects 4 az újdonság. Az internetes, valamint intranetes szoftverek fejlesztésére, illetve alkalmazására szolgáló program legfrissebb verziója – a UNIX és a Windows NT platformok után – immár a PowerPC G3 hardveren is elérhető. Újításai között említhető, hogy könnyebb vele a fejlesztés, továbbá Java-funkciókkal szolgál: lehetővé teszi például interaktív Java ügyfelek készítését.

hibáinak kijavításához; valamint fejlettebb HTML lehetőségek. Ez utóbbiak közé tartozik, hogy mód van a színek hexaértékének megtekintésére, a szerkesztett oldal pedig HTML forráskóddal együtt figyelhető.

A programnak helyet adó CD-n megtalálható az Adobe PhotoShop korlátozott kiadása; valamint ezernyi sablon, grafika és animáció is, amelyek nagyrésze az egyéni igények szerint alakítható.

Nóvumok a Microsoftól

Több, a közeljövőben napvilágot látó újdonságot ismertett *Bill Gates* az ősz elején megrendezett Microsoft DevDays eseményen. 1999 első felében, az Office következő változata után jelenik meg a legújabb Office Developer (ODE), amelynek segítségével a vállalati

fejlesztők új módokon építhetnek be külső információforrásokat a testre szabott irodai alkalmazásokba.

Ennek érdekében továbbfejlesztették a Visual Basic Application eszközt, amely struktúrájában sokkal közelebb áll az „igazi” Visual Basichez. A nagyvállalati eszközök és az irodai alkalmazások még szorosabb integrációjának előmozdítására az Office és az ODE következő változata egyrészt képes lesz adatokat fogadni nagy ügyfél-kiszolgáló felépítésű alkalmazásokból (mint az SAP R/3-as vagy a PeopleSoft terméke), másrészt a webes ügyfeleknek HTML-ben és XML-ben is tudja produkálni a dokumentumokat és alkalmazásokat.

Beviteli eszközök

Két új lapolvasót, valamint egy új digitális kamerát is bejelentett az Epson. A digitális kamera a PhotoPC 700-as típuszámot viseli, és ez nem véletlenül egyezik meg a fotonyomtatóéval. 1280×960-as felbontású képeket rögzít.

Ugyanabba a családba tartozik a két új lapolvasó: a GT-7000 és a GT-7000 Photo. Mindkettő stígyas kialakítású. Optikai felbontásuk 600×2400 dpi, 36 bites színméllységgel. A másoldiknak a tartozéka egy diafelvétel, amelyel negatív és dia is beolvasható.

Az új fotonyomtatókhoz új papírokat is kínálnak, mindenféle méretben. Ezeket

TV Tuner és képlopó kártyák!

Video Konferencia

és PCI Bus-os Videodigitalizáló Set.

- Kábel / antenna TV Tuner, teletext
- Folyamatos AVI capture akár 720'576-os képméretben, 25 kép/mp mellett
- Composite Video és S-Video bemenet videomagnó vagy kamera számára
- TV / Video megjelenítése ablakban vagy teljes képernyőn
- Video konferencia kamera + mikrofon
- VDOphone + Vmail konferencia szoftware
- Windows 95 Plug and Play
- A legtöbb PCI VGA kártyával és gyorsítóval együttműködnek
- Ismerik a PAL/SECAM/NTSC szabványokat
- Teljes PAL felbontás 768 x 576-ig

Fly Video LifeView

Spieler
computer

1083 Budapest, Illés u. 40
Tel.: 334-3715, Fax: 210-9108
Szombaton is nyitva!

HomePage:
www.alap.net/aruhaz/spieler

Epson: szép új színes világ

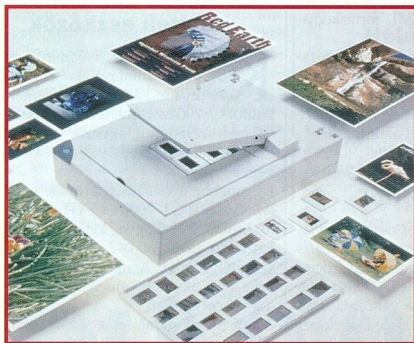
Szeptember első napjaiban az Epson bemutatott tartott új termékeiből Párizsban. Ezek az újdonságok lefedik mind a magán-, mind a vállalati szféra igényeit: a színes képek feldolgozására, megjelenítésére összpontosítanak.

Az Epson termépalettája tovább bővült, a színes képek feldolgozásával kapcsolatosan mind a bemeneti, mind a kimeneti oldalra bemutatott újdonságokat.

A cég az 1997-es üzleti évben növelte nyereségét. Most új piacokat kíván

merék), s ehhez előbb-utóbb szükség lesz a megfelelő minőségű nyomtatóra. A hivatalokban pedig egyre több az eredményeket grafikonok formájában is megjelenítő alkalmazás, a jelentések, dokumentumok külalakja egyre igényesebb, ez is a színes nyomtatók iránti igényt fokozza.

Bemutattak egy valódi fotónyomtatót is, a Stylus Photo 700-ast. A tintasugaras készülékek több technikai újdonságot tartalmaznak. Az Epson 1994-ben vezette be a piezotechnikán alapuló tintasugaras nyomtatófejelet. A technika továbbfejlesztésének eredményeképp jelent meg az Advanced MicroPiezo technológia, amely az újonnan megjelent Stylus Color 740-es nyomtatókban alkalmaztak először. Ebben egy festékpötty 6 picoliter térfogatú (össze-

meghódítani: a hagyományos vékelfelhasználói, otthoni, kistirodai alkalmazók mellett megcélozták a nagy cégeket, illetve a különleges feladatokra (elsősorban képfeldolgozásra) szakosodott vállalatokat is. Az új termékek két célt szolgálnak: a meglévő felhasználói réteg bővítését és új területek meghódítását.

Lássuk röviden az újdonságokat, amelyek némelyikéről múlt havi számunkban olvashattak részletes ismertetést, másokra később kerül sor.

Tintasugaras nyomtatók

Három új tintasugaras nyomtatót mutattak be, a Stylus Color 440, 640 és 740 jelűt. Ezek a tintasugarasok termékvonalaiban bekövetkező változást is jelzik. A két kisebbet egyértelműen az otthoni felhasználók piacára szánják, a 740-est kisebb irodáknak, hivataloknak ajánlják. Az a megfontolás vezette a tervezőket, hogy az otthoni felhasználók egyre több színes képet dolgoznak fel elektronikus formában (terjednek a lapolvasók, digitális ka-

merék), s ehhez előbb-utóbb szükség lesz a megfelelő minőségű nyomtatóra. A hivatalokban pedig egyre több az eredményeket grafikonok formájában is megjelenítő alkalmazás, a jelentések, dokumentumok külalakja egyre igényesebb, ez is a színes nyomtatók iránti igényt fokozza.

Bemutattak egy valódi fotónyomtatót is, a Stylus Photo 700-ast. A tintasugaras készülékek több technikai újdonságot tartalmaznak. Az Epson 1994-ben vezette be a piezotechnikán alapuló tintasugaras nyomtatófejelet. A technika továbbfejlesztésének eredményeképp jelent meg az Advanced MicroPiezo technológia, amely az újonnan megjelent Stylus Color 740-es nyomtatókban alkalmaztak először. Ebben egy festékpötty 6 picoliter térfogatú (össze-

hasonlításképpen: az eddig szokásos pöttytérfogat 10 picoliter volt). Emellett a pont mérete változtatható, ami a nyomtatási sebességet növeli. A kis pontméret előnyét nem kell ecsetelni, a pontosabb fejmozgással sokkal jobb felbontást lehet elérni.

A másik újdonság: a szokásos négy szín (bíbor, cián, sárga, fekete) mellett bevezetik a világosbíort és a világosciánt. Egy világosabb területen a pontok túl messze esnének egymástól – de ha van világosabb festék, akkor lehet sürűbben használni a pontokat. Ezt az eljárást a fényképnymtatókban – így a Stylus Photo 700-asban – használják. Ez a nyomtató kifejezetten fényképmínőségű nyomatok készítésére való, és az Epson új digitális fényképezőgépe közvetlenül rá is köthető (PC közbeiktatása nélkül lehet nyomtatni, akár A/4-es méretben is!).

Mátrix- és lézernymtatók

Az Epson mátrixnyomtatóival mindenki találkozott már: ki ne emlékezne mondjuk az FX-1050-esre? Mivel a mátrixnyomtatók egy helyen pótolhatatlanok: a többpéldányos nyomtatásban, ezért ma is nagy a kereslet irántuk. Két típust tartanak a piacon: az FX-1050-es nagymértékben korszerűsített utódját, FX-2180 néven, valamint egy igazán nagy teljesítményű, gyors mátrixnyomtatót, a DFX-8500-ast.

Ahol nem elég a tintasugaras nyomtató teljesítménye, és nem kell mátrixnyomtató, oda lézernymtatót kínálnak. Ebből is több típust jelentettek be: EPL-N1600 néven egy 16 oldal/perces, hálózati opciókkal is ellátható berendezést, EPL-N4000 néven pedig egy 40 lap/perces, rengeteg papírkézelési opcióval felszerelhető hálózati nyomtatót.

Az egyik mindent tudó új nyomtató az EPL-C8000-es színes lézernyomtató. Ez színes üzemmódban 4 oldalt, fekete-fehérben pedig ennek a négyszeresét nyomtatja percnként, felbontása pedig 1200 dpi.

A bemutatott készülékek királya egy proofer volt. A Color Proofer 5000-es egy hat színnel dolgozó, 1440 dpi felbontású tintasugaras nyomtatót tartalmaz, amely az A/3-asnál kicsit nagyobb méretben tud nyomtatni. Tartozik hozzá egy, a PostScript 3-at is értelmezni tudó, mindenféle hálózatban használható EFI kiszolgáló is. Ára borsos, de aki nyomdáknak készít rendszeresen anyagot, annak megéri.

MGE UPS SYSTEMS: a vállalatok folyamatos működésének szolgálatában

Az Ön cége is folyton változik?

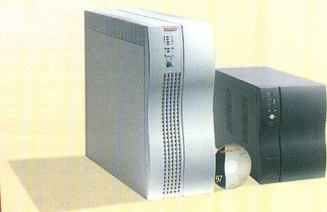
A Pulsar moduláris UPS-rendszer szilárd alapot nyújt a védelem terén változó környezetben is.

▶ Pulsar ESV+: intelligens és bővíthető. A Solution-Pac 97 szoftvercsomaggal könnyű a heterogén, több-telephelyes konfigurációk biztosítása.

▶ Pulsar EX: nagy biztonságú megoldás a lokális hálózatok, a szerverek és az érzékeny berendezések részére.

MGE UPS SYSTEMS:
minden tudásunk a jövő
igényeinek szolgálatában.

MGE UPS SYSTEMS:
Tel.: 206 1410
Fax: 206 1451
www.mgeups.com

Disztribútorok:
CHS Hungary Kft.
Tel.: 451 3500

HRP Hungary Kft.
Tel.: 452 4600

MGE
UPS SYSTEMS

Nothing will stop you now

THE MERLIN GERIN KNOW-HOW

a nyomat valóban jó minőségű, igencsak hasonlít egy valódi fényképre. A különleges papírokon elhelyezett nyomat a minőségét 5 évig megőrzi, ha közvetlen napfény nem éri.

Piaci karriert futthat be a Linux?

Egyesült államokbeli ipari források úgy tudják, hogy több nagy befektető is szívesen beruházna az észak-kaliforniai Red Hat Software cégbe. A kisvállalat a Linux operációs rendszer egyik vezető fejlesztője és támogatója. Állítólag arról is szó van, hogy két nagy, kockázati tőkét forgató cég is bevásárol a Red Hatba, ami jelentős lökést adhat a Linux számára.

Egyelőre sem az Intel, sem a Netscape, de még a leginkább érintett Red Hat Software sem kommentálta az ipari körökben elterjedt híreszteléseket. Közismert tény, hogy a Linux a UNIX operációs rendszer egyik változata, amelyet annak idején egy *Linus Torvalds* nevű egyetemista alkotott meg; jelenleg főleg mérnökök és programozók használják. Becsült adatok szerint pillanatnyilag több mint 8 millió használója van az operációs rendszernek, gyakran alkalmazták internetszolgáltatások is.

Mivel jelenleg shareware-ként forgalmazzák, sok amerikai nagyvállalat ódzkodik tőle, jöjjehet számosan akadnak, akik azt mondják: megfelelő tulajdonosi

kézben komoly fenyegetést jelenthet a Windows NT számára.

Jon Oltzik, a Forrester Research piackutató cég rangidős elemzője állítja: kelő támogatás birtokában óriási piaci siker lehet a Linuxból. A Red Hat Software például (amely hírek szerint ennek az operációs rendszernek a legismertebb, legmegbízhatóbb disztribútora) saját változatáért, az úgynevezett Red Hat Linuxért példányonként 50 dollárt számol fel – igaz, ebben az árban benne van az ügyféltámogatás díja is. Észak-amerikai elemzői körökben máris megindultak a találgatások: ha az Intel egy potenciális Microsoft-rivalis termékbe fektet be, vajon nem egy Redmondnak címzett hadjáratról van-e szó? *Martin Marshall*, a kaliforniai Redwood Cityben működő Zona Research ipari elemzője mindezt kizártnak tartja.

Milyen áron lehet internetezni Spanyolországban?

Nemrégiben spanyolországi internethasználók egy egész napon át bojkottálták az internetet. A világhálóról való távol maradásuk oka: a helyi távközlési szolgáltató a közelmúltban új mértékben megemelte a belföldi hívások tarifáját, hogy drasztikusan megugrottak az online költségek. *Miguel Perez*, az Asociación de Usuarios de Internet (AUI) elnöke szerint legalább egymillió felhasználó (a spanyolországi internetezők fele) tiltakozott a monopóliumhelyzetben lévő Telefonía de España SA legutóbbi tarifaemlése ellen. Az AUI érdekvédelmi szervezet: a spanyolországi webhasználatok képviselői, jelenleg összesen 800 tagot tudhat سراiban.

A Telefonía július 31-én döntött úgy, hogy lejjebb viszi a nemzetközi hívások díját, ugyanakkor megemeli a belföldi beszélgetésekért számlázott összegét, mégpedig a korábbi tarifának több mint a duplájára. Míg az év első felében a három percnél hosszabb hívások esetében percnélként 2 pesét kellett fizetni, most ugyanez a „luxus” 4 és fél pesetába kerül. Internethasználat esetén pedig aligha jöhet szóba három percnél belüli telefonhasználat.

Az egynapos tiltakozással mindenesetre annyit ért el az AUI, hogy a spanyol nemzeti távközlési társaság a 10 percnél tovább tartó hívások díját mintegy 30 százalékkal mérsékelte. Persz azonban hangsúlyozta: a helyi internetezők érdekeit védő szervezet nem elégszik meg

ennyivel, jóval látványosabb tarifacsökkenést kíván kiharcolni. Alapvetően azt szeretnék, ha egyenlő havi tarifát mérnének az internet-hozzáférésre felkészített háztartások előfizetőire, azzal a megszorítással, hogy külön számlának a beszédhangos kommunikációt, illetve a Hálón töltött telefonidőt.

Oracle-hírek

Új partnertámogatási programot indított az Oracle Európa, a Közel-Keletre és Afrikára kiterjedően. Mint elmondta, Magyarországon az Oracle Hungarynak jelenleg több mint 160 partnere van, amelyek közül nem mindegyik viseltek azonos elkötelezettséggel a cég termékei iránt.

Az Oracle a szakmai felkészültséget, a lojalitást kívánja díjazni, egyúttal a felkészültebb, aktívabb Oracle-forgalmazók, -fejlesztők mélyebb szakmai érdeklődését akarja kielégíteni. A programban részt vevő cégek az Oracle kiemelt támogatását fogják élvezni, azaz oktatási kedvezményekben részesülhetnek, és gyorsabban, olcsóbban férhetnek hozzá az új technológiákhoz. Magyarországon mintegy 10-15 partnert hívnak meg.

Várhatóan novemberben, az Open Worldön jelentik be az Oracle-i adatbázis-kezelőt. (E sorok írásakor a program béta-tesztjei futnak.) Ez nem a 8a, 8b, 8c sorozat egyik eleme, az a betű az internetre való kihegyezettségre utal. Gyártója ezt úgy mutatja be, mint a világ első internetes adatbázis-kezelőjét. Maga az adatbázis-kezelő lett internetes, Java alapú. Ez olyanira igaz, hogy akár a tárolt eljárások is megírhatóak Javában (persze a PL-SQL is megmaradt). Magukat a Java programokat is az adatbázisban tárolja.

Az adatbázisban állományrendszer is található: ez az azt jelenti, hogy ha valaki találrolni akar egy állományt, akkor azt az adatbázisba is beteheti.

Tulajdonképpen a merevlemez is egy adatbázis: az index a FAT, az adatok az állományok. Most az Oracle8i-vel a felhasználó elmentheti állományát egy FAT-es, HPFS-t, NTFS-t vagy más állományrendszert tartalmazó lemezre, illetve hasonló módon az Oracle8i adatbázisba.

Ezzel a húzással az állománya bekerül az adatbázis-kezelő szolgáltatásainak körébe: például az állomány az adatbázis-kezelő biztonsági rendszerén keresztül is elérhető, illetve rögtön index is készíthető róla.

A tesztek ígéretek, a szoftvert megjelenése után részletesebben ismertetjük.

art scan
FOTÓ

LEVÉLÁGÍTÁS:

ECRM MAKO levélágitón, 3556 dpi-vel, max. 100-as rácsig, 338 mm széles filmet: 1650Ft/m, maximális filmszélesség: 355 mm.

PROOF

B/3-as méretig, A/4-es proof: 2600Ft-

SZÍNES PRINT

max. A/2-es méretig, A/4-es méretben, 1440 dpi-vel: 900Ft-

SZÍNBONTÁS

DAINIPPON dobscannelrel max. 800 dpi-s felbontással, különlegesen magas színvonalon, retusálással: 20Ft/cm²

SCANNERES

A kapott fotóeredeti minőségének reprodukálásával, retusálva: 150Ft-/MB

CÍM: 1012 BUDAPEST, ATILLA ÚT 71. IV/3
TEL: 212 24 32, 212 24 33, 212 24 35
FAX: 212 24 31
e-mail: artscan@mail.alarmix.net

Az árak az ÁFA-t nem tartalmazzák.

1183

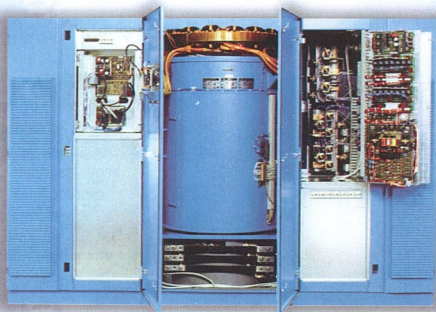
**Piacvezető
a professzionális
szünetmentes áramellátásban**

A Lahmeyer Company

PILLER

Amitől egy rendszer profi:

- ▼ Rendkívüli megbízhatóság
- ▼ Kimagasló túlterhelhetőség
- ▼ Kompromisszum mentes paraméterek
- ▼ WAN rendszerek ellátása

UNIBLOCK Dinamikus UPS

Képviselő: **BALMEX Kft.** 1106 Budapest, Juhász u. 25-27. Tel./Fax: 222-1987

1190

Ön is kerülhet olyan helyzetbe, amikor örömmel fogadna egy segítő kezét. Olyan társat, aki valóban erős kézzel irányítja az eseményeket, aki szakértelmével, megértésével, gondoskodásával átsegíti Önt a nehéz pillanatokon.

**Segítő kezét
nyújtunk**

FLAG Informatikai Rt.
1149 Budapest
Nagy Lajos király útja 127.
Telefon: 383-0155, fax: 221-5425
Homepage: www.flag.hu

1174

Nem mindegy, hogy egy számítógépes hálózat egyik pontjáról milyen sebességgel jutnak el az adatok egy másik pontba. Nem mindegy, hogy az adatok lassan csordogálnak, vagy

egy pillanatra sem
állnak meg.
A hálózati eszközök
gyorsan átadják az
adatokkal, és nem
várják meg, hogy
a hálózat
megálljon.

h
v

d

e

sd egmodernebb hálózati eszközeit gyorsak, megbízhatóak, egyszerűen menedzselhetők és mindazt a kompromisszumok nélküli minőséget nyújtják,

 HEWLETT®
PACKARD

Hálózateszköz
Disztributor

WALTON

■ NETWORKING KFT

1139 Bp. Frangepán u. 8-10
Tel.: 465-5070 Fax: 452-5060

HP ProCurve 8000M (J4110)

Nagy hatékonyságú Gigabit Ethernet uplinkkel felszerelt gerinchálózati cut through layer 3 switch. Tagja a HP ProCurve Networking családnak. VLAN-ok felépítésére is alkalmas az IEEE 802.1Q szabvány szerint. 10 slotos menedzselhető switch, amely rendelkezik beépíthető Redundant Power Supply-al is.

Tágítson a szűk keresztmetszeten.

Egyszerűen menedzselhető, csúcsmínőségű hálózati elemek a HP-től.

Nem mindegy, hogy egy számítógépes hálózat egyik pontjáról milyen sebességgel jutnak el az adatok egy másik pontba. Nem mindegy, hogy az adatok lassan csordogálnak, vagy egyenesen és gyorsan folynak, kiszolgálva a megfelelő munkaállomásokat. A rendszer egyetlen szűkülete leronthatja a hálózat egészének hatékonyságát.

A HP most a legmodernebb hálózati eszközeit kínálja Önnek, melyek a csúcsmínőségű HP NetServer LH3-mal együtt gondoskodnak arról, hogy a rendszer valóban szédületes sebességgel száguldjon. Ezek a HUB és SWITCH elemek gyorsak, megbízhatóak és mindazt a kompromisszumok nélküli minőséget nyújtják, mint a többi, jól ismert HP termék. Egyszerűen menedzselhetők, akár távolról is, így jelentősen megkönnyítik a rendszer felügyeletét.

Ha a hálózati eszközök terén is a HP-t választja, Ön egy tökéletes összhangban működő, nagysebességű, homogén rendszer tulajdonosa lesz.

(A MEGTARTOTT ÍGÉRET)

Intel, Intel Inside Logo and Pentium are registered trademarks and Pentium II Xeon is a trademark of Intel Corporation

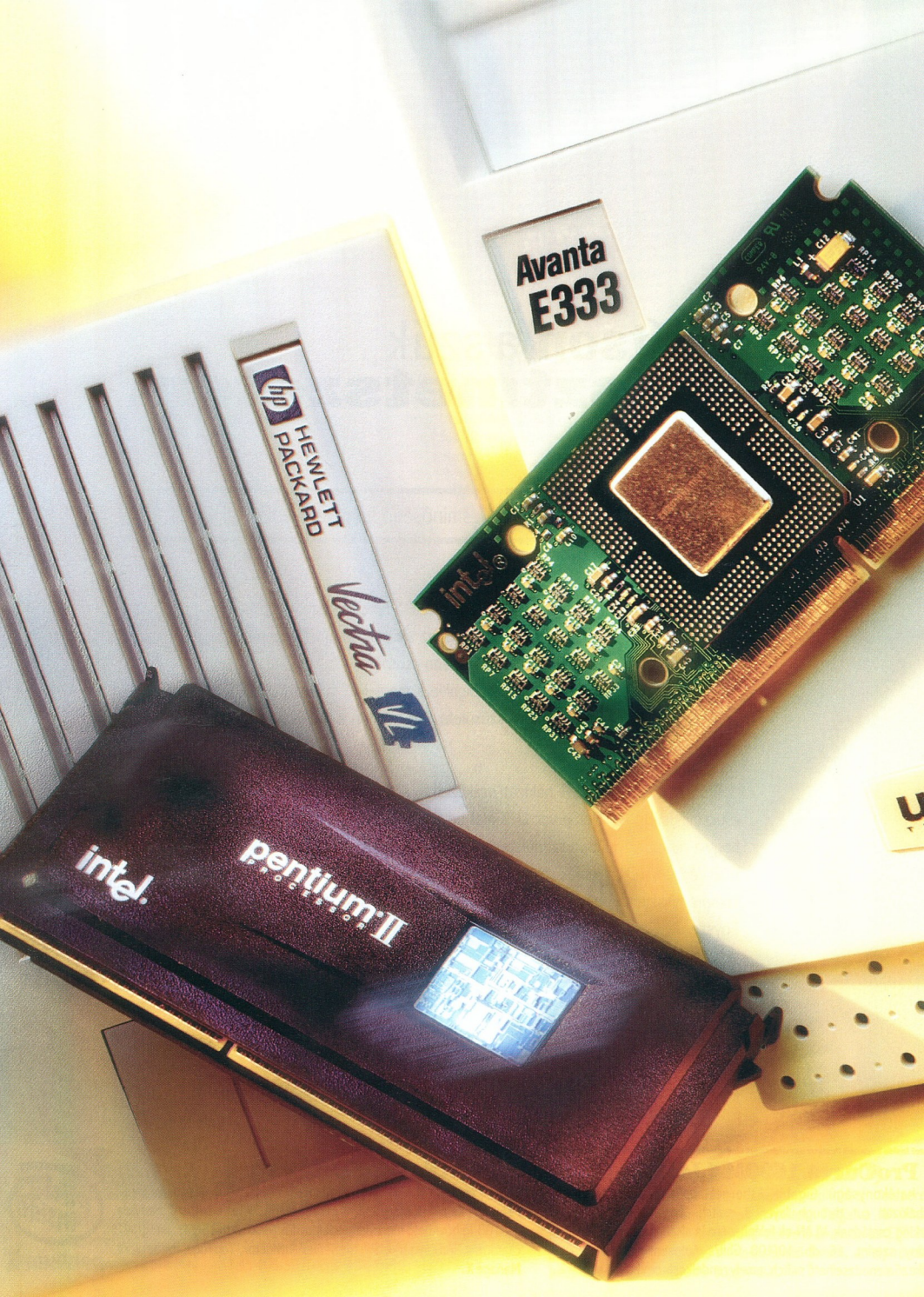
HP ProCurve 1600M (J4120A)

Nagy hatékonyságú Gigabit Ethernet uplinkkel felszerelhető gerinchálózati cut through layer 3 switch. Tagja a HP Proactive Networking családnak. VLAN-ok felépítésére is alkalmas az IEEE 802.1Q szabvány szerint. 16 db 10/100 Gbit/s Autosensing UTP porttal rendelkező menedzselhető switch, amely rendelkezik egybővítő slottal is.

HP NetServer LH3

Intel® Pentium® II 350 MHz vagy Intel® Pentium® II 400 MHz. Intel® Pentium® Xeon™-ra bővíthető, 4 processzorig. 1 GB bővíthető memória. 144 GB-ig bővíthető merevlemez kapacitás (dual ultra2 SCSI). Integrált 2 csatornás RAID vezérlő. SW: NetServer Navigator, TopTools for Servers, Manage X.

Avanta
E333

hp
HEWLETT
PACKARD

Vectra

intel.

pentium II

Megjelent minden idők leggyorsabb Pentium II-ese! Már megint? Igen, az Intel új szuperlapkát tervezett, a Pentium II-450-est. És a bajnok valóban teker. Az általunk tesztelt négy Pentium II-450-es gép közül a leggyorsabb kilenc százalékkal volt fürgébb, mint egy átlagos Pentium II-400-as. Ez a különbség azonban nem észveszejtő. A nagy meglepetés az Intel másik újdonsága, a Celeron 333-as, amely úgy teljesít, mint egy Pentium II-333-as, viszont már ezer dollárnál olcsóbb rendszerekben is hozzáférhető.

Új Intel-lapkák

A bajnok és a vízholdó

Miert nem vált ki belőlünk hevesebb érzelmeket a Pentium II-450-es?

Azért, mert ha valaki egy Pentium II-400-as helyett Pentium II-450-es rendszert vesz, 140-300 dollárnak megfelelő összeggel többet kell fizetnie, és ezért a pénzért egy olyan PC-t kap, amely az üzleti alkalmazásokat alig futtatja gyorsabban. Igaz, aki rendszeresen végez a processzort erőteljesen megtornáztató feladatokat, például kép- vagy kiadványszerkesztést, és egy morzsányi sebességjavulásnak is örül, az nem fogja tragikusan magasnak találni a Pentium II-450-esek árát. De az igényes felhasználók többségének mégiscsak jobban megéri egy Pentium II-400-as. Aki pedig közép-kategóriás gépet keres, jól jár egy Pentium II-350-es rendszerrel.

Ha már a jó vételeknél tartunk, ejtsünk néhány szót az Intel új Celeron lapkáiról is. Az Intel nagymértékben továbbfejlesztette olcsó processzorcsaládjának korábbi generációját. Szükség is volt rá: az első 266 és 300 megahertzes Celeron rendszerek lassúak és drágák voltak. Az új Celeron-333-as azonban verhetetlen az ár/teljesítmény arány tekintetében, és ezt elsősorban beépített másodlagos gyorsítárának köszönhetően, amely az eredeti Celeronokból

hiányzott. Alig pár hónapja, amikor még nem léptek piacra a Pentium II-350-esek, még a Pentium II-333-as volt minden idők leggyorsabb processzora. Nos, az új Celeron-333-as teljesítménye semmivel sem marad el a Pentium II-333-asé mögött.

Pentium II-450-es architektúra

A Pentium II-450-es processzor technikai szempontból nem jelent akkora előrelépést, mint a Pentium II-400-as. Tavaszai megjelenésükkor nagy lelkesedés övezte az első Pentium II-400-as és Pentium II-350-es rendszereket. Ezekben az új BX lapkakészlettel felszerelt Pentium II-es modellekben az erőteljes processzort a korábbi 66 megahertzesnél gyorsabb, száz megahertzes rendszersín és gyors memória egészítette ki. A Pentium II-450-es ugyanazt a száz megahertzes sín-t s memóriát használja, mint a Pentium II-400-as, a különbség csak órajelnek magasabb frekvenciájában van. Mind a négy tesztelt Pentium II-450-es 64 megabájtos rendszer-memóriával és nyolc megabájtos grafikus memóriával rendelkezik. A 2675 dolláros Compaq Deskpro EP Model 6450-es és a 2890 dolláros HP Vectra VL Series 8 HE a vállalati vásárlókat veszi célba, a Dell 2629 dolláros Dimension XPS R450-ese

a módosabb otthoni felhasználóknak és kisebb irodáknak készült, a 2849 dolláros Gateway G6-450-est pedig otthoni luxusmodellnek szánja gyártója. (A HP és a Dell PC-kből tömeggyártás előtti, a Compaq és a Gateway rendszereiből pedig forgalomba kerülő példányokat teszteltünk.)

Megérik ezek a modellek az árukat? Tesztjeink szerint a ma használatos üzleti alkalmazások jól megvannak Pentium II-450-esek nélkül. A Pentium II-450-esek átlagban nyolc százalékkal teljesítettek jobban, mint a Pentium II-400-asok. A leggyorsabb Pentium II-450-es, a HP Vectra VL Series 8 HE-je kilenc százalékkal volt gyorsabb, mint egy átlagos Pentium II-400-as – ez a Wordnél vagy az Excelnél olyan elenyésző különbség, hogy nem is lehet érzékelni. A négy Pentium II-450-es rendszer teljesítménypontszámai között is hihetetlenül csekély, mindössze három százalék volt az eltérés.

Természetesen az, aki ideje zömét számítógépes grafikus alkalmazásokkal tölti, nem fogja megbánni, ha egy első osztályú grafikus kártyával felvértezett Pentium II-450-esre vált át. A bemutatókészítő képességeket vizsgáló PowerPoint 97-tesztben nem mutatkozott érdemi

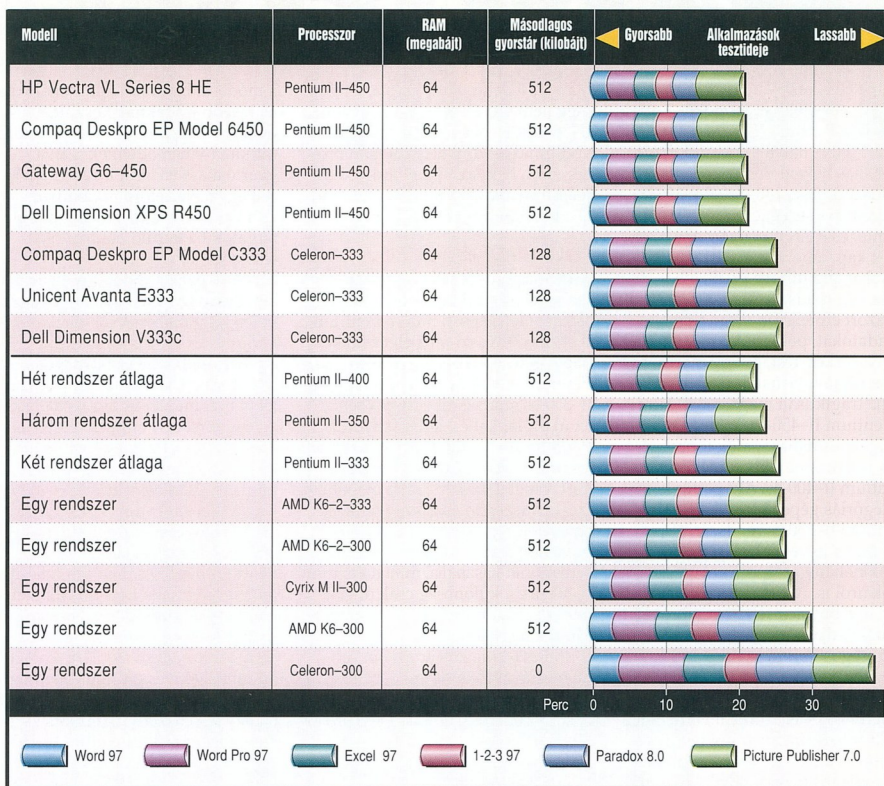
különbőség a Pentium II-450-es és a Pentium II-400-as között, de a keményebb grafikai feladatokban a HP és a Compaq Pentium II-450-ese már elhúzott a mezőnytől. A Macromedia Director 6-tesztben, ahol egy AVI mozikképet játszottunk le úgy, hogy az előtérben egy animáció futott, a HP és a Compaq rendszer 99 képkockát játszott le másodpercenként, szemben a Pentium II-400-asokkal, amelyek átlagban csak 91 kockára voltak képesek. Ez a különbség már

szemmel is látható, mert minél nagyobb az azonos időtartamra eső képkockák száma, annál kevésbé tűnik töredezettnek az animáció. Egy technikai megjegyzés: a HP és a Compaq gépén a Matrox Millennium G200-as kártya, a Microsoft DirectX és a Caligari TrueSpace3 közötti titokzatos ütközések miatt nem tudtuk hiánytalanul lefuttatni a TrueSpace3-tesztet. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az említett rendszerek ne lennének alkalmasak az említett alkalmazás futtatására.

A HP és a Compaq a játékokban is jól teljesített. Redline Racer játék-tesztünkben a HP Pentium II-450-es 26 százalékkal előzte meg a leggyorsabb Pentium II-400-as PC-t. De ez az eredmény nem annyira a processzornak, mint inkább a kiváló Millennium G200-as grafikus kártyának volt köszönhető. A Gateway és a Dell Pentium II-450-esei a Pentium II-400-asokkal holtversenyben végeztek a grafikus tesztekben. Gyengébb eredményük nem meglepő, hiszen STB Velocity

Ü z l e t i a l k a l m a z á s o k t e s z t e r e d m é n y e i

Reszkess, Pentium II-333-as: jön a Celeron!?

128szx grafikus kártyájuk labdába sem rúghat a Millennium G200-as mellett.

Ha tehát Pentium II-450-es gépet szeretnénk, a HP és a Compaq modellje nyújtja a legjobb grafikus teljesítményt. A Compaq valamivel drágább, mint a HP rendszere, de nagyobb a merevlemeze. A HP viszont hálózati csatlólkártyával rendelkezik. A házi használatra szánt Dell- és Gateway-luxusgép DVD-ROM-meghajtót is tartalmaz. A Dell 220-as olcsóbb, de „csak” 17 hüvelykes a monitora, szemben a Gatewayével, amelynek képtáplálója 19 hüvelyk.

Megéri a Celeron

Annak azonban, aki igazán hatékonyan akarja elkölteni a pénzt, nem e méretdrágá rendszerek között kell keresgélnie. Az Intel új, továbbfejlesztett Celeron lapkája minden eddigénél vonzóbbá tette a középkategóriás rendszereket, különösen, ha csak az irodai alkalmazásainkat és a böngészőket akarjuk futtatni rajtuk. Az árak úgyis olyan meredeken zuhannak, hogy ha elavult az egység, szívfájdalom nélkül lecserélhetjük majd egy újra.

Az eredeti 266 és 300 megahertzes Celeron processzorból hiányzott a Pentium II-esek fontos összetevője: a beépített másodlagos gyorsítár.

Az Intel megspórolt lapkánkat tíz dollárt, és elvesztette a teljesítmény harminc százalékát.

Ezzel szemben a Mendocino kódnevűre hallgató új Celeron lapka 128 kilobájtos másodlagos gyorsítárral rendelkezik, és ez rengeteget számít. Tesztjeinkben a Celeron-333-as rendszerek ugyanolyan jól szerepeltek, mint a Pentium II-333-as gépek, dacára annak, hogy utóbbiak gyorsítára lényegesen nagyobb, 512 kilobájtos.

Hogyan lehetséges ez? A Pentium II-333-as gyorsítára a processzor tokozásában van, de nem része a lapkának, és a processzor órajelfrekvenciájának felével működik.

Valóságos házi szórakoztatóközpont a 19 hüvelykes képernyővel, DVD-ROM-meghajtóval és minőségi hangszórószettrel ellátott Gateway G6-450-es

A Celeron gyorsítárát viszont beépítették a lapkába, és ugyanazon a frekvencián fut, mint a processzor. A Mendocinók 300 és 333 megahertzes kivitelben készülnek. A 300 megahertzes lapkát Celeron-300A címkével látják el, megkülönböztetendők őket az eredeti, gyorsítár nélküli Celeron-300-asoktól.

Vizsgálataink során a Celeron-333-asra összpontosítottunk, és a Compaq 1925 dolláros Deskpro EP Model C333-asát, a Dell 1539 dolláros Dimension V333c-jét, valamint a Unicent már-már szemérmetlenül olcsó, 998 dolláros Avanta E333-asát teszteltük. Mindhárom modell 64 megabájt RAM-mal látta el a gyártója. A három egység ugyanolyan átlageredményt ért el, mint a Pentium II-333-as PC-k, és természetesen jócskán elmaradt a Pentium II-400-es csok teljesítményétől. De valójában mekkora sebességre van szükségünk munkánk során? Nos, egy Pentium II-333-as döbbenetesen gyorsnak tűnik, ha korábban egy Pentium-75-ösön dolgoztunk. De akkor is komoly különbséget fogunk észlelni egy Pentium II-450-es vagy Pentium II-400-es, valamint egy Celeron-333-as sebességé

között, ha mondjuk egy terjedelmes táblázatot számítunk újra. A Celeron – hasonlóan a Pentium II-350-es megjelenése előtti összes processzorhoz – 66 megahertzes rendszerszín csügg.

Ennek ellenére a Celeronok grafikus tesztjeinkben is derekasan helytálltak. Még az olyan nehézsúlyú grafikus munkák, mint a PowerPoint bemutatói sem tudták őket megizzasztani. A három Celeron rendszer közül a Dellben szunnyadnak a legnagyobb grafikus képességek: a modell 8 megabájtos SDRAM-mal ellátott integrált ATI Rage Pro Turbo lapkájának köszönhetően remekelt Caligari TrueSpace3-tesztjeinkben.

Ez a lapka – csakúgy, mint a Unicent 4 megabájtos RAM-mal felszerelt ATI 3D Rage Prója – kezelni tudja az AGP textúrákat. Ebből adódóan kepmínősége bizonyos alkalmazásokban jobb, mint az, amit a 4 megabájtos SGRAM-mal rendelkező Matrox Millennium G100-as kártya produkál.

Isten veled, Pentium II-333-as?

A Celeron-333-as lapka kétségtelesen fel fogja rázni a középkategóriás rendszerek piacát. Vajon fölöslegessé teszi a Pentium II-333-as-t? Az Intel továbbra is gyártani fogja a lapkát, de a Pentium II-333-asal felszerelt PC-k túl sok vásárlóra nem számíthatnak. Bár elképzelhető, hogy egyes vállalatok, amelyek eddig ragaszkodtak a Pentium II-es rendszerekhez, kényelmességből a jövőben is kitartanak e jó szokásuk mellett. Cikkünk megírásakor az Intel 124 dollárral többet kért a rendszergyártóktól a Pentium II-333-as lapkáért, mint a Celeron-333-asokért, és ez a különbség jelentkezik fog a rendszerek árában. Jó néhány PC-s termékvonalon, köztük a Dell Dimension sorozatban idén ősszel már biztos nem jelenik meg Pentium II-333-as modell; a gyártók a Pentium II-350-es processzorral egyenesen a Celeron-333-asra ugranak tovább.

A Dell azonban később felvehet sorozatába egy Pentium II-333-as PC-t. Az Intel mellett a Cyrix és az AMD is kínál olcsó processzorokat: az AMD a K6-2-333-ast, a Cyrix pedig az M II-333-ast. Korábban a két Intel- rivális lapkára épülő rendszerek 250 dollárral kevesebbe kerültek, mint a hasonló képességű Pentium II-es modellek. Mivel a Celeron az AMD és a Cyrix piaci részesedését veszélyezteti, a két gyártó kénytelen lesz árcsökkentéssel válaszolni a támadásra, és ez a Celeron-333-asoké alá viheti rendszereik árát.

Beruházási tervek

A Celeron-333-as PC-k gond nélkül kezelik napjaink üzleti alkalmazásait. De képesek-e megfelelni a jövő kihívásának? A láthatáron két olyan processzorigényes technológia körvonalai is kibontakozóban vannak, amelyek érdemben befolyásolhatják PC-választásunkat. Sok elemző szerint a szoftverfelületek következő nagy változását a beszéd felismerés fogja előidézni. A mai beszéd felismerő programok elfogadhatóan működnek a Pentium-MMX-rend-

Balra: a Dell Celeron-333-as processzorra épülő DeV333c modelljének sem az árával, sem a teljesítményével nem lehet bajunk. Jobbra: a Compaq Deskpro EP Model C333-asa kicsit drágának tűnik

A második technológia, amelyikre érdemes odafigyelni, a háromdimenziós grafika. Az alkalmazások itt ugyancsak meghálálják, ha gyors processzoron futnak. Egy utolsó megjegyzés a Celeron-333-asokkal kapcsolatban: aki azt tervezi, hogy a távolabbi jövőben kicsiréli gépének processzorát,

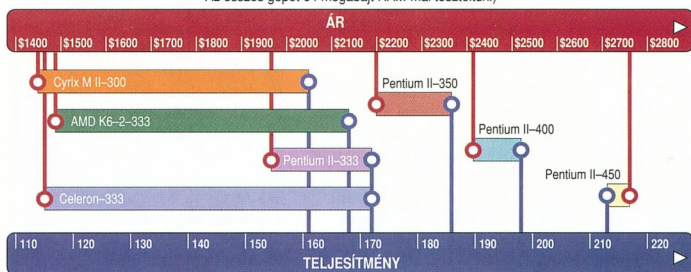
ez a korlátozás, Pentium II-350-es PC-t vegyen, vagy más olyan rendszert, amelynek száz meghertzes a rendszersínje, és a BIOS-ával kapcsolatban sem fenyegetnek problémák. Akit lenyűgöznek a Pentium II-450-es sebességadatai, és egy ilyen királyi modell beszerzésén tőri a fejt,

az jó, ha tudja, hogy a processzor uralma nem fog sokáig tartani. Valamikor 1999 januárja és márciusa között megjelenik egy ötszáz meghertzes lapka, amely a Pentium II-es magján alapul, és várhatóan egy Katmai kódnevű, a háromdimenziós műveletek végrehajtását hatékonyabbá tevő új utasításkészletet használ. Az MMX-hez hasonlóan a Katmai is javítani fogja azoknak – és csakis azoknak – a programoknak a teljesítményét, amelyeket úgy terveznek, hogy kihasználják az utasításkészlet előnyeit. Am az MMX-szoftverekkel szerzett rossz tapasztalataink alapján azt kell mondanunk, hogy a továbbfejlesztett alkalmazásokra valószínűleg jó ideig várni kell.

A r / teljesítmény arány

Mennyit ér a pénzünk?

Az ábra processzorok szerinti bontásban mutatja a rendszerek dollárban mért átlagos amerikai kiskereskedelmi árát és átlagos teljesítményét. (A teljesítményeket a PC WorldBench 98 tesztben elért pontszámok alapján ábrázoljuk. Az összes gépet 64 megabájt RAM-mal teszteltük.)

szerken, de Pentium II-es osztályú PC-ken gyorsabbak és pontosabbak. Ez a helyzet valószínűleg akkor sem változik gyökeresen, ha megjelennek a szóbeli utasításokkal vezérelhető alkalmazások: minél gyorsabb lesz a processzor, annál nagyobb lesz a teljesítmény.

az ne felejtse el, hogy a Celeron-333-ast megbéklyózza 66 meghertzes rendszersínje. Egy jövőendő Celeront beültethetünk ugyan a rendszerbe (az Intel 1999 első negyedében kiad egy 366 meghertzes változatot), de Pentium II-es lapkát már nem. Akit zavar

Grafikus tesztek eredményei

Játékokra az új 450-esek a legjobbak

Modell	Processzor	Grafikus memória (megabájt)	Bemutató/készítő teszt (másodperc)	Videolejtászi teszt (kocka/másodperc)			
				Director 6	Redline Racer	Turok Dinosaur Hunter	TrueSpace3
Compaq Deskpro EP Model 6450	Pentium II-450	8	162	99	46	54	n. a.
Dell Dimension XPS R450	Pentium II-450	8	156	92	43	51	40
Gateway G6-450	Pentium II-450	8	155	94	39	48	40
HP Vectra VL Series 8 HE	Pentium II-450	8	160	99	54	57	n. a.
Compaq Deskpro EP Model C333	Celeron-333	4	167	83	28	27	n. a.
Dell Dimension V333c	Celeron-333	8	171	85	34	n. a.	31
Unicent Avanta E333	Celeron-333	4	173	84	33	n. a.	22
Hat rendszer átlaga	Pentium II-400	8	160	91	39	46	37
Egy rendszer	Pentium II-333	4	174	85	31	n. a.	20
Egy rendszer	K6-2-333	8	167	77	30	27	23

■ PowerPoint 97
 ■ Director 6
 ■ Redline Racer
 ■ Turok Dinosaur Hunter
 ■ TrueSpace3
 n. a. = nem alkalmazható

Hogyan teszteltünk? A Microsoft PowerPoint 97-ben megmértük egy olyan makró végrehajtásának idejét, amely feleltett egy ötvenoldalas bemutatónak. A Microsoft Active Movie-val lejtásztunk egy vizs-szarkulói AVI klipet, miközben az előtérben egy animációt futtattunk. A Criterion Redline Racerben és az Acclaim Turok Dinosaur Hunterben órmagukat mérő demókat futtattunk le. A Caligan TrueSpace3 nevű háromdimenziós modellezőprogramban felvittuk egy belsőmodult, amely ACP textúrákat használ. Mind a négy lejtászi tesztben arról jött az eredmény, minél nagyobb érték áll a másodpercenkénti képkockaszámot reprezentáló rubrikában. Mindegyik tesztelti egység 64 megabájt RAM-mal rendelkezett; a vizsgált alkalmazások nem használtak az AMD 3DNow technológiát: A Celeron-333-asokat 128 kilobájt másodlagos gyorsítárral teszteltük, a többi egységet 312 kilobájt másodlagos gyorsítárral. A TrueSpace3- és Turok-tesztben a kudarcos futtatások a tesztprogram és bizonyos alkalmazások, valamint a DirectX- és grafikus vezérlők közötti inkompatibilitásból adódtak; a forgalomba kerülő rendszerek futtatni fogják az alkalmazásokat.

Ha pénzünkért az elérhető leggyorsabb PC-t szeretnénk, egy kiváló grafikus kártyával felszerelt Pentium II-450-es rendszeret vegyünk: az üzleti célú PC-k közül manapság ezek jelentik a non plus ultrát. De ha picit alább adjuk az igényeinket, egy Pentium II-400-asal sok pénzt megtakaríthatunk, ráadásul sebességben alig veszítünk valamit.

Jelenleg a legjobb vétel...

...a Celeron-333-as; ez olyan világos, mint a nap. A tesztelt gépek irodai alkalmazások és középűlőy grafikai programok otthoni, illetve munkahelyi futtatására egyaránt kiválóan megfelelnek. Ezek a modellek az ár és teljesítmény olyan kiváló kombinációját nyújtják, amellyel egyetlen riválisuk sem versenyezhet. Nem szabad elfelejtenünk, hogy fél évvel ezelőtt ezek a Celeron-333-as PC-k sebességükkel még kimagaslottak volna a mezőnyből. A leggyorsabb processzor címéért folyó

küzdlemben az élen gyorsan változik a helyzet. Az érték azonban stabilabb mutató, hosszabb

távón is megbízhatóan számolhatunk vele. Márpedig a Celeron-333-as igen jó értéket képvisel.

www.adi.hu
 Tel.: 214-8621
 Fax: 214-8623

ADI

C: \>SZEMTELEMLÉI drága.

0145

Új programok CD-átíráshoz

Még mindig öreg, karcos bakelitlemezekről hallgatja ifjúkora kedvenc slágerait? Váltson sebességet és fordulatszámot: relikviának számító lemezeit írja át CD-re. A legtöbb CD-íróhoz mellékelnek átírószoftveket, de két új szoftverrel, az Adaptec-féle Easy CD Creator Deluxe 3.5-tel és a Hi-Val CD Right Plusával sokkal egyszerűbb a munka. Hagyományos módon

a házi CD-gyártás úgy történik, hogy audio-CD-ről WAV állományokat rögzítünk, vagy a hangkártya bemeneti jackalzatára rá dugjuk a hifiberendezést, és a Windows Hangrögzítőjével felvesszük a régi vágású lemezek, magnószalagok vagy rádióadások hanganyagát. A CD-készítő program aztán audio-CD-formátummá alakítja át a WAV állományokat, és felírja a lemezt. Az Easy CD Creatorrel

és a CD Right Pluszal azonban a hanghordozóról közvetlenül CD-re vihetjük a zenét, nem kell a merevlemez terjedelmes audioállományokkal megterhelniük. Az Easy CD Creator Deluxe 3.5 CD Spin Doctora kiszűri a zörejeket, kiegyensúlyozza a hangszínt, és szüneteket iktat be, ha csendes érzékel. A továbbfejlesztett program izgalmas hanghatásokra – visszahangosításra,

„robotszerű” hangzásra és egyebekre – is módot ad. A megszűrt és hangeffektusokkal megbolondított anyagot a tényleges felírás előtt meghallgathatjuk: így gyorsabban elsajátíthatjuk a szűrők kezelését, és nem rontunk el egy csomó lemezt, míg belejövünk a keverésbe. A CD Right Plusban nincsenek szűrők, emiatt egyszerűbb használni – két egérgattintás után már kezdődhet is a rögzítés.

Ez már a web, vagy még a CompuServe?

Kedvetben volt a CompuServe. Azután pedig jött az America Online (AOL) és a web, az online szolgáltatások úttörője pedig háttérbe szorult. Most a CompuServe – immár az AOL tulajdonaként – új köntösbe bújik, és belülről is megújul, hogy megfeleljen a webkorszak kihívásainak. Az új felhasználói felület, a CompuServe 4.0 afféle hibriddé alakítja a szolgáltatást, amely továbbra sem olvad bele teljesen a webbe, de már alig emlékeztet régi önmagára. Az Excite-hoz, illetve a Lycoshoz hasonlóan az új CompuServe felületének bemutatkozó oldala is csatornákra oszlik, amelyekben keverednek a CompuServe saját szolgáltatásai (a fórumok, az állománykönyvtárak, az adatbázisok), valamint a vonatkozó webhelyekre mutató élőkapcsok.

Az Internet Explorer integrált változatával ideoda ugrálhatnak a külső helyek és a belső tartalom között, és a kedvenceink listájára mindkét régióból felvehetünk címekeket.

ronikus postát, a hírcsoportokat és a hozzáférést a webhez az általunk választott böngészővel. Azoknak a CompuServe-híveinek, akik sokat szörföznek a weben, valószí-

tik, amelyek nívójukat tekintve messze felülmúlják nemcsak az America Online, hanem többé-kevésbé az egész internet kínálatát. Noha már nem annyira forgalmasak, mint a CompuServe fénykorában, még mindig elsőrendű célpontot nyújtanak azok számára, akik tanácsot akarnak kapni, vagy éppen társalogni, vitaközni szeretnének. Régebben főként technikai kérdésekről folyt itt a csevegés, de ma már az autósárlástól az ufómegfigyelésig bármiről eszmét cserélhetnek. Sajnos, a fórumok új HTML formátuma ide is behozta mindazt, amitől a web időnként olyan elviselhetetlen. Az oldalak lassan töltődnek be, és tele vannak hirdetésekkel. A 4.0-s változat azonban előrelátóan a menekülés útját is felkínálja: ha inkább úgy tetszik, visszakapcsolhatunk a korábbi windowsos felületre.

A CompuServe megújult főképernyője új főcímekekkel és csatornákkal várja a látogatót – pontosan úgy, mint az Excite, a Yahoo és a többi népszerű portál

Ahogy eddig, a CompuServe-tagság ezután is magában foglalja az internetes szolgáltatások teljes körét, tehát a POP3 elekt-

nűleg tetszeni fog a divatosra szabott felület. A CompuServe legfőbb vonzerejét azonban továbbra is a fórumok jelen-

Gyors USB lapolvasók

Most, hogy végre itt a Win98, és vele az igazi Universal Serial Bus-támogatás, a perifériagyártók is késedelem nélkül piacra dobták az új USB perifériákat. Ezek az eszközök a gyártók ígéretei szerint egyszerűbben telepíthetők, és gyorsabban elődeiknél. A Hewlett-Packard, a Umax és a Visioneer USB lapolvasóival végzett tesztek alapján örömmel jelenthetjük, hogy a gyártók ezúttal nem a levegőbe beszélnek. A HP ScanJet 4100Cse-t, a Visioneer PaperPort 3100 USB-t és a Umax Astra 1220U-t vizsgáltuk. Mindhárom egység helytakarékos kialakítású, könnyű súlyú lapolvasó, amelyet kisebb irodáknak és otthoni felhasználóknak terveztek. Ez tükröződik az árakban is: mindegyik termék kevesebbe kerül kétszáz dollárnál. A Visioneer 30 bites színnyelvést és 300×600 kép- pont/hüvelykes optikai felbontást nyújt. Megkapjuk hozzá a PaperPort lapolvasó és dokumentumkezelő szoftvert, egy alapszintű, de használható optikai karakterfelismerő (OCR) programot és a PictureWorks PhotoEnhancer

képszerkesztőt. Nagyobb színnyelvést (36 bitet) és felbontást (600×1200 pont/hüvelyket) biztosít a HP ScanJet 4100Cse és a Umax Astra 1220U. Mindkettőhöz mellékelik az Adobe PhotoDeluxe 2.0-t (ez jóval erőteljesebb képszerkesztő, mint a PhotoEnhancer), a Caere OCR szoftvert és néhány fénymásoló segédprogramot. A Umaxhoz fóliaadapert is vehetünk. Az eszközök telepítése messébe illően egyszerű volt: miután bedugtuk a kábelt, a Windows 98 felismerte az új hardvert, automatikusan megkereste a vezérlőket, és telepítette őket. A USB lapolvasók nemcsak a telepíthetőség és a használhatóság, hanem a gyorsaság terén is felülmúlják párhuzamos kapura csatlakozó társaikat. A gyártók szerint a sebességkülönbség szkennelési módtól és felbontástól függően akár húsz-ötven százalék is lehet. A SCSI kártyás lapolvasók továbbra is gyorsabbak, mint a USB egységek, de általában az áruk is magasabb. Sebességi tesztjeinkben mindhárom USB lapolvasó jócskán leköroztta a vele egy kategóriába eső párhuzamos ka-

Nagyon könnyű használni a HP ScanJet 4100Cse-t, de az egység lassabb, mint az Astra 1220U

A USB lapolvasók szupersztárja, a Umax Astra 1220U kiváló minőséget nyújt, és gyorsabb, mint a párhuzamos kapus lapolvasók

pus modell (a HP 30 bites OfficeJet Pro 1175Cse-jét). A Visioneer volt a leggyorsabb, utána következett a Umax, majd pedig a HP. Egy 21,5×28,5 centis fehér fényképet 300 pont/hüvelykes felbontás mellett a Visioneer 40 másodperc, a Umax 70 másodperc, a HP 4100Cse pedig 114 másodperc alatt szkennelt be. Messze lemaradva követte őket a párhuzamos kapus modell a maga 486 másodpercével. A Umax és a HP beszkenelt színes képei azonban szebbek voltak, mint a Visioneeréi.

Ha szűkösek az anyagi lehetőségeink, nyugodtan választhatjuk a Visioneer-t, nem járunk rosszul. Amennyivel drágább a Umax és a HP, mint a Visioneer, ugyanannyival jobb a képminőségük is. A HP lapolvasó szoftverét nagyon könnyű kezelni; a Umax Astrájának bonyolult vezérlési lehetőségei (például a gamma-korrekción vagy a tónusállítás) a kezdőket esetleg elbizonytalaníthatják. Az Astrát azoknak ajánljuk, akik a képjellemzők teljes körű szabályozására vágynak.

Order Number	Customer Number	Order Date
Customer Name	Order By	
Street Address	Telephone	
City/State/Zip	Fax Number	
Item #	Description	Unit Price
Price	Quantity	Total
Order Total		

Miért akar lemaradni? Miért nem akar lépést tartani az OOP rendszerek fejlődésével?!

Itt a legkorszerűbb OOP fejlesztőrendszerek egyike a

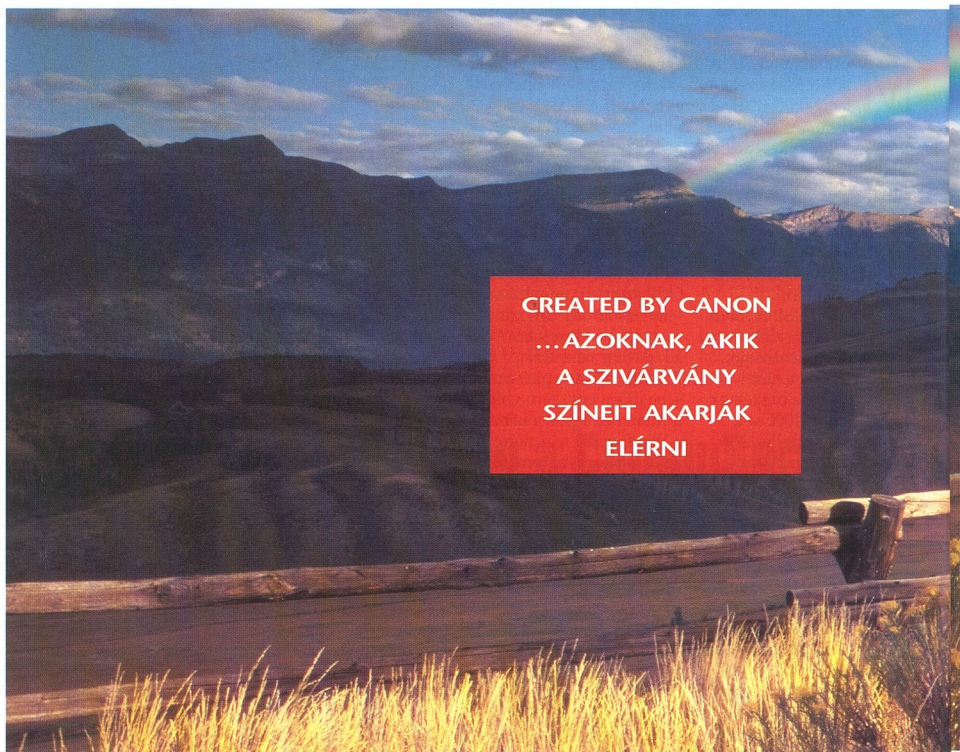
VISUAL DATAFLEX 5

Integrált fejlesztői környezet. **application** framework szemlélet. Hatékony **DataDictionary**: a **Business Project Object** a batch jellegű feldolgozásokban is lehetővé teszi a **DataDictionary**-ban definiált szabályok használatát. Idegen adatbázisok (DB2, Oracle, Btrieve, ODBC) használata az alkalmazások módosítása nélkül.

NEXT Software Kft., 1119 Budapest, Andor u. 60. Telefon: 208-4643
e-mail: nextsw@hungary.net, weblap: www.dataobject.hu/dflub/

Canon

F O T Ó M I N Ő S É G I

CREATED BY CANON
...AZOKNAK, AKIK
A SZIVÁRVÁNY
SZÍNEIT AKARJÁK
ELÉRNI

BJC-250
KOMPAKT SZÍNES NYOMTATÓ

BJC-4300
SOKOLDALÚ SZÍNES NYOMTATÓ

BJC-4650
NAGY FORMÁTUMÚ, SZÍNES
NYOMTATÓ

Igazán szép, eleven színeket szeretne látni kinyomtatott ábráin, fotóin? A megoldás: Canon PhotoRealism. Meg fogja győzni Önt. A Canon PhotoRealism

nem csupán kitűnő minőségű nyomtatási technológia, hanem igazi filozófia azok számára, akik a legjobbat akarják. Garancia arra, hogy az Ön

elképzelései mindig megvalósulnak, akár a lehetetlent is valóra váltva. Borotvaélesen, gyönyörű színekben. A Canon PhotoRealism garancia.

FaxBank: 2-333-666/1030

CANON Hungária Kft.: 1134 Budapest XIII., Váci út 37. Tel.: (1) 465 8020 Fax: (1) 350 4080

N Y O M T A T Á S

BJC-7000
NAGY TELJESÍTMÉNYŰ,
PROFESSIONÁLIS NYOMTATÓ

otóminőségű nyomtatást mindegyik
 on Bubble Jet nyomtatóval. Így Ön
 melyiket válassza is, a Canon foto-
 lisztikus nyomtatási technológiája

egészen egyedülállóvá teszi majd
 dokumentumait. Összetéveszthetetlen-
 né, felülmúlhatatlanná. Minden nyomat
 olyan lesz, mint egy fénykép, egy

pillanatfelvétel, a természet eredeti
 színeiben tündökölve. Ez az igazán
 fotorealistikus nyomtató...

1151

Logitech-újdonságok

Játszani is engeddd...

Szeptember 15-én, Bécsben mutatta be a számítógépes játékokhoz készült legújabb termékeit a Logitech. Ezek az eszközök a játékok egyszerűbb kezelését, a valóságghú átélést segítik. Kezdjük a WingMan Gamepaddel, amely az akciógazdag játékok egyszerűbb, kényelmesebb kezelésének

mozdulatra zökkenőmentesen, pontosan reagál. Kilenc programozható kezelőszerve között a szokásos ravasz és gázkar mellett három, nyolc irányba mozdítható látványgomb (hatswitch) is található. A parancsok és utasítássorok gombokhoz rendelésével a legtöbb játék lejátszható szinte kizárólag a WingMan

Interceptorrel, billentyűzetnyomkodás nélkül. A másik botkormány is kézbe simuló karral készült: a WingMan Force-ot bizony markolni kell némelyik játéknál (2. kép). Erő-visszacsatolásos (force feedback) elven működik, vagyis az ezt kiaknázó játékokban

A hagyományos botkormányokkal ellentétben a WingMan Force a számítógép USB csatlakozójához kapcsolódik, ami gyorsabb kommunikációt és visszajelzést tesz lehetővé.

1. kép. A WingMan Gamepad „szarvát” megragadva lehet elérni a játék gyönyöreiben

eszköze (1. kép). Nyolc irányban mozgó pozícionógombja, mellette kilenc, kézre álló gomb és két ravasz teszi egyszerűbbé a játékot. Külön szoftverrel programozhatók az egyes gombok: a sima parancsok mellett többutasításos makrók is rendelhetők egy-egy gombnyomáshoz. Kétféle új botkormányt mutatott be a Logitech, közülük a WingMan Interceptor egy igazi repülőgép botkormányként is megállja a helyét a számítógépes játékokban. A repülőgép-szimulátorok pontos és folyamatos mozgást biztosít a WingMan Interceptor, az alkalmazott Net–2-es technológia minden

2. kép. Esztétikus és jó felfekvést biztosít a WingMan Force széles alapja

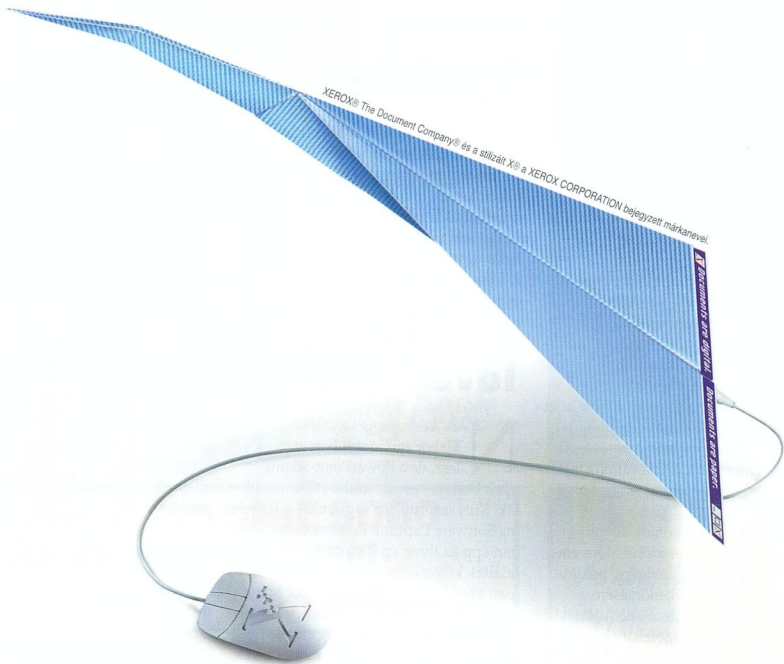
a program is „lökdösi” a kart az adott eseményeknek megfelelő módon (például motorrezgésnél, falnak ütközve, lövésnél). Programozható gombok, gázkar, ravasz, látványgomb segítik a nyolc irányban mozgatható karral a manőverezést. A lényeg azonban az erőátviteli rendszerben van: különleges, kábeles erőátviteli megoldásának köszönhetően a WingMan Force pontosabb, valóságosabb élményt nyújt a fogaskerekes erőátvitelnél.

3. kép. Mintha egy versenyautóból szeretnék volna ki a WingMan Formula kormányát és pedáljait

Autóverseny-szimulátorokhoz is kifejlesztett két új eszközt a Logitech: a WingMan Formula és a WingMan Formula Force rendszer az autózás élményét nyújtja a PC előtt ülve. A WingMan Formula gumibevonatos kormányból, valamint két (egy gáz- és egy fék-) pedálból áll (3. kép). A Wingman Formula Force-ban ezt a már ismertett kábeles erő-visszacsatolással egészítették ki; kormányrezgésekkel az útrázás, ütközések stb. hatását meglevenítve teszik még valóságosabbá a versenyzést. Mindkét eszköznél kézi sebességváltáshoz jól elérhető billenőkapcsolót építettek a kormányra, ezenfelül négy programozható gomb is helyet kapott a kormányberendezés elején. A kormánymű az asztal lapjára erősíthető, a földre helyezett pedálrészben a pedálok rugói gondoskodnak megnyomáskor a kellő ellenállásról.

Horváth László

Az új Xerox N40-es hálózati lézernyomtatóval dokumentumai szárnyalni fognak.

Az új, nagyteljesítményű DocuPrint N40 hálózati lézernyomtató használatával iratai a számítógéptől a papírig most gyorsabban jutnak el, mint valaha. A dokumentumkezelés területén szerzett több évtizedes tapasztalatunk segítségével Ön is fokozhatja hatékonyságát: számítógépről vezérelheti a kétoldalas és többpéldányos dokumentumok nyomtatását, összerendezését és tűzését, mindez 40 lap/perces sebességgel – gyorsabban, mint eddig

bármikor. Az új WorkSet technológiának köszönhetően csökken a hálózat terheltsége: egyszeri leküldéssel egy dokumentumból több példány készíthető. (HPJ ones print many.) Ha szeretne többet tudni arról, hogy hálózati nyomtatóink új családja miként gyorsíthatja meg munkáját, hívja a 156-1900-as központi számunkat, látogassa meg Internet-oldalainkat a www.xerox-emca.com címen, vagy keresse fel helyi márkakereskedőnket.

THE
DOCUMENT
COMPANY
XEROX

CHS Hungary Kft. Tel.: 451-5500, Fax: 451-5555

HRP Tel.: 452-4600, Fax: 350-1551

Computer 2000 Tel.: 465-7000, Fax: 267-1901

XEROX NYOMTATÓK.

1154

Gyorsabb és hatékonyabb az új McAfee VirusScan

Kitört az egyesülési láz a vírusellenes szoftvereket kiadó cégek között. A Symantec (a Norton AntiVirus készítője) megvette az IBM vírusellenes szoftvereket fejlesztő részleget, a Network Associates (a McAfee VirusScan gazdája) pedig a Dr. Solomon'st. A vírusokkal és konkurencikkal folytatott háborúban a legújabb fejlemény az, hogy a Network Associates kiadta a McAfee VirusScan 4.0-t. A csomag kívül-belül megújult, és a vírusok legújabb generációja ellen is védelmet nyújt. Legtöbbet a felület változott. A régi felület unalmas és helyenként zavaros menüszerkezet, valamint beállítási lehetőségeit a McAfee VirusScan Central váltotta fel. Innen, a központból kényelmesen hozzáférhetünk a csomag összes részéhez. A VirusScan Central nyomom követi a frissítések állapotát, és időről időre emlékeztet fontos kötelességeinkre, például a rendszer teljes vírusellenőrzésére. Akiket elbizonytalanít a sokféle választási lehetőség, nyugodtan rábízhadják magukat a varázslóra, amely a beállítás teljes folyamatán végigvezet. Az új VirusScan védelmet nyújt a weben át terjedő ártalmas ActiveX és Java kiskalmazások ellen, és lehetővé teszi, hogy a web- vagy az IP cím alapján letiltssuk a hozzáférést a gyanúsak tűnő webhelyekhez. (Ezt az alapvető tűzfalszolgáltatást a szülők és munkaadók is felhasználhatják arra, hogy lezárják a nemkívánatos webhelyeket.) A 24 órás aktív védelem mellett – amelyet egyébként minden vírusellenes csomagban megtalálunk – másfajta védelmi szinteket is felkínál a VirusScan 4.0. A program az elektronikus postai mellékleteket és a letöltött állományokat is ellenőrzi. A McAfee webhelyéről továbbra is korlátlan ideig ingyen letölthetjük a frissített vírusalíráásokat. (A Norton AntiVirus a közelmúltban egy évre meglátogta

az ingyenes frissítéseket.) Ha rákattintunk az Update gombra, az interneten keresztül azonnal megkapjuk a frissített állományokat, de toldó (push) szolgáltatással is kérhetjük a megjelenő frissítések rendszeres továbbítását. Belül ugyancsak átalakították a szoftvert. A fejlesztő szerint a csomag gyorsabban és pontosabban detektálja a vírusokat,

hála az új szoftvermagnak, valamint a MacroHunter programnak, amely heurisztikus technikákkal igyekszik felfedezni a makróvírusokat (manapság szerzte a világon ezekből tenyészik a legtöbb). A PC World korábbi tesztjei bebizonyították, hogy gyakorlatilag mindegyik komoly vírusellenes csomag hatékonyan dolgozik. Most új terepre terelődött át a harc: a fejlesztők a felületet csiszolgtatják, és a szolgáltatásválasztékokat szélesítik. Az biztos, hogy a programokra még jó ideig szükség lesz, mivel havonta nagyjából négyezer új vírus születik (bár ezek közül viszonylag kevés fertőz szabadon).

Távoli üdvözlét a LapLinktől

New York, reggel nyolc óra. Tízkor egy fontos bemutatónk lesz, de a PowerPoint-állományok Budapesten, az irodai PC-n maradtak. Kutyaszorítóban vagyunk – a Traveling Software LapLink Professionaljét azonban épp az ilyen problémák megoldására találták ki. Az előző változatokhoz hasonlóan az új LapLink is arra szolgál, hogy számítógépünkkel telefonon vagy kábelben keresztül rákapcsolódjunk egy távoli rendszerre, és állományokat megzongassuk a két PC között, vagy helyi géptünkről távvezéreljük a sok ezer kilométernyire lévő rendszert. A LapLink 7.5-ös azonban több újdonságot is kínál elődeihez képest. Legizgalmasabb új szolgáltatása a nyomtatásátírányítás, mely lehetővé teszi, hogy egy távoli PC-ről egy helyi nyomtatóra nyomtassunk, vagy fordítva. Újdonság az is, hogy a Windows 98-rendszerekben a LapLink Professional USB-támogatást nyújt. A már korábban is igen csiszolt felület kiegészült egy Tálcá jellegű vezérlőssal. Ha ki akarunk választani egy kapcsolatot, csak kattintanunk kell a nagy Connect Over ikonon, aztán választanunk az alul megjelenő kapu lehetőségek közül. Kapcsolatot létesíthetünk telefon- vagy TCP/IP internetvonalon, párhuzamos, soros vagy USB kábelben és infrásugaras vonalon, a telefonkönyvben pedig elrak-

tározhatjuk a legkülönfélébb távoli rendszerek beállításait. A kezdők hasznosnak fogják találni a környezetérzékeny Quick Steps sügőképernyőt, a gyakorlottabbak azonban valószínűleg hamar kikapcsolják. Kipróbáltuk a LapLink Professionalt, és egy Windows 95-öt futtató noteszgépről mind telefonvonalon, mind soros kábelben keresztül sikeresen távvezéreltünk egy NT és egy Windows 98 alapú asztali rendszert. (Az NT-ben a LapLink nem működik párhuzamos kábelben keresztül.) A sebességnövelő módosítások dacára a távvezérlés a LapLinkkel továbbra is próbára teszi az ember türelmét. A képernyő frissítése még a párhuzamos kábelben keresztül is csigalassú, és roppant kitarást igényel mindenfajta munka, ami csak kicsit is bonyolultabb egy egyszerű szövegszerkesztésnél. Bár a termék csomagjához mellékelnek egy sorost kábel, minden LapLink-vásárlónak azt tanácsoljuk, hogy saját érdekében mihamarabb szerezzzen be egy párhuzamos vagy (Win98-rendszerekhez) egy USB kábel. A USB teljesítményről nem tudunk nyilatkozni, ezt nem teszteltük, párhuzamos kábelben viszont felesleggy ideig tartott az állományátvitel, mint soros kapcsolatban keresztül. Sokat utazóknak nagyon megéri a LapLink Professional.

Software Station

1111 Budapest, Karinthy Frigyes út 25.
Telefon/telefax: 209-5951 Telefon: 209-0342

Angol nyelvű számítástechnikai szakkönyvek és Linux disztribúciók legnagyobb választéka

<http://www.swsbooks.hu>

Időben kapjon észbe...

- Ⓢ Vírusvédelem
- Ⓢ HotLine (30)940-1459
- Ⓢ Rendszerfelügyelet
- Ⓢ Szaktanácsadás
- Ⓢ CD ellenőrzés
- Ⓢ Adatmentés

VirusBuster

...mielőtt adatait veszteség érné.

Tel./fax: 430-8350, 342-2130, 240-1546

<http://www.vbuster.hu>

1177

CORG
COMPUTER
**DIGITÁLIS VIDEÓ ÉS AUDIÓ
CENTRUM**

DIGITÁLIS VIDEÓ

- M-JPEG, MPEG-1 és MPEG-2 rendszerek szűrés, videósztábilizálás
- Non-linear- és hibrid vágások
- 2D és 3D szoftverek, feliratozók
- Digitális kamerák, filmcskenetek

DIGITÁLIS AUDIÓ

- Hangkártyák, harddisk rekorderek, szinkronizációs kártyák
- Effektkártyák, zajszűrőkentők
- Edítő és szekvenszer szoftverek, hangminták

A HÓNAP TERMÉKE **többszatornás Aark 20/20**
diszkrekorder

- 8 analóg és 2 digitális ki- és bemenet
- 24 bites belső feldolgozás
- Kétső AD/DA átalakítás
- Szinkronizáció
- Full Duplex feldolgozás

CORG Computer Kft. 1111 Bp., Bartók B. u. 46. T.: 466-8678, 308-9910 F.: 310-4939

1069

A HP LaserJet 5000 egyike az első környezetbarát nyomtatóknak

A tartós kialakítású nyomtató hosszú élettartamát és támogatja az újrafeldolgozhatóságot.

- Minimális áramfogyasztás
- Alacsony zajkibocsátás

RCE Kft., 1118 Budapest, Szurdok u. 1.
Telefon: 246-4050 Telefax: 246-4101

1123

COMPUTERBOOKS

*Ha héri, elküldjük
ingyenes katalógusunkat*

Új AutoCAD tankönyv 1.

Új AutoCAD tankönyv 2.

Visual Basic 5

QuarkXPress 4.0

1126 Bp., Tartsay Vilmos u. 12.
Levélcim: 1253 Budapest, Pf. 71.
Telefon/Fax: 3751-564, 3753-591
Faxbank: 2333666/1456#
Email: info@computerbooks.hu
Honlap: www.computerbooks.hu

COMPUTERBOOKS

1181

Webfestés

Két képszerkesztő programot fogunk ismertetni, az Adobe ImageReady 1.0-t és a Macromedia Fireworks 1.0-t. Mindkettőt a Trans-Europe Kft.-től kaptuk kölcsön, és az alábbiakban össze is hasonlítjuk e két, azonos funkciójának tűnő alkalmazást.

Az ismerkedés első pillanataiban kiderült, hogy az ImageReady az Adobe Photoshop 5.0, a Fireworks viszont a Macromedia FreeHand (és az Xres) webre optimalizált változata. Vagyis az ImageReady inkább *pixeles*, míg a Fireworks inkább *vektoros* képszerkesztő, ezért működési és használati módjuk nem teljesen azonos.

Érdekes módon a programok szemérmesen eltitkolják származásukat, sem kézikönyveikben, sem súgójukban

(image mapek), valamint a grafikus illusztrációk felszeletelésének és a részek egymás mellé illesztésének

felbontás, és a Netscape Navigator/Communicator 216 színt használó palettája. Az árnyalatgazdagságot pontszórással (ditheringgel) tartják meg. Arra számítani lehet, hogy az ilyen palettájú állományokkal a többi képfeldolgozó vagy meglekintő-program nem minden esetben képes megbirkózni.

a Photoshop-származású állományokkal kapcsolatban, mert a képernyős megjelenítés a vörös-zöld-kék szín-moddellrel használja. Ettől még persze lehet színesen nyomtatni a két programból, akár postscriptes is – ha a befogadó operációs rendszer nyomtatási és vezérlőprogramja olyan. A nyomdai

1. kép. Az Adobe ImageReady munkaképernyője a megszólalásig hasonlít a Photoshopéhoz

nem említik, hogy bármi közik lenne „nagy” testvéreikhez. Az Import fejezetekből viszont egyértelműen kiderül, hogy a szülőalkalmazások állományait szinte korlátozás nélkül behívják. Az azonos funkció okán persze számos szolgáltatás és tulajdonság igen hasonló a két programban, mindenképp a különleges webes szolgáltatások. Ezek közül legfontosabb, hogy mind a két alkalmazás képes HTML kód létrehozására a kapcsolékepek

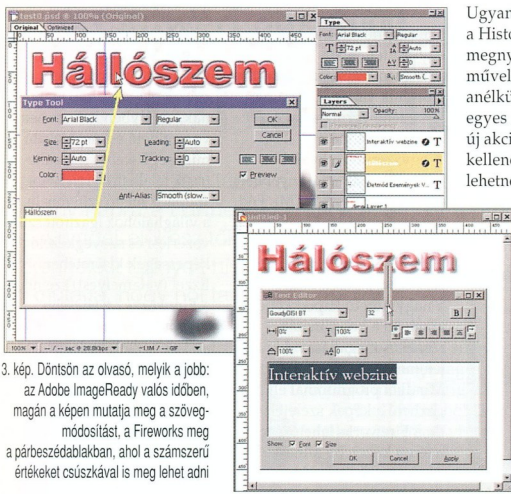
céljából. A Fireworks még a kurzor közelítésére reagáló aktív gombok (rolloverek) JavaScript parancsorozatát is legenerálja. Mindkét alkalmazás az összes lehetséges módon csökkenti a benne készült képek állományméretét a gyors letöltés és megjelenítés érdekében, többek között a képpont- és a színelbontás csökkentésével. Mivel a webes grafikák jellemzően képernyőn jelennek meg, számukra elegendő a 96 pont/hüvelykes

2. kép. A FreeHandre vagy a CorelDRAW-ra emlékeztet a Macromedia Fireworks, mind kinézet, mind működés szempontjából. Bár előbbi inkább csak szeretne olyan betűdomborítót nyújtani, mint amilyen a Fireworksban van. A festékszórós vonások e kép tanúsága szerint vektoros objektumok

Egyik program sem ment CMYK (cián, bíbor, sárga, fekete) színbontású állományba (az ImageReady be sem olvassa ezt a formátumot, ez az egyetlen korlátozás

négy színre bontás is csak a rendszernyomtató képes elvégezni, mert a programok rendeltetészerű felhasználása nem követeli meg ezt a szolgáltatást, nem is nyújtják.

3. kép. Döntösn az olvasó, melyik a jobb: az Adobe ImageReady valós időben, magán a képen mutatja meg a szöveg-módosítást, a Fireworks meg a párbeszédablakban, ahol a számszerű értékeket csúszkával is meg lehet adni

Végül pedig mind a két képszerkesztő szolgáltatások sorával segíti a GIF mozgóképek készítését. Egyébként természetesen mindkettő 32 bites, Windows 9x és NT Workstation 4.0 (valamint megfelelő változataik MacOS 7.x vagy újabb) operációs rendszerekben futtathatók. Memóriaigényük funkciójuknak és az aktuális szövegválasztásnak megfelelően: 32 megabájtnál kisebb helyen nem érzik magukat kényelmesen. Mervelemzigényük még akár szerénynek is nevezhető: az ImageReady 28, a Fireworks mintegy 17 megabájtont fért el. Vizsgálódásunkhoz egy 266 megahertzes Pentium II processzort, 64 megabájtnyi memóriát, Diamond Viper V330 AGP grafikus kártyát PC szolgált igen kényelmes környezettel. A képernyőt 1024x768-as képpontszám-al voltunk kénytelenek használni 15 hüvelykes képátolójá ellenére, mert az ikonműt, íszó és dokolt paletták sokasága nem hagyott volna elegendő

munkaterületet a 800x600 pixelből. (Általános tanulság, hogy ha a munkatevékenység akár csak 20 százaléka grafikai, elegendhetetlen a legalább 17 hüvelykes monitor és a minimum 1024x768-as felbontás. Bármelyik grafikai alkalmazást használjuk, még ekkor is rendszeresen félre kell tologatni az üszömenüket.)

Adobe ImageReady 1.0

Aki már látott Photoshop 5-öt, sőt dolgozott is vele, annak semmit sem kell tanulnia az ImageReady használatához, inkább felejténie célszerű (1. kép). Változatlanul megvan a példa nélküli tökélyre vitt szövegkezelés. Viszont nem kerültek át az ImageReadybe a rétegeffektusok, bár az akciók (rögzített műveletsorok) között szerepel néhány olyan, amik csak Photoshopban lehetett „fölvenni”. Aprópó, szintén változatlan a makrózási lehetőség, amit itt (s a Photoshop) Actionnek neveznek, és igen hasznos, ha sok képen kell ugyanazt elvégezni.

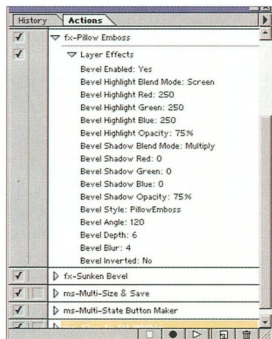
Ugyancsak megtaláljuk a History-t: a dokumentum megnyitása óta végzett műveletek listáját, amelyből anélkül vonhatunk át egyes műveleteket egy új akcióba, hogy újra végre kellene hajtani. Még sokáig lehetne folytatni a Photoshop-pal egyező szolgáltatások ismertetését, ehelyett hadd utaljunk annak ismeretére: PC World, 1998. július. A különbségek rejtettek. Egyes menü-telek hiányoznak, valamint az ImageReady lassabban működik, s kevésbé kifinomultan bának a memóriával, mint nagy testvére.

Ezek a különbségek egyébként csak a webre amúgy is alkalmatlan, nagyméretű állományok kezelésekor válnak szembetűnővé.

Macromedia Fireworks 1.0

Az utolsó, kifejezetten webesnek kiálított illusztrációs program a CorelXARA volt e lap hasábján – körülbelül két évvel ezelőtt. Ahhoz képest a Fireworks nem tud nagyon sokkal többet grafikában, viszont abba a szemléletmódba illeszkedik, amely szakít a két évvel ezelőtti HTML-faragós világgal, automatizálja a leggyakoribb feladatok HTML kódjának előállítását. Vektoros illusztrációs képességeiben a Fireworks azonos értékű a XARA-val: körvonal- és kitöltéstulajdonságokkal jellemzett rajzi objektumokkal lehet vele létrehozni és szerkeszteni,

különös tekintettel a szövegekre, valamint a körvonalak bittrékeszerű tulajdonságaira (2. kép). Sebessége a cikk elején részletezett gépen nem különbözethető meg a XARA-étől (mindkettő elegendően gyors...), amiben viszont kitűnik, az a dokumentumba illesztett bittrékeobjektumok kezelése. Ugyanis a Fireworks Image Edit (képszerkesztő) módja mindazt nyújtja, ami az alapított fotoretusáláshoz szükséges: kijelölés négyzet, kör, sokszög, lasszó és varázspálca eszközökkel; a szokásos műveletek (áthelyezés, törlés, torzítás stb.) a kijelölt részekben; továbbá az elemi színvezérlő eljárásokat is el lehet végezni. Lévéen webgrafikai program, nem meglepő, de a sok vektoros művelet után még kissé furcsa, ahogy a mű a webes formába való mentéskor egyszerű bittrékepé alakul. Kivétel ez alól a korszerű,

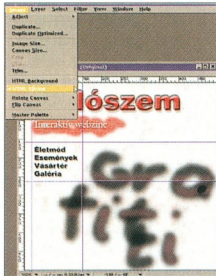
4. kép. Action a neve az ImageReadyben a makróknak. A képen egy olyan műveletsor listája látható, amelyet csak Photoshopban lehetett rögzíteni. Az ImageReady és a Photoshop szoros rokonságát mi sem mutatja jobban annál, hogy előbbi a műveleteket el tudja végezni, de csak makróból, mert a vonatkozó menütelek hiányoznak

még kevés alkalmazás által elfogadott PNG formátum, amely mindent megtart, amit

a Fireworks szerkeszteni képes, helyesebben a program mindazt nyújtja, amit a PNG leírása csak megenged.

Szeletelés

Talán egy esztendeje észlelhető, hogy a weboldalak nagyobb méretű grafikái

a szeletelésnek több áldásos hatása van:

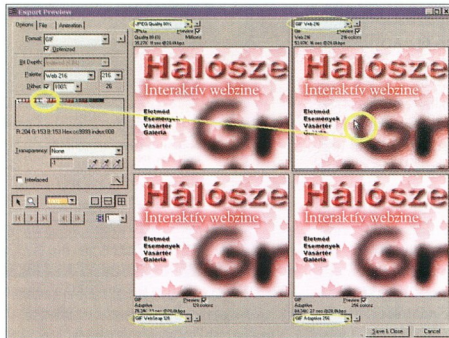
- ♦ könnyebb az oldal karbantartása, mert külön-külön cserélhetők a részek, ha módosítani (frissíteni) kell az oldal (a grafika) tartalmát;
- ♦ a készállományok össz-mérete általában kisebb (kevesebb adatot kell letölteni), mint az egyben mentett grafika esetében, mert

5. kép. A szeletelés (Slice) megvalósítása a Fireworksben egyértelműen jobb. Amint a bal oldali képen látható, az ImageReady dokumentumait csak a teljes képen áthaladó segédvonalak mentén lehet részekre bontani, míg a Fireworksben tetszőleges méretű és mennyiségű téglalappal csempézhetjük ki a művet, ráadásul ezek „kifeszítések” a kurzor ragaszkodik a már meglévő határvonalakhoz. Sőt, a hiányzó (külön meg nem adott) mezőket a program automatikusan regisztrálja, és mentéskor figyelembe is veszi

rende több, kisebb darabból állnak, és az oldal alkotója „varratmentesen” egymáshoz

a tömörítés külön-külön jobban optimalizálható az egyes részekre. Főleg akkor igaz

6. kép. Mindkét program lehetővé teszi, hogy a szerkesztett képeket úgy is megtekint-hessük, ahogy majd a böngésző mutatói fogja, és a Netscape Navigator 216 színű palettáján pontszórással (ditheringgel) képek megjeleníteni a közbeeső árnyalatokat. A képen a Fireworks megoldása látható

illetési a részeket. Amint azt a Fireworks kézikönyve hűségesen leírja,

ez, ha maga a grafika szöveges és fényképszerű részeket is tartalmaz;

- ♦ hamarabb jelenik meg a teljes grafika, mint ha egyben lenne, de legalábbis az olvasó számára hamarabb „történik valami”, mint ha ki kellene várnia az egész állomány letöltését;
- ♦ egyszerűbb, rövidebb, a böngésző által könnyebben értelmezhető az a HTML kód, amely egy egész képhez (jelen esetben az eredetileg nagy grafika egy részéhez) rendel becímet, mint a nagyméretű kapcsolképé, amelyen a koordináták részletes megadásával ki kell jelölni az aktív területeket. Mindkét programmal elvégezhető a képek szeletelése, de a Fireworks lehetőségei a terén közelebb állnak a böngésző szükségletekhez, mint az ImageReadyéi. Mindkettő esetében a szeletelés eredményeképpen előálló HTML kód hibátlan.

vizsgálódásunk ezúttal igazolta az előítéleteket. Az ImageReady inkább illusztrációs program, nagyon jól elmegy egyfajta „Photoshop Light”-nak, amelyben kellemesen vezérelhető és megbízható minőségű webes szolgáltatások találhatók – a Photoshophoz méltó színvonalú, a világhálózhoz igazított színvezérlési és szövegkezelő képességek kíséretében. Ezzel (valamelyest) szemben a Fireworks „webesebb”, leg-főképpen azért, mert interaktív gombok kialakítására az ImageReadyben nem ad lehetőséget. Kezelése valamelyest nehezebb, bár a kézikönyve jobb, és az intuitív vezérlőszerv-kezdemenyek azt vetítik előre, hogy a későbbi verziók javulni fognak. A kettőjük közötti választást az ár egyértelművé teszi: az Adobe ImageReady *négyszer*

7. kép. Végül álljon itt a Fireworksben feldobott művecke, ahogy a Netscape Navigator és az Internet Explorer „látta”

Jobb szeletelőképesége, valamint azon egyedülálló szolgáltatása, hogy a képrészletekből négyállapotú, a kurzorra reagáló kezelőszerveket lehet készíteni, a Fireworksot egy jó fokozat-tal webesebbé teszi (5. kép).

Értékelés

Tulajdonképpen tartózkodni kellene a versenyzetéstől, hiszen a két képszerűsítő nem teljesen azonos funkciójú. Már csak azért is, mert

amelybe kerül, mint a 1900 Ft-os Macromedia Fireworks. Csak azt tudjuk elképzelni, hogy az Adobe nem akart túlzottan a saját (200 ezer forintos...) vezető terméké alá kínálni. Nem merünk arra gondolni, hogy nem tájékozódtak kellőképpen a webes illusztrációs piacon uralkodó árviszonyok felől, mindenestre a kereslet (hiánya) remélhetőleg megteszi majd a magáét.

Kenczler Mihály

Umax PowerLook 3000

Profi lapolvasó

Tesztlaborunk olyan lapolvasó berendezést kapott kölcsön néhány napra a Partners Hungarytól, amely a professzionális nyomdai előkészítők, grafikusok nagy felbontású, színű szkennelési igényeit hivatott kielégíteni. Ez a Umax készülék jól mutatja, hogy hol tart ma a képdigitalizálás.

A hagyományos síkgyas lapolvasókban a megvilágítólámpa és az optika megy végig az üveglap alatt, a Umax PowerLook 3000-es nagy felbontása miatt viszont nehéz lenne

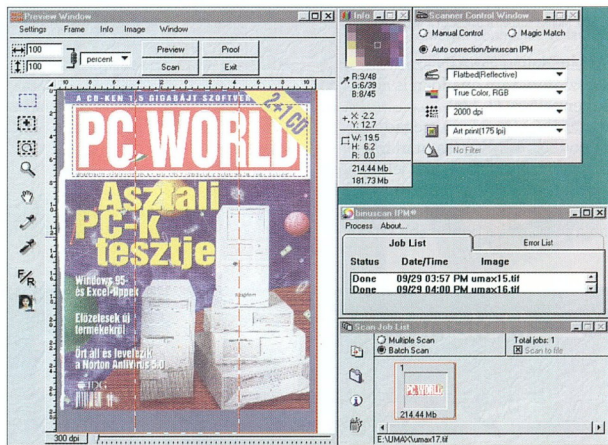
működtetéséhez. Hátránya az üveglap mozgásának, hogy – akárcsak a dobszkennerekkel – csupán egyedi lapok olvashatók be, nyitott könyvek például nem.

Kétféle optikával működik a Umax PowerLook 3000-es: a kisebbikkel 1220×3048 pont/hüvelykes felbontás érhető el maximálisan a teljes, A/4-es üveglapon, a másik lencse 3048×3048 pont/hüvelykre képes az üveglap középső, alig 9 centiméteres sávjában.

Othronra régebben legfeljebb egy kéziszkennert vehetett meg az egyszerű felhasználó, mostanság azonban már egyre több helyen jelennek meg az olcsó síkgyas lapolvasók. Ezek a berendezések általában a mindennapi feladatokhoz megfelelő minőséget szolgáltatnak, de professzionális célra már nem elegendők. Igaz, 300–600 pont/hüvelykes optikai felbontásukat szoftveresen – közbülső pontok kiszámításával – megnövelik a gyártók, de ez nem minden esetben adja vissza az eredeti kép részletgazdagságát.

Működés

Nyomdai előkészítéssel, igényes munkák kiadványszerkesztésével foglalkozó grafikai műhelyekben inkább drága, ügynevezett dobszkennereket használnak a nagy felbontású képek digitalizálásához. Ezen szkennerek optikája egy forgó hengerpalástra – a dobra – felragasztott lapot tapogató le nagy pontossággal. Az átlátszó dobot belülről megvilágítva filmek, diák is beolvashatók velük a számítógépbe. A Umax PowerLook 3000-est a gyártó „síkgas dobszkennerek” nevezéssel, mert felbontása a profi lapolvasóké, működési elve pedig a síkgyasaké.

1. kép. A Umax PowerLook 3000-es teljes kezelőfelülete Windows NT alatt

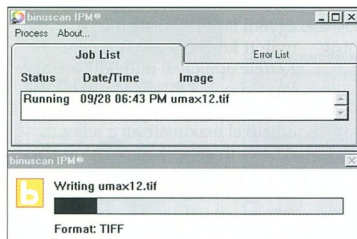
megvalósítani ennek a komplett szerkezetnek a precíz mozgását. Ezért az üveglap mozog az álló optika előtt, így a filmek átvilágítása is egyszerűbben oldható meg. Az üveglap elején kalibrálójeleket helyeztek el, és a Umax PowerLook 3000-es minden egyes beolvasáskor gondosan ellenőrzi is működési paramétereit. Szkennelés közben az üveglap kibújik a lapolvasó bal oldalán, ezért itt némi helyet kell biztosítani a készülék

Levilágítóberendezésünkkel készült tesztábránk nagyjából igazolta a 3000 pont/hüvelykes felbontást – azért csak nagyjából, mert a levilágító felbontása összemérhető a szkennerevel.

Kezelés

SCSI-2-es csatlóval illeszkedik a Umax PowerLook 3000-es a számítógéphez, 2 megabájt belső memória (puffer) segíti az adatok folyamatos átadását. A különféle filmekhez,

diákhoz kereteket adnak a berendezéssel, továbbá egy nagy gumi lenyomólapot a papírképekhez. A készülékkel kapott egyik CD-n található a vezérlőprogramok Macintoshhoz és a különféle Windows-változatokhoz, UNIX-hoz külön rendelhető illesztőprogram. Mi Windows NT 4.0 alatt vizsgáltuk képességeit, teszteltük tudását.

2. kép. Munka közben a binuscan IPM program

A feltépitett TWAIN szabványú illesztőprogram önállóan is alkalmas szkennelésre (1. kép).

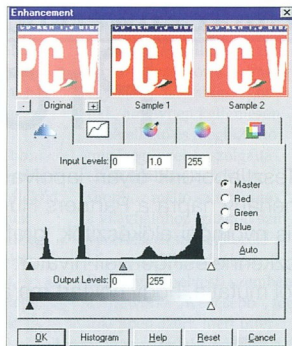
A nézőkép (preview) megadható felbontású beolvasása után több, szkennelésre váró terület jelölhető ki egymás után. Nagyítható a nézőkép bármely része, és az információs ablak is segíti a pontosabb kijelölést.

Mód van az egyes kijelölt részek végső állásának (tükörzés, elforgatás), valamint negatív, illetve pozitív voltának megadására. Természetesen itt írhatjuk elő, hogy visszavert (papír-) vagy átvilágított (film-) képet kérünk. Egyenként állítható be a kijelölt területeknél a beolvasás felbontása; itt ügyelni kell az információs ablakból leolvasható szabad lemezterületre is. Amennyiben négyszínnyomású képet olvasunk be, bekapcsolható a színrács és a szkennelési felbontásból adódó jellegzetes mintázat (moaré) megjelenésének kiszűrése.

Színek

Alapvetően minden szkennert RGB (piros, zöld, kék) alapszíneket olvas, a PowerLook 3000-esnél beállítható egy közvetlen konvertálás a másik, CMYK (cián, bíbor, sárga, fekete) színvilágra. Ezenkívül szürkeárnyalatos (greyscale) és árnyalatmentes (line art) üzemmódot is választhatunk.

Külön dobozban mellékelik a szkennelhez a binuscan IPM színkorrekciós programot hardverkulccsal, CD-vel, leírással. Tapasztalataink szerint

3. kép. Ha nem bízunk a korrekciós programban, magunk is hangolgathatjuk a kép színeit

a legtöbb esetben ennek használata korrekt színeket eredményez a beszkennelt képeknel. Beolvasás után automatikusan elindul a binuscan (ha azt választottuk korrekciós programnak), és hosszabb-rövidebb idő alatt korrigálja a színeket (2. kép). Választhatjuk még a Magic Match színkezelését is, amely valamilyen adott monitorhoz vagy színes nyomtatóhoz igazítja a beolvasott kép színeit. Emellett marad még a kézi beállítás, a Proof gombra kattintva pedig egy teljesen egyedi színvilágot hozhatunk létre, akár a színek egyenkénti állíthatásával (3. kép).

Értékelés

Nem pusztán egy szkennert a PowerLook 3000-es, hiszen egy teljes lapolvasó rendszert ad hozzá a Umax. Mac-, UNIX- és Windows-környezetben egyaránt biztosítható vele a minőségi munkavégzés. Jó példa a Umax PowerLook 3000-es arra, hogy hol tart ma a lapolvasók technológiája, milyen lehetőségeket kínál egy professzionális berendezés. Természetesen nem az olcsó irodai lapolvasókkal kíván versenyezni a PowerLook 3000-es, hanem a többmillió értékű dobszkenereknél kínál olcsóbb alternatívát. Így már nem nevezhető túl drágának: „mindössze” 1 589 000 forintba kerül (áfa nélkül) a Partners Hungarytól kapott adat szerint.

Horváth László

1106

Berlin?

Bangladesh?

Bimini?

Barstow?

(Nem tudhatjuk, hová tart)

De tudjuk, miképp működik.

Úton vannak. Levegőben vannak. Kiejthetetlen nevű helyeken fordulnak meg. De ha 3Com® Megahertz® PC

3Com Megahertz®

kártyát használnak, akkor biztosan lehetünk afeől, hogy utazó kollégáink bárholnna, bármikor képesek a kapcsolódásra.

Akár LAN-on, WAN-on, ISDN-en vagy GSM-en használják, a 3Com Megahertz PC-kártyáknál nincs megbízhatóbb. A vonalhibák ellensúlyozásáról, így a jobb teljesítményről a kártyába épített saját vonalvizsgáló (Exclusive Line Probing) technológiánk gondoskodik; és az egyedülálló XJACK® csatlakozónak köszönhetően az utazónak nincs szüksége saját kábelre, amelyet könnyen elveszíthet, amelyet cipelni vagy pótolnia kell.

3Com Megahertz PC Cards

- Exclusive Line Probing technológia
- Egyedülálló XJACK® csatlakozó
- Gyors, 56K* sebességű kapcsolódás szabványos telefonvonalon
- Garantált kompatibilitás az ipari szabványokkal

Többet is megtudhat a 3Com Megahertz termékeiről és szolgáltatásairól, ha meglátogatja honlapunkat a <http://www.3com.com> címen.

Fogadás 56 Kbps, küldés 31,2 Kbps sebességig. A letöltés során a felhasználó a változó vonalminőség miatt kisebbnek érezheti a sebességet. Kompatibilis analog telefonvonalra és kiszolgáló berendezésre van szükség. Részletek www.3com.com/56k címen olvashatók. ©1998 3Com Corporation vagy leányvállalatai. Minden jog fenntartva. A 3Com, 3Com embléma és az XJACK a 3Com Corporation bejegyzett védjegyei, a More Connected és az Exclusive Line Probing technológia a 3Com Corporation védjegyei.

Górcső alatt a BX-es alaplapok

A személyi számítógépek teljesítményének talán legmeghatározóbb eleme a processzor, de közel sem mindegy, mi fogadja be. Egyrészt a sokféle alaplapp és a sokféle processzor nem mindig működik együtt, másrészt, noha az azonos típusú alaplapon szinte azonos teljesítményűek, a többszolgáltatásokban lényeges eltérések lehetnek. Ebben a hónapban tíz BX lapkészlettel szerelt alaplapot vizsgáltunk, most ennek eredményét tárjuk olvasóink elé.

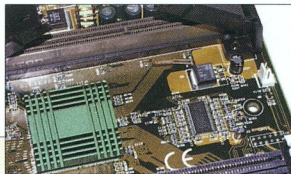
Ma sokféle alaplapp van forgalomban. Ezek több módon is csoportosíthatók, de egyik legjellemzőbb adatuk a lapkészlet, amely tulajdonképpen a működésüket szabályozza. Másik fontos jellemzőjük, hogy milyen processzorokat képesek fogadni. A sokféle alaplapp közül most a 440BX lapkészlettel szereltetket választottuk ki. A 440BX-et az Intel fejlesztette ki, kifejezetten a Pentium II processzorok alá. Ez a lapkészlet a Pentium II és a szokásos PCI, illetve ISA sines csatlókkal mellett alkalmas az AGP sín kiszolgálására. A rendszer sín a hagyományos 66 megahertz mellett másfélszeres ekkora,

órálja a rendszer sín órajelének többszöröse: a másfélszerese, a kétszerese és így tovább. Egy 66 megahertz rendszer sín 3,5-szeres szorzót használva $66 \times 3,5 = 231$ megahertzet kapunk, a 233 megahertz processzor ezt használja. Minthogy a szorzó nem növelhető a végtelenségig, a rendszer sín sebességét növelték. Egy 100 megahertz sín 3,5-szörös 350 megahertz processzort hajt meg. A processzor sebessége szoftveres és hardveres úton is beállítható. Az első módszer használata esetén a BIOS Setup programjában találunk lehetőséget a szorzó beállítására (esetleg közvetlenül a processzor sebességét adhatjuk meg, de ez csak kinézetben különbözik). A hardveres módszer már a régi típusú alaplapokról ismert: kis rövidzárakkal (jumperekkel, más néven átkötőkkel), esetleg DIP kapcsolókkal állítható be a kívánt érték. A legtöbb alaplapon mindkét módszer alkalmazható: a kapcsolók, jumperek egy állásának a jelentése az, hogy a BIOS beállításai szerint kell működni. Aki ön maga számára szeretne egy gépet összerakni, annak tulajdonképpen mindegy. Aki mondjuk egy

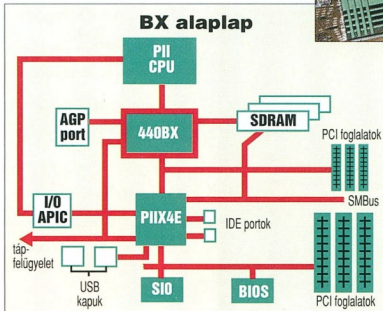
kikerülő utat biztosít, ami közvetlenül a képek gyorsabb kiszámolását, megjelenítését segíti, közvetve pedig az egész számítógép működését gyorsítja, hiszen a PCI sín mentesül a grafikus adatok forgalmától. Az ábrán látható egy BX-es alaplapp rendszerdiagramja. A BX-es alaplapon a sokféle memóriatípus közül már az SDRAM-okat támogatják. A memóriafoglalatok 3 vagy 4 darab 128 csatlakozós DIMM modulnak adnak helyet. Ezek lehetnek ECC-t használók (hibajavító algoritmussal működők), vagy nem. A memória foglalatainak feltöltési sorrendje közömbös, s az sem követelmény, hogy a memóriamodulok egyforma méretűek legyenek.

Általános tapasztalatok

Mivel az alaplapon közül a BX lapkészlettel szereltetket a legújabbak, ezért szinte természetes, hogy mindegyik alaplapp az ATX szabványt követi. Ez mérete miatt a régi házakba nem szerelhető be. Ha valakinék lakatos hajlamai vannak, akkor se álljon neki a régi házat megbontani, mert az alaplapp más tápellátást is igényel: az ATX tápcsatlakozója teljesen más kiosztású, és működésében is különbözik a hagyományos tápegységektől. Az ATX alaplapon található ugyan egy kapcsoló, de annak bekapcsolására a gép még nem indul el, külön vezeték szolgál az elindításra. Ez az alaplaponkra ki van vezetve, a gép bekapcsolására szolgáló gombját kell odakötni (bár tulajdonképpen mindegy, melyik gombot, tréfás kedvűek a Reset gombot is használhatják). Ezen tápegység esetében pedig a gép leállása szoftverből is kiváltható. Vigyázzunk, kapcsoljuk ki a tápegységet, mielőtt belenyúlunk a gépbe, hogy kártyát, memóriát cseréljünk, illetve bővítsünk. Az alaplapon gyártói különböző szolgáltatásokkal próbálnak a vevők kedvében járni. Az alaplapon a processzorfoglat közelében található a processzor hűtőventilátorának a csatlakozója. Ezenfelül egy-két hasonló csatlakozó van még az alaplapon, tehát ha valaki úgy gondolja, tehet még hűtőventilátort a számítógépébe. Ez nem rossz ötlet, hiszen a 350 megahertzes vagy nagyobb órajellel működő processzorok elég rendszeres termelik a hőt. Ha megnézzük az alaplapot,

A képen az egyik alaplapp hőmérője látható, a processzor foglalatainak tövében

100 megahertzes sebességgel is működhet. Az alaplapon általában ez a sebesség az alapértelmezett. Ez nem öncélt sebességnövelés, hiszen a processzorok

irodába szerez be gépeket, annak már mérlegelnie kell azt a kockázatot, hogy egy kalandvágyó felhasználó kipróbálja a BIOS beállításait, esetleg ezt is. A másik fontos jellemzője a BX lapkészletnek – a 100 megahertzes sín-sebesség mellett – az AGP sín. Ezt egyik régebbi számunkban már részletesen ismertettük. Röviden, az AGP kifejezetten a grafikus alrendszer gyorsítására szolgál. A grafikus kártya adatai számára egy, a PCI sín

láthatjuk, hogy a BX lapka is egy vas-papkát visel: ez is jelentős hő termel. Rádásul a nagy teljesítményű grafikus chipek szintén ezt a viselkedést követik, nem beszélve a nagy teljesítményű merevlemezekről. Az ezek termelte hő pedig célszerű kiterelni a számítógép házából. A melegedés sajnos váratlan hibákat tud okozni. Éppen ezért az alaplapok többsége már képes mérni a hőmérsékletet, és a magas hőmérséklethez különböző tevékenységek rendelhetők. Ma már csak minimális idő áll rendelkezésre az alaplapok kifejlesztésére, rádásul a rajtuk futtatott szoftverek sem egy egyptomi piramis időállóságával bírnak. Ezért természetes, hogy a BIOS szoftveres úton frissíthető, viszonylag gyorsan eljuttatható a számítógép használójához, és a módosítás közepes felkészültséggel is elvégezhető.

Természetesen az alaplapokon rajta vannak a merevlemez- és hajlékonylemez-vezérlők, a nálunk jártakon USB kapu is volt. A dobozban megtaláljuk a merev- és a hajlékonylemez bekötéséhez való két kábelt, illetve egy vagy több, a processzor rögzítéséhez szükséges alkatrészt. (Mivel nem garantálható, hogy a gépet soha nem fogják megmódítani, és a ventilátorok is némi rezgést okoznak, célszerű a processzor rögzíteni.) Mindegyik alaplapon két soros és egy párhuzamos kapu volt kivézetve, továbbá a billentyűzet- és az egérszatlakozó mellett még két USB kapu is volt az alaplapok hátán. Természetesen mind az egér-, mind a billentyűzetszatlakozó PS/2-es kialakítású.

Teljesítményüket tekintve az alaplapok nagyon hasonlóak: az első és az utolsó között csekélynek mondható, mindössze 13 százaléknyi különbséget mértünk. Ez a számítógép használatakor, jól összevágatott alkatrészekkel, új meghajtókkal teljesen elmenthető. Ezt az is bizonyítja, hogy mostani tesztkönyvünkben a 9. lett a DTK alaplapja, míg a vele szerelt gép a múlt hónapban saját összeállításban az első helyen végzett.

A tesztekhez 350 megahertzes Pentium II processzorral, 64 megabájt memóriával, Win95 alatt, egy régi (400 megabájtos) IDE merevlemezrel, valamint AGP sínes, Intel lapkás grafikus kártyával végeztük. Mint már említettem, a nálunk járt alaplapok közül igazából egyik sem emelhető ki: a teljesítményük között kicsi volt a különbség, így inkább az döntőzőtűk, hogy a vévő mit akar. Van, amelyek a szokásos három helyett négy DIMM foglalatnál rendelkezik, ennek memóriája jobban bővíthető. Akad audiolapkával ellátott is. Van, amelyiken egy-két szatlakozó

alakították ki a hűtőventilátoroknak, végül van olyan is, amelyekhez számunkra legnyosabb szoftvereket mellékelnek. És most következnek a részletes ismertetés.

1. Silver Star SST-5720

Messziről érkezett ez az alaplap: magyarországi forgalmazó híján a távol-keleti gyártó küldte. A hozzá adott két hajlékonylemezben találhatóak a vezérlők: egyikben a lapkakészlet, a másikon a merevlemez magasabb szintű kezeléséhez szükséges szoftverek. Sajnos a gyártó honlapján a vezérlők letöltése még nem működik. Az alaplap 233 megahertzről 450 megahertzig képes kiszolgálni a Pentium II processzorokat. A merevlemezeket Ultra DMA33 módban is képes vezérelni; és az ATX 2.0-s változata szerint készült. A processzor sebessége szoftveresen állítható, a három memóriafoglalat összesen 768 megabájtnyi memóriát képes befogadni. Az alaplapon megtaláljuk az infracsatló érintkezőit, magát a készüléket viszont – ha szükség van rá – külön kell beszerezni.

Van még rajta egy csatló hangkártyához, illetve egy másik a gép hálózaton keresztül felélesztéséhez (WOL, Wake on LAN). A kikapcsolt gép ennek révén hálózaton keresztül bekapcsolható, amire több ok miatt lehet szükség: például éjjel a központi mentés be tudja kapcsolni a gépet, ha róla adatar van szükség; vagy automatikusan új szoftververzió telepíthető rá munkaidőn kívül. Ugyancsak tartalmaz egy csatlólt WOR néven, amelyen át a (külső, belső) modem tudja bekapcsolni a gépet. Milyen hasznos is, ha mondjuk fax érkezik, és a gép anélkül tudja automatikusan venni, hogy ehhez be kellene kapcsolni. Emlékszem, néhány éve olyan speciális hálózati dugókát lehetett kapni, amelyek telefonhívás esetén bekapcsoltak, és így indították el a rájuk kötött számítógépet. Ez az alaplapos megoldás sokkal elegánsabb.

Az alaplap (és így a számítógép) külön jelszóval is védhető: ennek begépelése után kapcsol be a gép. Tehát a ház elejéről elhagyható a bekapcsológomb, a gép

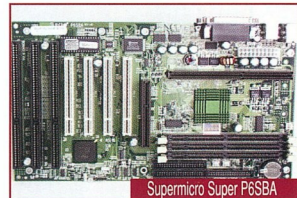
a jelszó begépelésével indítható. Ha a biztonság kedvéért a számítógép elején meg-hagyják a bekapcsolásra szolgáló gombot, és mondjuk egy csengőt kötnek rá, akkor az illetéktelen próbálkozásoknak nincs pillanatokat lehet szerezni. Opcióként ez alaplap és a processzor sok paraméterét (hőmérséklet, ventilátor fordulatszáma stb.) lehet figyelteni. Apró kellemetlenség ugyan, de az IDE csatlakozókon semmi sem jelöli az 1. láb helyét. Az alaplapon egy további csatlakozója van a hűtésnek.

Maga a dokumentáció olyan puritán, mint a két hajlékonylemez a vezérlőkkel: 16 oldal a legszükségesebbekkel. Az alaplap üzembe helyezéséhez elég, a BIOS beállításait azonban igen nagyvonalúan kezeli.

2. SuperMicro Super P6SBA

Az alaplapot a Pixel Kft.-től kaptuk. A dokumentáció sokkal alaposabb, nyolcvanoldalas. Ennek oka, hogy a SuperMicro a 440BX lapkakészlettel négy hasonló alaplapot készít: egy és két processzor befogadására, illetve SCSI vezérlővel az alaplapon. Mi a legegyszerűbbet néztük meg: egy Slot 1-gyel szerelt, SCSI vezérlő nélküli példányt. Az alaplap 233–400 megahertzes Pentium II processzorokkal használható. Működése során sok paramétert kísér figyelemmel: három hűtőventilátor (ebből kiderül, hogy két további hűtőventilátor hajtható meg az alaplapról) fordulatszámát, a processzor hőtéle feszültségét és a külső hőmérsékletet.

A BIOS tartalma csak a saját segédprogramjával módosítható, ezzel igyekeznek megelőzni a rosszindulatú változtatásokat.

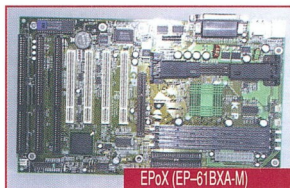
Hasznos, és nem általános dolog, hogy a ház felnyitásának jelzéséhez egy érintkezőpár van az alaplapon. Erre köthető egy mikrokapcsoló, amit természetesen úgy kell beépíteni, hogy a ház kinyitásakor kapcsoljon. Az illetéktelen behatolás utáni első bekapcsoláskor a gép – az Intel LANDesk Client Managerrel – az

üzenetet ad, hogy a házat kinyitották. (Persze semmi sem tökéletes, mert ha a behatoló elég alapos, a ház kinyitása, majd visszacsukása után be is kapcsolja a gépet, hogy lássa, működik-e.) Az alaplap három DIMM moduldt képes befogadni. Az IDE vezérlők Ultra DMA333 és Mode 4 üzemmódban használhatók. Itt található az infrakapu csatlója is. A vezérlők és a segédprogramok – például a BIOS frásához – a mellékelt CD-n kaptak helyet. Ugyancsak az alaplapon van a hálózaton érkező bekapcsolási utasításhoz szükséges csatló. Modemre érkező hívásra is bekapcsoltható a gép, de erre nincs külön csatló, ez a soros vonal figyelésével oldható meg. A processzor sebessége jumperekkel állítható be, 3–6-szoros szorzó között. Ennek megfelelően 200–600 megahertzes processzorok használhatók, a sín sebességétől függően. Gyanítom, hogy a dokumentáció azért 400 megahertzes processzort emleget felső határnak, mert írása idején az volt a legnagyobb órajeli. A dokumentáció a BIOS beállításait elég részletesen ismerteti. Az alaplapokonál előforduló hibáüzenetek mindhárom fajtáját részletesen bemutatja, csakúgy, mint a fűtőjeleket, valamint a post által kiírt számok jelentését. Az utóbbiakkal egy laikus nem tud igazán mit kezdeni, de mindenesetre jelentősen megkönnyíti a hiba helyének felismerését, hogy az alaplap egyáltalán elindult-e. A CD-n megkapjuk a LANDesk Client

Manager 3.0-s változatát. Mivel az alaplap számos paraméterét képes figyelni menet közben, az ezek értékeléséhez, megjelenítéséhez szükséges win95-ös és NT-s programok is felkerültek a CD-re, természetesen a lapkakészlet és az IDE csatló vezérlői mellett. Rajta van még a CD-n PDF formátumban a kézikönyv, valamint a többi SuperMicro alaplap leírása is (ugyanakkor valamilyen okból az Acrobat Readert nem tették föl rá).

3. EPoX (EP-61BXA-M)

Az alaplapot forgalmazójától, a Sved Kft.-től hoztuk el. Ezen az alaplakártyán a processzorfoglatat két szélére, kihajtható módon szerelték rá azt a sint, amelybe a processzort bele kell csúsztatni. Külön volt az ennek a tetéjére szerelhető leszorító szerkezet.

A processzor sebesség állításakor az 5,5 a legnagyobb szorzó. De található még rajta néhány további átkötő „jövöbni processzorokhoz” felirattal. A sín sebessége

szintén egy jumperrel szabályozható; vagy automatikusan a szabályozás, amikor is a processzor határozza meg a sebességet; vagy fixen 100 megahertzes lehet állítani. A 3 DIMM foglatat 768 megabájtnyi memóriát képes befogadni. Az alaplapon találunk csatlakozót hálózaton keresztüli bekapcsoláshoz, illetve Sound Blaster kártyához való illesztésre. Támogatja a fentebb már részletezett billentyűzetten keresztüli bekapcsolást: egy gomb lenyomására, jelszó beírására indul el a gép. A leírás viszonylag tömör, talán éppen elég. A hibáüzenetekről ugyan nem találunk semmit a könyvben, de a post kódjai fel vannak sorolva. A mellékelt CD-re felkerült egy szoftver, amely Win95, Win98 és NT alá telepíthető, és az alaplap számtalan paraméterét lehet vele figyelemmel kísérni.

4. Intel SE440BX

Az Intel 440BX lapkakészletével szerelt alaplapot a Createch Kft.-től kaptuk kölcsön. A dobozban talált vastag kézikönyv valójában alig több mint tíz oldal, mert vagy egy tucat nyelven (a magyar nincs közöttük) közli ugyanazt: az üzembe helyezéséhez szükséges leírás. Szükszavátása ellenére is elég információt tartalmaz az üzembe állításhoz. A dobozban van egy matricakészlet, amely a beépítés után a ház hátuljára ragasztandó, megjelenő a soros, a párhuzamos és a USB kapukat, valamint a kivezetéseket. Egy audiorendszert is integráltak az alaplapra, ennek kivezetéseit hátul találjuk, csakúgy, mint a játékkapuét, amelyhez – többek között – botkormányt is csatlakoztathatunk. Azon kevés alaplap gyi-

ke, amelynek dobozában egy, a hátlap befedéséhez szükséges lemezt is kaptunk. Ugyanis az ATX alaplapokra a kivezetések csatlakozóit is felszerelték (egy úgynevezett I/O Shieldre), de köztük nincs semmi. Ha beépítjük egy házba, akkor ezek a lukak a gép hátán fognak ékeltelenkedni, hacsak nincs hozzá megfelelő kivágásokkal egy lemezünk. A processzor hűtőventilátorán kívül még két ventilátorhoz kínál csatlakozót az SE440BX. Elég sajátos módon lehet beállítani a pro-

ÓRIZSE MEG

BEFEKTETÉSEI ÉRTÉKÉT

MÉDIA KONVERTEREKSEL

CROWN-TECH

1118 Budapest, Pannóniaalmi út 85. Tel.: 319 2995, 319 2996, 319 2997,
Fax: 319 3326, Support Center: 319 3327, www.crown-tech.hu, E-mail: crown@hungarinet

cesszor sebességét: egy átkötőt áthelyezve engedélyezhetjük az állítást, a BIOS-ban beállítjuk a sebességet, majd a jumpert visszahelyezve a beállítást a CMOS-ba vessük, így azt szoftveres úton nem lehet módosítani. Az alaplap a dokumentáció szerint legfeljebb 350 megahertzes processzort tud fogadni; ez persze inkább a dokumentáció korának a jellemzője, hiszen a 400 megahertzes Pentium II viszonylag új, az alaplap pedig képes a négyszeres felpörgetésre.

Van az SE440BX-nek egy érdekes szolgáltatása, ami ahhoz kapcsolódik, hogy ma minden magára valamit is adó BIOS bekapcsolás után megjelenít egy kis képet a monitor jobb felső sarkában. Itt a képet frissíteni lehet: az Intel honlapjáról letölthető az ehhez szükséges program. Nemcsak jópofa, de hasznos is lehet, egyrészt a gépet összeszerelő itt helyezheti el a logóját, a szerviz elérési módját, másrészt az üzemeltető ide teheti a névjegyet, ami megkönnyítheti a gép azonosítását. Noha a dokumentáció a lehető leglakonikusabb, a CD a vezérlők (lapkakészlet, IDE meghajtók, audiorendszer) mellett az alaplap PDF formátumú leírását is tartalmazza, ami aztán valóban részletes (62 oldalas). Valamiért az F22 ADF

program is fent van a CD-n, ez egy elég jó repülésszimulátor, és a legmeglepőbb (egyszerűsített) legbarátságosabb ajánlók, amit az általunk látott alaplapokhoz mellékeltek. Aki most kezd számítógépet összerakni, talán ezzel az alaplappal jár a legjobban.

5. Tyan Tsunami S1846S/L/A

Szintén a Sved Kft.-től érkezett. Az volt rajta a legszembeütőbb, hogy az előlapra csatlakoztatandó dolgok (merevlemez lámpácskaja, bekapcsolás, reset...) tüköri kilencven fokkal el voltak forgatva.

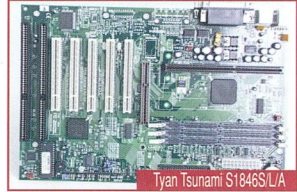
Ettől azonban egyáltalán nem érhetőek el könnyebben.

A memóriamodulok foglata elég szoros, az összes alaplap közül ebbe mentek bele a legnehezebben a DIMM modulok.

A több mint félszáz oldalas leírás szerint az alaplap legfeljebb 450 megahertzes processzort képes fogadni, a leírás borítóján viszont 400 megahertz szerepel, ami jelzi, hogy milyen gyors ütemben jelennek meg az újabb processzorok. Az alaplapon találunk egy Ensoniq audiolapkát, modemhez, CD-ROM-meghajtóhoz,

MPEG-lejátszóhoz való bemenetekkel, valamint egyedülálló módon egy hangszórót is. A processzor sebességét átkötőkkel állíthatjuk.

A dokumentáció részletesen leírja a különféle hibáüzeneteket, és tanácsokkal

Tyan Tsunami S1846S/L/A

szolgál arra vonatkozóan, hogy az egyes esetekben mi a teendő. A CD-re a vezérlők mellé feltették az Intel LANDesk Client Manager 3.2-t. A vezérlőket hajlékonylemezen is mellékeltek.

6. Acorp 6BX67

Egyike a Sowah által kölcsönadott alapkártyáknak. Csomagolása talán a legötletesebb a mezőnyben: a hátsó oldalára volt illesztve egy átlátszó műanyag lemez, patentokkal, tehát

Nyomtatók és faxok

OKIPAGE 4WPlus
4 lap/perc
600 dpi

OKIPAGE6e/6ex
6 lap/perc
600 dpi

OKIPAGE 10i
10 lap/perc
600x1200 dpi

OKIPAGE 16N/20N
16/20 lap/perc
600x1200 dpi

OKI
People to People Technology

OKI Systems (Magyarország) Kft.

1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. II. em./204.
Telefon: 327-4070, 266-6225
Telefax: 327-4076, 266-0152
E-mail: oki_h@mail.datanet.hu
Internet honlap: www.okieurope.co.uk

Tesztelt alaplapok jellemzői

Modell	SilverStar SST-8720	SuperMicro Super P6SBA	EPoX (EP-616XA-M)	Intel SE440BX	Tyan Tsunami S1846S/L/A	Acorn 6BX67	SpaceWalker Shuttle HOT-661/P	Chaintech 6BTM	DTK PRIM-00801	TomatoBoard 6ABX
ISA bővítőhely	2	2	3	1	1	3	2	3	2	1
PCI bővítőhely	3	3	4	3	4	4	3	4	4	4
ISA/PCI (közös) bővítőhely	1	1	●	1	1	●	1	●	●	1
AGP bővítőhely	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
DIMM foglalat	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3
Párhuzamos csatló	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Soros kapu	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
USB kapu	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hálózatról ébresztés	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Modemről ébresztés	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Intracsatló	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Hangkártya-illesztés	●	●	●	(hanglapka)	(hangszóró)	●	●	●	●	●
Bekapcsolás billentyűzetről	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Fedél kinyitása ellenőrizhető	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
1999. december 31. utáni dátum	2000. január 1.	2000. január 1.	2000. január 1.	2000. január 1.	2000. január 1.	2000. január 1.	2000. január 1.	2000. január 1.	2000. január 1.	2000. január 1.
2000. február 28. utáni dátum	2000. február 29.	2000. február 29.	2000. február 29.	2000. február 29.	2000. február 29.	2000. február 29.	2000. február 29.	2000. február 29.	2000. február 29.	2000. február 29.
Elért pontszám (maximum 400)	395	393	384	383	382	382	381	380	344	343
Adia (forgalmazó)	SilverStar	Pixel Kft.	Sved Kft.	Createch Kft.	Sved Kft.	Sowah Kft.	Juventus Team	HRP Hungary	Komel Kft.	Sowah Kft.
Egyéb				Cserélhető BIOS grafika	Ensoniq audió					
Garancia (év)	n. a.	2	2	3	3	1	2	2	2	1
Ár (forint, áfa nélkül)	18312	45900	27500	42000	38600	21200*	28600	32000	29500	20800*

- van
- nincs

* viszonteladói ár

Az új HP 2000 Series színes nyomtatói. Néhány sebességi rekord megint megdőlt...

Igaz, ezúttal nem a sivatagban, hanem az íróasztalon.

Percenként négy színes, teljesen telített oldal – ezzel a teljesítménnyel a HP 2000C és 2500C modelljei nagy valószínűséggel a világ leggyorsabb asztali nyomtatóinak számítanak. Hogy mi teszi őket azaz? A HP egyedülálló megoldása: a Modular Ink Delivery rendszer.

Először is a négy nyomtatófej mindegyikét közel 2 cm szélesre terveztük, azaz jóval szélesebbre, mint amekkora fejrel más tintasugaras nyomtatók rendelkeznek. Aztán minden egyes nyomtatófejet annyi fúvókával láttunk el, amennyi néhány más tintasugaras nyomtatóban összesen lenni szokott (egészen pontosan 304 darabbal, amelyeken keresztül egyetlen nyomtatófej másodpercenként 3 648 000 tinta-cseppet tud célba juttatni). Mindezek eredményeképpen született meg egy olyan nyomtató, amely imponáns, 2 cm-es sávbán képes nyomtatni a nyomtatófejet egyetlen mozdulatával – azaz ötször gyorsabban, mint az eladási listák korábbi csúcstartója*. Persze a sebességnek általában ára van, de a mi esetünkben a fenntartási költségek is alacsonyabbak.

A HP 2000 Series gépeiben mind a hosszabb életű tintapatronok, mind a nyomtatófejek külön-külön cserélhetőek. Vagyis ha egy tintapatron kifogyna, Önnek csak ezt az egy egységet kell kicserélnie, és nem a teljes színpalettát.

Ha ehhez hozzászámítja még az eddiginél jóval hosszabb élettartamú nyomtatófejeket is, akkor kiderül, hogy egy olyan nyomtatóval dolgozhat, hogy hozzátétőlegesen 24 000 színes oldal kinyomtatására képes (ez körülbelül 5 évét jelent egy átlagos felhasználó esetében) – anélkül, hogy bármilyen egység cseréjére kellene gondolnia. Ám ha valamit mégis cserélni kell, a HP 2000 Series elég intelligens ahhoz, hogy erre fel is hívja az Ön figyelmét: a beépített Smart Printing Technology nyomtatófejekbe és tintapatronokba illesztett okos chipjei révén folyamatosan ellenőrzi a nyomtató teljesítményét.

Mindez együtt egy olyan nyomtatót nyújt Önnek, amely az egyik leggyorsabb a világon és amelynek a működtetése is gazdaságos. Amit más sebességi csúcstartókról ugye, nemigen mondhatunk el.

 **HEWLETT
PACKARD**
Expanding Possibilities

HP 2000C (5 felhasználójú javasolt). Kapható HP 2000CN változatban is, Jet Direct kódszoroszerrel és plusz papírtálcával.

HP 2500C (12 felhasználójú javasolt), második papírtálcával és A3-as nyomtatási képességgel. Kapható HP 2500CM változatban is, Postscript és MIO hálózati kiegészítéssel (1999 márciustól).

*HP DeskJet 690C.

Ha több információt szeretne a HP termékeiről, kérjük, látogasson el web oldalunkra a <http://www.hp.hu> címen. HP Hot-Line: 343-0310

aki kézbe veszi, még véletlenül sem tudja megfogni a hátát. Az alaplapok nagyon érzékenyek, a sztatikus elektromosság valóban tönkretelheti őket.

A processzor sebességének állítására egy DIP kapcsoló szolgál, amin kilenc és félszeres szorzó is beállítható. A dokumentáció különös, mert a viszonylag kis

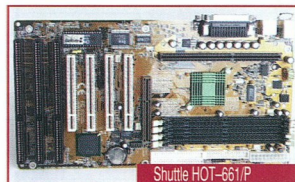

terjedelemből két oldalt szán a kapcsoló-állások leírására. Csak igen tüzetes böngészés után derül ki belőle, hogy az alaplap egy Sound Blaster illesztővel is szolgál, és hogy a billentyűzetről jelszóval való bekapcsolás is lehetséges. A processzor foglalatának két oldalán van egy-egy felhajtható fűl, tehát a lapka rögzítésének első lépését nem tudjuk elbliccelni (a tetéjére illeszkedő kalapot külön kell rátenni).

Az Acorpc-hoz két hajlékonylemezen adják a vezérleket.

7. Shuttle HOT-661/P

A Juventus Teamtől kaptuk tesztelésre. A csomagba az alaplaphoz a vezérleket tartalmazó CD-t, a kábelkészletet, valamint egy rendkívül rövid leírást mellékeltek. Utóbbi mindössze öt oldal, és annak is egy része német nyelvű. A beállításához minden szükséges dolog

megtalálható benne, ugyanakkor például a hibaizenetek, a BIOS beállítása már nem: ezek a CD-n lévő kézikönyvekből olvashatóak ki.

A Shuttle ezen alaplapja legfeljebb 500 megahertz Pentium II processzort képes fogadni: a beállítható legnagyobb szorzó 5. A processzor sebessége mind szoftveres, mind hardveres úton (átkötökkel) megadható. A jumperek egy állása jelenti a BIOS adatainak használatát, ettől eltérő

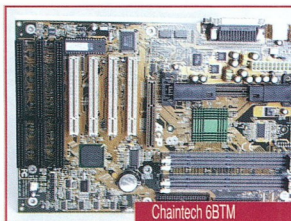
beállítás esetén pedig a jumperek állása szabja meg a sebességet. Az alapértelmezés a szoftveres beállítás, annyira, hogy egy nagy, négy tűskét átfogó átkötőtömböt találtunk az alaplapon, ezt pedig nehéz egyenként átállítani.

Azon kevés alaplap közé tartozik, amelyiken négy DIMM foglalat van, ezáltal a maximális memória 1 gigabájt lehet (256 megabájtos memóriamodulokkal).

8. Chaintech 6BTM

A HRP-től kaptuk kölcsön ezt az újonnan megjelent alaplapot. Ez a most vizsgált mezőny másik négy DIMM foglalatot tartalmazó terméke, vagyis memóriája maximumálisan 1 gigabájt lehet.

Ez az alaplap is képes a billentyűzetről bekapcsolatni a gépet. A processzor sebességének kiválasztása teljesen szoftveres úton történik, a BIOS legfeljebb 5-szörös szorzót tud alkalmazni. Ugyanakkor a sin sebessége egy átkötővel

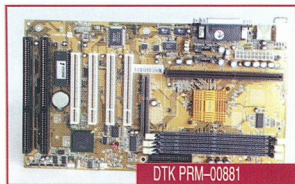
három fokozatban állítható. Alaphelyzetben automatikusan választja meg a sebességet a behelyezett processzortól függően, a két másik állással pedig a 66, illetve a 100 megahertz sebesség írható elő.

Az alaplapot szinte minden plusz szolgáltatással felszerelték: van rajta Sound Blasterhez csatló, továbbá hálózatról és modemről érkező jelle be lehet kapcsolatni. Ellátták a kinyitást észlelő kapcsolóhoz való érintkezővel is, ennek működéséről már volt szó. Egy további jumperral azt lehet beállítani, hogy áramszünet után kapcsoljon-e be újra a gép. Aki folyamatosan működteti a gépet, annak fontos lehet, hogy áramszünet után automatikusan újrainduljon a számítógépe, például azért, hogy fogadni tudja a faxokat. Az már más kérdés, hogy akinek a folytonos üzem fontos, inkább szerenczeen be egy szünetmentes tápegység.

A CD-n megtalálható a PC-cillin 3.0-s változatának egy lebutított példánya: annyira azért működik, hogy vírusokat lehessen keresni vele, illetve frissíteni lehessen a vírusadatokat.

9. DTK PRM-00801

A DTK alaplapját a Komel Kft.-től kaptuk. Előző számunk tesztjében az ezzel az alaplappal szerelt gép a legjobbnak

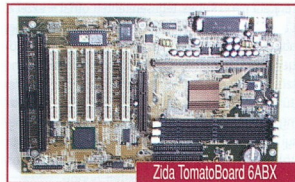

bizonyult. Itt néhány száralék választja el az első helytől, és ebben a szoros mezőnyben ez azt jelenti, hogy nyolcan is életurakodtak.

A DTK alaplapjához hajlékonylemezen mellékeltek a vezérleket. A kézikönyv szükségessége, abból is elég nagy terjedelmű szentel a processzor helyes rögzítésének. Mivel ez az alaplap elsősorban számítógéphez építve kerül forgalomba, a leírás szükségessége teljesen érthető.

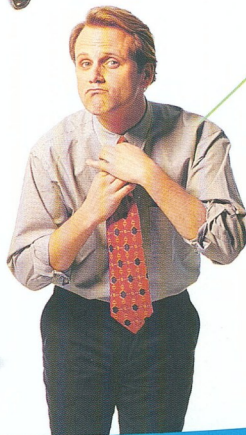
10. Zida TomatoBoard 6ABX

Ez a Sowahtól kapott másik alaplap. Némi fejtorést okozott: a táp bekapcsolására elindult, noha ATX táp esetén ez nem szabályos. A leírás mindössze pár oldal. Az alaplap rajza nem stimmel, mert a valóságban egy jumperral több van, ugyanakkor a szöveg említi ennek funkcióját. A leírásban nincs szó a hibaizenetekről, a CD-n is csak a legszükségesebb vezérleket mellékeltek. Az alaplap teljes ismertetése a gyártó honlapján lehetőséget. Mindent egybevetve, az alaplapok közül nehéz lenne választani: mindegyik

mellett lehet érveket felsorolni. Műszaki paraméterek vonatkozásában az egyedi szolgáltatások dönthetnek: így például a négy memóriafoglalat vagy a billentyűzetről való indíthatóság. Talán a nevesebb gyártó és a hosszabb garancia az, ami elbillentheti a mérleg nyelvét.

M. A.

Lapos Panel Sorozat
TFT LCD Technológiával
BRILLIANCE

Professionális Sorozat
CrystalClear Technológiával
BRILLIANCE

Üzleti Sorozat
Továbbfejlesztett Üzleti
Audio-val

Sztenderd Sorozat
Kis Irodai és Otthoni
Alkalmazásokhoz

Az álmokép nem álom

A PHILIPS MEGMUTATJA. Széles skáláját nyújtjuk a csúcsmínőségű monitoroknak, hogy Ön a legmagasabb szinten elégítse ki igényeit. Kimagasló megjelenésű termékeink a legújabb technológiával készülnek, ami pengeéles, kristálytisza képeket és gazdag, élénk színeket biztosít. Bármilyen célt is tűz ki Önmaga elé, a Philips segít elérni. További információért látogasson el Web-oldalunkra: www.cee.be.philips.com

PHILIPS

Let's make things better.

Albacomp
Mártírok út 9.
8000 Székesfehérvár
Tel: 06 22 327532
Fax: 06 22 511414
gykis@albacomp.hu

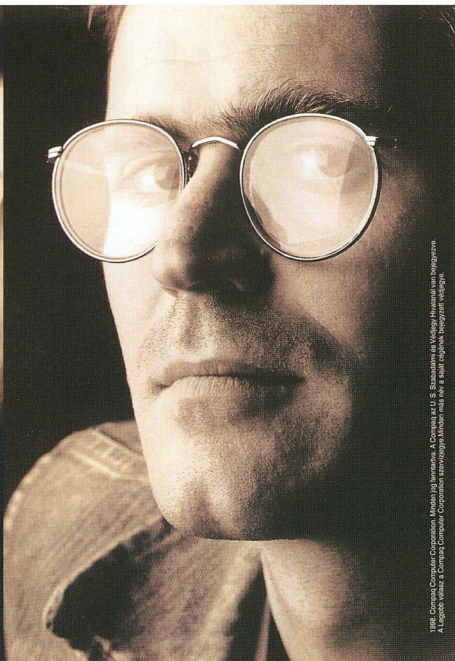
Computer 2000
Váci út 110.
1133 Budapest
Tel: 267 1901
Fax: 267 1888
l.nagy@c2000.hu

Macroda
Attila utca 63.
1012 Budapest
Tel: 155 5173
Fax: 201 4603
mberta@macroda.hu

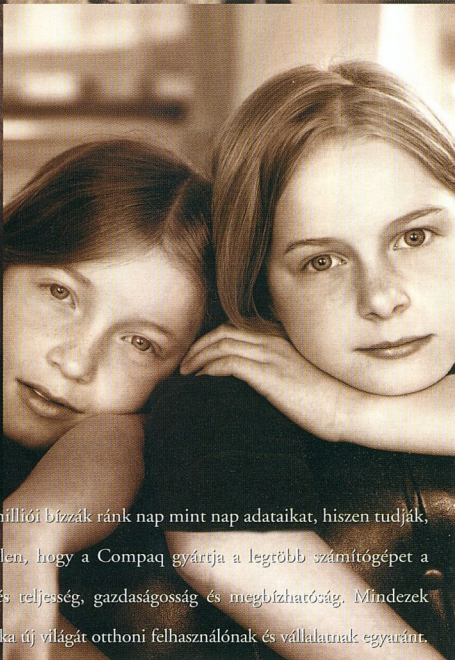
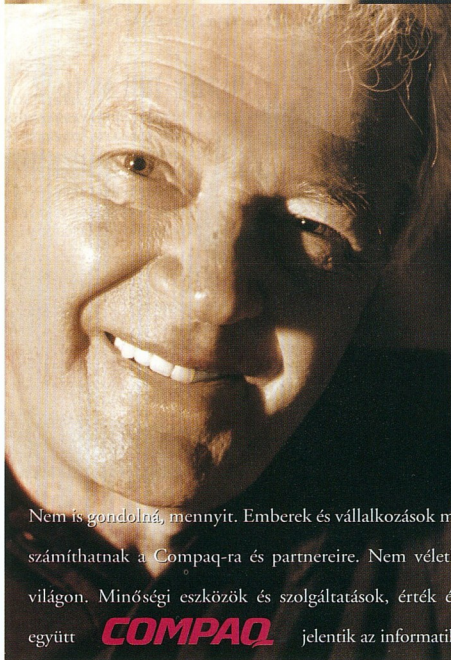
Kiemelt partnerek:
Philips Monitorok

Új Compaq?
Igen, hallottam róla. De vajon
mit jelent számomra?

© 1998 Compaq Computer Corporation. Minden jog fenntartva. A Compaq a 11. & 12. emeleten a Németvölgyi út 97. szám alatt található. A Legjobb választás a Compaq. Compaq a minőség szinonimája. A Legjobb választás a minőség szinonimája.

Nem is gondolná, mennyit. Emberek és vállalkozások milliói bízzák ránk nap mint nap adataikat, hiszen tudják, számíthatnak a Compaq-ra és partnereire. Nem véletlen, hogy a Compaq gyártja a legtöbb számítógépet a világon. Minőségi eszközök és szolgáltatások, érték és teljesség, gazdaságosság és megbízhatóság. Mindezek együtt **COMPAQ** jelentik az informatika új világát otthoni felhasználónak és vállalatnak egyaránt.

Legjobb válasz.

www.compaq.hu

1124 Budapest, Németvölgyi út 97. Telefon: 458-5555, 457-3600

**Munkahelyén
és otthonában
veszélyek
leselkednek
az Ön
készülékeire**

Ne engedje, hogy káros elektromos hatások tönkretessék berendezéseit!

Az MGE UPS SYSTEMS alacsony áron nyújt hatékony megoldást.

- ▶ Pulsar CL: szűrővel ellátott elosztó a számítógépek, a hifi-és video-készülékek védelmére.
- ▶ Pulsar EL: a világ legkisebb UPS-e, az adatok és a hibamentes Internet-letöltések biztosítására.

Pulsar: a védelem, mely nyugalmat biztosít!

MGE UPS SYSTEMS
Tel.: 206-1410 Fax: 206-1451
www.mgeups.com

MGE
UPS SYSTEMS

Nothing will stop you now

0455

THE MERLIN GERIN KNOW-HOW

márkás számítógéphez (A-tól ... Z-ig)

márkás **MEMÓRIA** bővítés

100% kompatibilitás

élettartam garancia

COCOMP KFT

Tel.: 326-4952 Fax.: 326-4954

www.cocomp.hu

0538

Levilágítás

DOLEV 250 3600 dpi 250 lpi

Szkennelés

Cromalin

Teljeskörű
nyomdai
előkészítés

N y o m d a i
ü g y i n t é z é s

WolfPress Kft.

1085 Bp., Somogyi B. u. 7. II. em.
Tel.: 318-9439, (06-20) 391-057

0709

ELŐZZE MEG VERSENYTÁRSAIT AZ INFOSZTRÁDÁN!

Informatikai készletgazdálkodási
audit a Synergontól.

 SYNERGON

Synergon Informatika Rt. ■ 1047 Budapest, Baross u. 91-95. ■ Tel.: 399-6600 Fax: 399-6699 ■ E-mail: info@synergon.hu www.synergon.hu

1125

Bajúzó receptek PC-re

Jó, lehet, hogy nem egy vadonatúj, 400 megahertzes táltos, csak egy korosodó Pentium-166-os, de azért csikó korában ez is egész szépen futott. Most meg csak vánszorog, mint egy kivénhedt gebe, és a kurzor minden kattintásra homokórává alakul. **Mi történhetett?**

A processzor, a RAM és a háttértároló továbbfejlesztésével ismét a surranópályára állíthatjuk át PC-nket. A kérdés csak az, hogy megéri-e: a rohamos áresések nyomán a hardver-továbbfejlesztés majdnem ugyanannyiba kerül, mintha egy új gépet vennénk. Szerencsére nem csak továbbfejlesztéssel lehet életet lehelni a középkorú rendszerbe. Ha a meghajtó pizsmog, vagy ha lassú a modem, van néhány ötletünk, hogyan javíthatnánk a teljesítményen. És ha már a hardvernél tartunk, ejtünk néhány szót arról is, hogyan kell ügyesen konfigurálni a kapukat és a perifériákat, amelyek rossz beállítás esetén még a legmodernebb rendszert is lelassíthatják. Végül tartogatunk néhány tippet azoknak, akik már átálltak a Windows 98-ra, és szeretnék, ha gépük a 98-as úton is csúcsebességgel száguldana.

Felturbózás

Veszélyes óraállítás

 A web tele van olyan tippekkel, amelyek arról szólnak, hogy az órajel-frekvencia átállításával miként turbózhatsz fel PC-nket. A dolog egyszerű: állítjuk a PC alaplapján lévő ótköztöket, és ezzel megnöveljük a processzor sebességét. Egy Pentium-166-oson a kapcsolók állításával például azt az érzetet kelthetjük a rendszerben, mintha az alaplapon egy Pentium-200-as ketyegne. Sokan élnek ezzel a megoldással. De ha nem akarjuk vállalni a veszélyt, hogy processzorunk tönkremegy (ráadásul úgy, hogy a garancialeszerésre sincs semmi esélyünk), mi ne tegyük ezt.

Megspórolt VRAM-bővítés

 Nemrég vettünk egy színes lapolvasó, egy nagyobb monitort vagy egy új alkalmazást, amely 256 színnél többet szeretne használni? Ha igen, akkor a PC-nkbe eredetileg beépített két megabájtos grafikus kártyára nehéz napok várnak. Ebben a helyzetben az ember első gondolata az, hogy egy kis video-RAM-mal (VRAM) segít a kártyán. De mielőtt rohannánk memóriát venni, hasonlítsuk össze a továbbfejlesztés árát azzal, amennyibe egy vadonatúj kártya kerül. Ha két megabájtról négy megabájtra akarjuk bővíteni a kártyán lévő VRAM-ot, e továbbfejlesztésért 50-100 százalékát kell kifizetni egy új PCI-os videokártya árának, ennek teljesítményével és szolgáltatásaival

pedig az eredeti kártya még a RAM továbbfejlesztése után sem vetekehet. Ha pedig 486-os vagy korai pentiumos gépünk van valamilyen régi típusú VESA helyi sínes alaplappal vagy ISA kártyahellyel, egyáltalán ne toldozgassuk-foldozgassuk a rendszert, hanem vegyünk egy újat.

Mikor fejlesszük tovább a BIOS-t?

 Számítógépünk BIOS-a (Basic Input/Output System) az a szoftver, amely a PC legalapvetőbb funkcióit irányítja. A BIOS szabja meg, hogy a processzor miként kommunikáljon a rendszermemóriával, a meghajtókkal, a képernyővel és a billentyűzettel.

PC-porcicátlanítás

Megakadályozandó, hogy a por eltöltse a számítógép ventilátorait, és lerakodjék a hőmérsékletre érzékeny elektronikákon, évente legalább kétszer szedjük le a PC burkolatát, és egy sűrített levegős palackal tisztogassuk át a belsejét. (A porszívót nem ajánljuk erre a célra: könnyen megsérthetünk vele valamit, vagy megszakíthatunk létfonosságú összeköttetéseket.) A nagytakarítások között időről időre ellenőrizzük a tápegységen lévő ventilátort, és sűrített levegővel ezt is rendszeresen tisztítsuk meg. A ventilátor általában jól látható a PC hátán lévő rácson keresztül: a por itt rakódik le először, innen nyomol a gép belseje felé.

Időnként érdemes letölteni és telepíteni egy frissebb BIOS-t, amely kezelni tudja a nagyobb EIDE merevlemezes meghajtókat, lehetővé teszi a jelszavas védelmet, vagy támogatja a Plug and Playt. Régebbi pentiumos és 486-os rendszereknél a BIOS-továbbfejlesztést

lapka formájában forgalmazzák, és azt fizikailag is telepíteni kell. Előfordul, hogy a gyártók találnak valamilyen hibát a rendszerben (így ezredfordulós vagy windowos inkompatibilitásokat), és ezért gyorsan kiadnak egy BIOS-javítást. Máskor a BIOS frissítése új szolgáltatásokat tartalmaz (például USB-támogatást vagy a nagyobb meghajtók használatának lehetőségét). Ellenőrizzük a gyártó webhelyén, hogy PC-nkhez kínál-e frissítést. Vannak olyan cégek – így a Unicore Software

(www.unicore.com/rombios.html) és a MicroFirmware (www.firmware.com), amelyek sokféle elterjedten használt alaplappal kompatibilis BIOS-frissítéseket. Az EIDE-támogatás mellett a Unicore MR BIOS továbbfejlesztései számos, a hagyományos BIOS-okból hiányzó szolgáltatást nyújtanak: lehetővé teszik például, hogy egy meghatározott merevlemezről indítsuk el a rendszert. Számos felhasználó arról is beszámolt, hogy maga a rendszerindítás is felgyorsul az MR BIOS-szal.

Tárolóitkok

Rendszerindítás új meghajtóról

 Ha van egy vadonatúj IDE merevlemez meghajtónk, a képességeit csak akkor tudjuk igazán kihasználni, ha a nagyobb és gyorsabb meghajtót rend-

szertindító (C:) meghajtóként telepítjük, a régi, lassú meghajtót pedig D: meghajtóként. A régi meghajtó teljes adattartalmát azonban nem is olyan egyszerű átmásolni az újra, mint azt az első pillanatban gondolnánk. Egy

Jelmagyarázat

Könnyű falat Ezeket a tippeket azok is egyszerűen kipróbálhatják, akik semmi pénzért nem nyúlnának bele a számítógépbe.

Kemény dió Ezeknél a tippeknél esetleg fel kell nyitni a számítógép házát, vagy bizonyos beállításokat kell módosítani.

Windows 95-öt futtató rendszerindító lemez tele van rendszer- és rejtett állományokkal, amelyeket ugyancsak át kell vinnünk az új meghajtóra. Az MS-DOS korában a felhasználók az xcopy utasítással tudtak egyik meghajtóról a másikra másolni. Az új merevlemezek továbbfejlesztő csomagjaiban van egy segédprogram, amellyel gyorsan particionálhatjuk és megformázhatjuk a meghajtót, teljes tartalmát átírhatjuk egy másik meghajtóra, továbbá rendszerindító meghajtót hozhatunk létre. Ha új meghajtónkhoz nem kaptunk ilyen segédprogramot, vegyük meg a PowerQuest-féle Drive Copyt (www.powerquest.com), a Micro House EZCopyját (www.microhouse.com) vagy a Symantec Ghostját (www.symantec.com). Mindhárommal gyorsan, majdnem automatikusan végezhetjük el a feladatot. Ha tüleltünk a másoláson, az új meghajtót be kell állítanunk főmeghajtónak, a régít pedig almeghajtónak (az angol terminológia szerint

gazda- és szolgálóegységnek). Köves-sük a szoftver és a meghajtóhoz mel-lékelt dokumentáció utasításait.

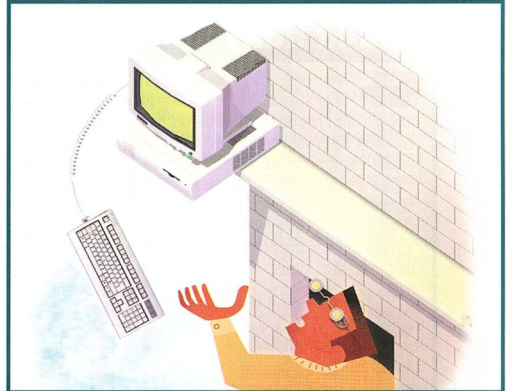
Átparticionálással a hatékonyságért

Elmondtuk már, most elmondjuk újra: a FAT16 pazarlón banik a tárolóhely.

A merevlemez meghajtók leg-újabb generációja megabájonként szinte fillérékért kínál hatalmas tárterületet. De ha a teljes meghajtót egyetlen parti-ciónak definiáljuk, a merevlemez mé-retétől függetlenül sok száz megabá-jtot elveszítünk. Hogy miért? A FAT16 (az MS-DOS, Windows 95 és Windows 98 alapértelmezésbeli

állományrendszere) allokációs egy-ségeknél, clustereknek nevezett kis darabokban méri ki az állományok-nak a tárterületet. Az egy gigabájt-nál nagyobb merevlemez-partíciók esetében az egység mérete 32 kilo-bájt. A lemezen elraktározott min-den állomány legalább egy ilyen

Teendők vészhelyzetben

Tűnet

A rendszer gyakran összeomlik vagy sűrűn tűnik fel az általános védelmi hibáról értesítő Windows-üzenet.

A képernyőn a bekapcsolás után semmi sem látható.

Bekapcsoláskor a rendszer nem találja az indítólemezt vagy hozzáférhetetlen a CD-ROM-meghajtó.

A billentyű beragadnak vagy ismételenek.

A rendszer túlelepszik, és néhány perccel a bekapcsolás után lemerevedik vagy az összeomlás első jelei kezdenek mutatkozni.

A ScanDisk rendszeresen talál hibás szektorokat a merevlemezen.

Diagnózis

Rosszul érintkezik a processzor, a processzor ventilátora vagy a RAM.

Hibás a monitorkábel érintkezése vagy maga a monitor.

Kilazultak vagy egyáltalán nem érintkeznek a meghajtókábelek.

A billentyűkapcsolókat eltömítette a por vagy valamilyen más szennyeződés

Elromlott vagy eltömítődött a rendszerventilátor.

A merevlemez a végét járja.

Kezelés

Kapcsoljuk ki a rendszert, nyissuk fel a burkolatot, és újból ültessük be a processzort. Vegyük ki, és telepítsük újra a RAM-ot. Kapcsoljuk be a gépet, majd ellenőrizzük, hogy a processzor ventilátora szilárdan ül-e a helyén, és forog-e.

Ellenőrizzük, hogy a monitor- és a tápkábel csatlakozik-e, a monitor bekapcsolt állapotban van-e és nem tekerődött-e el a fényesség. Próbáljuk ki, hogy egy másik PC-n működik-e a monitor.

Ármtalanítsuk a rendszert, vegyük le a burkolatot, és ellenőrizzük, hogy az adattovábbító szalagkábelek csatlakoznak-e az alapkártyára és a meghajtóra. Azt is nézzük meg, hogy a tápkábel is csatlakozik-e mindegyik meghajtóra.

Tollal vagy ceruzával óvatosan feszítsük le a hibás billentyű sapkáját, sűrített levegővel fújunk ki minden szennyeződést, és tegyük vissza a sapkát. Ha ez sem segít, vegyünk egy új billentyűzetet.

Nyissuk fel a gépet, és sűrített levegővel fújunk le minden port vagy piszkot a burkolatról és a tápegységről. Ha rossz a ventilátor, csikorgó hangot hallunk, cseréljük ki a tápegységet.

Archiváljuk az adatokat, és telepítsünk egy új merevlemez meghajtót.

egységet foglal el, még akkor is, ha eredeti mérete csupán egy kilobájt. A Windows 95 OSR2 vagy a Windows 98 alatt dolgozva sok tíz vagy száz megabájtot megtakaríthatunk, ha az elavult, régi FAT16 állomány-rendszert az új FAT32-re alakítjuk át (lásd a *Takarékoskodjunk a FAT32-vel*

című tippet). A másik megoldás, hogy szerényebb méretű, következőképpen kisebb clusterekből építkező meghajtókra particionáljuk át a merevlemezt. Egy 512 megabájt-particionban már csak nyolc kilobájt a clusterek mérete. De az átparticionálás nem tartozik a könnyed

nyáresti szórakozások közé. Mivel a merevlemezen minden adat megsemmisül, a particionálást teljes archiválásnak kell megelőznie, és létre kell hoznunk egy rendszerindító hajlékonylemezt, amely tartalmazza az Fdisk és a Format programot. Ha az adatok megsemmisítése

Maga hány mega?

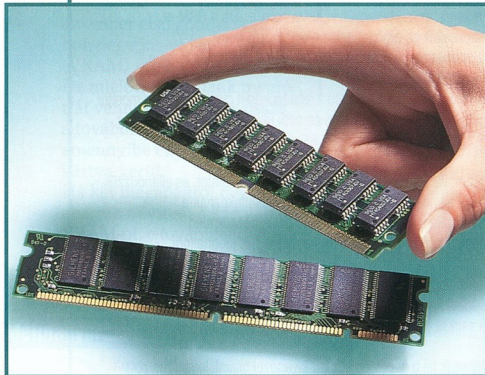

Nincs még egy kiegészítő, amely akkorát lendítene a PC teljesítményén, mint egy adag RAM, főképp, ha a Windows 95-öt vagy a Windows 98-at futtatjuk. Elkerülendő az időrabló merevlemez állománycseréket, 16 megabájt alá semmiképp se menjünk; 32 megabájt általános célra már bőven elég, de a memóriáigényes grafikus munkákhoz a 48 vagy 64 megabájt sem túlzás. Ahhoz, hogy megtudjuk, jelenleg mennyi RAM-unk van, válasszuk a *Start+Beállítások+Vezérlőpult* tételeket, és kattintsunk kétszer a *Rendszer* ikonon. Az *Általános* lapon lévő lista alján ott láthatjuk a RAM méretét.

A PC dokumentációjából vagy a gyártótól megtudhatjuk, hogy gépünk mennyi RAM-ot képes fogadni. Ha egyik forrásból sem kapunk választ, a kérdés eldöntését bízzuk a szemünkre. Mindenekelőtt kapcsoljuk ki a

röviden SIMM-eket használ, amelyek az alaplapon lévő aljzatokba illeszkednek. Keressük meg a SIMM-eket (általában a gép eleje felé találhatók). A legtöbb alaplapon négy SIMM aljzat van. A SIMM-ekből egyforma párokat kell telepíteni. Ha tehát 16 megabájt RAM-unk van, és két SIMM-et látunk az alaplapon, akkor biztosak lehetünk abban, hogy mindkettő nyolc megabájtos.

Manapság a 16 megabájtos SIMM-ek a legelterjedtebbek és leggazdaságosabbak (áruk 3000-4000 forint körül van). Példánkhöz visszatérve, ha az üres aljzatokba 16 megabájtos SIMM-eket telepítünk, akkor a rendszer RAM-ja 48 megabájtja nő. Viszont a továbbiakban már nem lesz helyünk az újabb bővítések számára. Ha később 64 megabájtja akarunk továbbfejleszteni, el kell távolítanunk az eredeti két darab nyolc megabájtos modult, hogy a helyükre egy pár 16 megabájtos SIMM-et ültessünk.

DIMM vagy SIMM? Ez az első megválaszolandó kérdés, amikor bővítjük a PC memóriáját. Az alul látható modul a SIMM

PC-t, aztán távolítsuk el a burkolatot. Az utóbbi hét-négy évben gyártott PC-k többsége Single Inline Memory Module-okat,

aljzatok vannak. Vannak Pentium-alaplapok, amelyeken DIMM és SIMM aljzatok egyaránt találhatóak, de el kell köteleznünk

magunkat valamelyik mellett: a DIMM-ek és SIMM-ek nem keverhetők.

Hány gép, annyi memória?

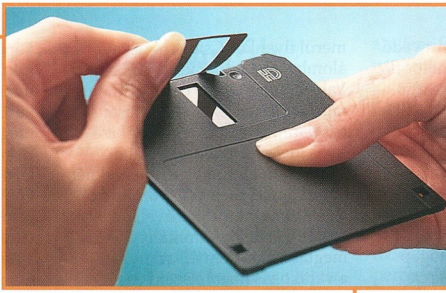
Hasonlóan sok más PC-alkatrészhez, amelyről naivan azt hisszük, hogy uniformizált, a RAM sem cserélhető szabadon. A kézikönyvben esetleg azt olvassuk, hogy PC-nk 72 érintkezős EDO SIMM-eket és 168 érintkezős Synchronous DRAM DIMM-eket tud fogadni – de ez távolról sem jelenti azt, hogy bármilyen memóriamodult felhasználhatunk, amely kielégíti ezeket az előírásokat. A Dell Dimension XPS Pxxx sorozat például SDRAM-okat alkalmaz, de a cég azt tanácsolja vásárlóinak, hogy csak bizonyos típusú lapkákat használjanak a továbbfejlesztéshez. És míg a SIMM-ek többé-kevésbé szabványosak, a DIMM-ek méretben, illetve csatlakozóelrendezésben egyaránt vagy változatosságot mutatnak, úgyhogy vásárlás előtt ellenőrizzük, PC-nk fogadni tudja-e a kiszemelt DIMM-et. Későbbé problématisz kérdés a RAM sebessége. Az új Pentium II-400-asokban és a gyorsabb rendszereken lévő sin PC100-as memóriát igényel. Más Pentium és Pentium II-es rendszerek mind az ötven, mind a hatvan nanoszekundumos RAM-okkal kiválóan működnek. A rendszer specifikációjában megadottnál gyorsabb RAM-ot használhatunk ugyan, de csökken a memóriahibák valószínűsége, ha mindegyik SIMM egyforma sebességen fut.

Adatmentés sérült hajlékonylemezekről

A hajlékonylemez igen törékeny holmi. A fémrész könnyen elgörbül, kicsúszik a sínből, amely a helyén tartja, vagy más módon károsodik. Ez felettébb kínos lehet, ha a lemez valamilyen fontos dokumentum egyetlen példányát őrzi – nem is beszélve arról az esetről, amikor a laza fémrész bezorul a hajlékonylemez-meghajtóba.

Ha meg akarjuk menteni egy sérült retessel rendelkező lemez adatait, először is távolítsuk el a reteszt. A lemez egyik oldalán fogjuk le egy ujjal a fémrészt, a másik oldalán pedig óvatosan hajlítjuk ki, úgy, hogy a lemezhez ne érjünk hozzá. Egy kis rugó is kipotypanhat; vigyázzunk, hogy ez se karcolja meg a lemezt.

A zárjától megfosztott lemez sérülékeny ugyan, de működik. A tartalmát azonnal másoljuk át a merevlemezre vagy egy másik hajlékonylemezre.

kiválasztásával közvetlenül elindíthatjuk a konvertálóprogramot.

Fogyókúra a DriveSpace-szel

Kevés a lemezterületünk, de sajnáljuk a pénzt egy új meghajtóra, vagy nem akarjuk felvállalni a telepítéssel járó nehézségeket? Még mindig marad két lehetőségünk: az állományokat a merevlemezről hajlékonylemezre, Zip-lemezre, esetleg más tárolóeszközre másoljuk, vagy a Microsoft DriveSpace segédprogramjával tömörítjük a merevlemez

tartalmát. A DriveSpace 3-at ajánljuk, azt a változatot, amelyet a Win95 OSR2-höz és az újabb Windows-verziókhoz mellékelnek. A korábbi Windows 95-kiadások használói a Microsoft Plus kiegészítőcsomagot keressék, amely ugyan csak tartalmazza a programot. Az induláshoz szükségünk lesz némi

üres tárterületre. Általában 30–50 megabájt már elég ahhoz, hogy a program munkához lásson, és tömörítetlen területet szabadítson fel a rendszerállományok és a csereállomány számára. A DriveSpace 3-nak van még egy nagy előnye: akárcsak a FAT32, takarékosabban raktározza el az állományokat, mint a FAT16.

Óvatosan azzal a CD-ROM-mal

A CD és CD-ROM kényesebb portéka, mint gondolkodnánk. Azt valószínűleg mindenki tudja, hogy nem szabad az aljára (a fényesebbik felére) írni vagy rajzolni, és hogy a karcok olvashatatlaná tehetik a lemezt. Az viszont kevésbé közzismert, hogy a CD másik fele is elég sérülékeny. Hegyes tollal sose írjunk rá – a toll

nélkül akarjuk átméretezni a meglévő partíciókat, szerezzük be a PowerQuest nélküldíjmentes segédprogramját, a Partition Magicet (www.powerquest.com/product/pmi).

Takarékoskodjunk a FAT32-vel

Amennyiben PC-nken a Windows 95 OSR2.x fut (1997 közepétől 1998 közepéig a legtovább új PC-t ezzel a rendszerrel szállították), véget vethetünk a FAT16 pazarlásának úgy, hogy átváltunk a jóval takarékosabb FAT32-re. (Ha tudni akarjuk, hogy milyen Windows-változatunk van, válaszoljunk ki a **Start**•**Beállítások**•**Vezérlőpult** tételeket, és kattintsunk kétszer a **Rendszer** ikonon. Amennyiben a rendszerre vonatkozó, Windows 95 4.0950-val kezdődő rész B-vel végződik, az OSR2.x-et használjuk.) A FAT32 még a nyolc gigabájtos partíciókhoz is csak négy kilobájtos clustereket használ, ami több száz megabájtnyi megtakarítást jelent. A FAT16-ról a FAT32-re úgy tudunk átváltani, hogy mindent archiválunk, átparticionáljuk és megformázzuk a merevlemez, majd visszairjuk a kimásolt adatokat. Ha nincs kedvünk ennyit bajlódni, a Partition Magicel ezt az átválást is fájdalommentessé tehetjük. A Windows 98-ban sokkal egyszerűbb a dolgunk: a **Start**•**Programok**•**Accessories**•**System Tools**•**Drive Converter (FAT32)** tétel

Karcos, piszkos CD-k életre keltése

Ajjaj, nagy baj van! Amikor betettük a meghajtóba irodai alkalmazáskészletünk CD-ROM-ját, egy hibáüzenet jelent meg a képernyőn, tudatván, hogy a lemez olvashatatlan. Pánikra semmi ok: egy gyors tisztogatás még segíthet a dolgon. Keressünk egy puha, de nem foszladozó szövetdarabot, csöppentünk rá vizet, és a középponttól a lemez széle felé haladva egyenes vonalban töröljük át vele a CD adatoldalát (azt, amelyiken nincs címke és felirat). Miután a lemez megszáradt, tegyük be a meghajtóba, és próbáljuk meg ismét lejátszani.

Ha most sem járunk szerencsével, akkor a lemez valahol megkarcolódott. Léteznek javítókészletek a hibák helyrehozására: ilyen például a Memorex CD-ROM Scratch Repair Kitje (www.memorex.com) vagy az Esprit Development WipeOutja (www.cdrepair.com). A karcolódások, szennyeződések elkerülése érdekében mindig a szélén fogjuk meg a CD-t, és ha nem használjuk, tegyük tokba.

hegye átszűrhatja az adatokat védő vékony bevonatot. Az alkoholos filctollak (felismerhető csipő szagukról) ugyancsak kárt tehetnek a CD-R lemezekben. Ha címkével akarjuk ellátni a lemezt, kifejezetten erre a célra tervezettet használjunk.

Ébresztő, kis merevlemezem!

Íme, egy idegesítő PC-s probléma: a számítógép gyakran tíz-tizenöt másodperce ledermed, és ilyenkor még az egérmutató sem reagál parancsainkra. Rövid – de a gép előtt ülve egészen kellemetlenül hosszúnak tűnő – idő után a merevlemez életre kel, és az egész rendszer működni kezd. Miért

merül ilyenkor Csipkerózsiakálomba a merevlemez meghajtó? Valószínűleg azért, mert a PC tápfeszültség-kezelő beállításai azt parancsolják neki, hogy bizonyos ideig tartó tétlenség után kapcsoljon ki. Ennek a noteszeknél van értelme, mert ott spórolni kell az akkumulátor töltésével, de egy asztali PC-nél a minimális energiamegtakarítás nem áll arányban a várakozás miatt elszenvedett idővesztéssel.

A merevlemez tápfeszültség-kezelési jellemzőit a PC BIOS-ban állíthatjuk be. Lépjünk be a BIOS setup programjába (a kézikönyvből vagy a rendszerindítás után megjelenő

képernyős üzenetekből megtudhatjuk, milyen billentyűket kell megnyomni ahhoz, hogy befejezzük a programba), és keressük meg a Power Management részt. Ezen belül van valahol egy Hard Disk fejezet, amelyben hatályon kívül helyezhetjük a lelovást. De azt is megtehetjük, hogy egy hosszabb tétlenségi időt állítunk be, így a rendszer csak tetemes várakozás után kapcsolja ki a merevlemez. S ne felejtjük el ellenőrizni a Vezérlőpult Áramellátás segédprogramjának beállításait. Ezek az egyes Windows-változatokban különbözők lehetnek, de mindegyik programban leírható a meghajtó lelovése.

Túlélés a Windows 98-ban

Windows 98 – ugyanaz, mint a Windows 95, csak kissé átpucolva, nem? De, több-kevésbé. Aki azonban veszi a fáradságot, és benéz a rejtejt zugokba, talán néhány olyan új eszközt és szolgáltatást, amely jócskán megkönnyíti a rendszerhibák felderítését és megoldását. Szükség is lesz rájuk, mert a Windows 98 júniusi megjelenése óta több problémára is fény derült, különösen a hardvertámogatással kapcsolatban. Íme néhány ötlet arra vonatkozóan, hogyan védhetjük ki a rendszer hibáit.

Ne ugorjuk át az archiválást

A Windows 98 megpróbálja archiválni meglévő Windows 95-állományainkat, hogy szükség esetén hatályon kívül lehessen helyezni a Windows 98-at. Azok számára, akik nem bővelkednek a tárterületben (a Windows 98 sok száz megabájt követel), a telepítőprogram felajánlja az archiválási szakasz átugrását, nem csekély, ötven megabájt megtakarítást eredményezve. Bármilyen csábító is az ajánlat, ne fogadjuk el. Szakítsuk meg a telepítést, mentjük el a merevle-

mezen lévő állományokat, és indítsuk újra az üzembe helyezést. A Windows 98 kétségtelenül elegánsabb és áramvonalasabb operációs rendszer, mint elődje, de ha nem tudjuk rávenni, hogy felismerje szalagos meghajtónkat vagy lapulvasónkat, vissza kell térnünk a Windows 95-höz. A Windows 98 eltávolításához válasszuk ki a *Start*Settings*Control Panel*Add/remove programs* tétleket, és kattintsunk kétszer az *Uninstall Windows 98* parancsra.

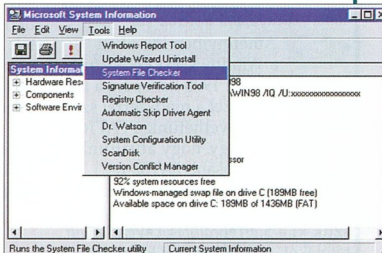
Konzultáljunk szakemberrel, mielőtt továbbfejlesztünk

Bár a pontos okokat ma még homály fedi, a Windows 98 békétlen viszonyban van több nagy gyártó – köztük a Dell, a Compaq és a Gateway – egyes asztali és hordozható rendszerével. Aggasztó híreket kapunk bizonyos perifériákról is, amelyek nem működnek a Windows 98 alatt. Ezek a zavarok persze nem végzetesek, de azért ajánlatos mindaddig várni az áttállással, amíg a gyártó ki nem ad egy BIOS-továbbfejlesztést, frissített vezérlőt vagy szoftverfrólót, amely megszünteti a hibát.

Továbbfejlesztés után frissítsük vezérlőinket

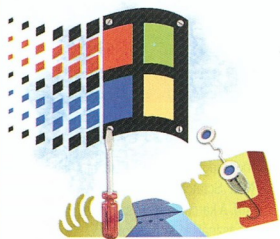
A Windows 98 nem – vagy nem teljesen – működik együtt azon eszközeink egy részével, amelyeket annak idején nem kis kínok árán telepítettünk a Windows 95-ben. Hogy személyes példát említsünk, az új Windows semmi pénzért nem volt hajlandó felismerni U. S. Robotics Sportster V.34-es modemünket, amelyet pedig a Windows

95 OSR2 minden további nélkül azonosított. Ha a Windows 98 hibásan azonosítja valamelyik hardverünket, töltsük le az eszköz gyártójának webhelyéről a frissített vezérlőt, adjuk ki a *Start*Settings*Control Panel*System*Device Manager* utasításokat, a jobb oldali egérgombbal kattint-

A Start menü System Tools mappájában találjuk a System Information segédprogramát, amely lényegesen megkönnyíti a rendszer hibáinak elhárítását

sunk a frissítendő eszközön, és válasszuk a *Properties* tételt. Kattintsunk a *Driver* fülön, majd pedig az *Update Driver* parancsra, amivel elindítjuk az *Update Device Driver Wizard*ot. Kattintsunk a *Next* opcióra, jelöljük be azt a lehetőséget, amellyel megjeleníthető az összes vezérlő lista, majd ismét kattintsunk a *Next* gombra. Jelöljük be a *Show all hardware* lehetőséget, kattintsunk rá a *Have Disk* gombra, ezután keressük meg a leltőit (és tömörített) vezérlőket, amelyeket telepítésre szántunk. És még erre mondták, hogy a Windows 98-at gyerekjáték lesz telepíteni...

Tökéletesített perifériák

Tiszta billentyűzet

 A billentyűzet tisztítása nem gyerekjáték. A módja a következő: először is kapcsoljuk ki a számítógépet, húzzuk ki a billentyűzet csatlakozóját, fordítsuk meg a billentyűzetet, és rázzuk ki belőle a beesett papírdarabkákat, hajszálakat és kifimorzásokat. A makacs szennyeződések sűrített levegővel távolítsuk el. A billentyűk felületének megtisztítására szórjunk ablaktisztító folyadékot egy rongyra (ne közvetlenül a billentyűzetre), és dörzsöljük át vele a gombokat. Ügyeljünk arra, hogy se víz, se bármifajta kémiai anyag ne kerüljön be a billentyűzetbe, mert kárt tehet az elektronikában. Csak a legvégső esetben (ha mondjuk ráöntöttünk egy csésze kávét) mártsuk meleg vízbe a billentyűzetet – a legtöbb klaviatúra ezt a fajta bánásmódot rosszul tűri. Csak azt követően

csatlakoztassuk újra a rendszerhez az eszközt, hogy mindenütt csontszárazra töröltük.

Megtűsült kábelek

A legtöbb számítógép hátuljáról egész kábelerdő csúng alá. Ha a burkolat eltávolítása vagy a gép áthelyezése érdekében kihúztunk minden vezetéket a PC-ből és a perifériákból, nem könnyű rájönni, mit hová kell visszadugni. A dolog ráadásul veszélyeket is tartogat: ha rossz tápkábel dugunk egy perifériába, az eszköz ezt zoknaveheti. A modemek, billentyűzetek, nyomtatók és SCSI perifériák – az alaplapról nem is szólván – akár tönkre is mehetnek egy ilyen tévedés nyomán.

Megkönnyíti a dolgunkat, ha különböző színekkel megjelöljük a kábeleket. Ehhez speciális tollkészletek is árulnak, de tökéletesen megteszi

a színes filctoll is. Találjunk ki magunknak egy színkódot, és ezt alkalmazzuk a kábelekre, valamint a hozzájuk tartozó aljzatokra.

Szegény ember kapcsolódoboz

Több soros vagy párhuzamos eszköz csatlakoztatásának legegészsámbb módja az, ha kapcsolódobozt használunk. Ajánlunk egy jóval olcsóbb módszert, amellyel néhány másodpercre rövidíthetjük az összeállítás műveletét: használjunk egy soros vagy párhuzamos hosszabbító kábelt. Az egyik végét dugjuk be a PC-be, a másikat pedig tartjuk kézközben az asztalon (vagy az asztal alatt). Ettől fogva anélkül cserélgethetjük az eszközöket, hogy a számítógép hátuljából kilógó kábelgubancban kellene turkálnunk. Bizonyos esetekben – ha például felváltva hol egy egeret, hol egy grafikus táblát használunk ugyanarról a soros kapuról – újra kell indítanunk a rendszert a csatlakoztatáshoz. A PC-t károsító heves impulzusok

A RENDSZERINTEGRÁCIÓ FILOZÓFIA. *Megálmodni* *Megvalósítani* MŰKÖDDETNI

A rendszerintegráció több mint hardver, több mint szoftver. A rendszerintegráció szemléletmód: az informatika filozófiája. A Synergon, a vezető hazai rendszerintegrátor egyesíti az informatikát és a kommunikációs technológiát, így hatékonyságot növelő, költségsökkentő rendszereket hoz létre kiemelkedő minőségű alkotóelemekből.

Az informatikai rendszerintegráció több, mint rendszer, mert nemcsak tervezést, építést, felszerelést jelent, hanem azt a háttérrel is, amely a rendszerek gazdaságos működtetéséhez, a piaci sikerhez elengedhetetlenül szükséges. Ha ismeri a célt, a Synergon megépíti a hozzá vezető utat!

 SYNERGON

Synergon Informatika Rt. ■ 1047 Budapest, Baross u. 91.-95. ■ 1041 Budapest, István út 16. ■ Tel: 399-6600 Fax: 399-6699 ■ E-mail: info@synergon.hu www.synergon.hu

Jól ápolott egér

Ha a lerakódó masztattól az egerünk kezd használhatatlanná válni, itt az ideje egy alapos tisztogatásnak. Először is kapcsoljuk ki a számítógépet, és húzzuk ki az eger csatlakozóját. Vegyük ki azt a gyűrűt, amelyik alulról körül fogja a golyót. Egy fogpiszkálzóval kaparjuk le a belső görgőkről a rájuk tapadt gumimaradékokat, és egy ablaktisztító szerrel vagy alkohollal átitatott kis anyaggal (esetleg fültisztító pálcikával) töröljük át őket. Sűrített levegővel fújunk ki az eszköz belsejéből minden bekerült szennyeződést. A golyót mossuk le hideg szappanos vízben, és töröljük meg. Ha minden teljesen száraz, szereljük össze az eszközt.

kiküszöbölése érdekében az eszközök cseréje előtt mindig kapcsoljuk ki a számítógépet. Ezek a megszorítások a drága (és helyfoglaló) kapcsolódobozos csatlakoztatásra is érvényesek. Van még egy megoldás: telepítsünk egy második soros vagy párhuzamos kaput.

Rejtélyes beállítások a párhuzamos kapun

A párhuzamos kapus perifériák (Zip-meghajtók, lap-olvasók, gyors nyomtatók és társaik) hihetetlen népszerűsége okán különösen oda kell figyelniük arra, hogy a PC BIOS setup programjában helyesen konfiguráljuk a párhuzamos kaput. Keressük meg a párhuzamos kapu beállításait a BIOS Integrated Peripherals (vagy hasonló nevű) részében. Itt általában három választási lehetőséget találunk: az SPP (Standard Parallel Port) nevű eredeti (és lassú) szabványos eljárás a régi vágású nyomtatók számára; az EPP-t (Enhanced Parallel Port) azon párhuzamos kapus eszközök és nyomtatók számára, amelyek egy eszköz áthidalójátzatra csatlakoznak; végül az ECP-t (Enhanced Capabilities Port, más néven IEEE-1284-es kapu), amely a csúcshintű lézernyomtatók esetében biztosít valamivel gyorsabb működést. Valószínűleg az EPP a legjobb választás, mivel az ECP nem minden áthidalókonnyellett ellátott párhuzamos kapus eszköznél működik.

Szebben szól a számítógép

Drága hangrendszer nélkül is javíthatunk PC-nk hangzásán. Mindenekelőtt a hangszórókat távolítsuk el egymástól 40–60 centiméterre; a legjobb modell sztereó hatása ebből a távolságból

érvényesül a legerősebben. Ezután mind a hangkártya, mind a hangszóró hangerejét állítsuk közepesre. Ha otthoni PC-nk ugyanabban a szobában van, ahol a jó minőségű hangszórókkal ellátott hifitoronyunk, teljesen lemondhatunk a számítógépes hangszórókról, ha a PC

hangját a hiberendezésbe tápláljuk. Az esetek többségében ezt megoldhatjuk egy olyan kábelrel, amelynek egyik végén sztereó minijack csatlakozó, a másikon pedig kettős RCA csatlakozó van.

Nagy sebességű kapcsolatok

Gyors böngészés

A weben csak akkor közeledhetünk elfogadható sebességgel, ha rendszerünk minden elemét optimálisan behangoljuk. A modemmel és a soros kapuval kapcsolatos problémákra ajánljuk a Hank Volpe Modem Doctorát (www.modemdoctor.com) és a Kiss Software ModemWizardját (www.kisso.com), amely átnézi hardverünket, és érdemi segítséget nyújt. Ha kíváncsiak vagyunk internetes sebességünkre, megmondja a VitalSigns Software-féle Net.Medic (www.vital-signs.com). De vigyázat: a próbaváltozat nem tudja megítélni, hogy hálózati kapcsolatot használunk-e, s csak akkor ad helyes sebességi adatokat, ha a telefonos hálózat aktív.

Milyen gyors a UART?

A külső modemek előnye, hogy kényelmesen lehet őket telepíteni és használni, de a régi PC-k soros kapujában lévő Universal Asynchronous Receiver/Transmitter (UART) lapkák esetleg túl lassúak lehetnek a 14,4 kilobit/másodperces vagy gyorsabb

modemekhez. (Ha belső modemünk van, ez a veszély nem fenyeget, mert a modem saját, megfelelő sebességű UART lapkával rendelkezik.) A 8250-es és 16450-es típusok lassú UART-ok. A 16550A, AN és AFN jelű lapkák már elég gyorsak az analóg modemekhez (egészen 56 kilobit/másodpercig). A rendszerünkben lévő UART lapka fajtáját úgy nézhetjük meg, hogy kiválasztjuk a **Start**•**Beállítások**•**Vezérlőpult**•**Modemek** tételleket, kattintunk egyet a **Diagnosztika** fülön, kiválasztjuk azt a COM kaput, amelyre kíváncsiak vagyunk, majd rákattintunk az **Egyéb információ...** gombra. Ha az alapkártyán régebbi UART található, cseréljük ki egy 16550-esre.

ISDN-hez gyors kapu kell

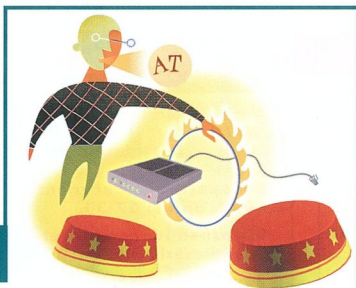
A 16550-es UART már elég gyors ahhoz, hogy megbirkózzék a külső analóg modemekkel, az ISDN azonban más súlycsoportba tartozik. Utóbbi legfeljebb 128 kilobit/másodperces sebességgel továbbítja az adatokat a külső webhelyről ISDN modemünkre, de a tömörítés miatt

előfordulhat, hogy a modem ennek a sebességnek a négyszeresével próbálja meg a soros kapun átkergetni a biteket. A 16550-es UART, amelynek képességei 115 kilobit/másodpercnél tetőznek, nem bírja ezt az iramot. Az új 16650-es és 16750-es UART-ok jóval gyorsabbak, de általában nincsenek előre telepítve számítógépünkre. (A rendszerünkben lévő lapkát az előző tippben ismertett módon azonosíthatjuk.) A külső ISDN adapterből a legnagyobb

hogy meggyőződjünk arról: valóban a legtöbbet hozzuk ki velük modemünkben. Először is, olyan soros-

ki a konfigurálni kívánt modemet, s kattintsuk a *Tulajdonságok* gombra, majd az *Általános* fülre. A sebességet

a *Maximális sebesség* felirattól választhatjuk ki: 28,8 és 33,6 kilobit/másodperces modemekhez 57 600-at ajánlunk; 56 kilobit/másodpercesekhez 115 200-at; ISDN modemekhez pedig 115 200-at vagy magasabbat (a nagy sebességű soros kapuk 230 400-at vagy 460 800-at is felajánlanak).

Értsünk szót modemünkkel

A világegyetem szinte minden modemje azt állítja magáról, hogy Hayes-kompatibilis, ami annyit jelent, hogy megérti a Hayes cég által az 1970-es években kidolgozott AT utasítási nyelv legtöbb parancsát (erről bővebben lásd a *Modemnyelv* című részt). A modemek használatához nem kell ismernünk az AT parancsait, de néha a jó utasítás csodákat művel, és szárnyalásra bírja az elakadt modemet. Nem minden utasítás működik minden modemmel, és a modemgyártók saját szabványú (és hasznos)

Modemnyelv

Utasítás	Hatása
AT DT xx-xxxx	Feltárcsázza a xx-xxxx számot.
AT H	Megszakítja a folyó hívást.
AT A	Válaszol a bejövő hívásra.
AT E1	Bekapcsolja a visszhangozást (akkor használjuk, ha kommunikációs programunk nem írja vissza a begépelte utasítást).
AT Z	Újrareliszti a modemet (ez a belső modemeknél fontos, amelyeket nem tudunk ki-be kapcsolni).
AT I7	Megjeleníti a modem gyártójának nevét, a modellt és a változatszámot.
AT L0	Halkabbra állítja a hangszórót.
AT &F (vagy AT &F1)	Visszaállítja a modem eredeti gyári beállításait.
A/ (AT előtag nélkül)	Megismétli az utolsó utasítást.
+++ (AT előtag nélkül)	Utasításmódbba állítja át a modemet.
AT O0	Lehetővé teszi, hogy az utasításmódból visszatérjünk online módba.

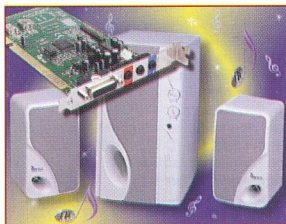
teljesítményt úgy csíkarhatjuk ki, ha telepítünk egy gyorsabb UART-ot használó új B/K csatolót.

Ügyeljünk a kapubeállításokra

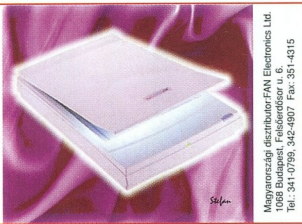
Bár a rendszer általában a kapuk alapbeállításával is jól működik, érdemes kétszer is ellenőrizni a beállításokat,

kapu-sebességet válasszunk, amelyik elég gyors ahhoz, hogy kezelni tudja a modemünkről a számítógépre áramló tömörített adatfolyamot (ez esetben mindegy, hogy külső vagy belső modemről van szó). A kapu sebességének beállításához adjuk ki a *Start*•*Beállítások*•*Vezérlőpult*•*Modemek* utasításokat, jelöljük

modemspecifikus AT utasításokat alkalmaznak. Ezek használatát a kézikönyvből vagy a gyártó webhelyén található leírásból sajátíthatjuk el. Az AT utasítások használatához meg kell nyitnunk a Windows HyperTerminal kiskalalmazását a *Start*•*Programok*•*Kellekek*•*HyperTerminal* parancsok kiadásával.

Genius
a legjobb
forgalmazóknál

Magyarországi distributor: FAN Electronics Ltd.
1083 Budapest, Fehérvári út 102.
Tel.: 31-41990, 342-2407 Fax.: 31-4315

1122

PLANTRADING

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Címünk: 1132 Budapest, Visegrádi u. 42-46.
Telefon: 349-7788, 349-7791
E-mail: nyiri@plantrading.hu

COMPAQ

**Szerverek, PC-k,
notebookok
teljes
választéka**

Árlistánk lekérdezhető a FaxBankból
(Telefon: 233-3666, kód: 1484#)
Internet: <http://www.plantrading.hu>

1104

Itt az **UTOLSÓ** lehetőség,
hogy megkösse
a jövő évezred
ELSŐ üzenetét.

**A megfelelő fórum:
INFO '99
Nemzetközi Informatikai és Kommunikációtechnikai
Szakkiállítás.
Budapesti Vásárcsopont
1999. április 27-30.**

**Biztosítsa időben helyét a kiállításon!
Jelentkezési határidő: 1998. november 30.**

**Bővebb információ:
Hungexpo Rt. INFO '99 Projekt
Tel.: 263-6082, 263-6478
Fax: 263-6335**

INFO '99 - A JÖVŐ ÉVEZRED INFORMATIKAI FÓRUMA

1117

**SHARTECH
COMPUTER**

1087 Budapest Luther u. 1/c.
Tel.: 314-0590, Fax: 359-1809

TEAC CD-író

4x írás / 12x olvasás
Belső SCSI-2
SW: WinonCD

TEAC CD-olvasó

32x olvasási seb.: 4.8MB/s
Hozzáférés: 85ms
Buffer: 128KB
ATAPI/IDE

32x!

TEAC CD-olvasó

32x olvasási seb.: 4.8MB/s
Hozzáférés: 85ms
Buffer: 256KB
SCSI-3

TEAC PD-Drive

8x CD-ROM, 650MB MO
Hozzáférés: 120ms
Buffer: 128KB

TEAC Power Max

120W és 240W hangfal

2-utas sztereó hangfal
Beépített erősítő
50-20 000 Hz

1146

www.mikropro.hu * e-mail : sabsa@mikropro.hu

MICROTEK

The Digital Vision

LAP- és FILMSZKENNEREK

- 300x600-tól 2000x1000 optikai felbontás lapszkennereknél
- 1950x1950 optikai felbontás filmszkennernél
- A4 és A3 szkennelési méret,
- 30/36 bit egyenletes gyors CCD
- SCSI-2 vagy párhuzamos port
- lapadagoló és diafeltét opciók
- ScanWizard szkennelő szoftver

www.mikropro.hu * e-mail : sabsa@mikropro.hu

WACOM

DIGITALIZÁLÓ TÁBLÁK

PenPartner és Intuos :

- nyomásérzékeny digitalizáló táblák (256 vagy 1024 fokozaton)
- 2540 lpi felbontás, A6-A2 méret
- széles, vezeték nélküli tollválaszték
- grafikusoknak, iskoláknak, tervezőknek, térképészeknek...
- ...és OTTHONNA is !

www.mikropro.hu * e-mail : sabsa@mikropro.hu

Kodak ds

digital science™

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

KODAK DC120, DC210/220, DC260
1280x960, 3x ZOOM (DC120)
1152x864, 2x ZOOM (DC210/220)
1536x1024, 3x ZOOM (DC260)

- LCD képernyő
- Video kimenet (DC210/220/260)
- Hangfelvételi lehetőség (DC220/260)
- előtérlencsék, szűrők (DC120)
- soros port csatlakozás, gyors képbevétel
- USB csatlakozás (DC220/260)
- képarchiválás, adatbázis
- célszoftverek fejlesztése

**MIKROPRO
RENDSZERHÁZ**

1065 Bp., Nagymező u. 51. * Tel.: 353-0111/140,162 mellék * Fax: 269-0151

COMPUTERWORLD

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Tudja-e Ön, *hogy*

- hol talál napi frissességgel híreket a hardver, a szoftver, a gyártástechnológia és a távközlés világából?
- hol tájékozódhat cégeseményekről, tőzsdei árfolyamokról?
- hol nézhet utána a Computerworld-Számítástechnikában megjelent cikkeknek?
- hol kereshet számítástechnikához, informatikához kapcsolódó munkahelyet vagy ilyen érdeklődésű munkatársat?

<http://www.szamitastechnika.hu/>

 hozzáférés augusztustól csak előfizetők részére.

**Fizessen elő Ön is
az Online-nal bővített
Computerworld-Számítástechnikára!**

INFORMÁCIÓ: 06-80-200-263 (zöldszámon)

Számítástechnika álláshirdetés napi frissességgel!

Álláskeresőknek

www.szamitastechnika.hu

(300 karakterig) ingyenes hirdetési lehetőség.

Állást kínálók

(300 karakterig) 1500 Ft/hét +áfaért adhatják fel hirdetéseiket.

Megrendelés és további információ a 356-0337/309-es telefonon, valamint szerdei@idg.hu e-mail címen Erdei Szilviánál.

CD-ROM mellékletei otthonra találnak a PC World CD-ROM tartójában.

680 Ft

+ postaköltség

**A 12 db CD lemez tárolására
alkalmas tartó ideális
archívum a számítástech-
nikai magazinok CD-ROM
mellékletei számára.**

Megvásárolható

az IDG Magyarország ügyfélszolgálatán:
1012 Budapest, Márvány u. 17.
(Bejárat az Alkotás u. felől.)
Nyitva tartás: hétfőtől péntekig
12-18 óráig.

Megrendelhető az ingyenesen hívható zöld
számunkon: 06-80-200-263, a 156-9773-as faxszámán, a zs-
balogh@idg.hu e-mail címen vagy az 1537 Budapest Pf.
386-os postacímen.

SPRINT

Computer Kft.

WWW.SPRINT.HU

Tel.: 342-4707, 342-6724, 210-4835, 210-4836, E-mail: sbs@sprint.hu

Megismerné az új Microsoft BackOffice SBS Csomagot?

Kérdései vannak, tanácsra van szüksége?

- ⇒ Windows NT hálózat menedzselés
- ⇒ Windows NT alapú iroda
- ⇒ Levelező rendszerek kialakítása
- ⇒ Géppark felmérés-bővítés
- ⇒ Szoftverlegalizáció
- ⇒ Szoftverauditoráció

Akció!

-Ajándék Prof. Office 97 licencket kap a Backoffice SBS akciós csomag mellé!

Microsoft Certified
Solution Provider

Keresse a **SPRINT**-et a MEGOLDÁSÉRT!

0507

VÁLLALKOZÁSOK, SZÁMÍTÁSTECHNIKAI CÉGEK ÉS MAGÁNSZEMÉLYEK, FIGYELEM!

Az Autizmus Kutatócsoport Kísérleti Iskolája,
Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Ambulanciája
szívesen fogadna adományként használt
386-os, 486-os működőképes számítógépeket,
monitorokat, egyéb perifériákat, esetleg új gépeket
szakmai munkájához segítségül.

Kérjük, ha tehetik, gondoljanak ránk!

Autizmus Kutatócsoport
1089 Budapest, Delej u. 24-26.
Levélcím: 1430 Budapest, Pf. 14
Telefon/telefax: 210-4364, 314-2859, (30)9473-524
Kendi Zoltán

1192

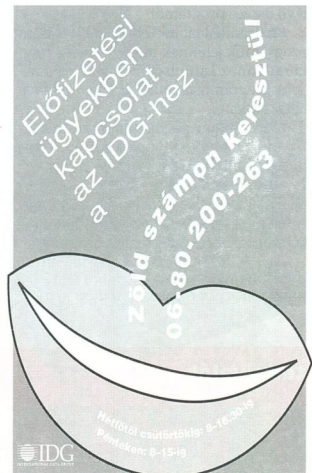
T: (20)9416-113 Ó
megamicro IÓ
egamicro CIÓ
gamicro KCIÓ
amicro AKCIÓ
mikrohullám 4x2 Mbps
G.703 1987654 forint/pár!!!
szórt spektrum 1-2-10 Mbps
Ethernet Bridge 398765-3987654 forint
lézer 10-100-155 Mbps
150×400×1200×2500×4400 méter
Ethernet, Token-Ring, G.703, kép, ATM
0,9-2,0-2,5-3,0-... millió forint
rádiós videoátvitel (+ hang)
alap: 180000-487654 forint
(opció: video-multiplexer + time laps stb.)

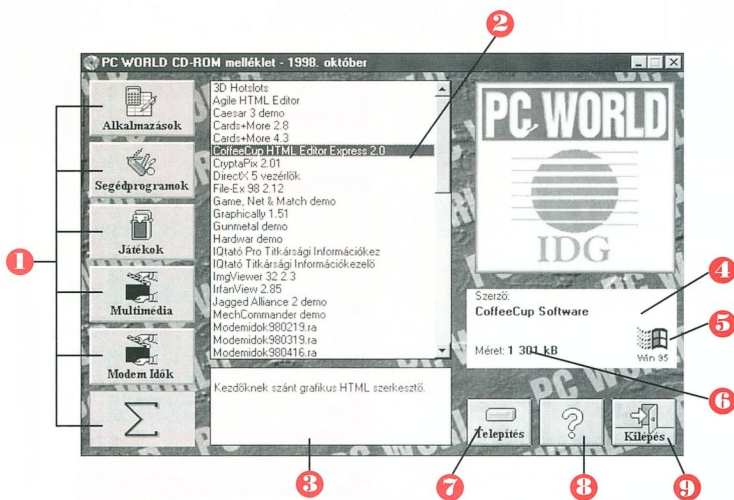
1188

MicroStation tanfolyamok! kezdő és Basic nyelv

Felvilágosítás:

MindiGIS Kft. Bentley Sales Centre
Telefon: 212-00-47 0921

Amit a PC World CD kezeléséről tudni kell

1. A programkategoróriák nyomógombjai, amelyekkel az egyes kategóriákhoz tartozó programok listázhatók ki. A hatodik gomb, amelyen a szummajel található, kiállítja a lemezen lévő összes programot.

2. Programlistaablak: ebben a kiválasztott kategóriába tartozó programok jelennek meg. A kívánt program jellemzőinek kiírásához kattintson rá annak nevére.

3. A programlistán kijelölt tétel rövid leírását tartalmazó ablakocska.

4. Itt jelenik meg a kijelölt program készítőjének neve.

5. A kijelölt program operációsrendszer-igényét ábrázoló ikon.

6. A kijelölt program mérete.

7. Ha egy program megnyerte a tetszését, ezzel a gombbal másolhatja át, illetve telepítheti azt a merevlemezre.

A telepítési eljárás úgy is elindítható, hogy a programlistán kétszer rákattint a kiszemelt program nevére.

A DOS-programokat a Telepítés gomb egyszerűen átmásolja a merevlemezre. Ha egy DOS-program **INSTALL.EXE** vagy **SETUP.EXE** állománnyal rendel-

kezik, vagy önkicsomagoló tömörített állományban található, végleges telepítéséhez a DOS-ba kilépve le kell futtatni ezt.

 Telepítésüket elvégzi a héjprogram. Futnak a Windows 95 alatt is.

 Csak akkor kezdeményezze a telepítésüket, ha a Windows 95-öt használja.

 Külön telepítendő a leírás ablakban megadott könyvtárból, a héjprogramból nem lehet üzembe helyezni őket.

8. Ha a héjprogram futtatása közben van szüksége segítségre a kezeléssel kapcsolatban, kattintson rá erre a gombra. A sügőképernyőt úgy tüntetheti el, hogy egyszer rákattint az egérel.

9. Ha valamilyen megmagyarázhatatlan okból úgy dönt, hogy kilép a PC World CD héjprogramjából, erre a gombra kattintson rá. A megjelenő impresszumablak néhány másodperc eltelte után magától eltűnik.

Fontos tudnivalók

A PC World CD-ROM mellékletét a gyártás valamennyi fázisában alapos vírus-ellenőrzésnek vetjük alá, mindazonáltal az IDG Hungary Kft. semmilyen, a lemez használatából, a rajta lévő programok nem megfelelő kezeléséből eredő kárért nem vállal felelősséget.

Ha az ön által kapott lemez nem olvasható, postán vagy személyesen juttassa el ügyfélszolgálati irodánkba (Budapest, I. ker., Márvány u. 17., bejárat az Alkotás utca felől); vagy hívja az ingyenes zöld számot: 06-80-200-263; postacím: PC World, 1537 Budapest, Pf. 386), és mi hibátlanra cseréljük azt.

Magazinunk CD-ROM mellékletének windowsos héjprogramja a Windows 3.1 alatt a PCWORLD parancs begépelésével indítható, a Windows 95 alatt pedig a lemez meghajtóba helyezése után automatikusan futni kezd. Ez a héjprogram kategóriákba csoportosítva sorolja fel a CD-n található programokat, közli a méretüket, fejlesztőjük nevét és rövid leírásukat, valamint azt, hogy mely operációs rendszer alatt futnak. Ugyancsak elvégzi a felhasználó által kijelölt programok telepítését, illetve merevlemezre másolását. Az alábbiakban áttekintjük a PC World CD héjprogramjának kezelőszerveit!

PC-X TÚLÉLŐKÉSZLET

EGÉRALÁTÉT - BÖGRE - KULCSTARTÓ - TOLL - SZERSZÁMKÉSZLET - PÓLÓ

AZ IDEÁLIS KARÁCSONYI AJÁNDÉK - MEGRENDELHETŐ A KIADÓNÁL (TEL.: 212-0398 / 322)
VAGY MEGVÁSÁROLHATÓ SZEMÉLYESEN AZ ÜGYFÉLSZOLGÁLATUNKON (1012 BP., MÁRVÁNY U. 17.)

A 10 legjobb offline böngésző

Sokszor a használhatatlanság lelassul az internet, és ha munkaidőben nem tudunk hozzáférni a kívánt információhoz, kinek van kedve és pénze otthon, az internetes csúcson kívül folytatni a keresgélést! Összeállításunkban a legjobb offline böngészőket ismertetjük, amelyek automatikusan leszipantják számunkra a szükséges információkat – egy képet, egy oldalt vagy akár egy teljes helyet – a webről, amelyeket aztán offline böngészhetünk át, nem függve az internet szépségeitől. A letöltést csúcson kívüli időszakra ütemezhetjük be a programokkal, és amíg mások online szenvednek, mi nyugodtan tanulmányozhatjuk gépünkön az anyagokat.

Anawave WebSnake

www.anawave.com/websnake/index.html

A szokásos offline böngészés és az egyéni igények alapján megadható letöltések mellett a WebSnake támogatja a webhelyek tükrözését (beleértve a könyvtárszerkezetet is),

az e-mail címek behozását, a webhelytérképek létrehozását és a hatékony állománykeresést.

NearSite

www.nearsite.com/
Mintegy a böngészőre kötött videomagnóként funkcionál: rögzíti

a megtekintett weboldalakat, lehetővé teszi az újbóli megnézésüket, akkor is, amikor nem csatlakozunk az internetre. Meghatározott időközönként automatikus adatletöltést is végezhetünk vele kedvenc webhelyeinkről.

Grab-a-Site

www.bluesquirrel.com/grabbsite
Ez a komoly letöltőprogram hatékony eszközöket kínál a kívánt adatok webhelyekről való behozásához és az offline böngészéshez. A későbbi megtekintéshez lehetővé teszi egy webhely adatszerkezetének újbóli felépítését merevlemezünkön. Támogatja a jelszó-hitelesítést, a hosszú állományneveket, továbbá megadhatók benne letöltési korlátok és adatszűrők.

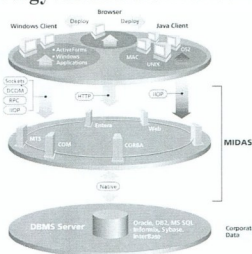
Web VCR

www.netresultscorp.com/
Videomagnó metaforát használ az internetes anyagok megjelenítéséhez. Kijelöljük, hogy mely webhelyeket akarjuk „rögzíteni”, majd a program letölti, mi pedig offline „lejtásszuk” azokat.

SurfSaver

www.surfsaver.com/
Helyi merevlemezünkön tárolja a weboldalakat, amelyeket kedvünk szerint böngészhetünk át, online vagy offline. A webhelyletöltő

Nagyvállalati szoftvertechnológia:

Delphi 4.0

C++Builder

JBuilder 2.0

- Az Inprise MIDAS eszközzel Ön könnyedén kezelheti az elosztott alkalmazások bonyolultságát.
- Az Inprise fejlesztőeszközök, a Delphi 4, a C++Builder 3 és a JBuilder 2 teljeskörűen támogatják az elosztott, MIDAS-on alapuló fejlesztéseket.
- A MIDAS most már nagyon kedvező, felhasználónként bővíthető licenc konstrukcióban is megvásárolható.

Bemutatóinkról az alábbi telefon, e-mail és web címen kaphat információt.

Borland
Magyarország
an Inprise Company

Borland Magyarország, 1143 Budapest, Hungária krt. 79-81., telefon: 252-8145
Fax: 252-8773, internet: <http://www.borland.hu>, e-mail: info@borland.hu

1164
Sillert

segédprogramokhoz hasonló SurfSaver az összes szöveget, képet és élőkapcsot elmenti.

WebSeeker

www.bluesquirrel.com/seeker
Ez a keresőprogram több mint száz webes keresőszolgáltatás – az AltaVistától kezdve a Lycoson át a Yahoo-ig – bevonásával segít megtalálni a kívánt információkat. Miután megadtuk a keresési szempontokat, a WebSeeker egy eredménylistát hoz létre, amelyet elmenthetünk, offline megtekinthetünk, rendszerezhetünk, és automatikusan frissíthetünk.

WebScraPer

www.prospect.ns.ca/Software/webscraper.html
Ezzel a segédprogrammal multi-

média állományokat tölthetünk le a megadott webhelyekről. Rákapszoldódik a kijelölt webhelyekre, majd egy ablakban kilistázza az élőkapcsokat, egy másik ablakban pedig megjeleníti a multimédiás állományokat. A listán kijelölhetjük a bennünket érdeklő állományokat, és a program később egy menüben letölti őket.

MicroSurfer

www.magicybaby.com/
Megjegyzi a kijelölt élőkapcsokat, és gyorsítótárban elraktározza azokat az elemeket – képeket, weboldalakat, kisalkalmazásokat, ActiveX vezérléseket –, amelyekre az élőkapcsok mutatnak. Hogyhárakéntintunk egy, a gyorsítótárban lévő élőkapocsra, akkor az ahhoz tartozó objektum szinte azonnal megjelenik a böngészőablakban. A program Internet Explorer 4-et igényel.

Web Bandit

www.jwsg.com/webbandit.html
Automatizálja a webes keresést, valamint az információbehozatalt. A böngészőprogramot a keresőszolgáltatások egymás utáni meglátogatása helyett használhatjuk, azért, hogy felkussuk a számunkra érdekes, kívánt információt. Keresésünk eredményét HTML, illetve szöveges formátumban vagy pedig webcímeikként menthetjük el.

GrabNet

www.bluesquirrel.com/grabnet
Ezzel a böngészővel összegyűjtjük a vilghálóról az információkat, nem kell erre hosszú órákat elpazarolnunk, mint ahogy az korábban történt. A könyvjelzőktől a képekig különféle típusú adatokat rendszerezhetünk vele a későbbi megnézéshez, ami történhet akár offline módon is.

Microsoft		Budapest Szoftver Áruház	
Kisábrák			
microsoft pc szoftverek operációs rendszerek	ár	office 97 prof. hun. upg.	70 920
ms dos 6.22	11 920	office 97 stand. hun.	114 380
windows 95 hun/engl.	46 810	office 97 stand. hun. upg.	47 940
windows 98 engl.	46 810	outlook 98 engl.	23 830
windows 98 engl. upg.	24 400	powerpoint 97 32 bit	75 630
windows nt workstation 4.0 hun.	72 280	project 98	113 010
server alkalmazások		word 6.0 proofing tools german	15 270
backoffice server 4.0 english	573 450	word 7.0 proofing tools german	17 190
backoffice small bus. svr. 5 cdt.	341 980	word 97 hun. upg.	19 970
exchange svr 5.5.5 client	229 310	word 97 hun.	19 970
msp office 97 resource kit	12 860	word 97 proofing tools german	17 760
msp windows 98 resource kit	229 310	works for win95 hun.	14 410
proxy server 2.0	229 310	fejlesztő rendszerek	
snr server 4.0 5 user	305 450	frontpage 98 upg.	34 100
sql server 6.5 5 client	319 290	visual basic 6.0 prof.	123 790
windows nt server 4.0 10 cdt.	257 230	visual basic 6.0 prof. upg.	61 790
windows nt server 4.0 5 cdt.	185 290	visual basic 6.0 stand.	22 750
windows nt server 4.0 cal mlp	8 060	visual c++ 6.0 prof.	123 790
irodai alkalmazások		visual c++ 6.0 prof. upg.	61 790
access 97 hun.	75 630	visual c++ enterprise 6.0	297 110
access 97 hun. upg.	23 550	visual foxpro 6.0 prof.	123 790
excel 97 hun.	75 630	visual foxpro 6.0 prof. upg.	61 790
excel 97 hun. upg.	23 550	visual interdev 1.0	113 010
microsoft plus! 98	8 910	visual studio enterprise 97	341 980
money 98 for 32-bit	5 560	ms irodai kiszolgáló csomag 5 user	
office 97 developer edition	183 080	+ms office 97 prof. hun. 5 user 499 900	

szoftver ABC

Az árakhoz tartozó jogi feltételek: Az árakhoz tartozó a vállalatok engedélyével. Ára: ÁFA nélkül. Tisztelettel kérem a megrendelést.

egyéb pc szoftverek operációs rendszerek	
intranetware 10 user	485 130
intranetware 5 user	253 510
irodai alkalmazások	
corel wordperfect suite prof.8.0	61 860
hanward graphics 4.0	131 800
lotus organizer 97 win95	16 610
lotus smart suite millennium	149 480
winfax pro 9.0 cd	29 690
grafikai alkalmazások	
adobe illustrator 7.0 upg.	47 410
adobe pagemaker 6.5 upg.	56 910
adobe photoshop 5.0	213 520
autocad lt r3 win95	94 586
corel artshow 7	10 320
corel draw 5.0	30 020
corel gallery 1,000,000	33 770
corel ventura 8.0	151 410
macromedia director 6.5	284 910
macromedia freehand 8.0	132 910

Telefon: 329-2737, 329-2738,
329-2490, 329-3492
Fax: 329-2720, 201-8619
Http://www.SzoftverABC.com/
1137 Budapest, Jászai Mari tér 3.
E-mail:Info@SzoftverABC.com

masterclips clipart collection 2000	20 000
visio 5.0 prof.	118 260
fejlesztő rendszerek	
borland c++ + builder stand.	31 400
borland delphi 4.0 prof.	150 500
borland delphi 4.0 stand.	31 400
ca clipper 5.3	49 000
crystal reports 6.0	133 700
rkr report writer 8.0	85 310
magyar termékek	
helyes-ez? 97	20 000
helyes-ez? 97	32 000
it kontr 2000 plusz	33 600
it számla 2000 hálózatos	40 000
magyar fontok 97 plusz	5 357
mobidic3 bővíthető szótár	14 400
recognita plus 4.0	99 000
ország angol-magyar szótár	16 000
halasz német-magyar szótár	16 000
sufficient light számlázó	9 900
tranzit 2.0 útrékváltó	17 000

COREL	MCAFFEE	SYMANTEC	hp termékek
FRACTAL DESIGN	visio	CERTIFIED RESSELLER	desktj 1120c.A3
SCALA	Lotus	Novell	desktj 420c
Logitech	IBM	Borland	desktj 670c
COMPAQ	CHEYENNE		desktj 690plus
			desktj 720c
			desktj 890 cxi
			dj-500-as fekete patron 51626a
			dj-500-as színes patron 51625a
			7 030
			hp HEWLETT Budapest PACKARD

Új varázslók és más újdonságok a Novelltől

Nem is olyan régen még nehéz helyzetben volt a Novell. Amikor Eric Schmidt átvette a vezetést, sokfajta terméket fejlesztettek, és gazdasági mutatóik egyre romlottak. Schmidt komoly változtatásokat hajtott végre: kiválasztotta a cég profiljának leginkább megfelelő termékeket, és az összes erőforrást azok fejlesztéséhez rendelte, minden másról megszabadult. Valószínűleg sokan emlékeznek még arra, hogy a Novell a NetWare mellett megpróbálkozott az asztali gépek operációs rendszereivel is: megvásárolta a DR DOS-t, és annak alapján elkészítette

Amellett, hogy elkészítette a NetWare 5-ös-t, a többi termékét sem hanyagolja el a Novell, ezekből is egyre-másra jelentkeznek az új változatokkal. Szeptember végén Magyarországon járt Andreas Zeidler, a Novell Magyarországiért is felelős regionális igazgatója. Ő beszélt arról, hol tart most a cég.

Érkezése után mintegy egyharmadára csökkent a Novellnél futó fejlesztések száma, minden fölösleges – divatos szóval élve profildígen – tevékenységet megszüntettek. Az átalakulás fájdalmas volt, az alkalmazottak száma 18 százalékkal csökkent, de az idő Schmidtet igazolta. A profit negyedévről negyed-

még egy centet sem hoztak a konyhára, idén pedig már a bevételek egyhatodát teszi ki. Jelentős az oktatás és a konzultáció által termelt nyereség is. Újra sínen vagyunk – fogalmazott Andreas Zeidler.

NetWare

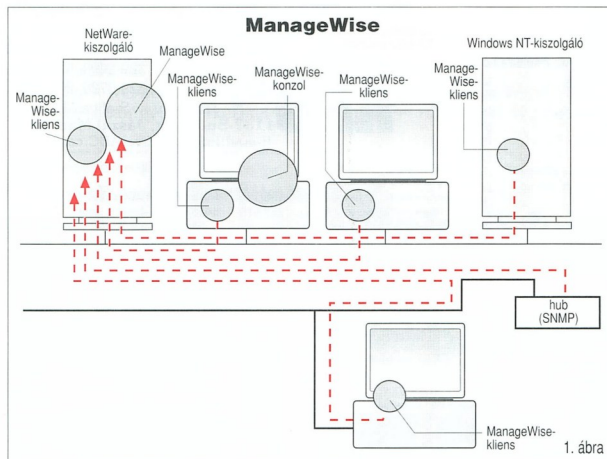
A NetWare 5 korábban jelent meg, mint várták. (Csak 1998 végére, 1999 elejére ígérték, és már összelegnyilatogot látott.) Ez a gyorsaság többek között az erőforrások átcsoportosításának köszönhető. Bevezetését a Novell történetének eddigi legnagyobb béta-tesztje előzte meg. Tízszor annyian vettek részt benne, mint annak idején a NetWare 4 tesztelésében.

A NetWare 5 legfontosabb jellemzője az, hogy nyílt szabványokon alapul. A UNIX-változatok után ez az első natív IP-t használó hálózati operációs rendszer.

Mivel a hálózat költségeinek 33 százalékát az üzemeltetés teszi ki, a Novell nagy súlyt fektet az üzemeltetést segítő szoftverek, eszközök fejlesztésére is. A NetWare 5 piacra kerülése mellett az utóbbi időben két fontos termékükből is megjelent az új változat. Az egyik újdonság a ManageWise üzemeltetési, hálózati felügyeleti eszköz 2.6-os, a másik pedig a GroupWise csoportmunkarendszer 5.5-ös változata.

ManageWise

Egy hálózatban a kiszolgálók megfelelő paramétereinek beállítása

a Novell DOS-t. Kísérletezett egyéni felhasználóknak szánt alkalmazásokkal is: megvette a WordPerfectet, amin aztán csak nagy nehézségek árán tudott tuladni. Schmidt, aki kívülről érkezett, úgy vélte, elsősorban azzal kell foglalkozni, amihez értenek, vagyis a hálózatokkal.

évre növekszik. Ugyanakkor a bevétel egyoldalúsága is megszűnt. Korábban a bevételek túlnyomó része a NetWare eladásaiból származott. Az új termékstruktúra kialakításával ma már sokkal kevésbé függenek ettől az egyetlen szoftvertől. A licenclések egy esztendeje

igen kényes feladat. Hosszas próbálkozások után lehet csak megtalálni az optimumot, és eldönteni, hogy például a hálózati csatlónak foglaljunk-e le nagyobb puffertérületet, vagy a gyorsítótár számára szabadítsuk-e föl a memóriarészt. Sokszor törtenek rejtélyes dolgok: egy-egy munkaállomás váratlanul lelassul, esetleg nem tud bejelentkezni.

Az okok pedig csak hosszadalmas és aprólékos munkával deríthetők föl. Rádásul milyen jó lenne, ha egy hálózati kártyáról idejekorán észrevehetnénk, hogy egyre többet hibázik: három hónapja még egy hibás csomagot sem adott, most meg már minden héten elhibázik egyet-kettőt. Ez ugyan a felhasználót nem akadályozza meg a munkában, de ha az üzemeltető tud róla, akkor még időben gondoskodhat a kártya cseréjéről. (Hiszen ügyis péntek délután hatkor fog végleg elromlani, épp a negyedévi zárás kellős közepén – amint azt Murphy óta mindenki tudja.)

Nagyobb hálózatokban előfordulnak olyan hibák is, hogy két szegmensről nem látják egymást a gépek, vagy éppen ellenkezőleg, nem kellene, hogy lássák egymást, és mégis látják.

Az ilyen hardver- és hálózatközeli problémák megoldásának nagyszzerű segédeszköze a ManageWise. Nélküle is működtetni lehet egy hálózatot, de hozzáférő kezekben nagyon megnöveli a hatékonyságot és a hálózat működőképességét (márpedig a felhasználók két dolgot akarnak: hogy működjön a gépük, és a hálózat elérhető legyen).

A kezdet kezdetén diagnosztikai eszköznek szánták, de ma már hálózatfelügyelő eszköz, annak minden jó tulajdonságával.

Feltérképezi a hálózatot, figyeli az eszközök működését, hibák esetén jelzést ad, és még a várható hibákra is figyelmeztet.

Most lássuk a 2.6-os változat néhány újdonságát. A program támogatja a NetWare 5-kiszolgálókat. Bár ezen a téren a jövő év elején megjelenő ManageWise 3 lesz az igazi, az új kiszolgálók addig sem maradnak magukra. NT-munkaállomásról is lehet vezérelni. A ManageWise felépítése az 1. ábrán látható.

Egy szerveren fut maga a szoftver, a felügyelt eszközökön pedig az ügyfelek. Mivel a ManageWise teljesen szabványos kialakítású, az SNMP-n keresztül felügyelhető eszközöket is látja; ezekhez nem

kell külön ügynök, maga az SNMP-t használó készülék rendelkezik vele. A szoftver egy munkaállomásról kezelhető, amely a 2.6-os változatban már NT-munkaállomás is lehet (eddig csak Win95 vagy 98 lehetett). A NetWare hálózatoknak a kábelek, az aktív és passzív hálózati elemek, munkaállomások és szoftverek mellett alapvetően fontos összetevője az NDS. A 2.6-os változatban már az NDS is bevonható a felügyelet alá. Az NDS SNMP-n keresztül képes a velem/benne történekről jelentést adni. Mintegy 130 jellemzőt lehet figyelemmel kísérni.

Nagyon fontos, hogy a ManageWise 2.6 „2000-álló”, vagyis nem fenyegeti az ezredforduló problémája. Szorosan illeszkedik a Z.E.N.workshöz, és FDDI hálózatok forgalmának elemzésére is alkalmas.

A felügyelőprogramok többségéhez hasonlóan a ManageWise is lehetővé teszi, hogy térképeket tároljunk benne, amelyekre ráhúzhatjuk a hálózat topológiáját. Ez nagyon hasznos például dokumentációs célokra, hiszen pontosan látni, hol húzódnak a kábelek, mi hol van. Kisebb hálózatoknál még úgy-ahogy fejben lehet tartani ezeket az adatokat, nagyobb helyeken

PRIMUS-NET Informatika

Az értékálló háló

Ugye életbevágó önnek cége hatékonysága ?

Egy rendszeren belül az információáramlás a hatékony működés Alfája és Omegája. Megbízható adatátvitel nincs korszerű számítógép-hálózat nélkül. Szemben a számítástechnikai eszközök néhány éves értékállóságával - az informatikai infrastruktúrának évtizedekig működni kell.

Strukturált hálózatok hosszú távú, megbízható működése döntően függ a minőségi elemektől.

A strukturált kábelezésben KRONE cég LSA-PLUS szerelési technológiája egyedülálló mérőföldkőnek számít, amely a 155 Mbps, vagy az azt meghaladó adatforgalmi sebességet is támogatja.

KRONE kábelzési rendszereinkre 20 év **rendszergaranciát biztosítunk.** A megépített hálózatot a KRONE AG-nél regisztráltatjuk.

Mindent a **PRIMUS-NET Kft.**-től:

- hálózati rendszerintegráció
- száloptikai hálózatok
- hálózati eszközök szállítása, installálása
- UTP/FTP/SFTP hálózatok
- telefon hálózatok
- tervezés, kiépítés, rendszerfelügyelet.

- 1990 ÓTA MEGRENDELŐINK ELÉGEDETSÉGE A GARANCIÁNK I -

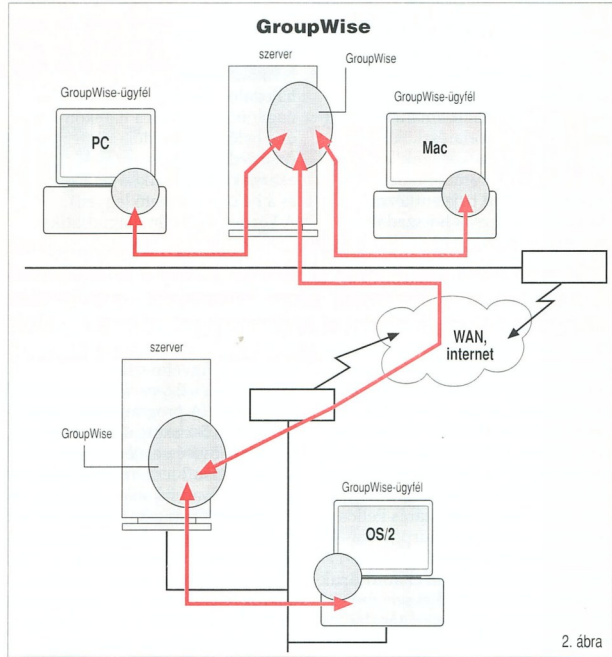

PRIMUS-NET Kft. 1112 Bp., Budaörsi út 243. Tel: 247-0327 Fax: 247-0399 E-mail: primus@mail.inext.hu

azonban már erősen töprengeni kell, hogy kiderüljön, hova is húzták ki annak idején a kábeleket. Természetesen vírusvédelmet is tartalmaz a ManageWise. A védelem egy helyről vezérelhető, konfigurálható. A ManageWise-nak éppen ez a nagy előnye: mindent egy központi helyről, kényelmesen lehet vele ellenőrizni és vezérelni. Ha a rendszergazda tudni szeretné, hogy például egy másik épület eldugott szobájában működő számítógép milyen hálózati forgalmat generál, azt is könnyedén megnézheti, és szükség esetén a rendszer billentyűzetét vagy képernyőjét is átveheti. Windows NT-ügyfelet is tartalmaz az új ManageWise. A rendszergazda a hálózat NT-kiszolgálóinak is számos jellemzőjét nyomon követheti a konzoljáról. Javitottak a hálózat feltérképezésének algoritmusán. A változtatások nyomán jóval gyorsabban működik ez a funkció. A szoftver a kiszolgáló merevlemezén 27 megabájt helyet kíván, a konzolon érdekes módon több mint kétszer ennyit (70 megabájt). Ezt a többletet gyaníthatóan a megjelenítés követeli meg.

GroupWise

A Novell másik erős terméke a GroupWise. A NetWare 3-hoz már leteztett hasonló célú szoftver, karakteres felülettel, amely a maga módján nagyon hatékonyan támogatta a csoportmunkát. A GroupWise

2. ábra

egyébként erős mezőnyben versenyez, hiszen a Lotus Notest nagyon sokfelé használják. A GroupWise tartalmazza a napi munkához szükséges eszközöket is: az elektronikus postát, a dokumentációkezelést, a naptárakat, előjegyzési naplót, a feladatütemezést,

a munkafolyamatok kezelését és a képek kezelését. Ügyfél-kiszolgáló felépítéssel (2. ábra), szinte minden platformon elérhető. Világszerte 13 millióan használják, ez stabil második helyet biztosít számára a csoportmunkát támogató szoftverek mezőnyében.

E SZÁMUNK HIRDETŐI:

2F 2000	106. oldal	CORG	39. oldal	HUNGEXPO	66. oldal	PACKARD BELL	113. oldal	SZOFTVER ABC	73. oldal
3COM	11., 45. oldal	CROWN-TECH	48. oldal	IBM	7. oldal	PANASONIC	116. oldal	TELELOGIC	79. oldal
ALBACOMP	4. oldal	DATANET	15. oldal	KARÁDI	77. oldal	PARTNER-M	79., 81. oldal	TELNET	89. oldal
ALLEGRO	31. oldal	DELTA	93. oldal	KERORG	93. oldal	PHILIPS	53., 92. oldal	TITANSOFT	79. oldal
APC	3. oldal	DIGITALTECHNIKA	79. oldal	KIM-SOFT	79. oldal	PLANTRADING	66. oldal	TOTH KORNÉL	81. oldal
ARECO	93. oldal	ERTI TRADE	115. oldal	KOSSUTH	18. oldal	PRIMUS-NET	75. oldal	VIRUS BUSTER	39. oldal
ARTSCAN	22. oldal	FAN	65. oldal	KURT	114. oldal	PROCCOMP	81. oldal	VOLENT	107. oldal
AUTIZMUS KUTATÓ	69. oldal	FEFO	83. oldal	MEGAMICRO	69. oldal	QWERTY	77. oldal	VTCO	112. oldal
AXICO	12. oldal	FLAG	23. oldal	MGE UPS	21., 55. oldal	RCE	39. oldal	WIN COMPUTER	83. oldal
BALMEX	23. oldal	FLOPPYLAND	81. oldal	MIKROPO	66. oldal	ROLAND	44. oldal	WOLFPRESS	55. oldal
BORLAND	72. oldal	GEMOFIS	81. oldal	MINDIGIS	69. oldal	SHARTECH	66. oldal	WOODSTONE	93. oldal
CANON	34-35. oldal	GENERAL PARCEL	5. oldal	MITSUBISHI	99. oldal	SOFTWARE STATION	38. oldal	X-BYTE	97. oldal
COCOMP	55. oldal	HCS	81. oldal	NEXT SOFTWARE	33. oldal	SPIELER	19. oldal	XEROX	37. oldal
COMPAQ	54. oldal	HEWLETT-PACKARD	8. oldal	OKI	49. oldal	SPRINT	69., 83. oldal		
COMPUTERBOOKS	39. oldal		2., 24-25., 51. oldal	OLYMPUS	17. oldal	STORAGE	109. oldal		
CONGRESS	79. oldal	HUMANSOFT	12. oldal	ORACLE	6. oldal	SYNERGON	55., 63. oldal		

A GroupWise 5.5 teljes mélységű ismertetése nagyobb terjedelmet igényelne, hiszen mintegy 150 új funkcióval-szolgáltatással egészült ki. A dokumentumkezelés minden szöveges elemet – elektronikus postát, dokumentumot, feladatelírást – teljes szövege szerint indexel. Ehhez nyilván erőforrásokra van szüksége, de aki keresett már egy több hete vagy hónapja megírt levelet, az könnyen felkérdezheti, milyen nagyszerű, ha az ember néhány jellemző szó alapján meg tudja találni elveszettnek hitt levelét. Tulajdonságokat lehet adni a dokumentumoknak; ezek közül az egyik legegyszerűbb a téma, változat. A GroupWise 5.5-ben ezek a tulajdonságok egymástól is függhetnek, azaz egy dokumentum egyik tulajdonságát meghatározhatja egy másik.

Könyvtárakat is készíthetünk: a dokumentumokat csoportokba foglalhatjuk, a csoportokat összekapcsolhatjuk és részekre oszthatjuk. A csoportok révén az összetartozó dokumentumokat egyben tudjuk kezelni.

A program a dokumentumra való hivatkozás esetén magát a dokumentumot is elküldi a címzettnek.

A dokumentumkezelőt szorosan integrálták az ismert és kevésbé ismert szövegszerkesztőkkel. Mínt hogy a dokumentumok nagy része már HTML formátumban létezik, a GroupWise ezek olvasását és kezelését is megkönnyíti. Szintén erősödött a GroupWise az internet használatában. A felhasználók és kezelése egyszerű formában adhatják meg. Régen is voltak közös könyvtárak (mappák), az újdonság az, hogy ezek már nagy hálózatokon keresztül is működnek. A kommunikáció bizalmas voltának megőrzésére szolgál a titkosítás. A GroupWise az S/MIME-t használja, helyette vagy mellette opcionálisan a PGP-t.

Támogatja az Active Desktopot. Ilyenkor a felhasználó havi beosztása (a naptár havi nézete) válik a Windows háttérévé. Ezen megjelennek a beérkezett elektronikus levelek, feladatok, időpontok – minden, amit a felhasználó a GroupWise-on keresztül kap.

BorderManager

Az internetre kitekintő számítógéphálózatok fontos része a hátár: a bejárat-kijárat. Itt található a tűzfal, amely az illetéktelen behatolásoktól

véd, valamint a proxy szerver, amely befelé egyfajta gyorsítótárként igénykisz felgyorsítani a felhasználók számára az elérést, kifele pedig a forgalmat csökkenteni. A Novell ezekhez a feladatokhoz a BorderManager ajánlja. A 3. változatnak szeptemberben kezdődtek meg a béta-tesztjei. Az új program számos technikai újdonságot tartalmaz. Biztonsági rendszerét integrálták az NDS-szel, és nem IP-címeket, hanem felhasználókat lehet vele kezelni. Ezer IP-ügyfélig méretezhető. Kezeli a szabványos biztonsági protokollokat (a SKIP-et, a DES-t, a 3DES-t, az RC2-t és az RC5-öt). Ez a szoftver is 2000-álló. A csomag része egy kétfelhasználós NetWare 5 (merthogy NetWare-en fut), és egy kétfelhasználós NetWare 4.11-licenc.

Szilárd talajon

A gazdasági mutatók és a termékek alapján úgy tűnik, a Novell kikeveredett arról az ingoványos területről, ahol másfél-két évvel ezelőtt bolyongott. A NetWare 5 lehet az új sikertermék – bár mint hallhattuk, Magyarországon és Európában ma még a kisvállalati IntranetWare a legnépszerűbb termékük.

M. A.

A számítástechnika teljes kínálata.
Hítelügyintézés helyben kezés nélkül!
Internet havi alapidj nélkül is!

**Karácsonyig
különféle akciókkal
várjuk vásárlóinkat!
Szervizünkben
gépbővítések.**

1. COMPUTER SZAKÜZLET 1111 Bp., Bartók B. út 14.
Telefon: 466-9377 Fax: 385-2687
2. EPSON SZAKÜZLET 1114 Bp., Bartók B. út 9.
Telefon: 466-5419 Fax: 385-2687

Mindkét üzletünk nyitva: **hétfő - péntek 10-től 18 óráig**

3. **Mammut Üzletház** 1022 Bp., Lövőház utca 2-4.
földszint L026 üzlet, telefon: 345-8255
Extra nyitva tartás csak a Mammut Üzletházban:
**hétfő-szombat 10-től 21 óráig
vasárnap 10-től 18 óráig**

Faxinfo ariástartók: 466-8292 Internet: www.qwerty.hu www.qwertynet.hu

**QWERTY
COMPUTER**
Alapítva: 1984-ben

EPSON

nyomtatók teljes választéka.
Calcomp plotterek.
Számítógépek tetszőleges kiépítésben, 3 év garanciával.
Portocom, Compaq, Toshiba notebook.
Szkennerek.
Digitális fényképező gépek.
SAMSUNG monitorok.
DTP-rendszerek.
Multimédia.
Modemek.
Szövevények.
Szakkönyvek.

1124

**Karádi
Hardver**

- ▶ • hálózatépítés
- ▶ • számítógépek értékesítése
- ▶ • szakszerviz
- ▶ • rendszerfelügyelet
- ▶ • kulcsrakész rendszerek

Szerviz és Kereskedelmi Kft.
1032 Budapest, Föld utca 57.
Tel.: 368-0301 Fax: 368-6756
e-mail: Karadi.Hardver@mail.datanet.hu

elk DTK
Computer

WINDOWS-NT

0639

Hetilap

a számítástechnika egész világáról

ha tudni akarja, mi történik a világ és Magyarország számítástechnikai piacán...

ha jól informált szeretne lenni a vezető számítástechnikai cégek pénzügyi helyzetéről...

ha első kézből származó, friss és pontos információkat szeretne kapni a technológia fejlődéséről...

ha tudni szeretné, milyen új termékek jelennek meg a piacon...

ha érdekli, milyen változások mennek végbe a számítástechnika világában, a PC-ktől a munkaállomásokon és a középgepeken át a mainframe-ekig, az ügyfél-kiszolgáló környezetben, a PC-s hálózatok szegmensében és a nyílt rendszerek körében...

ha mindent akar tudni a számítástechnika világának egészéről...

Olvassa a Computerworld-Számítástechnikát, amely több mint tíz éve a magyar számítástechnika legnevesebb kiadványa.

Keresse keddenként az újságárosoknál, vagy fizessen elő e hetilapra, amely teljes képet ad a számítástechnika egészéről.
További információk: IDG Magyarország, telefon: 156-0337, 156-2967, fax: 156-9773

Kodak
digital camera

DC-200
digitális
fényképezőgép

11
FILLER

1 037 816 pixeles CCD, 115 800 Ft + áfa, 11 fillérpixel
4-32MB, vaku, 45 mm LCD, optikai kereső
Soros/infra interface, video kimenet, szoftver
DC-200/260 digitális fényképezőgép
8-32MB, 2/3x2 ZOOM, 50 mm LCD, dátum/relatívítás
Sorozatfelvétel, hangfelvétel, programozhatóság
1.000 000/1.600 000 felbontás

130
FODIN

FOTÓPAPÍR TINTASUGARAS NYOMTATÓKHOZ
15dx44 1.880+áfa, 6.6x9.5cm=13.9

Budapest, 1149 Egressy ú. 5. Tf: 221-6779, 221-6772
Győr, 8024 Mótus I. u. 19. T: 96/414-411, F: 517-501

1134

1999. február 9-11.

NEMZETKÖZI SZAKKÉPZÉSEK
a Budapesti Sportcsarnokban

BANKTECH '99
- Banki szoftverek és hardverek
- Banki pénzügyi, számviteli és információs rendszerek
- Értékpapír kereskedelem
- POS és ATM rendszerek, bankkártyák
- Bankbiztonság
- Pénzügykommunikáció
- Pénztisztogató
- Banki tájékoztató eszközök
- A bankoknak nyújtható szolgáltatások
- Kiegészítő berendezések (bióor, klíma, építéset, stb.)
A képzésre valamennyi hazai pénzintézet delegáció díjmentes meghívót igényelhet a szervezőktől!

MONEY MARKET '99
A bankok által kínált szolgáltatások:
- Számlavezetés
- Betét és hitel üzletág
- Lízing, factoring, foraitai
- Hitelbanking
- Businessbanking
A biztosítók által nyújtott szolgáltatások:
- Személyi, gépjármű- és vagyonbiztosítás
- Nyugdíj biztosítás
Értékpapír forgalmazás:
- Részvények és egyéb értékpapír közvetlen forgalmazás, közösen kívánt átvétel, megbízás felvétel
- Hosszúrokkoring
- Corporate finance tevékenység
A pénz megjelenési formái

További információ:
Congress
1024 Budapest
Sztárai Erzsébet fasor 79.
Tel.: *212-0056 Fax: 356-6581
E-mail: congress@congress.hu

1166

Quark XPress 4.03 upd.

Szabadon definiálható billentyűzet driver
Windows 3.x Win WfG, Win 95 Win NT alá!

Multimédia fejlesztőrendszerek

Microsoft, Adobe Corel programok, Gépápités!

Magyar ékezetes betűkészletek

CD írás CD írás CD írás

TitánSoft BT.
Budapest VIII. ker.
Békési u. 2.
Tel./FAX: 266-0826

Annyai dr. Mellesk

1108

CD-írás
CD-ROM, audio-CD, CD-i..

CD-írók
Yamaha, Philips...

CD-R lemezek
a legjobb napi áron!

Partner-M Bt.
Telefon: 221-6620, 06-30-312-805

0035

A KIMSOFT novemberi ajánlata

Akciós árak (amíg a készlet tart)

Borland Desktop 3.0	23 200,-
Corel Oktatási csomagok	Hívjón!
Corel WordPerfect Suite 8 /Uprg.	48 600,-/34 000,-
Corel WP Suite Prof. 8 /Uprg.	72 500,-/57 900,-
Corel WordPerfect Suite 6.1 magyar	26 900,-
CorelDRAW 8 CD Spec. /Uprg.	84 900,-/66 900,-
CorelDRAW 5.0 CD /4.0 CD	27 400,-/19 600,-
McAfee VirusScan 3.0 Deluxe + 1 év frissítés	16 900,-
Norton Commander Win95 /Uprg.	17 400,-/9 100,-
WinZip 6.3 (törméltető program)	10 900,-

Szoftver újdonságainkból

Adobe PhotoShop 5.0 /Uprg.	204 900,-/91 900,-
Borland Delphi 4.0 St. /Prof. Uprg.	33 900,-/82 400,-
Borland C++ Builder 3.0 St./Prof. Uprg.	34 400,-/82 400,-
Norton Antivirus 5.0 /Uprg.	11 800,-/5 996,-
Norton Utilities 3.0 for Win95 magyar	18 900,-/11 400,-
PaintShop Pro 5.0 for Win95	21 900,-
Planix Home Complete Suite 3D	19 900,-
System Commander for Windows 98	10 800,-
TurboCAD Professional 5.0 for Win	88 900,-
Windows 98 /Uprg.	46 800,-/24 900,-
WinFax Pro 9.0 Win95 & NT /Uprg.	29 000,-/14 600,-

Multimédiás lexikonok, oktató programok

10 nyelvű világszótár (Akció)	4 800,-
Interaktív Kis Angol Nyelvtan (Dohár Péter)	3 100,-
Lopva Angolul 1./2./3. (Akció)	(egyenként) 4 285,-
Manó Angol /Manó Matek (Akció)	4 285,- / 4 285,-
Angol-magyar Ország nagyszótár CD-n	15 400,-
Német-magyar Halász-nagyszótár	15 400,-
Learn to Speak English /German	15 996,-/19 996,-
Biblia /Európa Atlasz	6 400,-/5 500,-
Irodalmi lexikon /Művészeti lexikon	5 350,-/5 350,-
Pannon Enciklopédia	6 400,-
Révai Nagy Lexikona I. (I-X. kötet)	Hívjón!

A közzétett árak nem tartalmazzák a 25%-os áfát, és a helyszíni üzembehelyezés költségeit.

Internetcímünk: www.datanet.hu/kimsoft

KIM-SOFT Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft.

1112 Budapest, Hegyalja út 70. Tel: 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760

1107

A szakértő szoftverdisztribútor

IBM Business Partner

WEB-helyünk
www.telologic.hu

ViaVoice98 (dikáljon angolul, németül)
DB2 Universal Database v5
eNetwork Communications Suite
Personal Communications AS/400/3270
NetFinity & Tivoli Family (házgizemelés)
Communications Server v5
VisualAge Family (szűke fejlesztőeszközök)
Java, Basic, Cobol, C++, Smalltalk, PL/I
IBM PC DOS /2000 (Year 2000 ready)
OS/2 Warp v4

Lotus Notes Domino
Lotus Domino Mail
Lotus Domino FaxSERVER
Lotus Domino Go WEBSEWER
IntraNotes NewsRouter
Lotus SmartSuite (Win & OS/2)

Drive Image v2 Professional
Drive Image v2 Personal
ServerMagic for NETWARE 4.0
PartitionMagic v3

Micro Focus COBOL fejlesztőeszközök
Netop hátrányt és távolatkozó szoftverek

Vizonteladók
jelentkezését várjuk!

TL TeleLogic
Számítástechnikai Kft

1119. Budapest, Fehérvári út 83. III. em.
Tel.: 204-3030, fax: 204-3031
e-mail: telog@telog.datanet.hu

1149

PC WORLD

O N L I N E

WWW.pcworld.hu

- ➔ MIRŐL OLVASHAT?
- ➔ CD-ROM TARTALOM
- ➔ PC-PIAC
- ➔ WEB-IRÁNYTŰ
- ➔ ELŐFIZETÉS
- ➔ POSTALÁDA
- ➔ HIRDETÉSFELVÉTEL

Látogasson el
 Ön is
 a PC World
 honlapjára!

PC WORLD
 O N L I N E
TARTALOM *Modem idők*
 1998. SZEPTEMBER

Segédeszközök bűngészéshoz
 A letöltést gyorsító, a keresést hatékonyabbá tevő programok ismertetése

PC-piac
 Friss árak vásárlóknak, továbbfejlesztőknek

Web-iránytű
 Érdekes webhelyek, ismeretessel, értékeléssel

A CD-melléklet tartalma

Postaláda
 Előfizetés

**Hirdessen
 a PC Worldben!**

W W W . p c w o r l d . h u

GEMOFIS
KFT.

Anti vírus a listán, nálunk az is van! Bp. 1146. Hungária krt. 131.
Rendeljen faxon! Tel/Fax: 321-1539, 343-0088
Postai utánvétellel küldjük! GSM: (30) 428-132

Adobe PhotoShop 5.0 Eng	201.520 / 83.920	Norton Anti Virus 4.0 Eng	12.510
Corel DRAW 8.0 spec/upp.	79.750 / 63.360	Windows 98 Eng és Hun / upgrade	44.370 / 23.130
Novell NetWare for Small Business 5 user 200.970		Recognita Plus 4.0	84.900
Adobe PageMaker 6.5 / upg.	179.460 / 51.210	Windows 3.11 Eng / Hun.	32.050
Adobe Illustrator 7.0 / upg.	428.160 / 42.660	Windows 98 Eng vagy Hun / upg.	44.370 / 23.130
Adobe PhotoShop 5.0 upg.	205.110 / 83.920	BackOffice 5 user +5 Office97 prof Hun	499.999
Adobe Acrobat 5.0	76.860 / 24.410	Windows NT 4.0 workst. / upg.	68.520 / 32.320
AutoCAD R14 Eng. / Hun.	522.650 / 436.970	BackOffice Server for Small Business 5	334.210
AutoCAD 97+ Builder std. / upg spec	31.570 / 103.050	Office97 std. / Prof.	408.430 / 130.210
Delphi 4.0 Std. / 4.0 Prof. spec.	31.570 / 131.800	Visual Basic 6.0 Prof. / upg.	117.350 / 58.570
CorelDRAW 6.0 Hun/ upg	50.700 / 31.390	Visual Fox Pro 6.0 Prof. / upg.	117.350 / 58.570
Corel Gallery 205.000 Uj / J.	13.960	Visual Studio 6.0 / upg.	234.710 / 117.350
Corel Gallery 1.000.000 Uj / J.	80.990	Novell NetWare 5.0 5user/ 10user/241.360 / 442.330	
F-Secure (volt F-PROT) 1 / 10	41.400 / 165.600	Norton Utilities 2.0 for Win NT	25.080
F-Secure for NetWare vagy NT	102.470	Norton Commander for Win95 / NT	16.680
VirusScan 3.0 Eng. 1 / 10 user	10.000 / 111.830	RAR, WinRAR, Lister 2.99 / db	7.500 / 5.600
eVOLUTION SZÁMLA 95 (3.1-hez is)	15.920	WinZIP 1 / 2.99 / db	14.160 / 9.250
UNIT Szuficit számlázó Compair alatt	18.400	ARJ 1 user / 2.40 / db	15.250 / 10.450
MS DOS 6.22	11.920	QEMM 97 v9.0	18.000
FrontPage 98 / upg	32.320 / 11.290	VámPRO 6.02	48.300
Lotus Organizer 97 for Windows 95	15.350	De facto software leltár, jogtisztasági ellenőr	49.000

Részletes árlista Faxbank: 2-333-666, #1476 és <http://www.gemofis.hu/>
Az árak készpénzfizetésre vonatkoznak és az ÁFA-t nem tartalmazzák.
Az áráltozás jogát fenntartjuk. E-mail: gemofis@gemofis.hu

PLANET
Networking & Communication

A minőség és a sebesség garanciája!

Az Ethernet hálózati eszközök teljes választéka

10, 10/100 Mbps adapterek
HUB-ok, Switching HUB-ok
Moduláris HUB-ok
SNMP/WEB man. HUB-ok
Transzcíverek, Repeaterk
Optikai eszközök
Vonalkódolvasók,
LCD monitorok

Legyen Ön is a partnerünk!

1191 Budapest, Corvin krt. 7-13.
Tel.: 377-8557,
06-30-210-258
Fax: 06-23-390-336

HCS

DAT

DAT-ok szervizelését vállalom:
Nagy Péter
szerviztechnikus
tel.: 204-36-24/üzenetr.
mobil: 06-30-312-804

05107

ADATMENTÉS
winchesterrel,
vírus vagy programhibák által okozott károk,
elvesztettnek hiit adatok helyreállítás.

INTERNETTELÉPÍTÉS
WEB TERVEZÉS
RENDSZERKARBANTARTÁS
Szaktanácsadás

Tel: 420-5465, 06 30-942-9709

1180

Digital Imaging rendszer

♦ **Polaroid és SONY Projektorok**
VPL-SC50 / "Utazó projektor", csak 3,7kg! / SVGA felbontás, nagy fényerő/
VPL-X2000 / XGA felbontás, hatalmas fényerő, extra funkciók/
PV315 / XGA felbontás, nagy fényerő, extra funkciók, PCMCIA beépített memória/
VPL-X600 / XGA felbontás, nagy fényerő, könnyen hordozható: <5.8 kg!/
VPL-S600 / SVGA felbontás, nagy fényerő, könnyen hordozható: <5.8 kg!/
VPL211e / SVGA felbontás, nagy fényerő, szuper ár!/
PV220/PV222 / SVGA felbontás, DLP rendszer: maai minőség és kedvező ár,
VPL-S500 / SVGA felbontás, csodálatos képmínőség, szuper ár!/
PV215 / SVGA, könnyen hordozható: <5.5 kg! PCMCIA kártyás beépített memória!/
PV 110 és PV105 / XGA felbontás, megfelelő fényerő, szuper árak!

♦ **LCD panelek** - Minden típusunkhoz ingyenes Polaroid Nomad 575W írásvetítőt adunk!

♦ **Da-Lite minőségi vásznak széles választéka**

♦ **Pozitív és negatív film-szkenerek**
SprintScan 45 / 9"12, 6"6, 6"7 és 35mm méretekhez - Extra kedvezményes ár!/
SprintScan 35 LE/PLUS / 35mm és SuperSlide méretekhez

♦ **Számítógépes diaképzítők**
Digital Palette CI-5000S, HR-6000, Pro-7000 és Pro-8000

♦ **Digitális kamerák és digitális mikroszkóp kamerák**

Floppyland FloppyLand Kft.
1056 Budapest, Váci utca 84. Tel./Fax: 318-2651, 266-8971

1158

FUJITSU
MADE IN JAPAN

PrintPartner lézernyomtatók

Gyors ...

... mint a villám!

10, 12 és 16" lap percenkénti gyorsaság
600x600 dpi felbontás, mely 4800x600 dpi-re növelhető a FEIT technológiával.
11, 12 és 16 MB RAM memória.
250 és 500 lapos adagoló.
Magyar (852) karakterkészlet.
Széles tartozék választék.
Ethernet, localtalk interfész, Postscript kártya, "DUPEX" egység.
PC és Macintosh környezethez is!
Kevesebb, mint 3 Ft lapkölség.

Hivatalos disztribútor:
Procomp-Hungary Kft.
1107 Budapest, Szállás u. 21.
tel: 262-6631, 261-8235, 260-4345
fax: 260-6318

1163

Töltse ki, nyerhet!

Név: Foglalkozás: Életkor:

Cím:

Milyen más szaklapokat olvas?

Milyen rendszeresen olvassa lapunkat?

- Előfizetőnk Minden számot Alkalmanként

Mely online szolgáltatásokat használja?

- Internet CompuServe Microsoft Network

Elektronikus postai címe:

Milyen számítógépet használ?

- 386-ost 486-ost pentiumost Macintosht egyebet

Az olvasott cikkek értékelése

(1 – nem volt hasznos ... 5 – nagyon hasznos volt;
ha nem olvasta a cikket, kérjük, hagyja üresen a négyzetet)

- Hírek rovat (14. o.)
- Új Intel-lapkák: a bajnok és a vízhordó (26. o.)
- Ez már a web, vagy még a CompuServe? (32. o.)
- Gyorsabb és hatékonyabb az új McAfee VirusScan (38. o.)
- Webfestés (40. o.)
- Profi lapolvasó (43. o.)
- Górcső alatt a BX-es alaplapok (46. o.)
- Bajúzó receptek PC-re (56. o.)
- A 10 legjobb offline böngésző (72. o.)
- Új varázslók és más újdonságok a Novelltől (74. o.)
- CD-ROM-ajánló (84. o.)
- Mentsük, ami menthető! (94. o.)
- Felnőttek a kézigépek (102. o.)
- Összességében hogyan értékeli a novemberi számot?

Milyen programokat fogadna szívesen a CD-ROM mellékleten?

- Korlátozott ideig használható, kipróbálásra szánt alkalmazások
- Internetes szoftverek
- Játékok
- Vírusölők
- Windows 3.1-es programok
- Windows 95-ös programok
- DOS-os programok
- Egyéb, éspedig:
-
-

**Az IDG Hungary Lapkiadó
összes kiadványára
– a PC World magazinra,
a Számítástechnika hetilapra
és a PC-X magazinra –
szóló egyéves előfizetés,
valamint két egyéves
PC World-előfizetést sorsolunk
ki azok között, akik kitöltik
és eljuttatják hozzánk postán
vagy faxon az alábbi kérdőívet
vagy annak másolatát.**

Szerkesztőségünk címe:

PC World, 1537 Budapest, Pf. 386

Fax: 356-9773

Beküldési határidő:

1998. november 27.

A PC World 1998. szeptemberi számában megjelent kérdőív beküldői közül az IDG összes kiadványára szóló egyéves előfizetést **Barka Vilmos** (Szeged), az egyéves PC World-előfizetéseket pedig **Szántó Róbert** (Sopron) és **Elek Sándorné** (Budapest) nyerte.

Milyen témákról szeretne olvasni a jövőben?

- Windows
- Multimédia
- Szoftverteszt
- Hardverteszt
- Helyi hálózatok
- Internet, online szolgáltatások
- Hírek
- Újdonságok
- Típpel és tanácsok
- Piaci információk
- Egyéb, éspedig:
-
-

PixelView

VISUAL MEDIA

3Dfx Voodoo 2 kártya
(12 MB RAM + 3D-s játékok)

TV-tuner kártya
bármilyen
VGA-hoz
(FM rádió
opció)

3D VGA + TV-tuner
+ digitalizálás
(PCI vagy AGP
busszal)

WIN Computer

1067 Budapest, Szondi u.19.
Telefon: 353-4304 • Telefax: 317-2834 • E-mail: win@win.hu • Internet: http://www.win.hu

1201

SPRINT
Computer Kft.

Faxbank: 2-333-666
Tel.: 342-4707, 342-6724
1068 Felsőerdősor u. 7.

Tel.: 210-4835, 210-4836 Berzsenyi u. 3.

Microsoft termékek

Access 97	73 100	SQL Server 6.5	308 400
Backoffice SBS	288 200	NT 4.0 Srv u.	71 700
Backo. SBS lic.	68 300	NT 4.0 WS	69 800
Backo. res. kit I.	14 500	Visual Basic 6	102 200
Backo. res. kit II.	23 600	Visual C++ 6 u.	59 700
Exchange 5.5	221 500	Visual Interdev	119 600
Exchange CAL	79 700	Visual FoxPro 6	110 500
FrontPage 98	33 000	Visual Studio	216 400
Ms Dos 6.22	11 600	Windows 98	42 900
Picture It 2	10 500	Windows 98 u.	22 300
Project 98	109 100	Word 97	73 100
Proofing Tools	14 700	Works 4.5	13 900
Proxy Server 2	221 500	<i>Oktatási licence</i>	
Publisher 98	21 900	NT Server 4	28 000
Office 97 res. kit	10 900	Prof. Office 97	15 000
Office Std 97	105 800	<i>Multimédia</i>	
Office Std 97 u.	46 300	Encarta 98	10 500
Office Prof. 97	127 000	Bookshelf 98	10 500
Office Prof.97 u.	68 500	Age of Empires	10 500
NT 4.0 Server	159 500	Neverhood	10 500

Irodai Kiszolgáló Csomag és Prof. Office 97 magyar egy csomagban!

Egyéb gyártók termékei

Segédprogramok	Irodai csomagok		
Abakusz	15 500	ABC Suite 2	59 900
Check It 5	15 200	Acrobat 3.0	73 000
cc:Mail R 8.1	34 700	Corel Suite 8 dr.	80 300
F-Secure	43 500	NetWare5.5	251 200
Helyesek 97	28 800	NetWatres 10u.	460 000
Lantastic 7.0	24 500	Intranet SBS 5	148 000
Netscape Comm.	6 000	SmartSuite 96	56 800
Norton Antivir.5	10 800	Winfax Pro 9	26 600
Norton Comm.	16 800	Web Master/Suite	56 400
Norton Util. 3.0	17 200	WordPro 97	15 900
Nuts&Bolts Del.	15 700	<i>Grafikai alkalmazások</i>	
Partition Magic	15 900	ATM Deluxe	NT 23 000
QEMM 97	21 300	AutoCAD Lt. 97	98 700
Számla 95 CD	15 500	AutoCAD R14	448 700
Szufficit (számoló)	9 900	Corel Draw 8	87 200
System Comm.	18 800	Gallery 1.000	000 30 900

Corel Draw 8 és Corel Mega Gallery 1.000.000 akció!

Uninstaller 4.5	13 200	PageMaker 6.51	181 600
		<i>Multimedia</i>	
ClipDIC	3 920	PhotoShop 4 h.	175 400
Kis angol nyelvtan	3 400	QuarkXpress 4	224 300
Magyaro. atlasz	3 500	Visio 5.0	46 300
Nagy Szótárak	14 700	Visio 5.0 Pro.	104 600
Netvstudió	5 700	<i>Logitech</i>	
SPTGB szótár	3 700	Cordless Desktop 2.910	
		<i>Hálózatos szoftverek</i>	
ArcServe NT	103 900	First Mouse	2 800
pcAnywhere 8	36 000	Track Marble+	9 550
FaxServer NT	59 200	USB Wheel mouse 7.240	
Dominio 4.6 srv	482 000	WingMan Extreme 9 410	

WWW.SPRINT.HU

ÁFA nélküli aktuális árak a weben!

101

iNteRNeTTo

http://www.idg.hu/internetto/

FEFO Computer

Új PC-t szeretne irodájába?

FEFO BasicBP desktop PC

300MHz Intel CeleronCPU

5.1GB U-HDD

64MB SDRAM

15"-os monitor

36x CDROM

hangszóró pár

PCI hang

199.300,-

Az FEFO Basic BP számítógép a legújabb Intel technológiára épülő nagy teljesítményű vízszint alacsony költségű PC. Egyaránt ajánlott irodai és otthoni felhasználásra. Kiválóan bővíthető hálózati munkakörnyezet, vagy 3D fx játékok futtatására is alkalmas. TV tuner, DVD-s otthoni számítógéppé. Mindezt 3 év garanciával nyújtja a 9 éves FEFO.

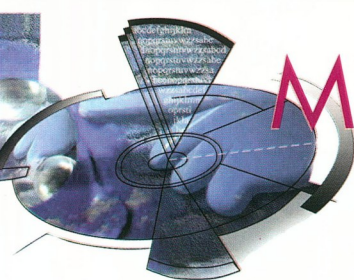
Nyitva H-P. 9-17 óráig.
Internet címünk: www.fefo.hu

- 300MHz Intel Celeron CPU - max. 333MHz
- 233/333MHz, IntelEX AGP chip, ASUS alaplap
- 64 MB SDRAM DIMM, max. 256MB
- 5.1 GB UltraDMA2 HDD
- 1.44MB FDD

- 8 MB RAM, Intel740 chip, 2xAGP, VGA vezérlés
- 36x CDROM meghajtó, UATAPI interface, MODE4
- ESS Solo 1D, PCI bus-os hangkártya
- 2x10db aktív hangszóró
- 3 gombos egér, alátét

- 105 gombos magyar billentyűzet
- Baby szálkázó
- 15"-os Daewoo monitor
- 3 év garancia, YEAR2000 megfelelés

1056

MULTIMÉDIA

CD-ROM-AJÁNLÓ

Csudáknak éve – forradalom és szabadságharc 1848/49

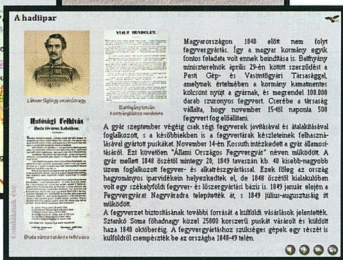
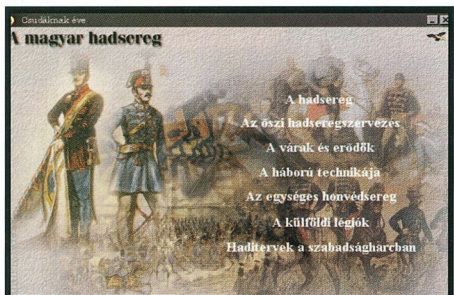
A szabadságharc 150. évfordulója alkalmából idén két lemez is napvilágot látott: a hőmezővásárhelyi Bethlen Gábor Gimnázium tanulói tavasz végén adták közre a maguk friss szellemű összeállítását *Szabadságharc, 1848–1849* címmel (értékelése 1998. júliusi számban olvasható), és mire a levelek lehullottak, megérkezett a Média '21 kiadványa is. A két munka azonban a hasonló cím és téma ellenére sem mérhető össze. Míg a gimnazisták lemeze csupán történelmekönyvekből, lexikonokból összeollózott szövegyűjtemény, a *Csudáknak éve* nagy igényű, eredeti alkotás. A szerzők szakértelműek (a főszerkesztő *Katona Tamás*, az író-szerkesztő *Hermann Róbert*). Nevük garancia arra, hogy az összeállítás betartja azt, amit a borítón látható ajánlószövegben ígér: a legújabb kutatásokra támaszkodva átfogó képet nyújt az olvasónak 1848–1849 történéseiről. Hat nagy fejezetre bontva tárgyalja az eseményeket. Nemcsak a politikai és a katonai hadszínterén folyó küzdelmeket ismerteti, hanem nagy hangsúlyt fektet a szabadságharc nemzetközi hátterének megrajzolására is. Külön fejezetet szentel a haditechnikai kérdé-

seknek, valamint a magyar hadsereg, illetve honvédség részletes fegyvernemi bemutatásának. Szót ejt a megtorlásról, az emigráción, a szabadságharc vére fojtója, Haynau tábornok és Geringer császári biztos. Soha ilyen reménytelennek nem tűnt a nemzet jövője. És mégis –

kiadvány nem örvendeztet meg bennünket különösebb újdonságokkal. Hagyományos, multimédiás képeskönyvről van szó, legfeljebb betűkkel sűrűn teleírt, élkápcscs szövegoldalakkal, valamint rengeteg illusztrációval, utóbbiak némelyike kattintásra videová alakul. A képekről, filmekről, térképekről és korabeli indulókat tartalmazó zenei betétekről külön jegyzéket kapunk. Bármiok behívható a részletes tartalomjegyzék – segítségével gyorsan és kényelmesen közeledhetünk a szövegben. A nevre, fontosabb fogalmakra közvetlenül is rákereshetünk. Tartozik továbbá az összeállításához egy rendkívül aprólékos kronológia, mely 1848. január 1-jétől 1849. december 31-éig szedi lajstromba az eseményeket. A lemezen a magyar változat mellett az anyag német nyelvű verziója is megtalálható.

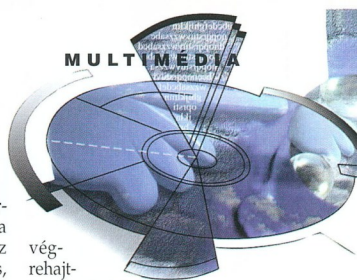
Mindent összevéve, tartalmi szempontokból nem érheti gáncs e művet. Azt viszont kicsit sajnálom, hogy igényesebb tipográfiaiál és/vagy más formai megoldásokkal nem sikerült a kiadvány megjelenését is ünnepélyesebbé tenni. A *Csudáknak éve* azonban ezzel együtt nagy nyeresége a hazai CD-ROM-kínálatnak. Értékes alkotás, amelyet kitüntetett hely illet meg az iskolák, a történelem iránt fogékony PC-tulajdonosok könyvespolcain.

Kiadó: Média '21
Forgalmazó: KimSoft
Ár: 5900 forint (afa nélkül) ☆☆☆

ráció sorsáról, továbbá arról, hogy pénzben és emberéletben milyen áldozatok követelt a nemzetől a háború. A nagy ívű történetet fájdalmas, sokatmondó epilógus, a Lánchíd avatása zárja. A művet – amelyet megálmodója, Széchenyi István a rendi Magyarországból a polgárosult Magyarországra átvезető hídnak szánt – hivatalosan 1849. november 20-án nyitották meg a nagy-

írja a szerző, Hermann Róbert –, a nyugodtabb kedélyűek bizakodtak. Igaz, Magyarországot vesztette, de nem belső ellentét miatt, hanem két birodalom fegyveres ereje kényszerítette térdre. Márpedig szövetségek jönnek-mennek; van még remény, hogy a jövő Magyarországa a hivatatókétól a hídépítőké lesz. Technikai szempontból a

Lakástervező 3 dimenzióban

Októberi számunkban már hírt adtunk az Autodesk által jegyzett Home Planix építészeti tervezőcsomagról. Ugyanebbe a műfajba tartozik az Automex újdonsága, a Lakástervező 3 dimenzióban, amely a Home Design 3D félig-meddig magyarított változata. A félig-meddig jelen esetben azt jelenti, hogy a sűgőt átültették magyarra, minden egyebet meghagytak eredeti formájában. Használhatósági szempontból az eredmény felemásnak mondható, mert a kalauz hiába adja meg tisztességgel a menütelemek és eszköztárak fordítását, a belső üzeneteket egyáltalán nem fordítja le. De ne elégedetlenkedjünk, a semminél ez is jóval több – hiszen a magyar nyelvű kínálatból eddig teljességgel hiányoztak a lakástervezésre való szoftverek.

Maga a Home Design 3D hajlékony, kézreeseő, nem túlbonyolított tervezőprogram. A felület két nagy ablakra oszlik: a bal oldali az alaprajzot mutatja, itt folyik a tényleges tervezés, a jobb oldali pedig tetszőleges szemszögből háromdimenziós képet mutat az eredményről.

A tervezés a klasszikus módon történik: vagy az előre elkészített tervek valamelyikét dolgozzuk át, vagy tiszta lappal kezdjük a munkát. Ez utóbbi megoldás kicsit megerőltetőbb, de azért megszokadunk itt sem kell: az egyszerűen kezelhető rajzeszközök, illetve a magnetikus képességekkel rendelkező rács segítségével szempillantás

alatt papírra vehetjük, és méretvonalakkal, értelmező szöveggel láthatjuk el az alaprajzot.

Habár a típustervek választéka tisztés, túlzott bőkezűséggel nem vádolható: lakásalaprajzból például 19, hálószobából 10, fürdőszobából pedig 9 áll rendelkezésünkre.

Modulkönyvtárból kereshetjük ki az építészeti alapelemeket – ajtókat, ablakokat –, és a berendezési tárgyak

A jobb oldali ablakban térhatású képen láthatjuk a formálódó tervet. Ugyanez a nézet háromdimenziós, animált bejárásokra is módot ad. A program a bal oldali vázlatba berajzolja nyomvonalunkat, folyamatosan jelezve, merre járunk, így nem fordulhat

vég-rehajthatjuk, és közben szabályozhatjuk a kamera látószögét. A Lakástervező 3 dimenzióban érezhetően inkább a hobbiistáknak, alkalmi ter-

elő olyan malőr, hogy séta közben beszorulunk a véccésze és a fürdőkád közé. A bejárást szemmagságból és madártávlatból is

vezőknek készült ugyan, de játékosnak tűnő, hatékony eszközei a szigorúbb szakmai igényeket is kielégítik. Az ára pedig olyan jutányos, hogy ehhez képest elhalványul minden apróbb fogyatékosága.

Fejlesztő: Cyberstone Entertainment

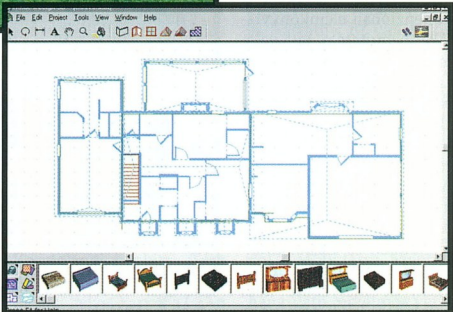
Kiadó: Automex

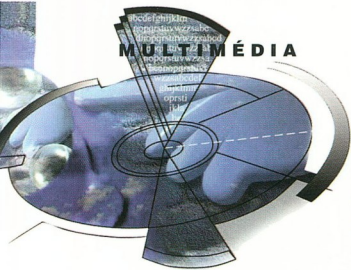
Ár: 4990 forint (áfával)

☆☆☆1/2

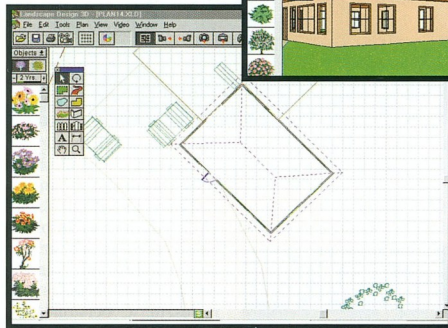
elhelyezésekor egy több mint 465 elemet tartalmazó listáról válogathatunk. A program a felület alján lévő ablakokban miniképekben megjeleníti az adott kategória kínálatát, közülük a szimpatikusnak tűnő elemet közvetlenül behúzhatjuk az alaprajzba, és addig tologathatjuk, forgathatjuk, míg meg nem találjuk a tökéletes helyét.

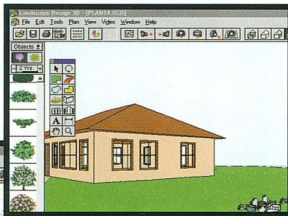
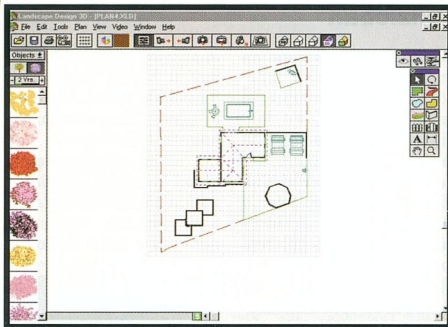

Kerttervező 3 dimenzióban

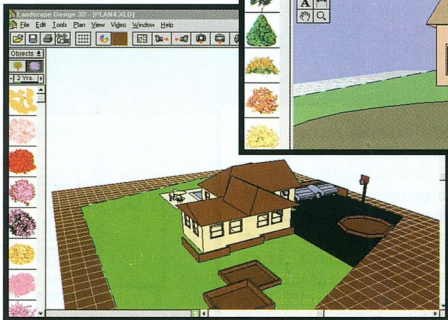
Ez a CD-ROM az előző kiadvány testvére. Magja egy angol nyelvű program, az Expert Software Landscape Design 3D-je, amelyet a kiadó magyar nyelvű sűgóval látott el. A program szorosan illeszkedik párjához, a Lakástervező 3 dimenzióban című lemezhez. Ez az illeszkedés

néhol olyannyira szoros, hogy az már túlzás: a sűgők például úgy összenőttek, hogy a Kerttervező 3 dimenzióban elemkönyvtárakat bemutató oldala valamilyen félreértés folytán a Lakástervező 3 dimenzióban falburkolatokat, lakásalaprajzokat és más építészeti modulokat tartalmazó eszköztárat jeleníti meg. A magyartítás felemás volta itt is okoz egy kis zavart. A sűgó ugyan megadja a menükben és eszköztárakban szereplő tételek fordítását, de mélyebbre nem hatol: nem közli például az

Áki tehát abban bízunk, hogy szótár nélkül, kizárólag a magyar nyelvű sűgóra támaszkodva eligazodik a programban, az csalódni fog. Szerencsére iker-testvéreinek nemcsak hibáiban, hanem erényeiben is osztozik a CD-RÓM. Ugyanolyan olcsó, ugyanazt az áttekinthető, kétablakos felületet használja, illetve eszközei is ugyanolyan könnyedén kezelhetők.

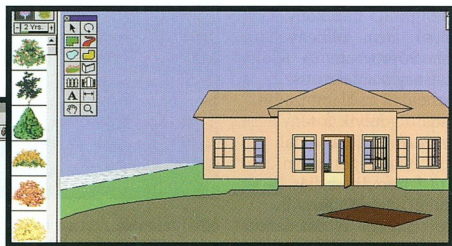

elemkönyvtárban szereplő számtalan növényfajta névének fordítását.

A tervezés során változatos kertformák közül választunk, de persze magunk

is megrajzolhatjuk kertünk alaprajzát. Szimulálni tudjuk a valóságos domborzati viszonyokat is: buckákat és emelkedőket helyezhetünk el a rajzon, pontosan megadva mélységüket és illetve magasságukat. A növényzetet, a kapukat, kerthi bútorokat, dobogókat és minden egyebet színes kép alapján egy gazdag elemkönyvtárból választhatjuk ki, s húzhatjuk be a kert alaprajzába. A lakástervező programhoz hasonlóan itt is térhatású képen láthatjuk, hogyan fest a tervezés jelenlegi pillanatában a kert. Sőt, az idő mélyébe is betekinthetünk: ha egy időskálán beállítjuk a kívánt időtartamot, a bal oldali ablak már mutatja is, a satnya csemeték miként nőnek terebélyes fákká. A széken berendezett kertet földközélsől vagy madártávlatból körüljárhatjuk, és minden oldalról ellenőrizhetjük, megfelel-e az eredmény elvárásainknak.

A két új CD-ROM komplett csapatot alkot. Olcsóak, ha-

tékonyak, és kiválóan összedolgoznak. Magyar címük azonban ne tévesszen meg senkit: használatukhoz nélkülözhetetlen egy jó szakszótár.

Kiadó: Cyberstone Entertainment

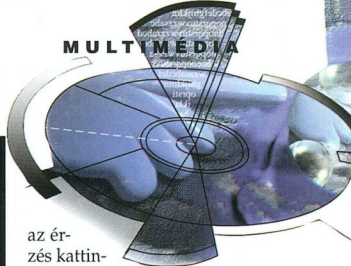
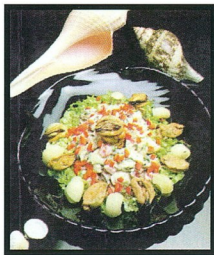
Forgalmazó: Automex
Ár: 4990 forint (áfával)

☆☆☆☆

Éléstár (Frank Júlia konyhája)

Csaknem egy évtizede foglalkozik adatbázisok fejlesztésével, illetve kiadásával az Arcanum Adatbázis. Kiadványai egy része az Arcanum Digitéka sorozat

ceptek közül, és azok sem fognak csatlódni, akik csak apró, praktikus tanácsokra vágyunk, vagy tudni szeretnénk, mit kezdjenek a nászajándékba kapott fritőzzel, fagylaltgéppel. A több mint hatezer étel-

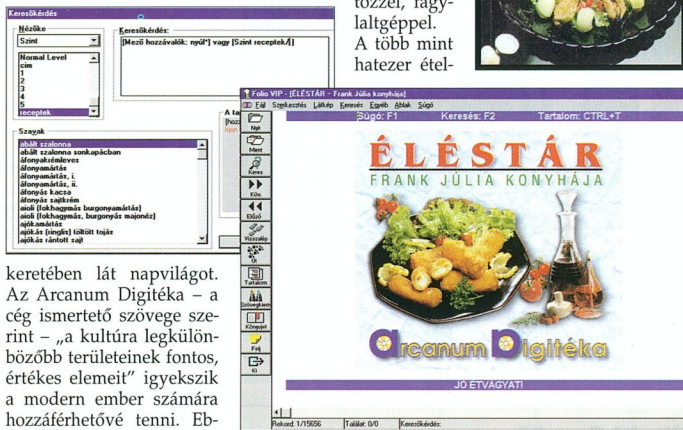

az érzés kattintásról kattintásra erősödik. Hogy lesz ebből vacsora? A program használatát vasikos – egyébként igen takaros – fűzetke magyarázza el.

A családját gasztronómiai örömökben részesíteni kívánó háziasszony olyan kifejezésekkel ismerkedhet meg itt, mint „árnyékfájl”, „referenciaablak”, „összetett műveleti keresések” és hasonlók. Ingyenes mester és Túrós Lukács után egy kis számítástechnikai továbbképzés.

Egy szó, mint száz, nagyon jó ez a program, csakhát mintha készítője kissé túlbecsülte volna a célközönség szakértelmét. Igazi gasztronómiai aranybánya, feltárásához azonban egy kis számítástechnikai érzékre is szükség van.

Kiadó: Arcanum Adatbázis
Formalmazó: KimSoft
Ár: 6400 forint (áfa nélkül)
☆☆☆1/2

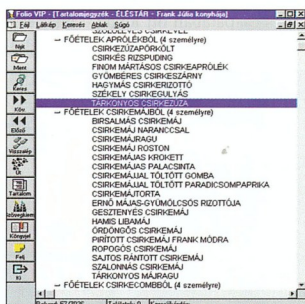

keretében lát napvilágot. Az Arcanum Digitéka – a cég ismertető szövege szerint – „a kultúra legkülönbözőbb területeinek fontos, értékes elemeit” igyekszik a modern ember számára hozzáférhetővé tenni. Ebben a sorozatba tartozik az Éléstár is.

Félelmetes méretű konyhaművészeti adattár a lemez: Frank Júlia, a neves gasztronómus és szakíró 34 könyvének teljes anyaga megtalálható rajta. A szakácskönyvek között minden rendű és rangú kiadvány szerepel, a hagyományos receptkönyvektől a speciális konyhákhat bemutatott összeállításokon át a diétás édességek bemutatott szakácskönyvekig.

Kezdek és haladók, hurkaevők és reformkonyhapártiak, a költségesek és a spórolásbak, gyomorbojások és haspók egyaránt válogathatnak a nekik való re-

cept kereshető adatbázisban rejtezőik a CD-n. Nemcsak név, hanem összetevők alapján is keresgelhe-

tünk bennük, vagyis megtehetjük, hogy a konyhai szemle után a rendelkezésre álló alapanyagokhoz keressünk recepteket.

Aki azonban az Éléstár alapján akarja elkészíteni vacsoráját, annak nemcsak

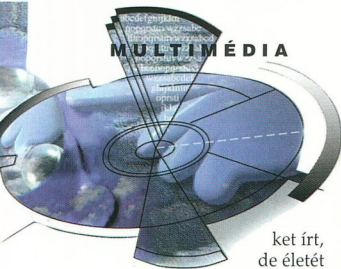
a kuktákkal és fazekakkal, de a számítógépes programokkal is jó barátságban kell lennie. A kedélytelen felület már rándulásra is enyhé riadalmat kelt, és ez

Verstár '98

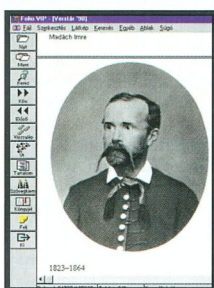
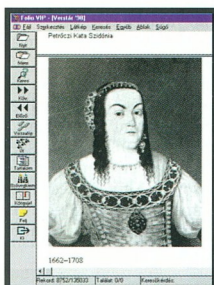
Ez a CD is az Arcanum Digitéka sorozatban jelent meg. Különleges érték, igazi drágakő: nemcsak a sorozatból, hanem az egész magyar CD-ROM-kiadásból kiragogy.

Ötven magyar költő összes versét, a klasszikus magyar líra legjavát gyűjtötte egyetlen lemezre a kiadó, az Arcanum Adatbázis. Az ismertebbek (Balassi, Zrínyi, Csokonai, Berzsenyi, Vörösmarty, Petőfi, Arany, Kosztolányi, Babits, Tóth Árpád, Ady, József Attila) mellett helyet kapott a CD-n

Dsida Jenő és Reviczky Gyula is például, valamint olyan alkalmi lírikusok, mint Mórincz, Kafka Margit és Karinyth. Itt van Kazinczy és Kölcsey, Madách és Katona, Juhász Gyula és Vajda Mihály, továbbá egy sor olyan, mára már elfeledett, de felfedezésre érdemes szerző, mint például a XVII–XVIII. század fordulóján élt főúri származású költőnő, Petróczy Kata Szidónia, vagy egy évszázaddal későbbi társa, Szentjóbi Szabó László, aki idilli hangulatú, érzelmes verse-

ket írt, de életét csöppet sem idilli körülmények között, a Martinovics-féle felkelés résztvevőjeként a kufsteini

várbörtönben fejezte be, megdőböntően fiatalon. A több mint tízezer költeményt magában foglaló

anyagot kereshető formában vitték lemezre. Egy-egy szóra vagy idézetfoszlányra külön is rákereshet

sérőszöveg nem társul, csupán egy kép a szerzőről, valamint a születés és a halál dátuma.

tünk, a versekhez kommentárt fűzhetünk, illetve ki is emelhetünk szövegrészeket. Az életművekről strukturált, kibontható tartalomjegyzék áll rendelkezésünkre. A versekhez ki-

Újdonság az előző kiadáshoz képest az ötórányi hanganyag. A magyar líra gyöngyszemeit a legkiválóbb magyar előadóművészek tolmácsolják. Archív felvételtől megszólal Latino-

vits Zoltán, Bessenyei Ferenc, Sinkovits Imre, Major Tamás, hallhatjuk Mensáros László és Mezei Mária csodálatos hangját, a maiak közül pedig Jordán Tamás és Galkó Balázst (őket az Arcanum Adatbázis felvételéről). Jelen van a lemezen Sebő Ferenc is néhány klasszikusnak számító énekelt versével.

A verseket ugyanazon a rideg adatbázis-kezelő felületen keresztül érhetjük el, mint az *Éléstár* receptjeit. A barátságatlanság azonban itt valahogy kevésbé zavaró: aki kutatási célból vagy művelvezből hozzá akar férni a versekhez, úgyis át-töri magát minden akadályon. Megéri.

Kiadó: Arcanum Adatbázis
Forgalmazó: KimSoft
Ár: 6400 forint (áfa nélkül)
☆☆☆1/2

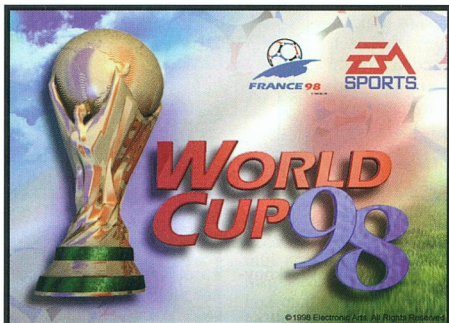
World Cup 98

Az, aki megveszi ezt a gyönyörű CD-ROM-ot, újraélheti a franciaországi labdarúgó-világbajnokság izgalmait. A vébé összes adata, eredménye, kimutatása megtalálható a lemezen, mégpedig nem is csak holt statisztikák formájában. Az alkotók ugyanis elkészítették valamennyi mérkőzés tömörített verziójának számítógépes animációs változatát.

A meccsetek az eredetihez megszólalásig hasonló virtuális stadionokban, színes reklámokkal körüluggatott pályákon, közismert angol sportriporterek kommentálásával játszathatjuk újra; lejátás közben tetszés szerint váltogathatjuk a kameraállást, visszapergethetjük az eseményeket. A grafikusok nem elégedtek meg az események és a mozdul-

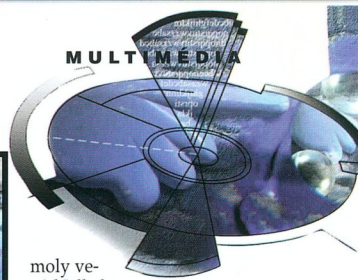
latok pontos reprodukálásával, figyelmük kiterjedt a játékosok megjelenésére is. Az amerikaiak számítógépes csapatában ott lobog Lalas vörösesszöke lonbonca,

rában pedig meg-megvilan Ronaldó aranylába és kopaszra borotvált feje. Korábbi klasszikus meccsek is elérhetők a lemezen; lejátszathatjuk például a legfél-

az osztrákoknál Polster elszánt arccal próbálja az ellenfél kapujába gyötörni a labdát, a brazilok csatárso-

rebb védébdöntőket, köztük a genfi magyar-németet, *Puskással* és az aranycsapat többi tagjával. Pus-

kás Öcsi más formában is fajsúlyosan jelen van az anyagban: a CD-ROM-hoz az ő reprezentatív kiállítású életrajzi kötetét mellékelik. De nemcsak passzív részesei lehetünk a világbajnokság eseményeinek, hanem mi is labdába rúghatunk a sztárok mellett, ugyanis a lemez tartalmaz egy kifino-

mult labdarúgó-játékprogramot. A program a legpőbb nuánszok szabályozására is módot ad.

Beállíthatjuk a játékosok jellemző tulajdonságait, különféle taktikai lehetőségek közül válogathatunk, illetve a megfelelő gombok lenyomásával a legfortélyosabb cseleket, körömpaszszokat és becscsúsz szereléseket is bemutatathatjuk. Habár ennek használatához – persze a kitartó gyakorlásán kívül – ko-

moly vezérőalkalmatosságra, gamepadre is szükségünk van. Az angol nyelvű lemezhez a Puskás-kötet mellett egy nyomtatott magyar kézikönyv társul.

Említést érdemel még, hogy a World Cup 98 CD-ROM-nak igen magasak a hardverkövetelményei: az igazán élvezetes játékhoz Pentium MMX-166-os processzorral és legalább 32 megabájt RAM-mal ellátott rendszert ajánl a kiadó.

Kiadó: EA Sports
Forgalmazó: KimSoft
Ár: 5900 forint (áfa nélkül)
☆☆☆☆

Mórai Gábor

internet. többet akar?

● ITU v.90 56k akció **DIAMOND**

● Előszőr Magyarországon!

● Ajándék 56k-s modem*

● ISDN akció

● Ajándék ISDN kártya**

● Bértel vonali akció

● Ajándék router***

● Cyclades

● Routerek

● Terminálzserverek

● Multiportok

Biztonság
7266 betörési kísérlet
0 sikeres betörés

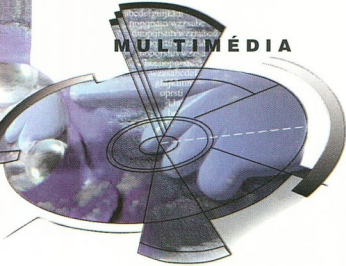
<http://hackme.telnet.hu>

* 1 éves előfizetés és három hónap előfizetés esetén
** 1 éves előfizetés és két hónap előfizetés esetén
*** 2 éves előfizetés és fél év előfizetés esetén

telnet Magyarország Kft.
H-1136 Budapest,
Hollán Ernő utca 9.
tel: 359 3142
fax: 329 2761
e-mail: telnet@telnet.hu

1079

Mindig a bevitt érték számít

Beszélgetés Posta Pál producerrel

Mi kell egy jó CD-ROM-hoz? Ötlet, technikai tudás és pénz. Ez azonban még kevés. Kell valaki, aki az ötletet felkarolja, a munkálatokat összehangolja, és gondoskodik arról, hogy a befektetett pénz minden fillérére hasznosuljon. Ezt az embert úgy hívják, hogy producer.

Posta Pál az egyik legsikeresebb magyar multimédia producer; azaz kevesek közé tartozik, akik méltán viselik ezt a titulust. Olyan sikeres és színvonalas kiadványok fűződnek a nevéhez, mint a Micsoda sorozat vagy a Képes Krónika CD-ROM változata. Szakmai pályafutása egybeesik a multimédia hazai történetével. Multimédia műhelyeket bemutató sorozatunkat nem is kezdhetnénk jobb helyen, mint nála.

– Kérem, beszéljen az indulásáról! Hogyan és miért lett producer? Gondolom, nem csak az alliteráció kedvéért.

– Rendszer szervezés szakon szereztem diplomát a hetvenes évek végén. Akkoriban a rendszer szervezés a kibernetika álneve volt. Ez a diszciplína nálunk sokáig polgári maszlagnak számított, olyannyira, hogy a felsőfokú képzése csak 1973-ban indult meg. Én az elsők között végeztem 1978-ban.

A nyolcvanas évek mégsem a kibernetika, hanem a zene gyéjében teltek el. A Mikó István és a Pastoralis együttes tagja voltam. Játsoztam, komponáltam; a dob kivételével minden hangszer mögött felbukkantam. Színpadi zenéket is készítettem, és belekötöltem a stúdiómunkába. 1990-ben, a zenekar felbomlá-

sa után kikerültem gyakorolnák a németországi Origo stúdióba. A cég leányvállalatot akart alapítani Budapesten; az volt az elképzelés, hogy a hamburgi inasévek után hazajövök, és átveszem az itthoni stúdió vezetését. Tanulási-ags idősáok volt: betekintést nyerhettem a zeneipar műkö-

hazajöttem, külföldi – főleg japán – pénzből kiadtam néhány szimfonikus CD-t.

Közben azonban a PC területén is nagyot változott a világ. Valamikor a kilencvenes évek elején megjelentek a számítógépekben a hangkártyák és az első CD-ROM-meghajtók. Tőlem nem volt idegen a szá-

tunk vele. Ekkor alakult ki az a csapat, amellyel azóta is együtt dolgozom: Kovács Roland programozó és Nagy Balázs grafikus.

Ezután még nagyobb fába vágtam a fejszemet: megcsináltam Kálti Márk Képes Krónikájának CD-ROM változatát. Itt tanultam meg a multimédia kiadás legfontosabb szabályát: mindig a bevitt érték számít.

– Elég evidensnek tűnik.

– Sokan mégis megfélekedeznek róla, és a végtelenségig igyekeznek takarékoskodni az összetevőkön. Egy narrátorhang kell a lemezre? Józsi bácsi a szomszédból jó lesz. Hát nem lesz jó! Az igénytelenség sokszorosan megbosszulja magát. Ugyanez fordítva is igaz: a befektetett érték busán megtérül. Komoly szerepet játszott például az, Képes Krónika sikerében az, hogy a részleteket Papp Zoltán olvassa fel, aki nem csupán gyönyörű orgánus, kiváló színész, de maga is Árpád-kori drámákat ír, úgyhogy minden porcikájában érzi ezt a kort.

désébe, és megtapasztaltam, hogyan dolgozik egy igazi producer.

– És hogyan?

– Mindenekelőtt anyagi felelősséget vállal az általa gondozott produkcióért. Nem érdektelen ezt hangsúlyozni, mert nálunk volt egy időszak, amikor boldog-boldogtan ráírhatta a névjegyére, hogy producer, és aztán csinálta, amit addig: szórakozott az állam pénzével. Ha egy vérbeli producer felvállal valamit, akkor úgy illik, hogy legalább egyharmad részben saját tőkével is beszálljon a vállalkozásba.

– Mi lett a reménybeli leányvállalattal?

– Megmaradt virtuális síkon. Annyi történt, hogy miután

– Ez volt az első magyar CD-ROM-ok egyike.

– Egészen pontosan a második; csupán a Politika for Windows elzött meg bennünket, és is csak néhány héttel. A lemez 1993-ban jelent meg, és komoly sikert aratott; még az Egyesült Államokba is kijutot-

lágban szerzett jó kapcsolataim révén a színészeket is megláttam a színházban. – *A Képes Krónika után egy újabb hét nyelven beszélő lemez következett: az Opera multimédia.*

– Ez egy vegyes kiadvány, CD-ROM és audio-CD kombi-

tomlácsolják: így a Toldi Básti Lajos, a János vitéz *Törőcsik Mari* felelhetetlen előadásában hallható.

Ez a sorozatot, miként a Kálti Márk-lemezt és több más kiadványunkat is, egyfajta értékmentésnek tekintem. Ko-

– *Itt már megmozdult a kép is.*

– Valóban, a videó ma már alapvető fogyasztói elvárás a multimédiás programokkal szemben. Nekem ebben is szerencsém volt, a tévés Multimédiák készítése közben beletanulhattam a digitális videofeldolgozás rejtelmeibe. Szép lassan majdnem komplett stúdió kerekedett itt körülöttem. Igaz, ehhez arra is szükség volt, hogy minden pénzt visszapumpáljunk a vállalkozásba.

– *Apropó, pénz. Meg tud ma élni Magyarországon egy független producer „digitális értékmentésből”, igényes CD-ROM-ok összeállításából?*

– Bajosan. Szűk a piac, a példányszámok nem haladják meg az ezres nagyságrendet. Támogatók, mecénások nélkül aligha boldogul az ember. Mondom ezt annak ellenére, hogy a mi CD-ROM-jaink erkölcsi és anyagi értelemben is sikeresek, és általában az utolsó szálig elkelnek. De muszáj kereskedelmi munkát is, így például bemutatók, szakmai CD-k összeállítását is elvállalunk, különben felkopna az állunk.

Visszatérve a Magyar zenetörténeti kalauzra, most dolgozunk a párján, a Magyar irodalomtörténeti kalauzon. Ezt afféle oldott hangulatú sétának szánjuk a magyar irodalom érdekességei között. A vezető az enciklopédikus tudású és lebilincselő stílusú irodalmár, *Hegedűs Géza* lesz.

– *Egyéb tervek, elképzelések?*

– Előrehaladott tárgyalásokat folytatok Molnár Ferenc örökösével a Pál utcai fiúk multimédia változatáról. Nemcsak a történetet akarom CD-re vinni, de különféle játékokkal is köríteni szeretném az anyagot. A Fűvészkertet például labirintusjátéknak képzelem, a verki egy zeneszerszert lehetne, a golyózás ügyességi játék, a csata a vörösingesek-

kel pedig egy stratégiai játék. A Pál utcai fiúk a világ egyik legolvasottabb ifjúsági regénye, rengeteg nyelvre lefordították, úgyhogy ezzel az opusszal reményeim szerint a nemzetközi porondra is kiléphetnénk.

Most azonban minden energiámat a Verseny '98 köti le, amelynek vezető producere vagyok. Ez egy páratlan vállalkozás: felkértük az ország diákjait, hogy dolgozzák fel multimédia programmá iskolájuk, településük történetét, és mindazt, amit környezetükből érdekesnek tartanak. A pályázatot az Oktatási Minisztérium, a Soros Alapítvány és régi szponzorunk, a Microsoft Magyarország támogatja; ez utóbbi minden iskola számára biztosítja a szükséges kompatibilis programokat. 10-15 megabájtos HTML anyagokat várunk október végéig, aztán az egészet felteszük egy szerverre, és csinálunk belőle egy 15 CD-s sorozatot, amelyet minden résztvevő megkap. Nagyon izgat, milyen alkotások születnek; remélem, megödlül a fiatalok fantáziája, és nem az internetről átvett kliiséket ismételtetik.

– *Valóban, az internet egyre jobban befolyásolja a multimédia fejlődését. Lehet, hogy idővel teljesen fel is falja?*

– Tisztelem, becslöm az internetet – mi magunk is fejlesztünk rá –, de azzal tisztában kell lenni, hogy mint esz-köz, szigorúan a pillanatok köztödi. Ami ma lenyűgöz vagy felháborít, annak holnap már talán nyomát se találom rajta. A CD-ROM viszont – hiábaival és értékeivel együtt – fennmarad.

M. G.

nációja. Aki a számítógépében játssza le, kórsétát tehet az Operaházban, aki pedig a CD-játszójában, az Erkel-áriák és zenekari részleteket hallgathat.

– *1997 mozgalmas év volt. Ekkor jelent meg a magyar irodalom csodái digitális albumokon, közismert néven a Micsoda sorozat. Remek a cím, de még jobb maga az alapötlet: diafilmek a PC képernyőjén.*

– Eszembe jutott, hogy micsoda értékek fekszenek kihasználatlanul a Diafilmgyártó archívumaiban. Mi még ezeken nevelkedtünk, a gyerekeink pedig jószereivel azt sem tudják, eszik-e vagy isszák őket. Készítettünk egy hangulatos felületet, gondoskodtunk néhány fontos multimédiás kiadványról, így például egy olvasónaplóról, és elkezdtük feldolgozni az anyagot. Hat lemez kerekedett ki belőle: a Micsoda óvodásoknak és kisiskolásoknak, az Arany-, a Petőfi- és a Benedek Elek-CD, végül a Regék, mondák, hősök. A verseket, meséket legnagyobb magyar színészeink

molyan hiszek abban, hogy a mi nemzedékünknek fontos kötelességei vannak a következő generációval szemben. Nekünk kell betöltenünk a hió szerepét, és a korábbi idők szellemi értékeit átmenőnk a digitális korszakba. Ugyanezért tartom fontosnak a tanítást is. A televízióban 1995-től évekig futott egy műsorom Multimédiák címmel, amelyben multimédiás kiadványokat mutattam be és a fejlesztés fogásairól beszéltem, az ELTE Természettudományi Karán pedig speciálkollégiumot vezetek Oktatástechnika-multimédia címmel.

– *Neveli a konkurenciát?*

– A dolog olyanira komoly, hogy négy hallgatónak Csodálatos univerzum címmel már saját CD-ROM-ja is megjelent az Automexnél.

– *Térjünk vissza az ön produceri munkájára. 1997-nél tartottunk.*

– Ebben az évben készítettük el a Magyar zenetörténeti kalauzt. A lemez *Németh Amadé* professzor előadás-sorozatát rögzíti a magyar zenetörténet legfontosabb állomásairól.

Nagyteljesítményű, tűéles XGA kivetítő, magas felbontású felhasználásokhoz: CAD/CAM, grafikus tervezés, részletes pénzügyi adatok és igényes prezentációk számára.

ProScreen 4750

Hordozható XGA Projektor

- Képmínőség**
 - Ragyogó 750 ANSI Lumen
 - Díjnyertes képtechnológia*
- Megbízhatóság**
 - Adat/Video kompatibilitás SXGA felbontásig
 - Változatlan fényesség és egységes képminőség
- Teljes garancia**
 - Világméretű szervizhálózat
 - Ingyenes technikai szaktanácsadás

InfoScreen
VIZUÁLTECHNIKA

H-1141 Budapest, Mályva u. 33/B
Telefon / fax: +36 (1) 220-0193
<http://www.infoscreen.hu/philips>

LIMESCO
FUTURE FRONT PC COMPATIBILITY

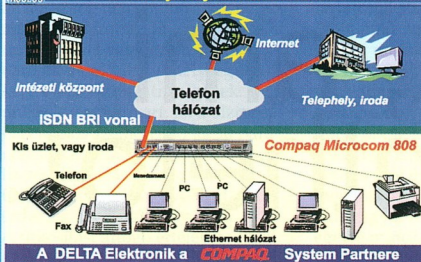

PHILIPS

Let's make things better.

COMPAQ Microcom MODEMEK

**Uj és széles MODEM választékkal várjuk.
Kérje tájékoztatónkat!**

COMPAQ
Számítógépek, hálózatok
és kommunikációs termékek,
a piacvezető gyártóit!

Delta
ELEKTRONIK

**Menedzselhető
központi
megoldások,
analog,
ISDN, K56 Flex,
NT RAS.
56K-s és 33.6-os
minőségi
modemek.**

ISO9001

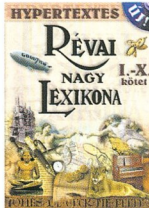
A DELTA Elektronik Kft.
ISO 9001 minősítése
partnerünk garanciája.

1033 Bp., Szentendrei út 39-53.
Tel.: 437-5200 Fax: 437-5299
HTTP://www.delta.hu

HYPERTEXTES

Révai Nagy Lexikona

1. CD: I-X. kötet, 2. CD: XI-XXI. kötet

ÚJ KIADÁS

ÚJ KIADÁS

Az új kiadás GÉPELVE is tartalmazza a lexikon teljes anyagát, így végre gyors és pontos keresést érhető el a hatalmas adatbázisban!!!

A 2 CD bruttó 13 000 Ft., de november 30-ig minden CD-ROM-ot forgalmazó üzletben csak

2 990,- Ft Áfás ár /l. CD

WOODSTONE INTERACTIVE
CD-ROM Fejlesztő és Kiadó Kft.
1066 Bp., Teréz krt. 36. Tel.: 302-4420. Fax: 302-2102

1109

AZ ARANYÉRMES BELINEA MONITOROK

Piacvezető Nyugat-Európában!

Aranyérmert szereztek a Belinea monitorok Nyugat-Európában, a világ 2. legnagyobb számítástechnikai piacán. Az eredmény az első negyedéves forgalmi adatok alapján rajzolódott ki (forrás: Bryan norris - európai piac-kutató cég).

A gyártó, Maxdata Computer GmbH. kommentárja szerint az elsőket a vártnál hamarabb sikerült elérni a Belineákkal.

Piacvezető Németországban!

A Belinea monitorok már 4. éve listavezetők a német vásárlók körében. Jelenlegi piaci részesedésük 18%-os. (Forrás: GFK - német piac-kutató cég).

Ez az eredmény azért kiemelkedő, mert az 1991-ben útjára bocsátott Belineák mindössze 3 év alatt váltak a precizségükről oly jól ismert német felhasználók legkedveltebb monitorává.

Hazai sikerek

A Belinea monitorok forgalmazását 1997 szeptemberében kezdte el a Kerorg Kft. Az ismeretlenségből felbukkanó monitorok gyorsan népszerűvé váltak a hazai fogyasztók körében is. Az elmúlt egy évben már 15000 db készülék kelt el. Az év végi terv 20000 db Belinea értékesítése.

KERORG

Kizárólagos magyarországi distributor:
Kerorg Kft., 1097 Budapest, Nádasdy u. 6.
Telefon: (1)455-1840 Telefax: (1)455-1800

1111

A siker titka

Kitűnő ár/teljesítmény viszony!
Nagyon jó minőségű monitorok kínálása a lehető legjobb áron - ez a gyártó cég elsődleges célja.

A folyamatos, német fejlesztésű monitorokat csakis megbízható, elismert minőségű alkatrészekből szerelik össze. Képesüek jelentős része Panasonic, Hitachi és Mitsubishi gyártmányúak.

Megbízható működésük egyik fémjéle a 3 éves garanciavállalás.

Belinea minden feladatra

City-, State- és Continental Line
Ez a Belinea 3 termékvonala, amelyekből a 14 és 21 inch közötti monitorokból a legkülönbözőbb alkalmazásokra válogathatnak a felhasználók. A City Line monitorai elsősorban irodai alkalmazásokra valók. A State Line monitorai között több multimédiás, CAD-, illetve DTP-alkalmazásokhoz megfelelő típus is található. A Continental Line-ban pedig kifejezetten professzionális felhasználók igényeit kielégítő monitorok sorakoznak.

*Ha egy kenyérpéztető
telepíteni
tudnánk,
valószínűleg
azon is jól
működne!*

Az OnNet szoftvercsalád maximálisan leegyszerűsíti a kommunikációt

több mint 30 TCP/IP alkalmazás • NFS-kliens • FTP-kliens • LPD-szerver • tilkosítási lehetőségek • tárcsázó, hírolvasó • terminálemulációk

OnWeb Host Web böngészőből indítható terminál emuláció

helyi telepítést nem igényel • központosított szoftverfrissítés • Web-alapú rendszerfelügyelet • platformfüggetlen kiszolgáló-elérés • nem terheli a kiszolgálót • helyfüggetlenül használható

A 30 napos demo-szoftverek honlapunkról letölthetők, vagy CD-n is igényelhetők!

Areco Systems Kft.
1119 Budapest, Fehérvári út 63.
Tel: 204-3020, Fax: 204-3019
E-mail: info@areco.hu, Honlap: www.areco.hu

0341

Minden számítástechnikával foglalkozó alapfokú írásban ott szerepel a jó tanács: feltétlenül készítsünk adatainkról mentést. Az emberek többsége egyetért ezzel, még sincs használható tartalék másolata. Hogyan helyezzük biztonságba adatainkat? – ezt a témát járjuk most körül.

Mentsük, ami menthető!

Közhely, ennek ellenére mélyen igaz, hogy a számítógépen tárolt adatok általában többet érnek, mint maga a gép. Egy meghibásodott merevlemez új árának durván a tízszeresébe vagy még többre kerül visszanyerni a rajta tárolt adatokat, ha egyáltalán lehetséges a visszaszerzés.

Egyes adatvesztések elkerülhetők, mások előfordulásának a valószínűségét csökkenthetjük, és felkészülhetünk, hogy ha bekövetkezik a baj, túl tudjuk élni. Mindez persze az adatok értékéhez igazított mennyiségű munkába (és pénzbe) kerül, továbbá – talán mondanom sem kell –, célszerű a baj bekövetkezte előtt foglalkozni ezzel. Ez a kérdés egyre fontosabb, hiszen ma már nemcsak a nagyvállalatok, hanem a kis cégek, sőt az egyes emberek is a számítógépiükön tartják létfontosságú adataikat. Egyre többen dolgoznak úgynevezett „távoli munkahelyeken”: a számítógépre a rajta tárolt adatokat az ő munkájukhoz is nélkülözhetetlen.

Megelőzés

Az adatok elvesztésének megroggólódásának szinte végtelen sok oka lehet. A statisztikák azt mutatják, hogy a közúti balesetekhez hasonlóan emberi tevékenység: mulasztás, hiba vagy szándékosság okozza a bajok döntő többségét (95 vagy még több százalékát). Elenyező a műszaki (hardver-) hiba miatti adatvesztés. Ez azt jelenti, hogy ideális esetben pusztán a számítógép gondos használatával

jelentősen javíthatjuk az adatbiztonságot. Nyolc pontban foglalhatók össze azok a szabályok, amelyek betartásával adatainkat többé-kevésbé biztonságban tudhatjuk.

① Olvassuk el a kézikönyveket! Erre előbb-utóbb úgyis sor kerül, ráadásul a kézikönyvekben értékes ötletek vannak. A legtöbb hardver és szoftver természetesen a leírások elolvasása nélkül is működésre bírható, még használható is, de ebből se csináljunk sportot. Rengeteg kacsaringót, hibát megelőzhetünk, ha tudjuk, mit és hogyan kell csinálni. (Most arról nem szólok, hogy vannak valóban használhatatlan kézikönyvek...) Minél nagyobb egy szoftver, annál célszerűbb a könyvvel kezdeni.

② Mindennek járjunk a végére! Ha valami szokatlan történik, pontosan ki kell deríteni, mi okozta, miért történt. Nem szabad legyinteni, hogy az én gépem ezt így szokta csinálni: ez másnap vagy egy hónap múlva végzetes hibát okozhat. Könnyen lehet, hogy a furcsa működés valójában programhiba, vagy a program szándékosan teszi, amit tesz (ezek a gyakoribb esetek). De az is előfordulhat, hogy a hibás működés oka egy vírus (ez azért ritkább), vagy az, hogy valaki belepiszkált a gépbe, a szoftverekbe. Lássunk néhány példát! A minap keresett valaki, hogy most érkezett haza, és vírust talált a gépén. Megérkezése óta csak egy CD-t tett bele, ráadásul a vírus újfajta, akkor még nem is létezett, amikor elutazott... Megnézték a CD-t, tiszta volt. Nyilván valaki

más is belepiszkált a gépébe (esetleg másik CD-t tett bele, és összekeverte?), de magától, csak úgy, vírus nem képződik a rendszerben. Néhány nap múlva kiderült, hogy egy ismerősének iskolás gyereke vadonatúj szoftvereit azon a gépen próbálta ki... Hasonló módon, ha azt látja valaki, hogy számítógépe a bekapcsoláskor másképpen jelentkezik be, mint korábban – mondjuk újabban nem számolja végig a memóriát, vagy a képernyőn másként helyezkednek el az ikonok, más a szín –, ez biztos nem magától van így. Ha a hét törpe egyike tapasztalna ilyet, fennhangon kérdezné: ki piszkálta a beállításaimat?! Ezek a szokatlan események néha egészen messzire, az informatikán túlra vezetnek. Egy nagy intézménynek évek óta működik az információs rendszere, igen kevés hibával. Egyszer csak a – nem szakmai – vezetők ajánlatot kaptak, hogy cseréljék le a kiszolgálókat, mert jutányos áron juthatnak új szerverekhez. Az informatikai szakemberek persze feleslegesnek tartották a cserét, hiszen a kiszolgálók tökéletesen működtek, és szükség szerint bővítették őket. Nem sokkal ezt követően a szerverek megbolondultak: például reggel bekapcsoláskor nem látták a köteleteiket, így persze a felhasználók sem tudtak dolgozni. Rövid idő alatt kiderült, hogy a szerver indulásának jellemzőit tartalmazó állományban a mount all parancs, amely az összes kötetet hozzáférhetővé teszi az operációs rendszer számára, rem mount

allra változott. Ez az eset már kimeríti a szabotázs fogalmát. Ha nem járnak a végére, hogy ki, hogyan, miért írta át a parancsot, az hosszabb távon súlyos következményekkel járhat. El lehet képzelni, mi történhet egy bankban, kórházban, ha valaki ilyen mélységben képes megváltoztatni a gépek működését. Nem árt, ha a biztonságért felelős személy(ek) kicsit paranoiás(ok), és mindenkiben potenciális vesztélyforrást szimatol(nak).

③ Titkosítsunk! A kényes adatokat érdemes ilyen módon védeni. A titkosítást átfogó értelemben kell használni: illetéktelenek még véletlenül se tekinthessenek bele éles adatainkba. Ez állományok, adatok esetén titkosítóprogramok használatát igényli. A legegyszerűbb tömörítő-, archiválószoftverek is rendelkeznek olyan opcióval, amely a kimentett adatokat biztonságos formában raktározza el. De az adatok megőrzését szolgálja az is, ha a monitorokba illetéktelen nem tekinthet bele, a kinyomtatott anyagokat nem egyszerűen a papírkosáriba hajítjuk, hanem előtte ledaráljuk.

④ Rendszeresen mentjük az adatokat! Ennek mikéntjéről bővebben lesz szó. Ha létezik a nyolc szabály közül legfontosabb, akkor ez az: mindig álljon rendelkezésünkre egy jó tartalék másolat.

⑤ Használjunk víruskeresőt! Amennyiben valaki egy főkéletesen elszigetelt gépen dolgozik, nem tesz bele se hajlékonylemezt, se CD-t, nincs hálózatba kötve, és természetesen nincs modeme sem, akkor kicsi (de még mindig nem nulla) a valószínűsége annak, hogy vírussal fertőződik a gépe. Igyekezzünk elkerülni, hogy idegen ülhessen a gépünkhez, különösen hajlékonylemezzel – de még így sem zárható ki teljesen, hogy esetleg fertőzött állományok kerülnek a gépre. Ezek pusztítását több módszer együttes használatával tudjuk kivédeni – legfontosabb közülük a rendszeres vírusellenőrzés.

⑥ Alakítsunk ki magunk körül kényelmes, biztonságos munkahelyet! Szinte hihetetlen, de ez is nagyon fontos adataink biztonsága

szempontjából. Nemrégiben egy ismerős felhívott azzal, hogy valamit csinált, de nem tudja, mit – ugyanis bő újító öltözéke az ölében tartott billentyűzetet valamit lenyomott, amit nem akart. Ez bekövetkezhet rosszkor is: mondjuk, a gép azt kérdezi, valóban le akarja állítani az adatbázis-kezelőt? És a munkáállomásokon csodálkoznak, hogy miért állt le minden... Valószínűleg sokaknak ismerős az a helyzet is, amikor egy ügyintéző a napsütötte monitoron próbálja beírni az adatokat, vagy a rossz helyen lévő egérré mindig rádől egy könyv. Egy nagy bank fiókjában esett meg, hogy az ügyintéző hölgy munkája közben az előtte felhalmozott papírokból vett el lapokat. Ehhez előre kellett hajolnia. Panaszkodott, hogy gépe rendszeresen butaságokkal írja tele a képernyőt, a félig rögzített adatokat időnként eltárolja, és persze hibát jelez. A gép rendben volt, a program is, kerestek vírust, szabotort, kicserélték a gépet... Végül megnézték, hogyan is folyik a munka, mikor előjön a hiba. Kiderült, hogy miközben a hölgy előrehajolt a papírokról, keblével a billentyűzetre nehezedett, és ily módon „gépeldőttek” a rejtélyes szövegek. Ez persze így mulatságosan hangzik, de képzeljük el, hány álmatlan éjszakát okozott a „fantom” a biztonságért felelősöknek. Közismert, hogy a munkavégzés hatékonyságát, pontosságát mennyire befolyásolja a környezet: ez alól a számítógépes munka sem kivétel. Fontos, hogy a számítógépen vagy mellette ne legyenek-igyanak. Aki öntött teát (sört, kólát, vizet, kávét) a billentyűzetébe, az ezzel már most egyetért, aki még nem, az majd fog. A környezeti ártalmak nem csak az étkezés során fenyegetnek. Egyszer egy bankfiókba hívtak azzal, hogy nem működnek a monitorok. Valóban nem működtek – de gyantús módon mindegyik tetején egy-egy virágcserép díszegett. Mint kiderült, reggel a takarítónéni gondosan megöntözte a virágokat. Nem sajnálta a vizet, ami szépen befolyt a monitorokba is, a többi pedig, azt hiszem, világos.

Még egy gondolat a munkahely kialakításáról: a környezet része a használt szoftver is. A kezelőfelület egyszerűsége, áttekinthetősége, kezelhetősége mind-mind az adatbiztonságot szolgálja. Magától értetődő például, hogy egy angolul nem tudó személy egy angol nyelvű szoftverrel nem tud teljes hatékonysággal dolgozni.

⑦ Személyesen is ügyeljünk az adatbiztonságra! Sok adatvesztés általában egyszerű fejelemzetlenség következménye; többnyire valamilyen lazaság teszi lehetővé az adatok károsítását. Nem szabad a gépet bekapcsolva, hálózatba bejelentkezve magára hagyni. Ma már vannak olyan szoftverek, amelyekkel megbízhatóan lezárható a billentyűzet, a képernyő, sőt van olyan gép, amelynek a billentyűzetet erre külön gomb szolgál. Persze a hardvert magára hagyni kikapcsolva sem biztonságos dolog, hiszen egy merevlemez pillanatok alatt kiszerezhető a gépből, de a gép pusztán kikapcsolása (akár jó, akár rossz szándékkal történt) önmagában is adatvesztést okozhat.

A hardver mellett a különböző rendszerek használatához szükséges jelszavak is nagyon fontosak, és szigorúan őrizendők. Ha valaki segítséget kér, hogy miként lehet belépni a általunk használt hálózatba, ne azzal segítsünk, hogy megadjuk a saját felhasználói nevünket és jelszavunkat. Elég régi trükk, hogy telefonon vagy személyesen kérnek valakit: „még új vagyok a cégnél, és nem tudom, hogyan kell bejelentkezni”. Vagy: „sürgősen kell nek csinálni valamit, de még nincs jelszavam...” Többször is megtörtént, hogy csöng a telefon, bemutatkozik a hívó: „a rendszergazda vagyok, és kérem, jelentkezzen be újra a hálózatba, valami gond történt. És legyen szíves, mondja pontosan, mit is gépel. Azt is, amit a password: után pötyög.” Hihetetlen, hogy ezzel a fogással milyen egyszerűen megszereshetőek a jelszavak. A felhasználókat ki kell oktatni, hogy első sorban rajtuk múlik a rendszer biztonsága. A gépeket ne hagyják magukra, jelszavaikat semmiképp

ne adják ki senkinek. Egy elfelejtett jelszó még mindig jobb, mint az, amit többen ismernek.

☺ **Tartsuk naprakészen az ismereteket!** Ez mind a felhasználókra, mind a számítógépek üzemeltetőire vonatkozik. A felhasználókat illik rendszeresen tájékoztatni, mire ügyeljenek, hiszen naponta bukkannak fel az adatokat fenyegető újabb veszélyforrások. A rendszeres tájékoztatás eredményeképpen a felhasználó kevésbé érzi magát kívülállóknak, és sokkal inkább hajlandó erőfeszítéseket tenni a rendszer biztonságos működéséért.

Eljárások

Az adatok védelmére szolgáló egyik alapvető eljárás az adatok rendszeres mentése, az archiválás. Feltehetően valami automatizált módszert kell keresni a mentés rendszeres végrehajtására. A legtöbb archiváló szoftver képes erre.

Nem mindegy, hogy a mentések hogyan, milyen gyakran készülnek, és mit tartalmaznak. A fő szempontok:

Mit tartalmazzon a mentés? Cél szerűen mindent, a legkisebb állományokat is (jó, a BAK és TMP állományok kihagyását meg lehet gondolni, bár ezek méretével nem szokott gond lenni). Sokan azt vallják, hogy csak az adatállományokat mentik ki, a dokumentumokat és képeket, mert az alkalmazásokat az eredeti hordozókról úgyis újra tudják telepíteni. Ez a megközelítés kisebb méretű rendszereknél esetleg elfogadható, de azt azért nem szabad elfelejteni, hogy ha ilyen mentésre szükség van, akkor egy hosszú idő alatt felépített rendszert kell visszaállítani. Az eltelt hónapok, esetleg évek alatt fel sem tűnt, hogy a sok szoftver feltelepítése mennyi időbe telt, a szoftverek némelyikéhez javítások is készültek a rendszerre; egy szó, mint száz, célszerűbb teljes mentést végezni. Visszatöltéskor úgyis mindenki időhiányban fog szenvedni, minden sürgősen kell, legalább ezzel ne legyen gond. Nem beszélve arról, hogy egy feltelepített szoftver

beállításai hosszú idő alatt alakultak ki, az újratelepítés után ezeket megint ki kell találni.

Milyen gyakran mentsünk? Természetesen az ideális az lenne, hogy a munka folyamán, azzal párhuzamosan készüljen a mentés. Az archiválásnak amúgy a munka üteméhez kell igazodnia: tehát ha valahol havonta egyszer változnak az adatok, akkor ott elég a havi mentés. Mivel azonban a munkavégzés általában naponta történik, célszerű naponta menteni. Az általánosan használt lemeztükörzés tulajdonképpen az adatok keletkezésével egy időben készíti biztonsági másolatot. Természetesen a mentés készítése időbe és pénzbe (felhasznált hordozók) kerül. Kinek-kinek magának kell optimalizálnia a mentés gyakoriságát, a következő három tényező alapján:

- ◆ az adatok keletkezésének gyakorisága,
- ◆ az adatok ára (lehet, hogy olcsóbb újrarögzíteni papírról?),
- ◆ a mentés költsége (adathordozó, hardver és szoftver ára, bérköltség). Természetesen a fenti három tényezőt nehéz egy képletbe összehozni, mert például va valakinél egy új vevő jelentkezik, és éppen az adatainak és megrendelésének rögzítése után vész el az adatbázis, akkor ezen adat értéke igen nehezen becsülhető meg. Hiszen ki tudja, mekkora lett volna az üzlet. Elképzelhető vegyes megoldás, amikor is az adatok egyik részét naponta, másik részét másfajta gyakorisággal (esetleg másfajta technikával) archiválják.

Hol tároljuk a mentéseket? Periferikus kérdéseknek látszik, pedig hiába mentünk mindent gyakran, ha nem lejtünk, amikor szükség van rá. A mentett anyagokat hasonló veszedelmek fenyegetik, mint a számítógépeket és a rajtuk tárolt adatokat: egy arra járó tolvaj elviheti az archivált anyagot is, és tűz vagy víz (csőrepedés, árvíz) elpusztíthatja a mentéseket tartalmazó szalagokat is. Ha a gépek mellett tároljuk, akkor más, fatális véletlenek, továbbá kevésbé véletlen események is megsemmisíthetik mentésünket: akár egy rosszindulatú munkatárs szándékos károkozása,

akár véletlen felülírás. Ha számítógépeinktől távol tároljuk mentéseinket, akkor azzal a veszéllyel egy részt kiküszöbölhetjük, hiszen kicsi az esélye annak, hogy a tartalék másolat egyszerre semmisüljön meg az eredetivel. Ugyanakkor a mentést is fenyegetik a fent említett veszélyek, ezért az adatok értéke, valamint a mentés költsége szerint több mentést kell készíteni, és azokat külön tárolni. Ezt is lehet kombinálni: egyik mentést naponta, egy másodikat hetente. Nagyból cégek nem engedhetik meg maguknak, hogy naponta legalább kétszer ne archiváljanak. A tartalék másolatot egyikik célszerű a gépek közelében, de védett helyen tartani, hogy szükség esetén gyorsan hozzáférhető legyen. A többi földrajzilag távol (semmiképpen ne ugyanabban az épületben, ne ugyanazon a telephelyen), biztos helyen kell tartani. Kis cégeknél megoldható, hogy mindennap elviszi valaki a másolatot. Ahol az anyag nagyobb értéket képvisel, ott érdemes erre szakosodott cégek szolgáltatását igénybe venni: ezek naponta, megadott időben jönnek az anyagért, és őrzött, klimatizált, biztonságos helyen elraktározzák. Hasonló határfokú, ha egy bankban széfet bérelnek, és valaki mindennap elviszi oda a napi tartalék másolatot.

Meddig őrzük a mentéseket?

A válasz első közelítésben az, hogy pár napig, esetleg egy hétig. Sajnos azonban munka közben kiderülhet, hogy időben vissza kell nyúlni egy régebbi állapothoz. Néhány tipikus ok: a rendszergazda észreveszi, hogy réges-régen virussal fertőződött több-kevesebb állomány, de ez csak a vírus aktivizálódásakor derült ki. Ekkor az egy-két napos mentésekkel nem sokra megy, mert azok is a fertőzött állományokat tartalmazzák. Esetleg több hónappal korábbi másolatokban lehet csak megtalálni a tiszta állományokat. (Ha megvan a régi mentések, annak megvan az a haszna is, hogy pontosan nyomon követhető a vírus bejutása, terjedése.) Hasonló okból más, sérült, ritkán használt állományok pótlására is hasznos, ha régi tartalék

másolataink is megvannak. Ezek megsérülhetnek azáltal, hogy véletlenül törlik, de akár szándékos károkozás is meghúzódnak a háttérben. Az is gyakran előfordul, hogy egy szoftver új verziójáról kiderül: valami miatt nem felel meg, ezért vissza kell térni a régi változathoz. Ekkor is a többhetes mentés segít. A tartalék másolatokat a lehető legtávolabb őrzjük. A régi anyagok megőrzésével az adatok manipulációjára sokkal kisebb a lehetőség; hiszen ha csak egyhetes a legrégibb mentés, akkor egy megváltoztatott adaton egy hét után már nem látszik, hogy módosult. Hosszabb távra visszanyúló archívum esetén nyomon követhető, hogy mikor történt a – jogos vagy jogtalan – változtatás. *Bizhatunk a mentésünkben?*

Ha beszereztük a legjobb hardvert, szoftvert, optimális gyakorisággal archiváljuk adatainkat, a tartalék másolatokat a négy legnagyobb bank széfében őrzjük száz évig – még mindig befürödhethünk.

Hiszen elég, ha nem tudjuk visszatölteni a nagy gondossággal őrzött adatainkat. Mi lehet ennek az oka? A mentést végző szoftver és hardver hibája; a meghajtó elhasználdott feje vagy a rossz minőségű szalag. A szoftvereken beállítható, hogy írás után olvassa vissza, amit írt: ezt az opciót használni kell, mert egyszerű módon megelőzhető vele sok később felbukkanó hiba.

Hibát okozhat az is, ha módosul az archiválószoftver konfigurációja. Előfordul, hogy valaki valamiért megváltoztatja például a mentendő adatok körét vagy a mentés időpontját. Ez lehet például egy fáradt fejlesztő, aki hajnali háromkor már gyorsan akar végezni, és másnap nem jut ideje a konfigurációt visszaállítani, harmadnap pedig elfelejti. Esetleg egy hónap múlva ki is lép: és csak hosszú idő után derül ki, hogy mentések száza hajtófát sem érnek. A tároló adathordozó is megsérülhet: a szalagok a mágnességre érzékenyek, ezt megfelelő csomagolással ki lehet küszöbölni. Az archiválószoftvereken beállítható, hogy a mentett anyagot egy jelszó felhasználásával titkosítsa.

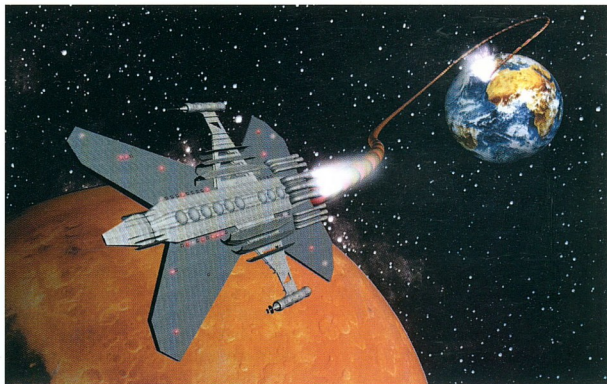
Ezt természetesen célszerű használni, hiszen így az illetéktelen kezekbe került tartalék másolat nem okoz bajt. Mivel az archiválószoftverek jellegzetessége, hogy egy jó beállítással éveket is elmennek, nem is szoktak hozzájuk nyúlni. Emiatt előfordulhat, hogy amikor szükség van egy mentésre, örömmel tapasztalják: aki annak idején a rendszert konfigurálta, egy 875 karakterből álló jelszóval titkosította a mentést. Mi több, ezt a jelszót nem írta le, ő maga pedig egy éve a világtól elvonult, és egy távoli szigeten remeteként éli életét...

A szoftverek verzióváltása szintén a mentés elvesztését eredményezheti: az archiválószoftverek törekednek ugyan a kompatibilitásra, de mielőtt végleg bevezetnék az új verziót,

ki kell próbálni, hogy valóban olvassa-e a régi által írt anyagokat. Hasonlóan, ha új operációs rendszert használunk, nem biztos, hogy a régin futó szoftver ezen is ugyanúgy fog működni. A visszalépésről, a kisebb verziószám térésről nem is beszélünk, hiszen ebben az irányban csak a legritkább esetben őrzik meg a teljes kompatibilitást.

Az archiválási folyamat megszakadása is a mentés használhatatlanságát okozhatja: betelik a szalag, vagy valaki jóindulatúan kivesszi este a szalagot, hogy „jé, valaki benne felejtette...”, és persze éjjel a mentés nem tud lefutni.

Továbbá természetesen a mentést nem lehet visszatölteni, ha nincsen meg hozzá a megfelelő szoftver. Ha meghibásodik az az egy szem

SZÁMÍT A TECHNIKA!

Mi hosszú távra tervezzük. És Ön? Az első hazai hálózatépítő cég, az X-BYTE megépíti Önnek a **legkorszerűbb informatikai hálózatot**, amelyen egyszerre működhet a telefon, a fax, a riasztó, a beléptető rendszer és természetesen a számítógépes adatfeldolgozó rendszer is. **ISO 9001**-es minősítésünk, 5000-nél több hibátlanul működő hálózatunk elegendő alapot ad arra, hogy strukturált rendszereinkre **élettartam-garanciát** vállalhassunk.

X-BYTE®
SZÁMÍTASTECHNIKAI KFT.

1037 Budapest, Hunor u. 55., tel.: 250-7016, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.datanet.hu ; internet: www.xbyte.hu

0303

kiszolgáló, és teljesen új meghajtó kerül bele, akkor bizony nincs mivel visszatölteni: az archiváló-szoftvert is újra kell telepíteni. Nem árt tehát, ha ennek a telepítő-készlete is biztonságban van. Arról, hogy mentésünk használható-e, egyetlen módon bizonyosodhatunk meg: vissza kell tölteni egy üres gépre (gépekre). Ha sikerül, és ugyanúgy működik, akkor többé-kevésbé nyugodtak lehetünk. Ezt az ellenőrzést nem szükséges mindennap elvégezni, de azért célszerű időnként, szűrőpróbaszerűen egy-egy mentést elővenni és visszatölteni. Sajnos, ehhez külön gépet kell biztosítani, hiszen a mindennapi munkában használt gépekre nem célszerű a régi állapotot ráereszteni. *Hogyan tudjuk biztonságban mentésünket?* Egy DAT kazettán nyolc gigabájt adat fér el, és az egész akkora, mint egy gyufásdoboz. Egy nagyobb cég teljes mentése feltehető rá. Kicsit nagyobb szalagokon háromnegyszer ennyi adat is elfér. A cégek, valamint a magánszemélyek sok drága eszközt használnak arra, hogy az illetékteleneket megakadályozzák az adataikhoz való hozzáférésben. Ugyanakkor egy ilyen mentés általában az összes jelentős adatot tartalmazza a cégről: könyvelés, pénzügy, alkalmazottak adatai, ügyfelek, rendelések, tervek. A mentéseket tartalmazó szalagokat, lemezeket biztos helyen kell őrizni, egyik példány se lehet illetéktelenek számára hozzáférhető. A szalagokról (lemezekről) vezessünk leltárt. A mentést végző szoftverek képesek titkosítani az archivált adatokat: ezt használjuk. Így az illetéktelen kezébe került tartalék másolatot valószínűleg csak nagy sokára tudják használni, és ennyi idő alatt el is veszti jelentőségét. Ha szerveszettel megoldható, akkor célszerű, hogy ne az végezze a mentést (fizikailag ne az dolgozzon a hordozókkal), aki a jelszót ismeri (1. ábra). Ekkor kisebb a lehetősége az adatok ellopásának, és a felesleges gyanúsítgatások is megelőzhetőek. A másik fontos eljárás, különösen a másikkal szemben, a tüzetes víruskeresés. Noha ez a probléma

látásból a nagyobb gépeket nem érinti, a rajtuk tárolt adatokra mégis hatással van: hiszen a munkáállomásokon megsérült állományok más rendszert használó gépekre

A vírusirtó szoftvereknek azonban az utolsó védelmi vonalat kell képezniük. Először is, minden idegen anyagot aggályosan nézzünk meg. Ahogy mi is küldhetünk valakinek

is rákerülnek, akárcsak a vírusos állományok, amelyek aztán ugyan-csak továbbfertőzhetnek más számítógépeket. A vírusok a DOS-t, Windows 3.x-et és Windows 95-öt használó gépeken fordulnak elő a legváltozatosabb formában és a legnagyobb számban. Más operációs rendszerek alatt sokkal kevesebb vírus található, de azért egy-kettő ott is akad. Aki Macintosht, OS/2-t, vagy valamilyen UNIX-ot használ, valószínűleg kevesebbszer fog vírussal találkozni, ugyanakkor emiatt abban a hamis hitben ringatózhat, hogy nem is kell erre figyelnie. Szintén Windows-specifikus a vírusok másik nagy, rohamosan terjedő csoportja: a makróvírusok, amelyek kimondottan WinWord-dokumentumokba költöznek be. Számptalan szoftvert fejlesztek ki a vírusok keresésére és irtására. A tesztek az mutatják, hogy noha egyre jobb, önmagában egyik sem elég. Legalább kettőt kell rendszeresen használni. Mivel elég sok vírus nálunk előbb bukkan föl, mint a nyugati országokban, érdemes olyan víruskeresőt (is) választani, amely kezeli a hazai sajátosságokat is. Hazánkban is akad cég, amelyik igen jó minőségű vírus irtó-szoftvereket készít, olyanokat, amelyek sokszor előbb kezelik a hazai vírusokat, mint külföldi testvéreik.

akarunkon kívül vírust, éppen úgy mi is kaphatunk ilyen. Miként a köznap életben is, a tömeg a számítógépek esetében is fokozott fertőzésveszélyt jelent. Például gyermekeink iskolából hazahozott lemezeink majdnem biztos, hogy van valami vírus – inkább az a kérdés: milyen és mennyi? A közös használatú gépekről is igen óvatosan tegyünk át bármit is saját, munkahelyi gépünkre. Ahol több gép van, ott szigorúan elő kell írni, és be is kell tartatni, hogy „hozott” anyagot a gépekre tilos ellenőrzés nélkül feltenni. Az ellenőrzést hozzáértő szakember végezze. Szintén elterjedten alkalmazott megoldás, hogy az ilyen anyagoknak egy önálló gépet tartanak fenn; ha használják őket egy ideig, és ha tisztának bizonyulnak, csak akkor kerülhetnek föl a hálózatra. Ma egyre inkább divat, hogy az elektronikus levelekből WinWord-állományokat csatolnak – ez több okból is rossz szokás. Először is, nem mindenki tudja olvasni. Másodsor, a közlemény a szükséges méret akár többszázszorosa is lehet, aminek a kiszolgálókat üzemeltetők egyáltalán nem örülnek (meg a felhasználók sem...). Harmadszor, és ez az, ami igazán veszélyes, komoly fertőzés okozhat: elektronikus levélben jó kis makróvírusokat lehet kapni, ami aztán

a szövegszerkesztőn túl is képes rombolni. Én éppen ezért mindenkitől RTF vagy TXT formátumban kérem a mellékleteket.

Ha valaki nem akar mindennap vírusokkal hadakozni, választhat nehezebben fertőzhető operációs rendszert és szoftvereket. Csökkenti a fertőzés lehetőségét, ha zártabb rendszert használunk, például egy kevésbé elterjedt operációs rendszert fejleszteni, amin a hagyományos vírusok egyszerűen elhalnak. Noha a szabványtól, szokástól való minden eltérés az üzemeltetést nehezíti, a rendszert pedig drágítja, a vírus és hasonló kártevők elleni védekezés kivül hatékony fegyver.

Ha minden kötél szakad

Vannak jó mentéseink, vírusoktól is mentesek vagyunk – ám egy nap leég az irodaépület, vagy egy földrengés nyitva hagyott vízcsp miatt

számítógépeink már csak akváriumnak használhatók. Vagy éppen az irodánk előtt röptük levegőbe a soron következő 600-as Mercedest, és a késő estig tartó helyszínelés miatt egyszerűen senki sem tud bejutni az irodába.

Ilyen esetekre ki kell dolgozni egy forgatókönyvet, amit katasztrófa-tervnek hívnak. Minél nagyobb egy cég, annál fontosabb ez a terv; de bizony magánszemélyek is elgondolkozhatnak azon, ha a számítógépük elszáll, hol fogják megcsinálni a következő munkát, házi feladatot. Ez a forgatókönyv azt tartalmazza, hogy baj esetén hol és hogyan folyik tovább a munka. Alapvetően kell egy olyan helyet biztosítani, ahol számítógépek állnak rendelkezésre, amire egy mentést vissza lehet tölteni. A dolgozóknak erről természetesen tudniuk kell. Nyilván a tartalék rendszernek ugyanolyan típusúnak kell lennie, hiszen külön- külön mentés nem tölthető vissza, és az alkalmazottak nem tudják

kezelné a gépeket. Vannak cégek, amelyek ilyen tartalék erőforrások biztosításával foglalkoznak, de cégek egymás között is megegyezhetnek, hogy végszükség esetén kölcsönösen egymás rendelkezésére bocsátják szabad kapacitásukat. Járható út, hogy a cég saját magának biztosít vész-tartalékokat: a számítógépeket időnként úgyis frissítik, új gépek kerülnek be, a régieken túlradnak. Ha a régi gépeket a rájuk telepített szoftverekkel együtt üzemképes állapotban megőrzik, akkor ez vészhelyzetben előhúzható. Természetesen ez se megy egyik pillanatról a másikra, kell egy kis idő, amíg elég sok régi gép gyűlik össze, de egy idő után egész jelentős géppark áll majd rendelkezésre. Ez nyilván lassabb lesz, mint a ténylegesen használt hardver-bázis, de legalább működik, és a dolgozók is ismerik. Ha a régi gépeket ilyen céllal megőrzüzik, akkor egy fizikailag távol eső helyen érdemes tárolni őket;

LCD vetítőkészülék - napfényben is kiválóan működik.

Éles és kristálytisza kép. Függetlenül attól, hogy a Mitsubishi vetítő készülék LVP-X100, vagy LVP-X200 változatát választja, a kivetített kép az 1024x768 pixeles felbontóképességnek köszönhetően mindkét esetben garantáltan tökéletes lesz. Ilyen kivetítésben még éves forgalmi adatai is jobbnak tűnhetnek! Kép-a-képben, kettős kép, távirányítóval történő nagyítás és kicsinyítés, a PCMCIA kártyának köszönhető számítógép nélküli kivetítés - a Mitsubishi vetítőkészülék segítségével mindez gyerekjátéknak tűnik. Az LVP-X200-as változat 1200 ANSI lumenes vetítőrendszere mindemellett azt is lehetővé teszi, hogy a helyiség elsötétítése nélkül is kristálytisza képet vetíthessen ki akár egy 5 m átlójú vetítőernyőre.

A Mitsubishi magyarországi forgalmazója:
Mikropro Vizuáltechnika, 1065 Budapest, Nagymező u. 51. Tel: 153-0111 Fax: 269-0151.
Vision Kereskedőház Kft., 1095, Budapest, Soroksári út 48, Tel/Fax: 216-8974.

MITSUBISHI ELECTRIC
Technology For Life

1182

ha lehet, összeszerelve, és nem dobozokban.

A katasztrófaterv helyességét csak úgy lehet ellenőrizni, ha végigjártsszák: ez nyilván nem olcsó mulatság, sőt egyáltalán nem is mulatság, de a tartalek rendszerek, a mentések használhatósága csak így derül ki.

Amennyiben csak egy-egy háttértároló sérült meg, meg lehet kísérlni az adatok visszaállítását: ezzel azonban senki ne próbálkozzék saját maga. A felmérések ugyanis érdekes tanulsággal szolgálnak: az adatok végeleges elvesztését sokkal többször okozza a megmentésre irányuló (helytelen) próbálkozás, mint maga

akkor helyre kell állíttatni a tartalmát. Hogyan válasszuk ki, kihez forduljunk?

Tulajdonképpen egyetlen fontos jellemző van: a referencia. Csinálta-e már ilyet, és ha igen, milyen sikerrel? Mióta működnek?

Ne tévessen meg senkit, hogy egyes cégek más gyártók „felhatalmazott” szakértőiként hirdetik magukat, meg 90-99 százalékos helyreállítási arányról számolnak be – legfontosabb a referencia.

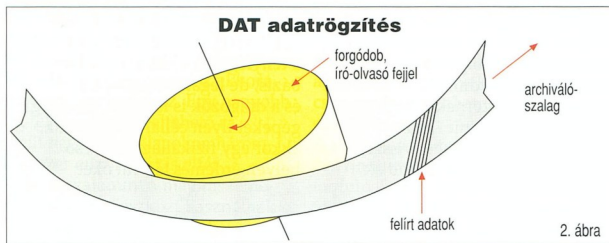
Hardverek – hova mentsünk?

Mentéseket tulajdonképpen bármire készíthetünk; a feladat szjabja meg, hogy mire van szükség.

olvasása lassú, ehhez képest mégis gyakran kell cserélni. A hajlékonylemez könnyen olvashatatlanná is válik. Ha négy-öt lemeznél többet igényel egy archiválás, akkor gondolkodjunk másban.

Merevlemezre is lehet menteni. Ez sokkal gyorsabb, üzembiztosabb, nagyobb a kapacitása, de természetesen drága. Mivel a merevlemez eredendően nem cserélhető periféria, ezért archiválás céljára kevésbé rugalmasan használható. Az egyik gyakori megoldás a lemezek tartalmának tükrözése. Ez a lemezhibák ellen elég jó védelmet nyújt, de például elemi kár vagy lopás esetén nem segít. Vannak merevlemezek, amelyek kialakítása eleve olyan, hogy egyszerűen kivethetők és vizsgálhathatók. Ez már jobb megoldás, de a merevlemezek érzékeny jóságok, nem biztonságosok mindennap hozni-vinni őket. Ha pedig a gép mellett maradnak, akkor ugyanazok a veszélyek fenyegetik őket, mint a számítógépet.

Az archiválás történhet CD-re. Ez elég jó módszer, de a nagy hálózatokban kicsi a kapacitása (600 megabájt). A CD-re viszonylag gyorsan lehet írni, tartalmát sokáig megőrzi, és kevésbé sérülékeny. Ugyanakkor a mai kettő-négy gigabájtos merevlemez tartalma jóval meghaladja a CD kapacitását. A CD-eket általában egyedi adatok archiválására célszerű használni.

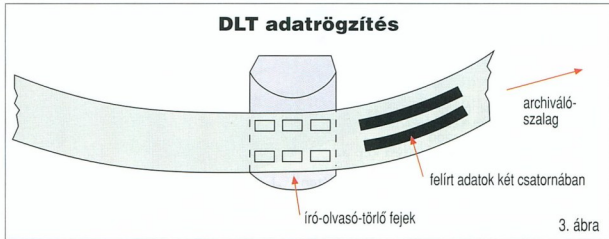

2. ábra

a meghibásodás. Az amatőr kísérletezésre egyébként kifejezetten csábítanak a különböző automatizált helyreállító szoftverek.

Az adatmentő tevékenység többnyire nem ismételhető, azaz általában csak egyszer lehet próbálkozni, és ami megtörténik, azt csak igen-igen ritkán vonhatjuk vissza. Nincsen univerzális csodaszer az adatok visszanyerésére, hiába hirdet ilyesmit magáról sok segédprogram. Egy megsérült FAT esetben például a lemez tartalmának összevadászása abból áll, hogy egyenként meg kell keresni, melyik szektor melyiknek a folytatását tartalmazza. Ez pedig csak kézi munkával megy, igen lassan. Nem automatizálható, mert hiszen mi módon lehetne automatizálni mondjuk egy angol és hottentotta idézetekkel tűzdelt magyar nyelvű levél részeinek összeállítását? Ha tönkrement egy meghajtónk, és nincsen használható tartalék másolatunk, pénzünk viszont van,

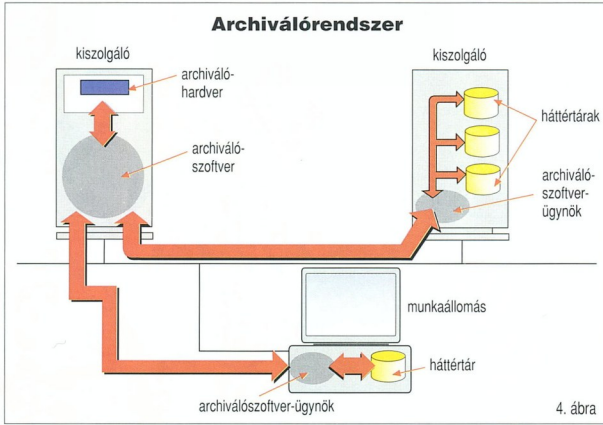
A legegyszerűbb megoldás a levelek, dokumentumok kinyomtatása, az adatrögzítésre szolgáló úrlapok irattározása. Ez butaságnak tűnik, pedig sokszor megfelel a célnak. Magyarországon ma hivatalosan csak a papíron tárolt anyagnak

3. ábra

van dokumentumértéke, ezért ez a módszer nem nélkülözhető. Nem is olyan régen még sokan hajlékonylemezre mentették anyagaikat. Ez napjainkban már csak kivételes esetekben járható út: a lemez kapacitása kicsi, írása-

Kisebb kapacitásúak, de olcsóbbak és többször is felhasználhatóak a különböző nagy kapacitású Zip, Jaz és egyéb lemezek. Tárcapacitásuk száz megabájt és egy gigabájt között mozog, adatátviteli sebességük pedig megközelíti a merevlemezéket.

4. ábra

Kis hálózatokban, egy-két számítógép esetében ezek is használhatóak archiválásra; itt a kapacitás jelenti a korlátot. Ugyanakkor egyre több olyan eszközt kapni a CD-ket zenegépszerűen tárolja, és kívánságra a szükséges lemezt teszi a meghajtóba. Ezekkel már nagy kapacitású archiválóberendezés is összeállítható.

Több kiszolgáló tartalmának rendszeres mentésére a különböző szalagos tárolók felelnek meg. Itt egy-egy szalag, a kazetta tárolási kapacitása két gigabájttól a terabájtos nagyságrendig terjed. Az egyik legegyszerűbb eljárás speciális DAT kazettákkal működik (2. ábra). Ezek kinézetre az audioteknikában használatos társaikra emlékeztetnek, de a szalag minősége más. Az író-olvasó fej hasonló a VHS képmagnókéhoz, egy ferde tengely körül forog, az adatokat a szalagra ferde csíkokban írja föl. Ezzel nagyobb adatsűrűség érhető el. A DAT kazettán való tárolásnak, a DDS-nek több változata van, és széles körben szabványosították őket (ANSI, SJO, ECMA). A DDS-DC adattömörítéssel dolgozik. A DDS-2 emellett még növeli az adatsűrűséget. Az 1996-ban bevezetett DDS-3 egy szalagon 12 gigabájtot képes tárolni, a DDS-4 pedig már 48 gigabájtot tud egy szalagra írni. A kazetták viszonylag olcsóak, és a DAT-meghajtók is

megfizethetőek. Sok a gyártó, számos modell közül válogathatunk. Valamivel újabb a DAT-nál a DLT (Digital Linear Tape) eljárás. Itt visszatérték az egyszerű, álló fejhez (3. ábra). Ez viszonylag gyorsabban képes írni a szalagra (körülbelül 22 gigabájtot óránként), ezért ott, ahol kevés idő áll rendelkezésre a mentéshez, érdemes ezt használni. Tárolókapacitása is hatalmas: 15 gigabájttól 63 terabájtig terjed. A szalagra két vagy négy csatornát ír egyszerre. Még nem merültek ki a szalagos archiválás lehetőségei, egyre újabb technológiák jelennek meg, de a széles körű szabványosítás hiányzik.

Az archiválás eszközeinek kiválasztásakor legyünk tekintettel arra, hogy vissza is kell tölteni a mentést. Ha veszünk egy hiper-super meghajtót, amiből ötszáz kilométeres körzetben nincs még egy, lehet, hogy a csodájára fognak járni – de ha belescap a villám a hálózatba, akkor ötszáz kilométeres körzetben nem találunk semmit, amivel a mentés visszatölthető.

Szoftverek

Archiválásra szoftvert ugyancsak széles körből választhatunk: a nagyobb operációs rendszerek általában tartalmaznak erre megoldást, de külön is kaphatóak programok, köztük olyanok is,

amelyek vegyes hálózatban is működnek. A legegyszerűbb, házi megoldás a copy parancs használata, megfelelő paraméterekkel. Aki csak egy számítógépet használ, ezzel is elboldogulhat.

Komolyabb igényeket elégítenek ki a tömörítőprogramok, amelyekből széles a kínálat: az ARJ, a PKZip és a Rar, hogy csak a legismertebbeket említsém. Ezek általában igen jól parameterezhetőek, így képesek arra, hogy nagyobb rendszerekben is elvégezzük velük az archiválást. Lévéen egyszerű segédprogramok, általában semmilyen különös hardvert nem támogatnak, például nem tudnak egyből szalagos archiválóra írni. Csak körülményesen automatizálhatóak: tehát például elég nehéz rábírní őket, hogy minden hétköznapi este 10.30-kor indítsák el a tartalékmásolat-készítést.

Ezzel szemben a nagyobb archiválóprogramok mindent tudnak: egyidejűleg többféle operációs rendszerrel kezelnek, több kiszolgáló tartalmát képesek lementeni, és munkaállomásokkal is ugyanilyen jól boldogulnak. Általában egy helyen fut az archiválószoftver, célszerűen ott, ahol az archiválásra szolgáló hardver is jelen van (4. ábra). A többi gépen, ahol mentendő anyag van, ügynökök futnak. Ezek működésére programozható, külön naptárral rendelkeznek; megadható, hogy melyek az ünnepnapok, amikor nem kell tartalék másolatot készíteni, és mikor kell rendkívüli archiválást végezni.

Aki leáll, meghal

A statisztikák szerint azok a cégek, amelyek számítógépeik leállása miatt öt napnál (egy munkahétnél) tovább megbénulnak, a kiesés folytán olyan károkat szenvednek, hogy nyolcvan százalékuk tönkremegy bele. Ez az adat az Egyesült Államokból származik, de ki-ki elképzelheti, hogy mi történik például a magyar céggel, amelyek elveszti adósaí adatait. Minden lehetőség adott arra, hogy egy ilyen hibát bármely intézmény túléljen – csak élni kell vele.

M. A.

Legjobb Vétel billentyűzettel

Tágas billentyűzetével és színpompás, fényes képernyőjével alig emlékeztet a régi kéziszámitógépekre a NEC MobilePro 750C. PDA létere majdnem olyan kényelmes használni, mint egy noteszgépet.

Legjobb Vétel billentyűzet nélkül

Vidáman állja a Windows CE-eszközök ostromát a 3Com Palm III-ja. Gyors operációs rendszerével és harmincórás üzemidejével továbbra is ő a legnagyobb sztár a PDA-k között.

Felnőttek a kézi- gépek

A digitális személyi asszisztenseknek, röviden PDA-knak nevezett kisméretű számítógépek tíz éve küzdenek azért, hogy komolyan vegyék őket. Ám a kicsinyke képernyők, használhatatlan

billentyűzetek, nem utolsósorban a kézírás-

felismerés hibái

olyan tartós fogya-

tékosságoknak bizo-

nyultak, hogy még ma is

látványosságzámba megy,

ha valaki PDA-t használ

a környezetünkben. Pedig

vannak, akik hisznek a kézi-

számítógépekben, és lehet,

hogy igazuk van.

Akad, aki a reggeli kutyasétáltatás közben elektronikus postáját nézi át a géppel. Miközben egyik kezében spánijének pórázát szorítja, a másik kezével üzeneteket töröl a tenyéryní PDA képernyőjén. Mások munkába menet, az elővárosi vasúton zötykölődve napi

teendőikről faggatják zsebcsicskásukat. Álmos útitársaik úgy nézik őket, mintha egyenesen a Marsról pottyantak volna a HÉV-szerelvényre. Pedig lehet, hogy nemcsak a maguk is fontolóra veszik egy PDA beszerzését. A legújabb modellekkel a kéziszámítógépek végre

nagyorúsodtak. Annyit mindenképp megérdemelnek, hogy legalább egy második pillantást szenteljünk nekik. Tíz modelt teszteltünk, s több olyan újdonságot is találtunk bennük, amelyek korábbi elutasító véleményünk újrarendelésére készítették

A PDA-k új hulláma					
	3Com Palm III	Casio Cassiopeia E-10	Everex Freestyle Manager A-15	Sharp SE-300 Mobile Organizer	Compaq C-Series Model 810
B i l e n t y ű z e t n é l k ű l i P D A - k					
Összesített osztályzat	B+	B	B-	C+	B-
Díjhéjban	Ez a modell győztesnek született: karcsú, egyszerűen használható, gyors, és sokáig tart benne az elem.	A sebessége nem éri el a Palm III-asét, az elemek is hamarabb kimerülnek benne, de a karakterfelismerő képességei jobbak.	A Casióéhoz hasonlóan nehézkes, bonyolult, és gyorsan kimerül benne az elem. Az ügyetlenül elhelyezett gombokat nehéz kezelni.	A legolcsóbb PDA, de nincs benne karakterfelismerő, és kicsi a képernyője. Nem ajánljuk.	Teljesen átlagos monokrom egység, egyetlen különlegessége a szoftvercsomagjában lévő irodai szoftver.
Hardver ¹	Kicsit nagyobb, mint egy magókazetta. A RAM két megabájtos, és Compact Flash kártyával bővíthető, mintegy 30 óráig bírja elemcsere nélkül.	Nagyobb, mint a Palm III. A RAM négy megabájtos, és CompactFlash kártyával bővíthető. Három navigációs gomb van rajta. Gyorsan, 5-10 óra alatt leremli az elemet.	Nagyjából akkora, mint a Palm III. A RAM nyolc megabájtos, és CompactFlash kártyával bővíthető. Aprócska gombok az egység peremén. Az elemek 5-10 óráig tartanak.	A legkisebb a mezőnyben. A nyomógombok hányaga megnehezíti a kezelést. A RAM egy megabájtos, és nem bővíthető. Viszont húsz óráig is eldöglik elemcsere nélkül.	Akkora, mint egy puha fedelű könyv. A RAM nyolc megabájtos. Az egységen van egy PC kártya-bővíthető. Saját szabványú memóriamodulokat és PC kártya-memóriát használ. Az elemek élettartama 8-10 óra.
Operációs rendszer és kiegészítő szoftverek ²	A PalOS 3.0 gyors és hatékony. A szoftvercsomagban van egy pénzügyi kalkulátor, egy világóra, egy offline módban használható webmegnéző és még sok minden más.	A Windows CE 2.0 nehézkes és bonyolult. A szoftvercsomag jobb az átlagnál, többek között faxprogramot és képmegnézőt is tartalmaz, továbbá szerepel benne a Quicken Expensible.	A Windows CE 2.0 itt se jobb, mint a Casiónál. A szoftvercsomag rendben van: Faxprogram, Quicken Expensible, CalliGraphy Lite 5.1. Szinkronizál az Outlook-kal és a Schedule+ szal.	A saját szabványú operációs rendszer gyors és egyszerű. A szoftvercsomag átlagos: az Intelli-Sync adatszinkronizáló program minden fontos PIM-mel együttműködik, a ClipManagerrel pedig jelentéseket tölthetünk le.	A Windows CE 2.0 a korábbi változathoz képest javult, de még mindig túl nehézkes. Jó a szoftverellátmány: találok benne távvezérlési lehetőséget, nagyváltási elektronikus postai hozzáférést és még sok minden más.
Szöveg- és adatbevitel	A stílussal történő adatbevitel mind a képernyős billentyűzeten, mind a Graffiti karakterfelismerő programon keresztül igen lassú. A Graffiti pontosságán van mit javítani.	A kisméretű, képernyős billentyűzettel és a Jot karakterfelismerő programmal egyaránt nehéz hosszabb szövegekkel összehozni. A Jot kicsit jobb, mint a Graffiti.	Ugyanaz, mint a Casiónál. Rövid feljegyzésekhez megfelel. A Jot megérti a normális betűket is, és ritkán olvassa félre a kézírásunkat.	A karakterfelismerés hiánya komoly hiányosság. Az apró képernyős billentyűzettel kell használnunk. Rögziti a felhasználó saját kézírását is.	Lapos, kor alakú gombjai éppen csak hogy alkalmasak az adatbevitelre. A pálcászerű stílus nehéz használni.
Kommunikációs lehetőségek	129 dollár az opcionális modem. Az elektronikus posta alapszintű, a mellékleteket nem támogatja. Külső fejlesztők szoftvereivel korlátozott webböngészési lehetőségeket nyújt.	129 dollár az opcionális modem. A modem annyit fogyaszt, hogy váltóáramú adaptert ajánlatos hozzá használni. Az elektronikus posta alapszintű, mellékleteket nem támogat. Webböngészésre nincs mód.	Ugyanazok a korlátai, mint a Casiónál, az egyetlen különbség, hogy mellékleteket is fogad. Ha elektronikus levelezéshez és egyszerű webböngészéshez keressünk PDA-t, inkább egy billentyűzettel ellátott egységet válasszunk.	Nem lehet hozzá modemet kapni. Olvasni tudja az elektronikus postai üzeneteket és a PC-ről letöltött weboldalakat.	Beépített, 33,6 kilobit/másodperces modemet tartalmaz. Jól kezeli az elektronikus leveleket és mellékleteket, de a webböngészés lassú vele.
Képernyő és hang	A Palm III monokrom képernyőjén jól olvashatók a rendszer által használt nagybetűk. Háttérvilágítási lehetőség van, hangrögzítés nincs.	Négyáramlatú fekete-fehér képernyő. Gyenge, reszelős hang. Nagyfogyasztású hangrögzítés.	A négyáramlatú fekete-fehér képernyő nem túl éles. A betűk nehezebben olvashatók, mint a Casio képernyőjén. Háttérvilágítási lehetőség van. Gyenge minőségű hangrögzítés.	A tucatnyi navigációs gomb túl sok helyet foglal el a képernyőn. A betűk nehezen olvashatók. Háttérvilágítás van, hangrögzítés nincs.	A Compaq erős fényű háttérvilágítása sokat segít az egyébként halvány, 6,5 hüvelykes monokrom képernyőn. Megfelelő hang.

¹ Minden egységen van egy infrasaragas kapu, és egy olyan kapu, amelyen keresztül soros kapcsolatot létesíthetünk a PC-vel. Az elemélettartamot nem hivatalos teszttel vizsgáltuk. ² Mindégylek Windows CE-rendszer tartalmaz szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt, személyi adatkezelőt, webböngészőt, elektronikus postai programot, bemutatóléptetőt és faxprogramot. A bemutatóprogram kivételével a Psionban is megvan ugyanez.

bennünket. Aki sokféle alkalmazást akar futtatni PDA-ján, ne stílussal, hanem billentyűzettel rendelkező eszközt vegyen; ne foglalkozzon azokkal a változatokkal, amelyek mérete egy vékony csekkfüzet és egy könyv közé esik, inkább a nagyobacska modellek között

válogasson. A PDA-k világában ezek a nagyobb, használhatóbb billentyűzettel és színes képernyővel ellátott középméretű (nagyjából 18x13x4 centis, 0,5–1 kilós) eszközök jelentik az idei év nagy szenzációját. *Legjobb Vételünkön*, a Windows CE 2.0-t futtató NEC MobilePro

750C-n majdnem 25 centi széles a billentyűzet; ezen már némi gyakorlás után tíz ujjal is gépelhetünk. A többi nagyméretű PDA-hoz hasonlóan a MobilePro is belső modemmel, valamint szövegszerkesztő, táblázatkezelő és személyi információkezelő alkalmazással kerül

Hewlett-Packard 620LX LG Electronics Phenom Ultra NEC MobilePro 750C Philips Velo 500 Psion Series 5

B i l l e n t y ű z e t t e l r e n d e l k e z ő P D A - k

B	B+	A-	B-	B
Emek színes képernyő, ágas billentyűzet és rugalmas bővíthetőségjelmi. Egyetlen hibája, hogy elem gyorsan lemerül.	Szoros második a MobilePro mögött. Jobb a billentyűzete, a NEC-nek viszont tartalmasabb a szoftvercsomagja.	A noteszek pehelysúlyú alternatívája. Egyetlen hátránya, hogy a PDA-k között a legnehezebb.	A monokrómok között jó értéket képvisel, de a bővítésre szolgáló kis kártyák sokba kerülnek.	Ez a egyszerű billentyűzettel ellátott monokróm egység a Windows CE modellek komoly versenytársa.
Árka, mint egy közepes méretű nyv. A RAM 16 megabájtos. Ára rajta egy CompactFlash bővíthető. Az elemek élettartama rné: 2-4 óra.	Akkora, mint egy hosszúka, keménykötésű könyv. A RAM 16 megabájtos. Egy CompactFlash és egy PC kártya-bővíthető. Az elemek 5-8 óráig bírják.	Akkora, mint a Phenom Ultra. A RAM 16 megabájtos. Van rajta CompactFlash és egy PC kártya-bővíthető. 7-9 óráig működik elemcsere nélkül.	Akkora, mint egy csekkfüzet. A RAM 16 megabájtos. Két Miniature Card bővíthető van rajta. Tölthető akkumulátor 8-10 óráig működik.	Akkora, mint a Philips Velo 500-as. A RAM nyolc megabájtos. Egy Compact Flash bővíthető van rajta. Ha kinyitjuk, automatikusan bekapcsolódik. 10-12 óra az elemek élettartama.
Windows CE 2.0 ugyanaz, mint a Compaqban. Naplárban van egy aszinos havi nézet, amely tekintő képet ad összes programunkról.	A Windows CE 2.0 használhatóbb rajta, mint a kis-képernyős egységeken. A szűkmarkú szoftvercsomagban van egy jó pénzügyi program.	A Windows CE 2.0 itt is ugyanaz, mint a Phenomban. Sokféle ingyenprogramot, (például egy kézírásfelismerőt is) kapunk hozzá.	A Windows CE 2.0 sokat javult, de még mindig kissé eseten. A szoftvercsomagban adabázis, nagyvállalati elektronikus hozzáférés és sok más hasznos eszköz található.	Gyors, elegáns CE-alternativa, okosan használja ki a rendelkezésre álló képernyőterületet. Adatbázist és festőprogramot is tartalmaz. Az állománykezelés ügyetlen.
széles billentyűzet és a nagyéretű gombok sokat emyhítenek gépelés kinján. Kúpos kialakítású stílus szilárd érzetet áít az emberben.	A tágas billentyűzeten tíz ujjal is tudunk gépélni. Nagyméretű a stílus, ami szintén komoly előny. A billentyűzeten van két programozható gomb.	A billentyűzete ugyanolyan, mint a Phenomé. A kisméretű balra fölrő gomb veszedelmesen közel esik a kikapcsoló gombohoz. Az egyetlen billentyűzetes egység, amelyben van karakterfelismerő.	A csokolatádpasztila méretű billentyűk rövid távon használhatóak, de ha sokat gépelünk rajtuk, megfájdul az ujjunk. A kisméretű stílus nem lehet kényelmesen tartani.	Az egyetlen PDA, amelyik notesz stílusú billentyűzetet kínál. Meglepően gyorsan lehet rajta gépélni, és hosszú stílusú is kellemes kézből tartani.
incs benne beépített modem, de C kártyabővíthető helyen keresztül találkoztathatunk rá modemet. Leböngészője és mellékleteket kezelni képes levelezőprogramja egefele a célnak.	Beépített 33,6 kilobit/másodperces modemet tartalmaz. Jól kezel az elektronikus postát és a mellékleteket. A webböngészési lehetőségek átlag felettek.	Beépített 33,6 kilobit/másodperces modemet tartalmaz. Kommunikációs lehetőségei nagyjából megegyeznek a Phenom Ultráival.	Beépített 28,8 kilobit/másodperces modemet tartalmaz. Jól kezel az elektronikus postát és a mellékleteket. A webböngészés az átlagnál gyorsabb vele.	129 dollárért 14,4 kilobit/másodperces modemet, 139 dollárért PC kártyaadaptert vehetünk hozzá. Jó webböngészési és elektronikus levelezési lehetőségeket nyújt, de nem kezel az állománymellékleteket. ³
5 hüvelykes képernyője ráló. A hang is jó, de külső hangrögzítő gombot nehéz megtalálni.	A nagy, 8,1 hüvelykes színes megjelenítő a PDA-k műfajában a legjobb közé tartozik. A Phenom Ultra hangja azonban egy kicsit torz.	8,1 hüvelykes színes megjelenítője semmivel sem marad el a Phenom Ultráé mögött. Két háttér-világítási szint közül választhatunk. Jó a hangminőség.	A háttérvilágítás sokat javít a borongós monokróm megjelenítő képmínőségén. Nagy kapacitású hangrögzítési lehetőséget tartalmaz.	Átlagos, 5,8 hüvelykes monokróm képernyőt tartalmaz. A háttérvilágítás megfelelő. A hang az egész mezőnyben az egyik leghalványabb.
B+	A-	A	C+	C+

³ A gyártó szerint mire ez a lapszám olvasónk kezébe kerül, az egység már kezelni tudja a mellékleteket.

A teszt

Hogy segítsünk N. D. ügyvédnőnek a kérdés megválaszolásában, adtuk neki egy képernyős adatbevitellel működő 3Com Palm III-at, és megkértük, hogy egy hónapig ezt használja hagyományos előjegyzési naptára helyett.

Mit szeretett benne a legjobban?

Mindig kéznél volt minden személyes adat.

Mit szeretett benne a legkevésbé?

Túl sokáig tartott az adatok bevitelle.

Részletes magyarázat

Ügyvéd vagyok, zsúfolt napirenddel, és korábban gyakran előfordult, hogy a bíróságon vagy valamelyik ügyfelemnél hirtelen szükségem lett volna egy telefonszámra, ami épp nem volt nálam. Ilyenkor fel kellett hívnom a titkárnőmet, aki az irodai telefonkönyvből vagy a PC-s kapcsolatkezelőmből kibányásztta a szóban forgó információt. Miután a

forgalomba. Gyors webböngészésekre szintén alkalmas (erről részletesebben lásd a *Kispályás web* című részt).

Ami a többi nagyobb fajta PDA-t illeti, kizárólag a billentyűzet kedvéért nem érdemes megvenni őket. A színes képernyős modellek közül

csak az LG Electronics Phenom Ultra biztosít olyan kényelmes gépelési lehetőséget, mint a MobilePro.

A Compaq C-Series Model 810-es és a Philips Velo 500-as olcsóbb, de vadászni kell rajtuk a billentyűket. A HP 620LX klaviatúrája kicsit elviselhetőbb. A kompakt kéziszámitó-

gépek közül a Psion Series 5-ön a legkellemesebb az adatbevitel (lásd az *Adatbeviteli teszt: PDA-k kontra asztali PC*-k című írásunkat).

Palm III: élvezet használni

Aki hajlandó lemondani a billentyűzetről egy olcsóbb, egyszerűbben

Vásárolna-e ön PDA-t?**Nem**

Palm III-ba beírtam a fontos kapcsolatokat, minden szám azonnal elérhetővé vált.

A szolgáltatások közül nagyon megszerettem a teendők listáját. Korábban számlák hátoldalára írogattam emlékeztetőket, vagy üzenetet hagytam saját rögzítőmön. A PDA-val minden fontos dolgot azonnal feljegyezhettem, és aztán szinkronizálhattam asztali PC-mmel.

Időközben észrevettem, hogy kezdek „rászokni” a Palm III-ra. Amikor vakációra mentem, nem mertem a szobában hagyni; csak akkor voltam nyugodt, ha állandóan magammal tudhattam. Hű PDA-mmal a zsebében összeszedettebbnek éreztem magamat: tudtam, hogy egyetlen megbeszélésről sem kések le, és mindig kéznél van a telefonkönyvem és a bevásárlási listám.

Aztán kezdtek sokasodni a problémák. A baj a naptárral kezdődött, ami olyan kicsi, hogy veszedelmesen könnyű rossz naphoz beírni egy randevút. A liliputi képernyős billentyűzettel amúgy is tiszter tovább tart az adatbevitel, mint egy rendes klaviatúrával. És még ha megtanuljuk is a Graffiti programot, írott betűket nem használhatunk, csak nyomtatottakat, ami számomra elég fárasztó munka. Azt hiszem, a tervezők túl sokat áldoztak fel a méret oltárán. A véleményem? A Palm III tényleg hasznos eszköz, de nem nélkülözhetetlen.

F-Secure**Biztonság minden téren**

Az F-Secure rendszer az egyetlen adatbiztonsági csomag, amely képes a vállalaton belül felmerülő minden biztonsági feladatot megoldani. A rendszer elemei a hordozható számítógépektől kezdve az asztali gépeken át a legnagyobb szerverekig minden gépre telepíthetők, majd a központi, házi rend-alapú menedzsment eszközzel vezérelhetők. Segítségével egyetlen rendszerbe integrálva történik a vírusellenőrzés, a hálózati forgalom titkosítása és a gépeken tárolt adatok titkosítása.

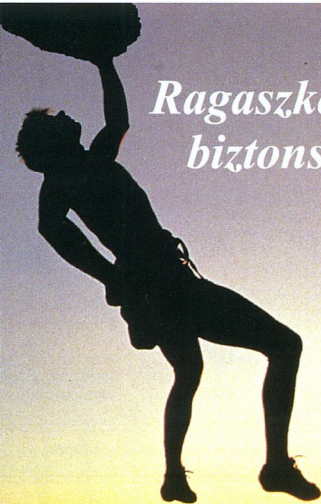
- Az **F-Secure Anti-Virus** a CounterSign™ technológiára épülő, moduláris víruskereső rendszer. Alkalmazásával lehetőség nyílik egy időben több víruskereső mag használatára, így a lehetséges legmagasabb vírusfelismerési arány érhető el.
- Az **F-Secure FileCrypto** valódi valósidejű, fájlszintű titkosításra képes. Teljes hálózati adminisztrációs lehetőséggel rendelkezik: automatizált telepítés, központi kulcsviszanyerés (key recovery) és többfelhasználós működés is lehetséges.
- Az **F-Secure VPN+** Internet-szabványokon alapuló, a hálózati forgalom titkosítására szolgáló eszköz. Alapja az IPSec protokoll, kompatibilis minden szabványos kulcsközponttal és kulcsitelesítő infrastruktúrával. Minden elképzelhető VPN (Virtual Private Network) topológia kiépíthető vele.
- Az **F-Secure Administrator** a család minden elemét képes egyetlen házi rend-zérelt menedzsment felületen keresztül vezérelni, és így a hálózat felügyeletét a lehető legegyszerűbbé tenni.

2F 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.

Tel: 212-7141 Fax: 212-7143 <http://www.2f.hu/> e-mail: info@2f.hu

Ragaszkodjon a biztonsághoz!

kezelhető, zsebben hordható eszköz kedvéért, az egy igazi kézi PDA-t vegyen. Ezek a monokrom képernyős egységek kevesebb elemmel működnek, mint mérete-sebb társaik. Hátrányuk, hogy az adatbevitel kézírás-felismeréssel vagy képernyős billentyűzettel történik, ami a megjelenítő apróska méretei miatt fáradságossá teszi a munkát. Ebben a kategóriában a népszerű PalmPilot utódja, a 3Com-Palm III nyerte meg a leginkább tetszésünket. Noha a Microsoftot mindent megtesz azért, hogy a Windows CE 2.0-val felfegyverzett PDA-kból erőteljes ellenhadat állítson ki, a Palm egyszerűségben és gyorsaságban még mindig verhetetlen. A ma kapható legkisebb PDA a naptárral, kapcsolattalítással és előjegyzési naptárral ellátott, hitelkártya méretű Rex. Adatot viszont nem lehet rajta közvetlenül beírni: jelenleg az adatbevitel egyetlen járható útja az, hogy szinkronizáljuk PC-vel. Szerettük volna

tesztelni a Rex következő változatát, a Rex Prót, de nem készült el vizsgálataink idejére.

Windows a PDA-kon

Napjaink megszokott forgatókönyve: a Microsoft felfigyel egy ígéretes új termékre, és mire kettőt pislog-nánk, már kész is a maga változataival, amelyet – helyzeti előnyével (vissza)élve – a piacra zúdít, a kis cég pedig mehet zabot hegyezni. A PDA-knál a tavalyi a PalmPilot nagy éve volt: nagyjából egymilliót adott el belőle, és ez a diadalmenet egyben a PDA-szabvány áttörését is jelentette. Mindez arra készítette a Microsofot, hogy jobban odafigyeljen erre a piaci szegmensre. Első lépésként számos PDA-gyártóval megállapodott a Windows CE operációs rendszer telepítéséről. Ez azonban még kevés az üdvösség-hez, ezért most az asztali és notesz-gépek területén kivívott erőfölényét is megpróbálja bevetni a vásárlók átprogramozására. Forgalmazói

a PC kis segítőitársaként kínálják a Windows CE-eszközöket, és 1998 közepétől egy ingyenes Win98-példányra szóló tanúsítványt is adnak hozzájuk. A cikkünkben szereplő tíz új PDA közül hét CE 2.0-t használ. Ez azt jelenti, hogy gondolkodás nélkül Windows CE PDA-t kell vennünk? Nem feltétlenül. Megvizsgáltuk nyolc PDA operációs rendszerét és hardverének kialakítását, teszteltük az elemletartamot, az adatbevitelt, az elektronikus postát, az internet-hozzáférést, a képernyőt és hangot, a PC-s összekapcsolódási lehetőségeket (erről részleteket a *Hangoljuk össze adatainkat* című írásban olvashatnak). Sok vonzó elemet találtunk a Windows CE 2.0-ban. Aki a Windowst használja PC-jén, régi ismerősként fogja üdvözölni a Start gombot, az asztali ikonokat és a Tálcat. Végül is azonban arra a következtetésre juthattunk, hogy a Windows CE-t ma még körülmenyesebb használni, mint a Palm III-ban,

Most lépjen 1 nagyot...

és cserélje le lassú, pontatlan berendezéseit professzionális **SCITEX** eszközökre!

Professzionális DTP-csomag

2.500.000,- Ft
indulórésztel, hároméves futamidővel

(115 FUDM árforlyamon, áfa nélkül)

Szkenner – Smart 320
5260 dpi, A/3-as méret (300x432 mm)
— 12 bites színmélység — 3.9 denzitás —
1 menetes szkennelés — Atnézetiránézetli szkennelés — Batch szkennelés funkció — „On the Fly” színbeállítás, „Cast removal” funkció — Módár eltüntetés — Negatív szkennelés

Levélítő – Dolev 250
3560 dpi, B/3-as méret (358x500 mm)
Postscript L2 Szoftver RIP — 60-250 lpi —
2,5 perc/A2 levélgéltási sebesség
— Színes preview — Postscriptből TIF fájl
— 28 spot color — Black és postscript overprint — Scitex OPI (APR)
— Font behelyettesítés — FM-rács
— Punch opció — Duál Rip

Számítógép – G3 PPC
96 MB RAM, 2 GB winchester, 12xCD,
15" monitor

OPEN TO A WORLD OF COLOUR

Professzionális DTP rendszerek

szkenner (A/3-ig) • hívógépek • levélgéltők (B/1-ig) • lemezlevélgéltő (B/1-ig) • digitális proofok • digitális nyomdák (A/3-ig) • plakátnyomók (5m szélességgig) • Digitális kamerák

Részletfizetésessel!

Smart 320 szkenner
5260 dpi, A/3
1. részlet: **800 000,- Ft+áfa**

Dolev 250 lézerlevélgéltő
3560 dpi, B/3+, PS rip
1. részlet: **2.300.000,- Ft+áfa**

Dolev 450 lézerlevélgéltő
3560 dpi, A/2+, PS rip
1. részlet: **2.900.000,- Ft+áfa**

Apple számítógépek

AKCIÓK!

Minden hónapban más és más engedményekkel várjuk kedves vevőinket!

VOLENT BUDAPEST KFT., A SCITEX disztributor

1054 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út. 34, Tel.: 312-4417, Fax: 332-4157, E-mail: volent@mail.datanet.hu

1052

a Sharp SE-300 Mobile Organizer-ben és a Psion Series 5-ben üzemelő saját szabványú PDA-s operációs rendszert.

Igazítsuk össze adatainkat

Bármennyire szeretjük is a PDA-t, lelkesedésünk gyorsan leűh, ha nem tudjuk egyszerűen mozgatni az adatokat a kéziszámitógép és a PC között. A PDA-k általában nem képesek bármifajta személyi információkezelő programmal összehangolni adataikat. Egészen a közelmúltig a Windows CE 2.0 alapú eszközöket nem lehetett szinkronizálni az ACT 4.0-val (amely kora tavasszal jelent meg). A PDA-s asztali PC-s szoftverek össze nem illő adatszűrőket okozhatnak. A Windows CE-eszközök a Microsoft Outlook megoldását utánozva speciális mezőt tartanak fenn a naptárban az elfoglaltságok, találkozók számára. Ezzel szemben a Lotus Organizerben nincs ilyen mező, ezért a Windows CE PDA-kban tárolt helyi információkat nem lehet összehangolni ezzel a személyi adatkezelővel. Vásárlás előtt ellenőrizzük, hogy a kisméretű PDA – szoftveres kiegészítővel vagy anélkül – támogatja-e adatainkat, és készülünk fel arra, hogy időbe telik, mire összecsiszoljuk a két rendszert. A Windows CE-eszközök soros kábeles szinkronizálásakor egy zavaró szoftverhibát tapasztaltunk azokon a PC-ken, amelyek telefonos kapcsolaton keresztül csatlakoznak az internetre. A hiba abból állt, hogy amikor szinkronizálást kezdeményeztünk, a Windows CE-s asztali alkalmazás figyelmen kívül hagyta a közvetlen kábeles kapcsolatot, és az internetre akart rákapcsolódní. A bönghészből kikapcsolhatjuk ugyan az automatikus internetcsatlakozást, de ez mindenképpen kényelmetlenséget és pluszmunkát jelent.

Külső segítség

A 3Com Palm III-asát eredetileg csak a csomagjához mellékelt asztali szoftverrel lehetett szinkronizálni. A fejlesztők azonban gyorsan betömtek ezt a szinkronizációs rést. A legjobb csomag a Puma helvendienolláros IntelliSyncje. Nemcsak az összes komoly személyi adatkezelővel ért szót (a Lotus Noteshoz telepiténünk kell a Lotus Organizer Notes-barát változatát: az Organizer GS-t, illetve a 4.1 Premium Editiont is), hanem másfajta programokkal is lehetővé teszi az összehangolást. Ha tetszik, kapcsolatainkat behozhatjuk vele az ACT-ből, naptárunkat pedig a Lotus Organizerből. A Palm kéziszámitógépek csak felszólításra szinkronizálnak: a bölcson meg kell nyomnunk a HotSync gombot, vagy magán a csatlakoztatott eszközön koppantanunk kell a HotSync ikonon.

Tekintve, hogy 1997-ben a tízfajta Windows CE-eszközből mindösszen csak 430 ezer darabot adtak el, nem tűnik túl közelinek a Microsoft hatalomátvétele a PDA-s operációs rendszerek

Bölcsojében nyugszik a Cassiopeia, de vigyázat, ilyenkor is fogyasztja az áramot

piacán. Az új és továbbfejlesztett digitális személyi asszisztensek azonban tartettek bizonyos állóképességre, és nem valószínű, hogy elfűjja őket a dekonjunkktúra szele. A PDA-k elterjesztésében a PalmPilot játszotta a főszerepet, vélik a szakértők, de talán a Windows CE fogja nagykorúsítani a piacot. Kialakultak a szilárd keretek, és egyre többen kapnak kedvet ahhoz, hogy különféle ötletes alkalmazásokat – például benzinfogyasztás-mérő programokat és hasonlókát – fejlesszenek e kis masinákra. Jelenleg a Windows CE-gépek

Ha a microsoftos szoftverkörnyezetben dolgozunk, egy fillért sem kell költenünk Windows CE 2.0-eszközünk szinkronizálására, mert a szoftver mindent tartalmaz, ami ahhoz kell, hogy együtt tudjon működni a Microsoft Outlookkal és a Schedul+szal (természetesen a Wordón, az Excelen s a PowerPointon kívül). De mivel a Windows CE viszonylag új platform, a nem Microsoft fejlesztésű termékekkel való szinkronizációhoz még csak most kezdene megjeleneni a szükséges segédprogramok. A Puma IntelliSync for Windows CE-jének első változata például még nem működött együtt az ACT 4.0-val és a Lotus Notesszal. Ha ezeket az alkalmazásokat használjuk, a 2.03 verziószámú továbbfejlesztést keressük.

A Windows CE-s PDA-k összehangolásához a kisujjunkat sem kell mozdítanunk. Ha az eszközt behelyezzük bölcsojébe, az adatszinkronizáció automatikusan végbe megy a PDA és az asztali rendszer között. De vigyázat, a PDA az átvétel lezajlása után is bekapcsolt állapotban marad, és ha elfelejtjük kivenni a bölcsojéből, gyorsan kimerülnek az elemek. Egy váltóáramú adapterrel könnyen orvosolhatjuk ezt a problémát.

Barátságos Psion

A Psion Series 5 nem vezeti át magától a változásokat, de beállíthatjuk, hogy megadott időközönként végezze el az összehangolást. Ha a külső segítséget nem számítjuk, az egész mezőnyben a Series 5 kínálja a legátfogóbb szinkronizációs lehetőségeket. Egyűtműködik a Lotus Organizerrel (a 2.1-es, 97-es és GS változattal, valamint a 4.1-es-sel, de nem a Notes-kompatibilis verzióival), ezenkívül az Outlook 97-tel, a Schedule+7-tel, 7a-val és 7.5-tel, végül a Psion saját asztali szoftverével is. Minden fontos irodai készlethöz behozhatunk vele dokumentumokat (a Microsoft Wordból és Excel 97-ből; a Lotus Ami Pro 3.1-ből, 3.0-ból és a Lotus 1-2-3 WK1-WK3-ból); a WordPerfect 8.0-ból és az azt megelőző változatokból; továbbá a Quattro Pro 8.0-ból és a korábbi változatokból). Mire lapunk megjelenik, elkészül a Lotus Notesszal szinkronizáló szoftver is; a kiadás előtti változat reméljük működött teszttűnkben. De ha a Psion nem támogatja személyi adatkezelőnket, balszerencsénk van, mert egyetlen külső fejlesztő sem kínál összehangoló szoftvert a Psion házi szabványú Epos 32 operációs rendszeréhez.

leegyszerűsített szövegszerkesztővel, táblázatkezelővel, személyi adatkezelővel, elektronikus postaprogrammal, webböngészővel, faxszoftverrel és bemutatólejátszó programmal kerülnek forgalomba. A bemutatólejátszó kivételével a Windows CE-alternatívának számít a Psionban is megtaláljuk mindezt.

Gyors adatbevitel

A Windows 2.0-val felszerelt PDA-kon általában egyszerűbben tudunk szöveget és adatot beírni, mint a saját szabványú operációs rendszerrel ellátott gépeken. A billentyűzet nélküli CE 2.0-s eszközök karakterfelismerő szoftvere valamivel jobb, mint a Palm III-asé. A Casio Cassiopeia E-10-esen és az Everex Freestyle Manager A-15-ösön futó szoftver, a Jot csak ritkán olvasta félre kézírásunkat; itt a stílussal történő írás majdnem olyan könnyű – bár messze nem olyan gyors –, mint ha papírra rónánk a betűket. A Palm III Graffitija már kevésbé pontos.

Ha csak egy kicsit is eltérünk az általa jóváhagyott alaktól, máris más betűt olvas, és bizonyos jeleket (például a vesszőt) alig lehet benne beírni. Viszont a Palm III az egyetlen olyan eszköz, amely állandóan nyitva tartja a képernyőn az írásablakot, amelyet így nem kell folyton megnyitnunk, ha le akarunk jegyezni valamit. A végletekig lecsontozott Sharp SE-300 Mobile Organizer semmilyen karakterfelismerő szoftvert nem tartalmaz, egy parányi képernyős billentyűzetet kopácsolva kell bevinnünk a szövegeket és számadatokat.

A legújabb nagyméretű billentyűzetek és képernyők csak Windows CE 2.0-eszközökben hozzáférhetők. Tetszett a MobilePro 750C és a Phenom Ultra csaknem 25 centi széles billentyűzete. Mindkét klaviatúra a szabványos noteszbillentyűzetet imitálja – egy kis gyakorlással tíz ujjal is szaporán gépelhetünk rajtuk. Az általános navigáció azonban könnyebb a nem CE alapú PDA-k-ban. Egyszerű operációs rendszerük nem egy nagyobb szoftver toldozott-foldozott változata, hanem eleve kis gépek számára készült szoftver,

Vásárolna-e ön PDA-t?

Igen

A teszt

L. S. brókernek és ingatlanszakembernek egy billentyűzettel ellátott, monokróm HP 360LX PDA-t adtunk kölcsön. Egy hónapig használt a hagyományos előjegyzési naptára helyett.

Mi tetszett benne a legjobban?

Rendet teremtett mindennapjaim zűrzavarában.

Mi tetszett benne a legkevésbé?

A monokróm képernyő nehezen olvasható.

Részletes magyarázat

Nem élek valami rendezett életet. De hogy is tehetném? Egy 45 emberből álló csapatot vezetek, és egész nap egyik megbeszélésről a másikra rohanok. Állandóan a vasos menedzsernaplóra, valamint különböző jegyzetfüzeteimre szoruló, de igazi segítséget ezek sem nyújtanak.

Már korábban is gondolkodtam azon, hogy veszek egy PDA-t. Tetszett a gondolat, hogy a digitális feljegyzések a szöveg áthúzgálása nélkül módosítható. Rádadásul mindent megtalálók egy helyen. Nem kétséges: tökéletes kísérleti alany voltam a teszthez.

Néhány nappal a kísérlet megkezdése után a

PDA valósággal életet mentett. Egy megbeszélésre mentem, és fel kellett hívnom egy ügyfelemet, hogy hozzon magával egy fontos dokumentumot. Csak előhúztam a PDA-t, és megnéztem benne a számot. Korábban alighanem le kellett volna mondanom a telefonhívásról és így a dokumentumról is, mivel a zsebben hordott kis telefonkönyvecske nem tartalmazott mindig minden nevet. De most, hogy szinkronizáltam a PC-t és a PDA-t, minden szám a rendelkezésemre állt.

Remek érzés, hogy naptáram és telefonkönyvem információi mind együtt vannak egy kicsiny, hordozható számítógépben. A közeljövőben egy vezeték nélküli modemet akarok venni, hogy közvetlenül a kéziszámitógépről küldhessek faxokat, és ne kelljen ezért visszamennem az irodába.

És most jönnek a kritikai megjegyzések. Nem tetszik az apró billentyűzet, de hát valamit valamiről: nyilván ez az ára annak, hogy ilyen kellemekek az eszköz méretét. A másik panaszom, hogy amikor elküldtem a neveket és címeket a számítógépről a PDA-ra, a gép nem őrizte meg az ábcérendet, úgyhogy most a Find utasítással kell megkeresnem a nevet, vagy ide-oda kell görgetnem a képernyőn. Ez nagyon elasztítja a keresést, kiváltképp hogy rengeteg nevet és címet tartok nyilván. És jobban szeretném, ha a megjelenítő színes volna, mert a monokróm képernyőt nehéz olvasni.

Ennek ellenére ma már lélegezni se tudnék nélküli a kis ördögfióká nélkül. Sokkal rendezettebb az életem, és ez neki köszönhető.

emiatt ezek a PDA-k gyorsabbak. Az, akit asztali PC-jén idegesít a Windows homokórája, sok jóra a kicsinyített Windows-világban

se számítson. Igaz, a homokóra egy-két másodperc alatt eltűnik, a nem Windows CE alapú PDA-kon viszont még ennyit se kell várniuk,

YAMAHA CD-író család a hivatalos disztribútortól:

CRW4416S: 4x write/4x rewrite/16x read, SCSI, belső + SW
CRW4260T: 4x write/2x rewrite/6x read, SCSI, belső + SW
CRW4261T: 4x write/2x rewrite/6x read, IDE, belső + SW

Storage System Kft.
1051 Budapest,
Vörösmarty tér 1. IV. 412.
Telefon: 266-1717 Telefax: 266-1292
STORAGE@MAIL.MATAVAT.HU, 100263.521@COMPUSERVE.COM

**Forduljon hozzánk
bizalommal, hogy mielőbb
tehesünk valamit Önért!**

1155

a képernyőváltás szinte azonnal végbemegy. Egyes műveletek a Windows CE 2.0-t futtató kéziszámitógépeken túlbonyolítottak. Bizonyos feladatok – egy kapcsolatlista bővítése egy új névvel vagy a kalkulátor behívása – több lépést igényel a Casio Cassiopeia E-10-esen és az Everex Freestyle Manager A-15-ösön, mint a Palm III-ason vagy a Sharp SE-300-ason.

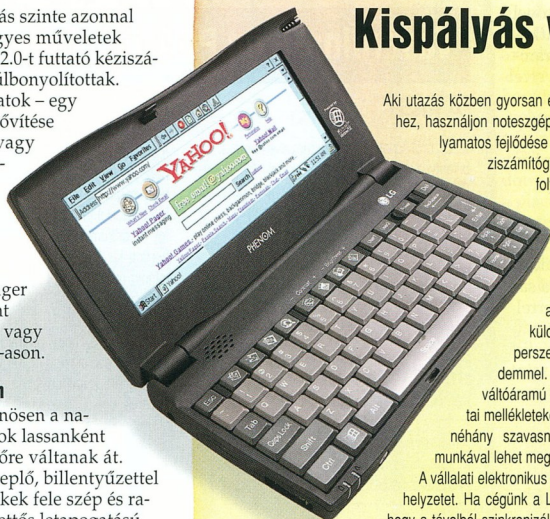
Hiszem, ha látom

A PDA-k, különösen a nagyobb változatok lassanként színes képernyőre váltanak át. A teszben szereplő, billentyűzettel ellátott készülékek fele szép és ragyogó fényt, kettős letapogatású képernyővel büszkélkedhet. Ezek képmínősége megközelíti a noteszkét, és a kis betűket sokkal könnyebben lehet olvasni rajtuk, mint az egyszerű képernyőkön. Kedvenc képernyőnk a billentyűzet nélküli kategóriában mégis egy egyszínű darab: a *Legjobb Vételnek* választott Palm III megjelenítője. Az eszköz íráspanelje állandóan nyitva van, ezért a hasznos képernyőfelület kisebb, mint a Windows CE-eszközöknél, de a betűk nagyobbak és jobban olvashatók. A nagyobb PDA-k közül a mezőny egyetlen nem Windows CE alapú tagja, a Psion Series 5-ös értékes képernyőterületet szabadít fel azáltal, hogy a menüt csak akkor jeleníti meg, ha megérintjük a képernyőt. Egy kattintással megnövelhetjük és jobban láthatóvá tehetjük a képet. Mindegyik PDA felkinálja a háttérvilágítás lehetőségét. Ez az olvashatóságot javítja, viszont sokat fogyaszt. Mindegyik egység közös problémája a csillogás: néha ide-oda kell forgatni őket, hogy rendesen lássuk a képernyőt.

Rövid életű elemek

Ha lemerül az elem, akkor a legjobb PDA is csak egy használhatatlan

Kispályás web

Aki utazás közben gyorsan és kényelmesen akar hozzáférni a webhez, használjon noteszgépet. A PDA-képernyők és -szoftverek folyamatos fejlődése ellenére az elektronikus levelezés a kéziszámitógépeken ma még fázasztó procedúra, a folyamat webbőngészés pedig gyakorlatilag lehetetlen.

Megvizsgáltuk néhány PDA webes és elektronikus postai képességeit. A billentyűzet nélküli egységek, például a Cassiopeia E-10-es és a Palm III-as sikeresen letöltötték és elküldték az elektronikus leveleket, feltéve persze, hogy előtte felszereltük őket egy modemmel. De a modemek nehezek (és általában váltóáramú adapterrel működnek), elektronikus postai mellékleteket nem fogadhatunk a rendszerekkel, és néhány szavasnál hosszabb üzeneteket csak nehéz munkával lehet megalkotni rajtuk.

A vállalati elektronikus postai rendszerek tovább komplikálják a helyzetet. Ha cégünk a Lotus Noteset használja, annyit tehetünk, hogy a távolból szinkronizáljuk a postánkat. A másik rendszer lehet egy modemmel felszerelt asztali PC vagy a cég telefonvonalon elérhető szervere is.

Szörfölni csak nagyon bonyolultan, vagy egyáltalán nem lehet a PDA-kkal. A billentyűzet nélküli Windows CE 2.0-eszközökkel letölthetjük a weboldalak sűrített változatát, és offline módban áttanulmányozhatjuk őket.

A Phenom Ultrához hasonló nagyméretű PDA-k jól kezelik a webes szövegeket

Egyes oldalak azonban rosszul viselik a formátum változását, és tényleges böngészésre az operációs rendszer egyáltalán nem nyújt módot. A modemmel felszerelt Palm III fogadni tudja az operációs leegyszerűsített változatát, ehhez azonban az opcionális modemen kívül szükség van egy speciális szoftverre, például a Smartcode Software HandWebjére (www.smartcodesoft.com). A Palm III-mal a PC-ről letöltött oldalakat is böngészhetjük.

Minél nagyobb, annál jobb

A billentyűzettel ellátott eszközök ügyesebben bánnak az elektronikus postával és a webbel. A Windows CE PDA-kon egy-két perc alatt beírhatjuk internetes számlabeállításainkat, létrehozhatjuk a kapcsolatot, és a Microsoft Pocket Outlook kommunikációs alkalmazással elküldhetjük vagy fogadhatjuk az elektronikus leveleket. A levelek letöltése lassabb, mint a Windows 95 alapú PC-ken, és a memória befogadóképessége is korlátozott, úgyhogy a hosszabb üzenetekből csak a főcímeiket és az első száz sor érdemes letölteni.

A Windows CE 2.0-eszközök mellékleteket is fogadnak, de csak TXT vagy RTF formátumú szövegeket, valamint JPG, BMP, GIF és HTML formátumú grafikus állományokat tudnak megjeleníteni. Olyan munkatársak, akik gyakran küldözgetnek egymásnak állományokat, jó hasznát veszik az Office to Pocket Office nevű konverziós segédprogramnak, mely ingyen letölthető a Microsoft webhelyéről. Webbőngészéshez legjobb a drága Windows CE-eszközökön, például a NEC MobilePro 750C-n lévő tágas és ragyogó fényű színes képernyő, de ez se tökéletes. A főként szövegeket tartalmazó kis oldalak remekül betölthetők, de azok a helyek, amelyek kereteket és nagyméretű grafikákat is tartalmaznak, már nem jönnek át teljes gazdagságukban.

műanyag darab, amely magába zárja címeinket, telefonszámainkat. Ne felejtünk el tartalék elemekről gondoskodni, kivált ha Windows CE alapú kéziszámitógépet vagy

színes PDA-t használunk. Nem hivatalos tesztlejünkben a Palm III működött a legtovább. Több mint harminc óráig bírta, az energiatároló CE-eszközök viszont 5–10 óra után

kidőlték; alapvetően úti használatra tervezett kéziszámitógépekről lévén szó, ez elég kiábrándító eredmény. A nagyobb PDA-k közül a monokrómokban pislákol legtovább az élet. A Compaq és a Philips átlagosan nyolc-tíz órát működött, a Psion pedig tíz-tizenkét órát. A tágas, nagy fogyasztású színes képernyővel ellátott NEC és az LC kéziszámitógép nagy lítium-ion elemeket használ, de ezekkel is csak 5-9 óráig bírta. A HP még ennyi ideig sem működött, színes képernyője 2-4 óra alatt leszívta a piciny elemek töltését.

Árkerdések

Bármikorát fejlődtek is az utóbbi időben a PDA-k, sok felhasználó valószínűleg még mindig úgy gondolja, hogy butaság több száz dollárnak megfelelő összeget elkölteni egy PDA-ra, amikor a célnak egy hagyományos előjegyzési naptár is kiválóan megfelel. Ezért kieszel-tünk egy gyakorlati tesztet. Három elfoglalt üzletembernek kölcsönadtunk egy-egy PDA-t, és felkértük őket, hogy egy hónapig ezt használják a különféle menedzsernaplárak, füzetek és mappák helyett. Ezután mindhármuknak feltettük a kérdést: evők lennének-e egy PDA-ra? Egyikük lelkes igennel felelt, mondván, hogy a PDA rendet vitt kaotikus életébe. A másik két tesztelő azonban nemmel válaszolt,

Vásárolna-e ön PDA-t? **Nem**

A teszt

S. K. beruházási igazgatót felvértük egy billentyűzet nélküli Casio Cassiopeia E-10-es PDA-val, és megkértük, hogy egy hónapig ezt használja az előjegyzési naptára helyett.

Mi tetszett benne a legjobban?

Sokkal kisebb, mint a papírból készült mendedzsernaplárak.

Mi tetszett benne a legkevésbé?

A kapcsolatok listáját nem tudtam tökéletesen szinkronizálni.

Részletes magyarázat

Gyakorlatilag házasságban élek a menedzsernaplárakkal. Ez egy kapcsos könyv, telefonkönyvvél, előjegyzési naptárral, jegyzetfüzettel, sok minden egytélbe. Tudtam, hogy kemény munka lesz ezt a rengeteg információt digitális formára hozni. De nem sajnáltam a fáradságot, mert roppant kíváncsi voltam, hogy a PDA tényleg szervezettebbé teszi-e az életemet.

Azonnal megszerettem a Cassiopeia barát-ságos méreteit, illetve súlyát. A PDA és az asztali PC-m közti szinkronizáció beállításá gyerekjáték volt. Elindítottam, és futott. Úgy, ahogy.

PC-men a Microsoft Outlookban vezetem a listát kapcsolataimról. Amikor azonban ezt a hosszú listát össze akartam hangolni a Casióval, gondjaim támadtak. A kereset- és vezetéknevek hibátlanul átjöttek, a cégnevek viszont gyakran elvesztek. Bárhogy törtem is a fejem, nem tudtam rájönni, hogyan lehet-ne minden adatot maradéktalanul átívni a Casióra.

A másik panaszom? Hacsak nem egy-két szót akartam felírni, keservesen sokáig tartott, míg a képernyős billentyűzetet a stílus-sájk bekopogtam a szöveget. Akkor ábrándul-tam ki végleg a Cassiopeából, amikor a fő-nököm behívtott egy megbeszélésre, és én a PDA-mon akartam jegyzetelni. Elmondhatat-lanul kínos volt ott ülni a főnökömmel szem-ben, és végtelennek tűnő ideig pötyörészni a betűket.

Megvenném-e Cassiopeiat? Soha. Drága, és főlöské teendőket szaporítja az ember munkáját. Ha valamilyen információra van szükségem, inkább felütöm a menedzsernap-tárat, amelyben mindent pillanatok alatt megtalálók.

az élet, de ez nem ér meg annyi pénzt. (Egyes szám első személyben fogalmazott beszámolójukat külön olvashatják.)

„Egyre töböt fogunk nyújtani a régi áron” – ígéri a cég illetékes termékigazgatója. A Microsoft egy új Windows CE-változat kiadására

Adatbeviteli teszt: PDA-k kontra asztali PC-k

Néhány újságíró – csupa gyakorlott PDA-használót – megkértünk arra, hogy egy asztali PC-n és különféle kéziszámitógépeken írjon be két, összesen ötvenszavas szöveget. Meglepo eredmény született: kiderült, hogy néhány PDA beviteli sebességben megközeleli az asztali PC-ke-t.

Rendszer	Átlagló (másodperc)
Asztali PC (szabványos billentyűzet)	50
NEC MobilePro 750C (24 centis billentyűzet)	57
Psion Series 5 (14 centis billentyűzet)	80
Casio Cassiopeia E-10 (Jot karakterfelismerő)	186
3Com Palm III (Graffiti karakterfelismerő)	197

részben arra hivatkozva, hogy a PDA aránytalanul drága hagyományos előjegyzési naptárához képest. Igaz, kényelmesebb vele

A Microsoft azzal szeretne új vásárlókat megnyerni, hogy növelni az eszközök tudását, mégpedig anélkül, hogy az árukat is emelne.

készül, amely még erőteljesebb PDA-k kifejlesztését teszi majd lehetővé. Éppen ellenkező irányba halad a 3Com. „Termékeink még egyszerűbbek és még gyorsabbak lesznek. Lehetőséget látunk arra, hogy az árakat lejjebb vigyük” – nyilatkozta a 3Com marketingigazgatója. Szakértők szerint a PDA-k egyre jobbak és olcsóbbak lesznek, de emancipációs folyamatuk még évekig eltarthat. Arra pedig, hogy tömegcikké váljanak, 2001-2002 előtt aligha van remény.

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

Székesfehérvár
Aszalvölgyi u.7.

10 ÉVES

A MAGYAR CD-GYÁRTÁS...

KOMPAKTLEMEZ
KOMPAKT TECHNOLOGIA
KOMPAKT SZOLGÁLTATÁS

VIDEOTON

Tel.: (06-22) 329-132
Fax: (06-22) 329-133
E-mail: vtcd@mail.datanet.hu
8001 Székesfehérvár Pf.: 175.

Tekintse meg internetoldalunkat is: <http://www.vtcd.hu>

Még több szürkeállomány

INGYENES
logisztika
Széftverékkel!

a sokszínű gondolatokhoz

Ezért a Packard Bell Platinum hardware elemeit úgy alakítottuk ki, hogy azok ne csak a hálózati operációs rendszer, az NT tökéletes működését biztosítsák, hanem egyfajta megbízható szürkeállományként a gondolkodó embert segítsék.

Az Intel Pentium II-es processzorok rendkívül gyors műveleti sebességének és az AGP rendszerű videokártya/alaplap kapcsolatnak köszönhetően a Packard Bell Platinum már-már olyan gyors, mint a szármalóg gondolat. A multi-

média alkalmazásokhoz is jól illeszkedik a Platinum. Elég csak megálmodnia a színeket, a képeket vagy a párbeszédeket és a Packard Bell Platinum segítségével máris megvalósíthatja, formálhatja őket. A DirectX felülettel mind a 3D grafikai alrendszer, mind az MPEG videó gyorsítást alkalmazza a Platinum konfiguráció.

A gyors elérésű, nagy kapacitású merevlemezeken bőséges tudás halmozható fel az újabb és újabb ötletekhez, nagy alkotásokhoz.

szinva®
net

1149 Budapest, Bosnyák tér 5.
<http://www.packardbell.szinv.hu>.
Vezetékpiviselet: Szinva Net Kft.

Packard Bell

Otthon a számítástechnikában

Hot line:
(1) 252-0545

Budapest interPC networking Kft. (1) 216-2628 • KERAVILL City (1) 465-1002 • MÉDIA MARKT (1) 347-1650 • OFFICE DEPOT (1) 419-4151 • OMIKRON Szövetkezet (1) 313-7853 • PC Soft Kft. (1) 320-3442 • Debrecen FÖNIXCOMP Kft. (52) 410-571 • Győr DIGITÁLTECHNIKA (96) 414-411 • Hódmezővásárhely DELFIN Computer Rt. (62) 246-810 • Kaposvár MICROKAL Kft. (82) 420-513 • Kecskemét HC Fair Kft. (76) 482-186 • Miskolc dr. LAN (46) 500-040 • NET Rendszerház Kft. (46) 411-412 • Nagykanizsa HC Byte Kft. (93) 314-333 • Pécs COMPUTER-TECHNIKA Kft. (72) 512-630 • HC Pointer Kft. (72) 504-080 • Székesfehérvár UNICOMP Kft. (22) 511-131 • Szekszárd KVANTUM Kft. (74) 419-541 • Szombathely FLAG Sztechn. Kft. (94) 322-134

A SZIMULÁTOR

A SZÖKŐÁR TERMÉSZETI KATASZTRÓFA.

AKÁRCSAK AZ ADATVESZTÉS A SZÁMÍTÁS-TECHNIKÁBAN.

A legjobb védelem a megelőzés.

A védelmi rendszereket és megoldásokat azonban ki kell próbálni működés közben is.

Ugye ön sem szeretné ezt értékes adatokkal teli, éles rendszerén megtenni?

A **KÜRT Computer** ehhez nyújt segítséget új szolgáltatásával, a **SZIMULÁTOR**ral.

Aki már hallott a **KÜRT**-ről, az tudja, hogy márkás számítástechnikai eszközök rendszerbe integrálása, kereskedelme és szervize mellett a világ egyik vezető adatmentéssel és adatvédelemmel foglalkozó cége.

Évente közel 2.000 adatmentéssel kapcsolatos feladatot oldunk meg, mely lehet akár a londoni városi bíróság által kért, terhelő bizonyítékot tartalmazó, szándékosan összetört floppy tartalmának visszanyerése vagy a leichtensteini rádió 40 gigabájtnyi adatállományának helyreállítása.

Ön kipróbálta már védelmi rendszerét?

Helyre tudja állítani naprakész adatait az archivált állományokból?

Ha igen, mennyi idő alatt?

Tesztelte már rendszerét a „2000. évre”?

A **SZIMULÁTOR**, mely nagyteljesítményű szerverekkel, többféle hálózati hardverrel, munkaállomásokkal, szoftverekkel felszerelt laboratórium, ilyen és hasonló kérdésekre adhat választ.

Itt minden eszköz az Ön és szakemberei rendelkezésére áll, saját rendszerük szimulálására és tesztelésére. A felmerülő problémák megoldásában számíthat szakembereink segítségére. A szisztergazda gyakorolhat, hibákat generálhat és megpróbálhatja újból felépíteni

a rendszert anélkül, hogy saját, „élő” rendszerét bolygatná.

HA VALAMI BALUL SÜL EL, ITT NINCS KÖVETKEZMÉNY.

Ez az egyik leghatékonyabb módja az adatvesztési kockázat csökkentésének.

Tapasztaltuk, hogy szinte kizárólag egy-egy súlyosabb adatvesztés után kérnek fel bennünket az adatvédelmi rendszer felülvizsgálatára.

ÖN IS VÁR MÉG EGY KICSIT?

1112 Budapest, Péterhegyi út 98. tel.: 228-5410 fax: 228-5414
www.kurt.hu • kurt@mail.datanet.hu

**KÜRT
COMPUTER**

„Ne rabolj bankot, a legjobb nyomtatót
anélkül is megveheted!”

Hivatalos disztribútor:

ERTI TRADE

Kanadai-Magyar Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

1142 Budapest, Ungváry u. 49.
Telefon/telefax: 220-5569

Kiemelt partnereink:

Albacomp Rt. Székesfehérvár: 06(22)315-414
• CBO: 319-1940 • Citiprint: 331-2356 • Duna
Elektronika Kft.: 270-5600 • Etalon Kft.: 317-
5150 • Formula 400 Kft.: 302-3154 • Inter-
Computer: 268-1890 • Kesch Kft.: 260-4904 •
Marker Informix Kft.: 303-0136 • PENCART
Kft. Budapest: 252-6885 • PENCART Kft.
Szombathely: 06(94)336-932 • Pixel Multimédia:
266-6059 • SCHMIDT COMPUTER Kecskemét:
06(76)411-585 • Syntax Team Pécs: 06(72)324-
823 • SYS Rendszerház Kft. Szeged: 06(62)442-
288 • Systrend Kft.: 342-4997

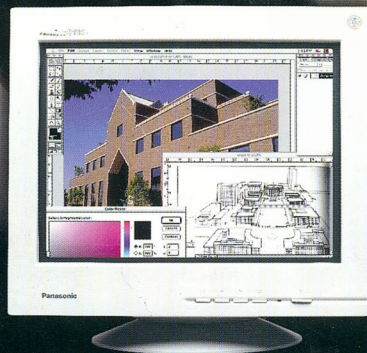
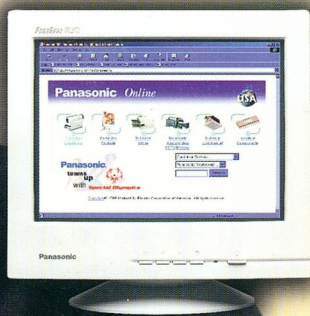
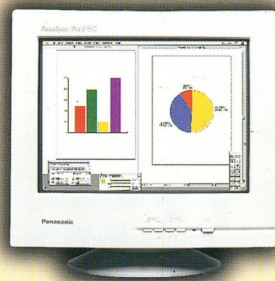
Áruházak:

CORA Budakalász • CORA Törökbálint • ME-
DIA MARKT-Europark • OFFICE DEPOT •
Pólus Center

LEXMARK™

SZÓVAL MIT IS MONDHATNÁNK MÉG?

HAVASI

A pigmentbevonat 20%-kal élesebb képet ad.
Az AGRAS-felület kizárja a tükröződést.
A színhőmérséklet tetszés szerint állítható.
A legszigorúbb egészségügyi szabványoknak is megfelel.
Igen, ez mind igaz. De a látvány önmagáért beszél.
A Panasonic monitorok mindenkit meggyőznek.
Profikat, amatőröket egyaránt.

BUDAPEST: DCL Kft.: (1) 316-2271; EMI Hungary Kft.: (1) 467-2283;
Herta Kft.: (1) 322-7846; Intec Kft.: (1) 350-5637;
Mikland Computerszalon: (1) 357-3716
DEBRECEN: Omikron Irodatechnika Kft.: (52) 412-022
KAPOSVÁR: High-tech Center: (82) 313-560
SZOMBATHELY: CEO Számítástechnikai Kft.: (94) 330-900

Panasonic

KICSIT ELŐBBRE MÁSONKÁL
www.panasonic.hu